

C:\Users\Plazma\Desktop\304\Borovicka_Vaclav_Pavel-Slavne_pripady_Interpolu.pdb

PDB Name: Václav Pavel Borovička-Slavné p
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

1. Případ velmi chladnokrevného vraha (Španělsko)

„Je to v devatenáctce,“ řekl inspektor José Hurtado.

„Já už to vidím,“ odpověděl řidič policejního vozu a vypnul houkačku. „Hejno bab jak na jarmarku,“ přidal ještě. „A co že tam má být?“

„Vražda.“

„Počkejte, pane inspektore, toho klenotníka? Táhleto je přece to veliký klenotnictví!“

Ta madridská ulice se jmenuje Calle Sainz de Barranda. Není dlouhá, ale je to spíš taková lepší třída mezi ulicemi Calle de Fernán Gonzales a Calle de Narváez. Klenotnictví Jusfer má firmu v pozlaceném rámu, vždycky vyleštěné výlohy se šperky, prudce osvětlenými bodovými reflektory. Černý samet, zlato, smaragdy a brilianty. Teď má obchod, který rovněž nakupuje a prodává cenné starožitnosti, staženy rolety. Výkladní skříně jsou slepé, nádherné dubové dveře s každý den leštěnou mosaznou klikou a zvonkovou hrou vítající zákazníky, jsou zakryty těžkou ocelovou roletou.

Je pondělí 21. července 1958 snad dvacet minut po poledni, horko jak se na tuto roční dobu sluší a patří. Na chodníku postává aspoň třicet ale možná i padesát zvědavců. Některé sousedky si dokonce přinesly skládací stoličky a deštníky proti slunci.

„Tak kde to je?“ zeptal se inspektor strážníka, který se při příjezdu policejního vozu postavil do pozoru.

„Musíme zadním vchodem.“

Mrtvý ležel před nedobytnou pokladnou. Hodně krve. A někdo do louží šlapal a pak je posypal pilinami, snad aby krev netekla pod dveřmi na chodbu a neupozornila zbytečně brzo na bestiální vraždu.

„Jak se jmenuje?“ zeptal se inspektor.

„Félix Robledo,“ řekla asi třicetiletá, dobře oblečená dáma a kapesníkem si utírala zaslzelé oči.

„Jak se jmenujete, prosím?“ zeptal se inspektor.

„Angeles Bravadová.“

„Kdo jste?“

„Jeho přítelkyně.“

„Vy jste ho našla?“

„Ano.“

„Jak jste se dostala dovnitř?“

„Mám klíče od zadního vchodu.“

„Takže milenka, nejen přítelkyně.“

Kývla. Nesklonila však hlavu, ale podívala se inspektorovi zpříma do očí, aby pochopil, že se za svůj vztah k nebožtíkovi nestydí. Kývla na něj, aby šel dál, a když stáli u okna s výhledem do neuklizeného dvora, začala nejdřív nesměle.

„Byl vždycky přesný jako hodiny.“

„V kolik otvíral?“

„V devět. Jenže asi tak v deset mi volal nějaký muž a ptal se mě, proč ještě je klenotnictví zavřeno.“

„Byl to váš známý?“

„Ne proč?“

„Odkud měl vaše telefonní číslo?“

„To nevím. Vidíte, to jsem si vlastně ani neuvědomila.“

„Vy dva jste spolu žili?“

„No, ne tak docela, ale chodil ke mně často. Ačkoliv, když se na to teď dívám, vlastně jsme spolu žili.“

„A kdo byl ten muž, co se vyptával na otevření krámu?“

„Ohlásil se jako Morris.“

„Znáte nějakého Morrise?“

„Ne.“

„A co jste mu řekla?“

„Že se pan Robledo asi někde zdržel. Chodíval někdy ráno vyřizovat úřední záležitosti. Já jsem mu to sice řekla, ale sama psem tomu nevěřila. Neřikal mi, že se někam chystá. A on mi říkal skoro všechno.“

„Co jste udělala potom?“ zeptal se inspektor José Hurtado.

„Nic. Nemyslela jsem si, že se něco stalo. Ale asi tak v jedenáct znovu zazvonil telefon a ten Morris se zase ptal, proč

není krám otevřen.“

„Neříkal, proč se o to zajímá?“

„Ne, ale myslela jsem si, že třeba přišel něco prodat. Pan Robledo taky kupoval šperky a starožitnosti. A v pondělí dopoledne si lidé nechodí kupovat náhrdelníky nebo prstýnky.“

„Takže vám to bylo podezřelé?“

„Ale vůbec ne. Jen jsem se chtěla dozvědět, co se vlastně děje. Tak jsem se oblékla, šla jsem se podívat do krámu. Všechno bylo zavřené, akorát domovnice Perezová mi řekla, že tam už od devíti obchází nějaká ženská a vypyťává se, proč je zavřeno. Pak prý přišel ještě nějaký zákazník a ptal se na totéž. Tak jsem zajela za Félixovým společníkem.“

„Pan Robledo měl společníka?“

„Ano. Už asi dva roky.“

„Jak se jmenuje?“

„Don Emilio Fernández Diaz.“

„Kde bydlí?“

„Calle Lope de Ruedo 52 ve čtvrtém patře.“

„Vy jste ho znala?“

„Samozřejmě. Oni nebyli jen společníci, byli i přátelé. Don Emilio byl první, kdo se dozvěděl o našem vztahu.“

„Kdy jste se k němu dostala?“

„K Diazovi? Myslíte, kolik bylo hodin? To přesně nevím, ale možná půl dvanácté. Zvonila jsem, klepala jsem na dveře, ale nikdo nebyl doma. Tak jsem se vrátila domů, vzala jsem si klíč od zadního vchodu, a našla jsem Félixě mrtvého.“

Inspektor Hurtado ohlásil případ brutální vraždy klenotníka Félixě Robleda obvodnímu komisařství, odtud dostalo zprávu oddělení pro vyšetřování vražd Brigada de Investigación Criminal. Na místě činu se objevil dokonce i vrchní inspektor Sebastian Fernández Rivas a vrchní policejní inspektor Esteban Espinosa de los Monteros, vyšetřující soudce Carlos de la Cuesta a policejní lékař dr. Manuel Martínez Selles. Policisté zjistili, že se lupič nepokusil o otevření nedobytné pokladny, nebylo dokonce ani jisté, jestli sebral klenotníkovi něco z kapes. Okolnosti vraždy však nasvědčovaly tomu, že nešlo o náhodný útok. Vrah odtáhl mrtvolu přes celý krám až do kanceláře, kde byl nedotčený trezor, potom si zřejmě pečlivě umyl ruce, umyvadlo bylo totiž ještě mokré a ručník vedle něj vlhký. Telefon vrah vyvěsil, pravděpodobně setřel možné otisky prstů, z krabice nedaleko kamen nabral piliny a posypal jimi louže krve. Byl pečlivý a velmi opatrný, nejednal v časové tísní, všechno se asi odehrálo v klidném tempu.

„Smrt nastala asi tak před třemi hodinami,“ řekl policejní lékař. „Je to čistý průstřel mozkovny. Zblízka a dobře mířený. Střela způsobila okamžitou smrt. Myslím, že se nemýlím, když řeknu, že to není práce amatéra. Ten chlap neměl revolver v ruce poprvé.“

„Tak ho naložte a odvezte na pitvu,“ nařídil vyšetřující soudce Carlos de la Cuesta a věřil, že zkušený lékař Institutu anatomico forense objeví ještě něco navíc, co by ukázalo vyšetřovatelům cestu.

„Budeme muset udělat inventuru. Jinak nezjistíme, co tady schází. Ten darebák mohl mít zásluku třeba jen na jednu jedinou věc. Stovek jiných cenných starožitností si ani nevšiml,“ konstatoval vrchní inspektor Espinosa a řekl inspektoru Hurtadovi: „Jděte se podívat na jeho společníka, pane kolego, třeba vám řekne, jestli klenotník neměl s někým schůzku.“

„Mohl mít, ale proč by před ním neotevřel krám? Proč by vedl zákazníka zadním vchodem do kanceláře?“

„Co když nechtěl, aby je někdo spolu viděl.“

„To je pravda. Klenotníci nemívají vždycky čisté prsty. Prodávají šperky, ale taky je kupují. Mohlo jít o výhodný obchod.“

Samozřejmě že se chtěli přesvědčit, jestli vrah nevybral trezor. Nemohli však najít klíč. Prohlédli mrtvému kapsy, zotvírali zásuvky kancelářského stolu, podívali se do poliček i do starožitných váz a vzácných kostelních kalichů, které měl klenotník na prodej.

„Nikdy jsem ten klíč neviděla,“ prohlásila Angeles Bravadová.

„Nenosil ho u sebe? Třeba na řetízku nebo kolem krku?“

„Určitě ne. Ale druhý musí mít Don Emilio. Je to jejich společný trezor,“ řekla Angeles.

Asi ke čtvrté hodině přijely do ulice Calle Lope de Ruedo tři policejní vozy a zastavily před číslem 52. Dva policisté v civilu vyběhli do čtvrtého patra, zvonili a bušili na dveře Diazových bytů. Vrátili se dolů s nepořízenou. Inspektor José Hurtado se mezitím vypyťával domovníka.

„Ne, ani Doñu Alonso jsem neviděl.“

„To je jeho manželka?“

„Ano. Maria de los Desamparados Alonso.“

„A co služebná?“

„Pablita? Ani tu jsem večer neviděl. Šel jsem po desáté se smetím do popelnice a pak už jsem nebyl venku. Ale to bylo až v neděli večer. Jo a abych nezapomněl. Pablita má milence. Říká, že je to snoubenec. Ten pro ni přišel v neděli večer, ale když zjistil, že nikdo není doma, tak se mě ptal, jestli jsem tu jeho holku neviděl. Měli prý rande a ona nepřišla.“

„Myslíte si, že odjela s pány?“

„Nevím. Jezdívají na víkend do Sierry. Vlastně vždycky, když bylo takové vedro jako včera a dnes.“

„Nevíte kam?“

„Možná Cercedilla nebo Los Cotos. Ale hotel vám nepovím. Vím jen, že si někdy s sebou brali lyže.“

„No dobře, ale dnes je pondělí.“

„To je pravda. Vždycky se vrátili v neděli do půlnoci.“

„Brali si služebnou s sebou?“

„Ne. Nikdy. Pablita měla volno a scházela se s tím svým frajerem.“

Vrchní inspektor Rivas se nejdřív poradil s inspektorem Hurtadem, zatelefonovali dokonce policejnímu prezidentovi Donu Carlosi Arias Navarroi, nakonec se všichni sešli před domem číslo 52. Vyšetřující soudce Carlos de la Cuesta vystavil povolení k domovní prohlídce. Pak ještě zvonili u dveří a klepali, nakonec nařídili zámečnickovi, aby dveře otevřel.

V bytě byl dusný pach. Rozsvítili na chodbě, opatrně postupovali k nejbližším dveřím, pomalu je otevřeli. Na posteli zbrocené krví ležela služebná Pablita Ramosová s kuchyňským nožem v zádech.

Don Fernández Diaz ležel v koupelně vedle vany. V týlu měl střelnou ránu. Jeho manželku Doňu Marii našli v ložnici. Napůl klečela, napůl ležela vedle manželské postele. Taky ji zastřelil vrah ranou zblízka do týla.

Policisté se pustili do práce. Za několik minut přijela skupina techniků z oddělení pro vyšetřování vražd, nakonec se objevil i policejní lékař Selles a předběžně zjistil, že k bestialní vraždě došlo v sobotu večer. Pachatel měl tedy dost času, aby mohl zmizet.

„Hned od počátku byla zřejmá souvislost s vraždou klenotníka a celé rodiny jeho společníka. V tom druhém případě vrah odnesl, co mohl. Nenašli jsme v bytě ani jediný šperk. Doña de los Desamparados neměla ani řetízky a po prstenech zůstaly na ruce jen otisky. Vrah prohledal psací stůl, kde mohly být peníze a nenechal tam ani pesetu. Hledali jsme například klíče od venkovních i od vnitřních dveří a klíček od trezoru zlatnického krámu. Nic jsme nenašli. Jen bláznivě rozházený nábytek, shrnuté koberce, zbytky jídla a dvě prázdné láhve od vína. Doktor Selles odhadl, že k vraždě došlo asi před pětadvaceti až čtyřiceti hodinami,“ prohlásil později inspektor Hurtado.

Policejní ředitelství na Puerta del Sol uvědomilo ihned náčelníky hraničních přechodů, po čtyřnásobném vrahovi bylo vyhlášeno celostátní pátrání. Zprávu předali i národnímu ústředí Interpolu se žádostí o spolupráci. A inspektor Hurtado se hned druhého dne ráno znovu pustil do výslechů. Přitom se zjistilo, že domovník viděl služebnou Pablitu ještě večer a řekl jí, aby mu připravila košík se smetím. Pak zavřel domovní dveře.

„Nemohl do domu nikdo vniknout?“ zeptal se ho inspektor.

„Jedině ti, kdo mají klíč. Zámek je neporušen.“

„Bylo to běžné, že služebná nevynášela smetí?“

„Jen někdy. Většinou jsem to vzal za ni.“

„Nevšímal jste si, jestli nebyla nápadně vzrušená? Jak se chovala?“

„Jako vždycky. Pablita byla moc příjemná dívka.“

„A co Doña Maria de los Desamparados?“

„Dáma. Ve všem. Všichni ji měli rádi.“

„Nemohla mít milence, nebo nějakého dobrého známého?“

„Prosím vás, inspektore! Říkám vám, že to byla dáma.“

Inspektor hledal souvislosti. Vždyť snad jen stopadesát možná dvě stě metrů vzdušnou čarou od bytu se třemi mrtvolami bylo klenotnictví Jusfer s dalším zavražděným. Tak se José Hurtado snažil zjistit něco víc o záhadném muži, kterého klenotníková milenka označila jako Morrise.

„Říkala jste, señorito Angeles, že jste ho neznala. Věděla jste, že je to známý vašeho milence Robleda?“

„Nikdy jsem ho neviděla,“ řekla.

„Ale věděla jste, kdo to je?“

„Slyšela jsem o něm. Nevěděla jsem, kdo to je. Myslím si, že měl s Félixem nějaké kšefty.“

„Nemáte ponětí jaké?“

„Určitě od něj nic nekupoval. Řekla bych, že mu chtěl něco prodat. Já jsem toho chlapa neměla ráda.“

„Říkala jste, že jste ho neznala.“

„Přesto jsem ho neměla ráda. Taky jsem mu ani neodpověděla, když volal poprvé. Prostě jsem to položila.“

„Zavolal podruhé?“

„Hned.“

„Co si myslíte, proč vás volal?“

„Nemám ponětí,“ řekla Angeles.

„Nesnažil se vás vylákat do krámu na Calle Sainz de Barranda?“

„Víte, že můžete mít pravdu. Proč by mi říkal, že je tam zavřeno a proč by to asi za hodinu opakoval?“

„A vy jste ho vlastně poslechla. Šla jste se tam podívat. Jenže to už bylo kolem zavřeného klenotnictví plno lidí a tak se tam Morris nemohl objevit. Je to tak?“

„Možná, že je.“

Inspektor Hurtado byl v té chvíli přesvědčen, že přece jen našel stopu. Protože měl strach, že by si vrah, jehož jméno Angeles znala, mohl na nepohodlnou svědkyni někde počkat a mohl by se pokusit umlčet ji, dohodl se s ní, že v nejbližších dnech zůstane pod dohledem na policejním ředitelství v místnostech Brigada Investigación Criminal na náměstí Puerta del Sol. Tam také v kartách Archivo Central Direction General de Seguridad zjistil, že jistý Morris má na registrační kartě obsáhlý záznam.

Podezřelý se jmenoval José Maria Manuel Jarabo Pérez Morris, ale vystupoval pod mnoha jinými jmény. Stejná zpráva přišla krátce nato z pařížského ředitelství Interpolu, kde byl Morris evidován jako podvodník, lupič a kasař.

Čtyřnásobná vražda, v análech madridské Seguridad dosud největší a nejbrutálnější, pobouřila španělské veřejné mínění. Lidé měli strach a dostali vztek. Rozhlíželi se kolem sebe, jako by v davu proudícím po chodnících Gran Vía chtěli najít vraha. Pomohli k jeho dopadení. V úterý asi v devět ráno zazvonil v kanceláři Brigada Investigación Criminal telefon.

„Podívejte se do čistírny v Calle de Orense 34,“ řekl mužský hlas. „Někdo si tam dal vyčistit krví potřísněný oblek.“

Policista ve službě vytočil číslo čistírny a zeptal se:

„Dal si u vás někdo vyčistit krví potřísněný oblek?“

„Ano, včera v poledne.“

„Jak víte, že jsou ty skvrny od krve?“

„Zákazník nám to řekl. Tekla prý mu krev z nosu. Ale je jich hodně. Jsou dost velké.“

„Kdy si má pro oblek přijít?“ zeptal se policista.

„Dneska kolem poledne.“

Služba vyrozuměla inspektora Hurtada, ten skočil ještě se třemi kolegy do vozu a vyrazili na Calle de Orense. Vpadli do čistírny a inspektor Hurtado se zeptal:

„Už si to vyzvedl?“

„Ne. Přijde až k polednímu,“ řekl majitel čistírny.

„Zaplat' pánbů. Zapsal jste si jeho jméno?“

„Dal jsem mu útržek objednávky. Ale je to jeden z našich zákazníků.“

„Takže víte, jak se jmenuje?“

„Morris. A kdo vám řekl, že si k nám dal vyčistit oblek?“

„Svatý Mikuláš.“

„Nechal si tady kufřík, že si v něm pak oblek odnese,“ řekl majitel čistírny a ukázal za pult do rohu, kde stál hnědý fibrový kufr.

„Zajeďte pro seňoritu Angeles,“ nařídil inspektor Hurtado jednomu z policistů a dodal: „Ať jste tady natotata!“

„Stalo se něco, pane inspektore?“ zeptal se majitel čistírny.

„Vy jste neslyšel o té čtyřnásobné vraždě?“

„Proboha, tak to je on?“ zděsil se majitel čistírny.

„Co řekl, když to přinesl?“

„Je to pěkný letní šantungový oblek. Řekl, že je mu to líto, dal si ho ušít na míru a včera v noci se popral s nějakým cizincem v Moulin Rouge. Dostal prý pořádnou ránu do nosu a takhle si ty šaty zřídil.“

„Nebylo vám to podezřelé?“ zeptal se inspektor.

„Bylo. Jenže my toho chlapa známe. Je to rváč a darebák, ale proto mu přece neodmítnu vyčistit oblek!“

Přivezli seňoru Angeles. Ukázali jí kufřík.

„Patří Félixovi,“ řekla. „Měl ho v krámě. Teda vzadu v kanceláři.“

„Je zamčený?“ zeptal se inspektor majitele čistírny.

Ten mu kufřík beze slova podal.

Ale to už inspektor fibrový kufr otevřel, našel v něm pistoli a pár klíčů. Všechno dal zpátky, kufr zavřel a vrátil mu ho přes pult.

„Dejte ho zase tam, co byl. Až si ten chlap přijde pro šaty, tak ho obsluhujte, jako by se nic nedělo. My si na něj počkáme vzadu v kanceláři.“

Policisté v civilu se schovali ve vchodech okolních domů. Tři přijeli s malou mlékárenskou dodávkou s reklamním nápisem. Zvedli kapotu a předstírali poruchu vozu. Inspektor Hurtado čekal na vraha za závěsem, kde visely na ramínkách vyčištěné obleky.

Těsně po jedenácté zastavil před čistírnou taxík. Vystoupil neohrabaný hromotluk s malou ptačí hlavou. Dvě ženy zůstaly sedět ve voze. Vpadl do čistírny a od ucha k uchu se usmíval.

„Tak co, pustilo to?“ zeptal se, ale k dalšímu už se nedostal. Inspektor Hurtado vyskočil z úkrytu, dva policisté vyběhli z kanceláře, za skleněnými dveřmi vchodu už stáli další s namířenými pistolemi.

„Zatýkám vás, Jarabo Morrisi, jménem zákona!“ zavolal inspektor Hurtado. „Zvedněte ruce. A vy ho prohledejte,“ obrátil se na svého kolegu.

„Zbláznili jste se?! Co si to dovolujete?“ snažil se ještě zatčený, ale už měl ruce na zádech a na nich želízka. Před taxíkem zacouvala dodávka mlékárny a policisté se zatčeným nastoupili. Pak se vydali na policejní prezidium, Morris skončil v cele.

Mezitím policisté vyslyšeli obě ženy, sedící v čekajícím taxíku. Přivedli je do čistírny a inspektor Hurtado se jich zeptal:

„Jaký je váš vztah k Jarabovi?“

„Vztah?“ rozchechtala se jedna z nich. „Je to kunčáť jako jinej.“

„Jak dlouho ho znáte?“

„Od rána. Přišel do podniku už pořádně napařenej. Furt se jen smál, ale objednal hned šampus. Pak řekl, že si jede pro kvádro. Tak jsme jely s ním.“

„Kam jste měly namířeno?“

„Kam? Někam do postele. Nemám šajnu, kam chtěl jet.“

Inspektor ještě kývl na jednoho z policistů v civilu, řekl mu, aby si výpověď prostitutky ověřil, aby zašel do baru Autodromo a zjistil, jak to skutečně bylo. Ty dvě holky nelhaly. Jarabo Morris měl kapsy plné peněz, tak oslavoval úspěch. Byl totiž přesvědčen, že nezanechal po sobě žádnou stopu a tak si klidně přijel pro vyčištěný oblek.

José Maria Manuel Jarabo Pérez Morris dlouho nezapíral. Na to byl příliš zkušený zločinec. Vymyslel si však motiv k vraždě, který by mohl ovlivnit průběh procesu. Přiznal se, že vraždil v prudkém hnutí mysli. Měl nepřekonatelný vztek. Byla totiž poskvrněna čest ženy, na níž mu velice záleží. Proto za žádných okolností nemůže uvést její jméno. Oba klenotníci tu ženu nejen znectili, ale i vydírali. Chtěl ji ochránit, nic víc. Nepamatuje si ani, co všechno dělal, měl tak velký vztek, že vůbec nic nevnímal.

„Snad nechcete, abysme vám tuhle pohádku věřili!“ řekl inspektor Hurtado. „Krásná neznámá a dva ničemní klenotníci! Tohle můžete vykládat akorát těm děvkám, co s váma jely do čistírny. A ani ty nemůžou mít tak vypláchnutý mozky. Kdo je ta ženská?“

„Je to Angličanka. Snoubenka. Budeme se brát.“

„Jo, určitě. Leda v kriminále, předtím než půjdeš pod garrotu.“

„Já nelžu.“

„Tak to koukej vybalit!“ křičel na vraha inspektor Hurtado.

„Dala mi brilantový prsten. Skvost. Ten kámen mohl mít kolem tří karátů.“

„Někdo ti bude dávat tříkarátový kámen! Za co? Proč?“

„Potřebovala peníze a chtěla, abych ho za ni šel zastavit.“

„A tys šel do klenotnictví Jusfer?“

„Jo, protože je to taky frc.“

„A dals ten prsten do zástavy seňoru Robledovi.“

„Přesně tak. Jenomže moje snoubenka se dostala do jistých potíží.“

„Do jakých potíží?“

„Potřebovala ten prsten zpátky. Kvůli manželovi.“

„Jo tak ta tvoje snoubenka byla vdaná?“

„V Liverpoolu. A tak mě prosila, abych to nějak zařídil a co nejdřív jí ho poslal.“

„A ty ses vloupal do klenotnictví, chtěls otevřít trezor, přišel seňor Robledo, začal tě mlátit a tys ho v sebeobraně zastřelil!“ smál se inspektor Hurtado. „Povídali, že mu hráli. Ty si myslíš, že příslušníci Brigada Investigación Criminal jsou samí blbci. Co nám to chceš pověsit na nos?“

„Jane napsala seňoru Roblesovi dopisy s prosbou, aby jí prsten vrátil. Vysvětlila mu taky proč. Důvěrně mu taky prozradila, že se my dva budeme brát, že jsem její snoubenec, aby ten prsten vrátil mně. A on, místo aby jí vyhověl, ten kompromitující dopis strčil do kapsy, začal jí vyhrožovat, chtěl ji vydírat. Žádal totiž trojnásobnou cenu, než co na prsten půjčil.“

„Odved'te ho,“ kývl inspektor na strážného, „já už to nemůžu poslouchat! Takže ty vlastně nejseš ani vrah, ani lupič, ale mstitel. To sis měl vymyslet něco chytřejšího.“

Už ve středu 23. července ráno měl inspektor Hurtado na stole podrobnou zprávu z ústřední registrace Interpolu. Podle ní byl Jarabo Morris profesionální zločinec s pozoruhodnou minulostí. Bylo mu pětatřicet let. Pocházel z početné a dost zámožné rodiny, kde nikdy nechyběly peníze, kde se o provoz domácnosti starala jedna nebo dvě služebné. Otec byl Španěl, matka se narodila na Portoriku. Proto sdělení vysvětlovalo i původ jeho až příliš dlouhého a složitého jména.

„Tak si představte, señores,“ řekl inspektor Hurtado na poradě, „že ten chlap studoval na Colegio del Pilar v Madridu.“

„Takže je dokonce vzdělaný.“

„Rozhodně není hloupý. Když mu bylo dvaadvacet, odstěhoval se na Portorico, usadil se v San Juanu, našel si tam holku a oženil se s ní. Po svatbě se vypravil na svatební cestu, ale už během líbánky se ti dva nějak nepohodli. A teď dávejte pozor.“

„Nenapínej, za chvíli je poledne,“ řekl Hurtadův kolega.

„Vrátil se zpátky, na svou dvacetiletou manželku se vykašlal a vlezl do postele se svou tchyní.“

„No, tak to už je námět na pornofilm.“

„Na seriál. Když se mu maminka omrzela, tak se sčuchnul se sestrou své ženy, tedy se švagrovou.“

„Tak to už je králíkárna.“

„S manželkou se sice rozvedl, ale pořád od ní dostával peníze. V archivu Interpolu mají dokonce některé stvrzenky Banco Exterior de España.“

„Jak to že se mu tak věnovali?“

„To hned uvidíte. José Maria Manuel Jarabo Pérez Morris je totiž jejich starý a vážený zákazník. A zřejmě od mládí puncovaný lump. Z Portorika ho totiž vyhostili. Odstěhoval se pak na Kubu. Tam zřejmě taky nedělal dobrotu a tak mu nedali povolení k pobytu.“

Podle záznamů Interpolu ale i policejních archívů jiných zemí se Jarabo Morris živil podvody a krádežemi. Choval se jako playboy, měl nesčetné pletky s ženami všech možných národností. Pro svůj rozhazovačný život potřeboval hodně peněz. Nikdy nepracoval, tak si je obstarával nečestně. Přitom stále dostával od své rodiny dost velké částky a z nepochopitelných důvodů mu na jeho radovánky přispívala i jeho bývalá manželka.

„Tak jsem se ptal Interpolu na důvod vyhoštění z Portorika,“ řekl inspektor Hurtado. „Nebudete věřit, co ten chlap všechno dělal. Vyráběl a prodával nemravné fotografie.“

„Co to je nemravná fotografie?“ zeptal se kolega.

„To je úřední technický výraz. Prostě pozice a detaily při souloži. Celý život využíval svého vzhledu. V Paříži předstíral svatbu a podvodně vylákal třicet tisíc franků.“

„Jak se dá předstírat svatba?“

„Seznámil se s nějakým španělským emigrantem, který utekl do Francie. Dal mu pár franků, sehnal někde kněžské roucho, uspořádal svatbu. Převlečený chlap je oddal a Jarabo vyinkasoval od šťastného tatíka ošklivé dcery třicet tisíc. A pak zdrhnul. Vystupoval totiž a taky se ženil pod smyšleným jménem.“

Inspektor registroval jeho činnost už hezkých pár let. V poslední době byl Jarabo podezřelý z pašování narkotik do Španělska. Taky madridská Seguridad i Cuerpo General de Policía sledovali jeho činnost zejména v barcelonské čtvrti

ovládané podsvětím El Barrio Chino. Tudy procházela většina zásilek pašovaných drog. Pracovníci registru Interpolu v pařížském předměstí St. Cloud znali taky některá falešná jména, která vrah používal. Vydával se za psychiatra Jaime Martina Valmase z Palmy de Mallorca. Devizové podvody a pašování drog provozoval jako José Pérez Jarbo Morris. Některé osobní doklady, a jak se zjistilo, nebyly falešné, byly vystaveny jen na část jeho jména. Vystupoval buď jako José Morris Pérez, anebo obráceně jako José Pérez Morris.

„A taky měl papíry na jméno Jaime Mendozo,“ řekl inspektor Hurtado, když dočetl hlášení Interpolu. „A s tou Angličankou si to ale nevymyslel. Byla vdaná, do Madridu přijela zřejmě na dovolenou, seznámila se s fešákem Mendozou, zamilovala se do něj jako gymnazistka. Za její peníze ji ukázal noční život.“

„Znají její jméno?“

„Jmenuje se Elisabeth Grovesová.“

„Tak on dokonce nelhal!“ řekl vrchní inspektor Rivas.

„Zřejmě mu po třech flámech došly peníze a ona taky asi už neměla na útratu, tak zastavil některé cennosti.“

„Kdo to zjistil?“

„Naši. Ověřili si to u účetního a v pokladním deníku.“

„Takže ten brilantový prsten skutečně zastavil?“

„Jo. Ukecal ji. Byl to ale dárek jejího manžela. Nemohla se bez něj vrátit.“

„Byl by ho musel vyplatit. A to nemohl,“ uvažoval vrchní inspektor.

„Ono se mu to poněkud zkomplikovalo. Seňora Grovesová přijela na dovolenou se synem. V záznamu není uveden jeho věk. Odhadl bych, že mu mohlo být dvanáct. Když ji Morris přemluvil, aby jeli na dva týdny na Mallorku, nechala prý chlapce v hotelu a požádala pokojskou, aby se o něj postarala. Dovedete si představit, jak jí ten chlap musel zamotat hlavu?“

„Cožpak si to ten kluk nechal líbit?“ zeptal se vrchní inspektor.

„Vydržel to asi dva dny. Pak začal řvát, chtěl jet za mámou. Jenže ta bláznivá ženská nenechala v hotelu ani adresu, kam by se jí dalo zatelegrafovat. Tak zavolal ředitel hotelu na britský konzulát a z milostného dobrodružství byl najednou společenský skandál. Teď už se o nevěrnou ženu zajímaly i britské úřady.“

„Dozvěděl se o tom její manžel?“

„To nevím. Rychle se vrátila do Madridu a ještě téhož dne odjela s chlapcem do Londýna.“

„Kdy to bylo?“

„Koncem roku 1955. Krátce před vánočními svátky.“

„Podle zpráv Scotland Yardu, který o případu vyrozuměl Interpol, došlo v Londýně k rodinné roztržce. Nevěrná Elisabeth Grovesová se rozhodla manžela odprosit, slíbila, že to už nikdy neudělá, prostě věděla jak na něj, a tak se zase udobřili. Jenomže ve hře byl pořád ten zastavený prstýnek. Počítala s tím, že manžel dřív nebo později objeví, že šperk zmizel. Tak se rozhodla napsat svému madridskému milenci srdcervoucí dopis. Zapřísáhla ho, aby zastavený prsten vyplatil a rychle ji ho poslal.“

„Takže v tomhle nám Morris taky nelhal,“ konstatoval vrchní inspektor.

„Morris je chytrák, pane kolego, má značné zkušenosti a zná lidi. Jinak by konečně nemohl provozovat podvodnické řemeslo. Řekl nám kousek pravdy, ale zbytek si příkrášlil tak, aby nevypadal jako gauner. A hlavně: na dopis a pak ještě na další Elisabeth Grovesové vůbec nereagoval. Tak jí nezbylo nic jiného, než požádat o pomoc britského konzula. Tak to aspoň vypadá podle verze Interpolu, ale nakonec zčásti i podle protokolu z výslechu. Od této chvíle se výpovědi rozcházejí se skutečností. Protože jsou oba majitelé klenotnictví mrtví, sotva zjistíme, jak to doopravdy bylo.“

„Dobře, ale on přece tvrdí, že se snažil prsten vyplatit,“ řekl vrchní inspektor Rivas.

„Právě že to jen tvrdí. Chce, abychom uvěřili pohádce, protože je přesvědčen, že nemáme možnost si to ověřit.“

„Tak zaprvé: Morris se señoře Grovesové představil jako Mendoza. Pod tímto jménem prsten taky zastavil. Při výslechu tvrdil, že mu klenotník Robledo na něj půjčil čtyři tisíce peset, skutečná cena prstenu byla však nejméně čtyřikrát vyšší. A Robledo na něm chtěl vysokou částku, nespokojil se s vyplacením zástavy.“

„Všechny zastavárny půjčují na vysoký úrok,“ řekl vrchní inspektor.

„To jistě, ale ne na čtyřsetprocentní. To si netroufne ani ten nejdrzejší lichvář jestli nám říká Morris pravdu. V jeho výpovědi je totiž věta, která mi do toho povídání vůbec nezapadá. Já vám ji, señoře, přečtu: a taky na mě chtěl plnou moc podepsanou Elisabeth Grovesovou s notářsky ověřeným podpisem.“

„Poslala mu ji?“

„On tvrdí, že poslala. Ale ne jemu. Adresovala dopis na Jusfer na Calle Sainz de Barranda číslo 19 a do obálky přidala, snad omylem v rozčilení, dopis určený madridskému milenci. Byla v něm spousta kompromitujících sdělení. Podle všeho ho stále milovala a vzpomínala na krásné chvíle na Mallorce.“

„Myslíte si, že ti dva klenotníci by lumpa, jakým je Morris, vydírali?“

„On to tvrdí,“ řekl inspektor Hurtado.

„Oba byli přece zámožní a vážení muži. Zjistili jste o nich snad něco podezřelého?“

„Ne. Byli to společníci dobře prosperujícího podniku a navíc přátelé. Žili spořádaně. Všichni o nich mluví jako o seriózních obchodnících. Jeden důvěřoval druhému, nikdy mezi nimi nedošlo k rozepři. Asi rok před tou tragédií se Félix Robledo rozešel se svou manželkou a přestěhoval se ke své milence Angeles do jejího bytu na Calle Fernán Gonzales 73.“

„Nebyla na něj příliš mladá?“

„Samozřejmě že byla mladší než jeho manželka. Dneska je Angeles pětatřicet.“

„A co ten druhý?“

„Ten vlastně udělal skoro v téže době totéž. Oženil se s velmi mladou a velmi krásnou Marií de los Desamparados

Alonso a v novostavbě na Calle Lope de Ruedo 52 si 15. října 1957 pronajal dobře vybavený čtyřpokojevý byt. Přijal do služby Pablitu Ramosovou a žil se svou ženou v pohodě a bez starostí. Obchod totiž prosperoval.“

„Kdo vlastně vedl klenotnictví Jusfer?“

„Oba. Společně. Každý den v devět ráno, a prý byli velmi přesní, se setkali před krámem, otevřeli a vešli dovnitř. Tam pracovali až do zavření.“

Takže klíče od trezoru měli oba.“

„Oba.“

„Ale nenašly se ani u jednoho, ani u druhého.“

„Musely se dostat do ruky Morrisovi.“

„Jenomže nemáme důkaz, že je měl a že vůbec trezor otevřel.“

Policejní tým Brigada Investigación Criminal pracoval velmi rychle. Během několika dní měl pohromadě všechny potřebné důkazy. Vrchní inspektor Sebastian Fernández Rivas se vydal ještě jednou s inspektorem Hurtadem do zpřeházeného bytu Dona Emilia Fernández Diaze. Pokoušeli se najít otisky prstů vraha, ale marně. Ani na výtahu, kterým se dostal do čtvrtého patra, žádné nebyly. Tak si to policisté vysvětlili, že měl od počátku rukavice, anebo výtah přivolal loktem a stejným způsobem zmáčkl knoflík čtvrtého patra. Ještě jednou si nechali předvést Morrisa a zeptali se ho:

„Při výslechu jste tvrdil, že jste šel do bytu prosit seňora Diaze, aby vám vydal zastavený prsten i kompromitující dopis vaší milenky, který se mu nedopatřením dostal do rukou.“

„Ano, seňore inspektore, to jsem řekl a je to pravda.“

„Tak nám ale vysvětlíte, proč jste měl u sebe ostře nabitou pistoli?“

„Vzal jsem si ji pro jistotu. Řekl jsem si: kdyby se nedal uprosit, tak bych ho trochu postrašil.“

„Ostře nabitou zbraní? To vám máme věřit?“

„Přisáhám, že jsem ho nechtěl zastřelit. Jenže on byl jako skála. Nedalo se s ním mluvit. O vrácení prstenu nechtěl ani slyšet, o tom dopise taky ne. Když jsme se dostali do sporu, řekl mi, abych odešel a zmizel za dveřmi koupelny. Šel jsem za ním a on se se mnou začal prát. Vytáhl jsem pistoli teprve ve chvíli, kdy on na mě namířil svou. Nevystřelil jsem první, já jsem se jen bránil.“

Každý přistizený zločinec dělá, co může, aby zametl stopy, aby odvrátil pozornost vyšetřovatelů jiným směrem, aby získal pro soudce i pro porotu polehčující okolnosti. Morris dobře věděl, že nemá moc možností, proto se jich snažil využít. Vrchní inspektor Antonio Viqueira Hinojosa znovu prohledal s technickou skupinou celý krám firmy Jusfer. Prohlédli regály, vystavené předměty, prsteny, náramky a náhrdelníky, dali otevřít trezor a přezkoumali dokumenty. Dopis, o němž vypověděl Morris, však nikde nenašli. Ale ten přece jen musel existovat. V soudních spisech pozdějšího procesu se nachází svědectví policejního inspektora Estebana Espinozy de los Monteros:

„Poznal jsem Jaraba krátce po jeho příjezdu do Španělska v roce 1950. Byl rozhazovačný, žil na velké noze. Seznámil jsem se později i s tou Angličankou. Představil ji jako Betty. Ta se mi někdy na podzim svěřila, že její nový přítel na ní pořád loudí prsten a chce ho dát do zastavárny, protože potřebuje peníze.“

„Co jste jí řekl?“ zeptal se vyšetřující soudce Carlos de la Cuesta.

„Řekl jsem jí, aby to nedělala. Jestli mu prsten dá, v životě už ho neuvidí. Řekl jsem jí, že se zamilovala do darebáka.“

„Odkud jste ho znal?“

„Madridská galerka, to je můj rajón. Známe se s nimi a oni znají mě.“

„Takže je pravda, že vám ta Angličanka poslala dopis?“

„Je.“

„Kdy to bylo?“

„V prosinci 1957. Prosila mě, abych vyhledal Morrisa a domluvil mu, aby jí ten prsten vrátil.“

„On ho v té zastavárně už vyzvedl?“

„Zřejmě vyzvedl. Šel jsem totiž za ním, řekl jsem mu, co mi seňora Grovesová psala a on mi s úsměvem odpověděl, že jí ten prsten dávno poslal.“

„Co jste mu na to řekl?“

„Aby nelhal. Kdyby ho měla, tak by mi nepsala, abych mu domluvil, aby šperk vrátil.“

Inspektor Hurtado měl už konečně všechny výpovědi pohromadě, mohl se chystat na závěr případu. Bylo zřejmé, že Jarabo Morris se připravoval na velkou akci. Nabídl klenotníkům velký a výhodný obchod, slíbil, že v určitý den přinese zboží. Věděl, že pokladníkem firmy Jusfer je Fernández Diaz, předpokládal tedy, že on bude mít připraveny peníze na zaplacení šperků nebo starožitností. Možná že si dokonce počkal před bankou, aby se ujistil, že si klenotník vybral potřebnou a jistě značnou částku a pak se za ním večer vypravil do bytu.

Na závěrečné poradě Brigada Investigación Criminal se sešli inspektoři s vyšetřujícím soudcem Carlosem de la Cuesta.

„Vraťme se tedy do loňského horkého léta,“ řekl. „Sobota 19. července 1958. Horký letní večer. Kdo mohl, chystal se na víkend do Sierry. Asi tak v devět večer byl klenotník Don Emilio Fernández Diaz v koupelně, kde se pravděpodobně holil. Jeho čtyřpokojevý byt se nachází v novostavbě na Calle Lope de Ruedo 52 ve čtvrtém patře. Tak tohle jen pro pořádek, všichni to znáte. Je pravděpodobné, že neměl nejlepší náladu. Vrátil se totiž z klenotnictví Jusfer pozdě. On i jeho společník Félix López Robledo čekali na ohlášeného zákazníka. Šlo zřejmě o velký a zajímavý obchod, ten pán jim měl přinést cenné šperky za výhodnou cenu.“

„Dovolte mi, Ctihodnosti, ještě doplněk,“ řekl vrchní inspektor Rives. „Klenotnictví Jusfer nejen prodávalo, ale taky nakupovalo šperky a oba společníci se nevyhýbali ani zastavárenskému obchodu. Když někdo nutně potřeboval peníze, přinesl šperk a oni mu půjčili.“

„Je nám známo, kdy byl ten obchod otevřen?“ zeptal se soudce.

„Před dvěma lety,“ odpověděl inspektor Hurtado. „Specializovali se zejména na brilantové šperky, ale obchodovali i s jinými drahými kameny.“

„Vrah Jarabo Morris si vybral sobotu večer záměrně. Nabídl oběma společníkům výhodný obchod, oni si připravili v hotovosti padesát tisíc peset, protože tyto obchody se realizují, jak se říká z ruky do ruky.“

„Těch padesát tisíc si vyzvedl Don Fernández Diaz téhož dopoledne ze svého bankovního konta,“ poznamenal inspektor Hurtado.

„Don Emilio Fernández Diaz čekal se svým společníkem Felixem Lópezem Robledem na klienta až do půl deváté. Když se nedočkali, uložili oněch padesát tisíc do trezoru k ostatním cennostem, rozloučili se, popřáli si hezký víkend a řekli si na viděnou v pondělí ráno.“

„Jestli dovolíte, Ctihodnosti,“ přerušil inspektor Hurtado soudcův výklad. „Všichni víme, že vrah hledal především klíč od trezoru. Ale naši technici taky. Při první prohlídce bytu manželů Diazových se nenašel. V krámu firmy Jusfer při první zevrubné prohlídce taky ne. Ale druhý den jsme ho našli tam, kde by ho nikdo nehledal. Ani vrah ho nenašel. Klíč totiž visel na věšáčku na ručníky u umývadla a byl jedním z ne právě čistých ručníků přikryt. Byla to ta nejrafinovanější skrýše, jakou si lze v klenotnictví představit.“

„To bych neřekl. Vrah i naši technici měli smůlu. To je vše. Ale vrah i naši technici mohli zrovna tak mít štěstí a objevit klíč náhodou. V takovém případě už mohl být Jarabo Morris dneska místo v cele Audiencia Provincial de Madrid v bezpečí třeba někde v Argentině. Ale vraťme se k událostem toho večera.“

„Prosím o prominutí, Ctihodnosti. Je třeba zdůraznit, že kolem deváté večer byl v bytě na Calle Lope Ruedo jen Don Fernández Diaz a služebná Pablita Ramosová. Diazova manželka Maria de los Desamparados čekala na manžela s večeří, když dlouho nešel, sebrala se a šla na návštěvu ke známým. Není vyloučeno, že tam měli jít oba a seňora Maria nechtěla nechat hostitele už déle čekat. Protože se Don Diaz kolem půl desáté v koupelně holil, chystal se zřejmě jít za manželkou.“

„Je to pravděpodobné, ne však podstatné. Důležité je, že pán domu byl v koupelně, služebná seděla v kuchyni a připravovala na zítřejší den žluté fazolové lusky. Ty se našly rozsypané po zemi. Ozval se zvonek, služebná šla otevřít, za dveřmi stál vysoký, dobře oblečený muž. Služebná se ho zeptala, co si přeje, on jí zřejmě řekl, že chce mluvit se seňorem Diazem. Ale to už se otevřely dveře koupelny, vykoukl domácí pán, když viděl, že ve dveřích stojí zákazník, na něhož večer marně čekal, křikl na něj, aby přišel jindy a do krámu, teď na něj nemá čas. Je pravděpodobné, že Jarabo Morris řekl, že rád počká, až se seňor oblékne. Ale Diaz mu jasně řekl, že nevyřizuje své obchody doma a navíc v sobotu pozdě večer. Klient už byl na odchodu, pak se ještě ve dveřích otočil, obešel služebnou a vešel dovnitř.“

„Muselo to být ve chvíli, když Don Diaz dokončil svou toaletu. Našli jsme ho čerstvě oholeného. V koupelně byla ještě cítit vůně pánské kolínské vody značky Casablanca. Don Diaz spatřil nevídaného hosta zřejmě v zrcadle. Ten zatím přišel až k pootevřeným koupelnovým dveřím, kde zůstal stát s namířenou pistolí.“

„Podle prohlášení doktora Sellese, ale i podle zjištění techniků, vypálil vrah ve chvíli, kdy Don Diaz stál ještě u umyvadla a teprve potom, vlastně už v agónii, protože vrah mřel přesně a trefil svou oběť do týla, se ještě zachytil okraje vany, udělal pár posledních kroků a svalil se mrtv na koupelnovou předložku, kde jsme ho našli v tratolišti krve,“ řekl inspektor Hurtado.

„A teď byla na řadě služebná Pablita,“ pokračoval v sumarizaci případu vyšetřující soudce. „Když slyšela střelbu, vyběhla z kuchyně, začala ječet a utíkala chodbou. Ale to už vrah vyšel z koupelny, nejdřív ji zakryl ústa dlaní, aby nekřičela, pak ji několikrát uhodil pažbou revolveru do hlavy, zatáhl ji do kuchyně a zavřel dveře. Pablita Ramosová ležela v bezvědomí na podlaze.“

Přítomní policisté se shodli na dalším pravděpodobném průběhu událostí. Vrah nejdřív skočil do koupelny a začal prohledávat kapsy zavražděného klenotníka. Hledal peníze a možná i klíč od trezoru. Spíš však byl přesvědčen o tom, že si klenotník vzal připravených padesát tisíc domů. Ještě se nedostal ani k jeho aktovce, která zřejmě zůstala v předsíni, kde Don Diaz odložil taky lehké šantungové sako, když se ozval klíč v zámku a do bytu vstoupila seňora Diazová. Vracela se z návštěvy, kde marně čekala na svého manžela. Musela se zhrozit, když najednou proti ní stál cizí člověk.

„Co tady děláte? Proboha, kdo jste?“ vykřikla a volala do bytu: „Emilio, Emilio! Co tady chce ten chlap?“

„Dovolte, milostivá paní, abych se představil. Jmenuji se Manuel Alvarez, inspektor finančního úřadu. Čekám tady na vašeho manžela. Chci mu položit několik otázek, týkajících se pašování zlata a zlatých mincí. Totéž se týká vaší služebné, tu si už odvezl kolega, bude ji vyslýchat v naší kanceláři.“

Maria de los Desamparados Alonso věděla, jak snadno se její manžel obchodující se zlatem a drahými kameny může dostat do nesnázi. Proto pozvala elegantního a dobře oblečeného muže do salónu a nabídla mu židli. Posadila se proti němu do křesla a začala si s ním povídat. Jistě si řekla, že bude vhodné, aby se k inspektorovi finančního úřadu chovala zdvořile a přátelsky. Je velmi pravděpodobné, že se ti dva bavili o všem možném nejméně půl hodiny. Pak se ozvaly z kuchyně zvuky, zřejmě se probírala služka Pablita. Seňora Diazová vyskočila, ale vetřelec ji zadržel a řekl, že je to jistě seňor Diaz, který se vrací domů. Raději by s ním hovořil sám, ať se seňora neobtěžuje, oni si to vyřídí hned v předsíni. Uklonil se a odcházel. Seňora Diazová snad zůstala sedět v salónu, nejspíš prý vyměnila na gramofonu desku, ta stará už dohrála.

„Jarabo Morris nešel ke dveřím. Dobře věděl, odkud zvuky přicházejí,“ pokračoval vyšetřující soudce. „Služka se probírala, snažila se vstát, když se jí to nepodařilo, chtěla se dovléct ke dveřím. Ale to už v nich stál vrah, zmuchlal rychle kapesník, vrazil jí ho do úst, zatáhl ji dozadu do kuchyně, kde ji znovu uhodil pažbou revolveru do hlavy. Dívka se však začala bránit. Tak se vrah rozhlédl kolem, spatřil nůž, kterým předtím Pablita krájela fazolové lusky a bez rozmyšlení jí ho vrazil do srdce. Pak spatřil dveře do pokojíku služebné a mrtvolu tam zatáhl. Dveře zavřel a zamkl. Vrátil se do předsíni, cestou ještě zvedl prázdnou nábojnici, která ležela na koberci a klidně vešel do salónu, posadil se proti

seňore Diazové a pokračoval v konverzaci.“

„Je docela dobře možné, že mu paní domu něco nalila,“ řekl inspektor Hurtado, „ale později jsme v bytě našli tolik použitých skleniček a několik nedopitých lahví, že je těžko říci, jestli ti dva spolu něco pili.“

„Krátko poté zazvonil u dveří bytu domovník, který přišel pro košík se smetím,“ řekl vyšetřující soudce a inspektor ho ještě přerušil.

„Nám se při vyšetřování zdálo divné, že domovník přijde tak pozdě večer do bytu pro smetí. On nám to ale vysvětlil. Dělal to vždycky o víkend, protože v pondělí jezdili popeláři.“

„A teď došlo k neuvěřitelné scéně,“ pokračoval vyšetřující soudce, „jakou by si nevymyslel ani mistr Hitchcock. Seňora Diazová se podívala na hodinky, řekla si, že to asi bude domovník, omluvila se, šla do před síně, kam zřejmě už předtím služka připravila košík se smetím, otevřela, podala ho domovníkovi, řekli si dobrý večer, dobrou noc, ona zase zamkla dveře a vrátila se do salónu, kde celou dobu seděl vrah a strachy se potil. Měl k tomu důvod, těsně předtím než zazněl zvonek, si všiml, že má nohavici nad kolenem od krve a snažil se to místo co možná nenápadně zakrýt dlaní. Seňora Diazová si však skvrny všimla, anebo jí bylo podezřelé něco jiného, zděsila se, snad ve chvíli, kdy vrah vyměňoval gramofonovou desku a obrátil se zády, vyběhla ze salónu do koupelny, asi se tam chtěla zamknout a spatřila u vany manželovu mrtvolu. Začala ze všech sil křičet. Vyběhla na chodbu, skočila do ložnice, ale vrah už byl u ní. Když ji zavraždil jedinou kulkou do týla, klečela u postele.“

„Je to velmi chladnokrevný a otrlý zločinec,“ řekl inspektor Hurtado. „Nesnažil se uklidit mrtvoly, začal převracet byt. Byl přesvědčen o tom, že má dost času, všichni tři byli přece mrtví. Tak začal systematicky prohledávat zásuvky, skříně, z knihovny vyházel všechny svazky a v některých knihách snad i listoval. Zavražděnému klenotníkovi sebral peněženku i hodinky. Jeho ženu obral o šperky.“

„Nejcennější byl zlatý náramek s vzácnými mexickými zlatými mincemi, které samy měly značnou sběratelskou hodnotu. V zásuvce ukradl cestovní pasy obou manželů. Proslídil všechno, ani v kuchyňské pokladničce nenechal jedinou pesetu,“ dodal soudce.

„Ale to co hledal, stejně nenasel,“ řekl inspektor Hurtado. „Zřejmě ho to však vůbec nezervovalo. Uvědomil si, že je noc, dům je zavřen a rozhodl se, že bude nejrozmumnější, když zůstane v bytě do rána. Šel tedy do koupelny, namočil tam jeden z ručníků a chodil pak po bytě a pečlivě omýval všechna místa, kde mohl zanechat otisky prstů. Nezapomněl ani na kliku u dveří, na nůž, který stále ještě trčel ubohé Pablité z prsou. Pak zjistil, že si od krve umazal manžetu, tak šel do ložnice, vybral si v prádelníku čistou košili Dona Diaze a převlékl se. Podle dalších stop je zřejmé, že se usadil v salónku, nalil si koňak a vykouřil pár cigaret z balíčku, který zůstal na konferenčním stolku.“

„Pak však dostal nápad!“ řekl soudce.

„Myslel si dokonce, že je báječný,“ dodal inspektor.

„Přinesl sklenice, láhev, nalil a rozlil koňak i na koberec, rozházel kolem pár nedopalků, prostě upravil scénu, která měla zmást policisty. Měli uvěřit, že se v Diazových bytě odehrál bouřlivý mejdan. Odrovnal nábytek, sroloval koberec, aby uprostřed salónu vznikl taneční parket, popatlal kdeco rtěnkou, prostě chtěl, aby to vypadalo, že se ti lidé postříleli v opilosti.“

„Já jsem ho považoval za velice chytrého zločince,“ řekl inspektor. „Ale tímhle pouťovým nesmyslem se ukázalo, že je to jen dobře oblečený a zvláště pro ženské oči mimořádně pohledný chlap.“

„Snad si pak v bytě lehl a trochu se prospal, asi tak kolem deváté v neděli ráno vyšel z bytu, pečlivě uzamkl dveře, sjel výtahem dolů a zmizel v ulicích,“ ukončil rekonstrukci soudce.

Vůbec se nesnažil utéct a schovat se. Šel do kavárny, v klidu se vydatně nasnídal. Dopoledne seděl v biografu a po obědě se posadil do jiné kavárny, kde se dal do řeči se servírkou. Ta později vypověděla, že platil tisícovkou. Neměla drobné, kavárna byla v takovém horku prázdná a tak musela jít přes ulici rozměnit. Do svého penzionu v Calle Auscosura se Jarabo Morris vrátil až večer, lehl si a spal až do rána. Domovnice ho viděla odcházet z domu po osm. Nesl lehký a nepříliš objemný balík. Spěchal se zakrváceným oblekem do čistírny.

Vrah se do trezoru nedostal. Byly v něm uloženy šperky miliónové hodnoty. Jarabo Morris měl prý plán a při vyšetřování se k němu přiznal: chtěl zanechat rozmařilého života a usadit se v Palmě de Mallorca, kde chtěl provozovat psychiatrickou praxi. Nevadilo mu, že nemá kvalifikaci, lékařský diplom by si byl dozajista uměl obstarat.

Místo toho se zodpovídal ze svých zločinů před soudním dvorem madridské Audiencia Provincial. Líčení zahájili 11. února 1959. Po deseti dnech přečetl soudce rozsudek: José Maria Manuel Jarabo Pérez Morris, registrovaný v kartotéce zločinců Interpolu ještě pod jinými jmény, se odsuzuje čtyřikrát k trestu smrti. Odvezli ho do celé smrti vězení Cárcel Provincial de Madrid, kde čekal tři měsíce na povolení obnovy procesu anebo na popravu. Odvolání zamítli, žádosti o milost nevyhověli. Neměli jediný důvod, proč by to udělali.

Madridská čtvrt Carabanchel dnes už není okrajovou jako kdysi, když stavěli obrovský komplex věznice Cárcel Provincial. Brzo ráno krásného májového dne roku 1959, kdy byla obloha doslova blankytná, vytáhli na střež jedné z budov černý prapor. Několik mužů v černých oblecích beze slova prošlo chodbami starého vězení. Zastavili se před celou smrti. V 6 hodin 58 minut otevřel dozorce celu. Vrah José Maria Manuel Jarabo Pérez Morris byl již připraven. Z každé strany jeden dozorce, uprostřed odsouzený. Všichni vstoupili do popravčí místnosti. Mniši se modlili nahlas, dva kněží o něco tišeji.

„Mistře popravčí, konejte svou povinnost!“ řekl ředitel věznice.

Nasadili mu na krk garrott, už ve středověku ve Španělsku používaný popravčí nástroj. Kat v uniformě vězeňského dozorce začal utahovat ocelovou smyčku.

V registraci Interpolu pak krátce poté založili složku nadepsanou José Maria Manuel Jarabo Pérez Morris do archivu jako vyřízenou.

2. Případ bláznivě zamilovaného (Austrálie)

Nákladní loď francouzské námořní společnosti Compagnie de navigation maritime Providence měla dvě paluby pro cestující. Ve středu 1. září 1954 krátce před půlnocí přistála u mola Freissinet v Dunkerque. Za tmy přerušované jen hledáčky se odehrál povinný obřad: strohé povely z megafon, svištění lan dopadajících na kamennou hráz, skřípání rumpálu spouštějícího můstek. Pak ale dobrých třicet minut ticho. Nikdo nevystoupil, nikdo nenastoupil.

Až po dvanácté se objevila světla automobilu, praskla dvířka, na palubu se vyšplhal komisař Francois Perrier doprovázený inspektorem Duboisem z pařížské ústředny Interpolu. Sotva vešli do jídelny, přijel vůz s advokátem Jeanem Fressonem. Všichni usedli u dlouhého stolu a komisař Perrier se zeptal:

„Kde nastoupila?“

„V Auklandu na Novém Zélandu,“ odpověděl kapitán Bony.

„Byla sama?“

„Ano.“

„Měla zavazadla?“

„Skoro nic.“

„Kde jste cestou kotvili?“

„Krátce v Melbourne, Adenu, Marseille, Havru.“

„To ještě byla na palubě?“

„Ne. Zmizela před prvním přistáním. Na širém moři.“

„Za bouřky?“

„Hladina byla jako zrcadlo.“

„Jaká byla? Jak vypadala? Jak se chovala?“ zeptal se komisař a kapitán se na něj podíval s opovržením.

„Vy jste nikdy neslyšel o Sharon Lockhartové?“

„Je mi líto.“

„Vážený pane komisaři,“ oslovil policistu advokát Fesson. „Víte, že zastupuji rodiče pohřešované a tak mi dovolu, abych vás poučil. Sharon Lockhartová byla osmadvacetiletá krasavice, známá sportovkyně. Vyhrála několik světových tenisových mistrovství a v poslední době se věnovala závodní jízdě na koni. Žila v Auklandu a plavila se do Francie, kde měla trénovat ve stájích Étoile d'or v St. Cloud u Paříže. Na lodi se intenzívně učila francouzsky.“

„Zapomněl jsem vám ještě říci,“ poznamenal kapitán, „že jsme všechny její osobní věci odeslali při krátkém přistání v Adenu na adresu do Auklandu.“

„Co to bylo?“ zeptal se komisař.

„Šaty, prádlo, fotoaparát, tablety proti mořské nemoci a dva nadeslané dopisy. Psala je na palubě Providence krátce za sebou.“

„A já mám jejich fotokopie,“ oznámil advokát Fesson a vytáhl je z aktovky. „Domnívám se, že jejich obsah bude pro vyšetřování případu důležitý.“

Fotokopie šly z ruky do ruky, nakonec se vrátily k advokátovi, ten si nasadil brýle a četl:

„Milá Jacqueline, všechno je v nejlepším pořádku. Mám se dobře.

Ten dopis psala své sestře na dvakrát 15. a 16. července.

Providence je sice malá ale příjemná loď a cesta po moři se mi moc líbí. A přitom jsem na palubě už vlastně pět nebo šest dní, ani nevím. Dnes večer nebo v noci se rozloučíme s australským pobřežím, kolem něhož se stále plavíme. Od rána.

Tak tohle je první část dopisu. Jak vidíte, je plná radosti a optimismu. O to podivnější je pokračování, psané o den později. Poslouchejte:

Cítím se velmi špatně. Jsem strašně unavená. A nemůžu spát, píše. A taky ti musím říci, že je tady strašná strava. Všechno je moc kořeněné, pořádku mě pálí pusa. Mám hroznou žízeň a leju do sebe chlazený čaj jako po těžkém zápase. Něco mám s dásněmi. Když si čistím zuby, tak mi krvácejí, ale voda, kterou vyplivnu, není růžová ale špinavě hnědá. Chvillemi je mi na umření. Dopis pošlu z Adenu a ještě vám zatelegrafuju. Všechny doma zdraví srdečně Sharon.“

„Co se jí mohlo stát?“ uvažoval komisař Perrier.

„Taky druhý dopis je adresovaný sestře Jacquelině,“ řekl advokát, „jak vidíte, je to jen pár řádek psaných roztřesenou rukou, papír je zmačkaný, ušmudlaný. Je na něm jediná věta: Jestli je to nemoc, obraťte se na policii, aby zjistili, co se mi vlastně stalo. Já jsem nedělala nic a taky nic neudělám, protože tady ani nemůžu. Tak a to je všechno. Co si o tom myslíte, pánové?“

„Deprese,“ řekl kapitán Bony. „Běžná záležitost při mořské nemoci. Citliví pasažéři se propadají do beznaděje. Je jim tak špatně, že chtějí umřít.“

„Jenomže ona měla zřejmě podezření, že ji někdo otrávil,“ řekl advokát. „Mám pravdu, pane komisaři? Podle mého názoru jasné podezření.“

„Mohli byste mi říct jaké?“ zeptal se advokáta kapitán Bony.

„Podle názoru mého klienta, doktora Lockharta, dával někdo jeho dceři drogy a pak ji v nestřežené chvíli hodil do moře.“

„Proboha ale proč?“ zeptal se kapitán.

„Na to nám budou muset najít odpověď pánové z kriminálního oddělení,“ řekl advokát.

Sharon Lockhartová obývala na lodi kabinu číslo 7 na druhé palubě. Když ji prohlédli, shledali všechno v pořádku. Žádné stopy po zápase, ani nepořádek. Kapitán dal hned po zmizení kabinu zamknout a zapečetit. Mimo osobních věcí, které odeslali poštou, se nikdo ničeho nedotkl. Prohlédli skříň, sprchový kout i klozetovou mísu, vytažali zásuvky a prozkoumali koberec.

„Nevšimli jste si ničeho podezřelého, když jste odesílali její osobní věci?“ zeptal se komisař kapitána.

„Ne. Běžné toaletní potřeby, prádlo i šaty, na nichž nebylo nic nápadného.“
„Pošleme sem techniky, aby sejmuli otisky prstů,“ řekl komisař a ještě se zeptal: „Kdo sem měl přístup?“
„Z personálu jediné stevard.“
„Když si objednala do kabiny jídlo nebo pití?“
„Tak je taky servíroval stevard. To víte, my nejsme žádný luxusní parník s plesovým sálem. Stevard obsluhuje cestující v jídelně i v kabinách.“
„To znamená, že má nepřetržitou službu?“
„Někdy zaskočí pomocník z kuchyně.“
„Co ta okna?“ zeptal se komisař.
„Jsou zavřena na klíč. A i kdyby, vedou na palubu.“
„Jak se chovala Sharon Lockhartová?“
„Byla veselá, vtipná, ráda se bavila. Často se smála. Mladá šťastná úspěšná žena.“
„S kým se na lodi stýkala?“
„Tak jako ostatní. Každý s každým. Někdy si řeknou jen pár slov při procházce na palubě, jindy si sednou někam do kouta a povídají si o všem možném.“
Komisař Perrier zřejmě nečetl sportovní stránku novin. Jinak by věděl, že zmizelá Sharon Lockhartová byla ve sportovním světě velmi populární. Hned po prvních úspěších se vdala, ale manžel narukoval do armády a z války se nevrátil. Sharon se už nevdala. Zůstala sama. Byla však stále velmi krásná a kdekdo se snažil sympatické sportovkyni nadbíhat. Byla totiž navíc ještě velmi bohatá. Její rodina vlastnila na Novém Zélandu značné latifundie. Nalodila se na Providence 3. července v Auklandu a chovala se jako ostatní. Stále měla dobrou náladu a spolucestující ji měli rádi.
„Teď bychom, pane kapitáne, rádi slyšeli, co se stalo onoho dne, kdy jste zpozorovali, že Sharon Lockhartová není na palubě,“ řekl zástupce Interpolu Dubois.
„Moc vám toho neřeknu. Ve čtvrtek 16., asi tak v půl šesté odpoledne, mi druhý důstojník sdělil, že by se mnou ráda mluvila paní Sharon Lockhartová. Řekl mi rovněž, že je velice rozčilená a má zdravotní potíže.“
„Šel jste za ní do kabiny?“ zeptal se inspektor Dubois.
„Ne. Pozval jsem ji sem. Do jídelny.“
„Byli jste zde sami dva?“
„Stevard připravoval stoly k večeři.“
„Co vám paní Lockhartová chtěla?“
„Víte, sloužím na moři už hezkých pár let, ale taková věc se mi ještě nikdy nestala. Požádala mě, abych zajel s lodí do nejbližšího australského přístavu a vysadil ji na břeh.“
„Vysvětlila vám proč?“
„Ne. Ale nabídla mi za to tisíc liber.“
„Jak jste na nabídku reagoval?“
„Řekl jsem jí, že to není možné. Nemůžu a nesmím svévolně měnit kurs lodi. A taky jsem neviděl žádný rozumný důvod pro takové rozhodnutí.“
„Co vám řekla, když jste odmítl?“
„Stále naléhala. Slibovala a prosila. Byla velice rozrušená. Dal jsem jí dvě tabletky gardévalu pro uklidnění.“
„Vzala si je?“
„Ano.“
„A spolkla je hned před vámi?“
„Tak to už vám ani nepovím. Nevšiml jsem si. Jsem ale přesvědčen, že je spolkla. Bylo jí špatně a zdálo se, že je velmi unavená.“
„Mořská nemoc, nebo snad ještě něco jiného?“
„Nevím, co jiného by ji mohlo přivést k takovému rozhodnutí.“
„Odešla do kabiny?“
„Myslím, že ne. Brzy poté jsem ji viděl v salónku s reverendem Marceauem. Jo, a ještě něco, než jsme se rozloučili, požádala mě o formulář na radiogram.“
„Dal jste jí ho?“
„Jistě.“
„A podala pak někomu zprávu?“
„Snažila se o to.“
„Jak tomu mám rozumět?“
„Já jsem ten radiogram nedal odvysílat. Když mě radista přišel požádat o povolení, tak jsem odmítl.“
„Můžete nám říct proč?“
„Nepovažoval jsem to za vhodné.“
„Komu byl radiogram adresován?“
„To vám můžu říct zpaněti: lordu Benthondurstthovi do Auklandu West Road 112. A řeknu vám ještě, co si o tom myslím. S textem jí asi pomáhal reverend Marceau. Ti dva se totiž spřátelili a v salónku seděli nad nějakým papírem.“
„Můžete nám říct text radiogramu?“
„Slovo od slova: Bille, mám strach. Jestliže se včas nedostanu z paluby Providence, tak se mnou bude zle. Jsem velice nemocná. Udělej prosím tě všechno pro to, abych se co nejdříve mohla vrátit na Nový Zéland. A rodině ani slovo. Zdravím tě. Sharon Lockhartová.“
„Máte nějaké vysvětlení pro podivné chování paní Lockhartové, pane kapitáne?“ zeptal se komisař.

„Ne, pane. Snad jen to, že mořská nemoc může způsobit nepředvídatelné reakce. Zvláště u citlivých žen.“
„Považujete madame Lockhartovou za velmi senzitivní ženu?“
„Ne, pane. Ve sportu není místo pro labilní povahy.“
Vyšetřování sice pokračovalo bez zádrhelů, ale komisař Perrier měl stále pocit, že někde něco nehraje. Proto požádal kapitána, aby dal vzbudit reverenda Marceau. Když ho stevard přivedl do jídelny, rovnou se ho zeptal:
„Zdá se, že jste poslední, kdo mluvil s madame Lockhartovou. Mohl byste nám říct, o čem jste se v jídelně bavili? Kdy to bylo, jak to bylo?“
„Bylo to 16. července kolem šesté večer.“
„V jakém byla madame stavu? Myslím duševně, psychicky?“
„Ve špatném. Zdálo se, že je velice nemocná.“
„Svěřila se vám s něčím?“
„Řekla, že jí je zle. Vysvětlil jsem jí, že je to jen mořská nemoc, doporučil jsem jí, aby si šla lehnout a snažila se usnout. Ráno jí bude líp.“
„Poslechla vás?“
„Ano. Rozloučili jsme se a ona odešla do kabiny.“
„Neukázala vám text radiogramu, který se chystala odeslat na Nový Zéland?“
„Ne. Nic takového.“
„Co jste dělal potom, když jste se rozloučili?“
„Šel jsem si lehnout.“
„V kolik hodin?“
„Asi v jedenáct.“
„Vy jste nepociťoval žádnou nevolnost?“
„Ne. Netrpím mořskou nemocí a moře bylo v zásadě klidné. Někomu však vadí i mírný pohyb lodi.“
„V kolik jste usnul?“
„Asi ve tři. Do té doby jsem si v posteli četl.“
„A kdy jste vstal?“
„Asi v půl osmé. Stevard klepal na dveře mé kabiny a ptal se mě, jestli nevím, kde je madame Lockhartová.“
„Co jste mu řekl?“
„Co bych mu řekl? Že jsem doteďka spal. Neviděl jsem ji. A on mi řekl, že zmizela, že ji nikde nemůžou najít.“
„Nezmínila se vám tedy o svém plánu vystoupit v některém australském přístavu na pevninu?“
„Ne, pane, nic takového mi neřekla.“

Vyšetřování případu mohlo pokračovat jen jediným způsobem. Nebyl jednoduchý. Bylo zapotřebí vyslechnout nejen členy posádky, ale i cestující. Někteří z nich však opustili loď v Le Havru nebo dokonce už v marseilleském přístavu. Bylo třeba je najít.

V této fázi nastoupili na scénu specialisté mezinárodní policejní organizace Interpol a zazvonili u dveří několika spolucestujících zmizelé Sharon Lockhartové.

Komisař Perrier však ještě té noci vyslechl jiného důležitého svědka. Jmenoval se Hopkins, nebyl však Angličan, ale Francouz a sloužil na lodi jako stevard.

„Pane Hopkinsi, zdá se, že jste byl poslední, kdo mluvil s paní Sharon Lockhartovou. Kdy to bylo?“ zeptal se komisař Perrier.

„Přesně vám to nepovím. Zavolala mě někdy odpoledne a chtěla, abych jí přinesl něco k jídlu.“

„Po obědě?“

„Jistě.“

„Nepřišla na oběd do jídelny?“

„Ne. Zůstala v kabině.“

„Co jste udělal, když si objednala jídlo?“

„Šel jsem za šéfkuchařem a řekl jsem mu, aby jí něco připravili. Asi tak za půl hodiny jsem jí přinesl ták do kabiny.“

„Jak vypadala? Všiml jste si něčeho neobvyklého?“

„Byla bledá, pod očima měla kruhy. Seděla na okraji lůžka a nějak divně se dívala. Jako by ani nevnímala, co se děje. Víte, pane, připadala mi strašně unavená.“

„Jinak nic neobvyklého?“

„Ne, ničeho jsem si nevšiml. Postavil jsem plató na stolek a odešel jsem.“

„Snědla to?“

„Myslím že ano. Když jsem přišel ráno do kabiny, tak byly talíře prázdné.“

„Dobře, to bylo až ráno. Víte něco o tom, co se dělo ještě téhož večera, když jste ji opustil v kabině?“

„Asi tak kolem desáté večer za mnou přišla madame Gregoryová. Měla dvanáctku. Je to stará paní, ale velice čilá. Madame Lockhartová ji totiž poprosila, aby s ní strávila noc v její kabině.“

„V čí kabině?“

„V kabině číslo sedm.“

„Proč tam s ní měla být v noci?“

„Nevím přesně, ale myslím si, že madame Lockhartová měla z něčeho strach. Nechtěla být v kabině sama.“

„Proč přišla ta stará paní za vámi?“

„Ona totiž podle slibu zaklepala na dveře kabiny madame Lockhartové. Nikdo se neozval, tak vzala za kliku, dveře

nebyly zamčeny na klíč. Tak je otevřela. V kabině se nesvítilo. Byla tam tma. To se staré madame zdálo divné, tak do té tmy zavolala jméno madame Lockhartové. Ale nikdo jí neodpověděl. Proto pak přiběhla za mnou kvůli tomu, co se stalo hned potom. Ještě když stála na chodbě před dveřmi, tak se ozvalo cvaknutí zámku, ona se vrátila, vzala za kliku a zjistila, že někdo zevnitř dveře zamknul.“

„A pak vám to přišla říct?“

„Ano.“

„Co jste udělal?“

„Co bych udělal? Nic. Chtěla, abych tam šel, ale já jsem jí řekl, že na to nemám právo. Cestující si mohou dělat ve svých kabinách, co chtějí, pokud tím neobtěžují jiné. Když se madame Lockhartová chtěla zamknout, tak se zamkla. Prostě jsem tam nešel.“

„A pak?“

„Pak už nic. Šel jsem si lehnout. Vstávám ráno v šest.“

„A druhý den ráno?“ zeptal se komisař Perrier.

„V půl deváté jsem přinesl snídani. Klepal jsem na dveře kabiny madame Lockhartové. Nikdo se neozval, tak jsem vzal za kliku. Dveře byly otevřené a kabina byla prázdná.“

„Máte pocit, že mohla madame Lockhartová spáchat sebevraždu?“

„Ne. V žádném případě. Byla to velice energická dáma. Věděla, co chce. Je sice pravda, že ten večer měla špatnou náladu. Jako by ji potkalo neštěstí.“

Inspektor Crouner patřil k elitě melbournské kriminální ústředny. Byl to mladý, dobře vyhlížející blondák. Když přišla z centrály Interpolu z St. Cloud žádost o vyslechnutí dalšího cestujícího, který plul na palubě Providence společně s madame Lockhartovou, vybral šéf kriminálky právě jeho. Zajel do melbournské vilové čtvrti, kde bydlel v luxusně zařízené vile známý a uznávaný malíř Carol Schlesinger. Měl syna. Jmenoval se Hannibal. Jel do Evropy na palubě Providence a byl jedním z těch, kteří se stýkali se sympatickou madame Lockhartovou.

V úterý 12. října 1954 zastavil před železnými vraty vily, zazvonil a počkal, až mu sluha přijde otevřít. Vila byla stará, zařízení rovněž, mistr Schlesinger byl malý seschlý človíček, snad nevážil víc než padesát kilo. Měl živé modré oči, ale neživé tělo. Jeho pohyby byly pomalé a úsporné, jako by neměl už k životu dost sil. Když inspektor začal hovořit o synovi, skřítek obklopený vlastními obrazy se ještě víc zachmuřil. Neřekl o svém Hannibalovi nic dobrého. Vždycky s ním byly jen starosti. Odmalička to bylo nezvládnutelné dítě. A když dospěl? Škoda mluvit.

Později se ukázalo, že starý mistr prodával obrazy, pokud je někdo kupoval, pak se zadlužil a platil své i synovy dluhy jen s velkými potížemi. V padesátých letech neměli umělci na různých ušlání a Schlesingerovy obrazy nikdo nechtěl. A kluk zlobil, nepracoval, flákal se s pochybnou partou a dvakrát za sebou rozbil skoro nový vůz. Nešťastný otec a nešťastný syn. Málo jim bylo platné nádherné prostředí kdysi udržované zahrady a vila jako královské sídlo. I malířova o třicet let mladší žena se v uprášených komnatách pohybovala jako bílá paní v začarovaném zámku.

Hannibal Schlesinger byl divný pavouk. Odulý obličej, spíš šedivé než zelené vodové oči s pohledem, o němž se dalo říct, že píchá. Jeho paže občas udělaly gesta připomínající loutkové divadlo. Trhavě chodil, trhavě kouřil, rychle mrkal. A vypadal o hodně starší, než ve skutečnosti mohl být.

„Plavil jste se na lodi Providence v červenci letošního roku?“ zeptal se inspektor Crouner.

„Plavil,“ odpověděl suše.

„Odkud kam?“

„Odsud do Le Havru.“

„Proč do Le Havru?“

„Protože jsem jel do Londýna.“

„Proč jste jel do Londýna?“

„Dostal jsem tam místo v redakci.“

„Vy pracujete v novinách?“

„Měl jsem pracovat v jednom londýnském deníku.“

„Tak proč jste tedy v Melbourne?“

„Protože to neklaplo.“

„Jak tomu mám rozumět, že to neklaplo?“

„Já jsem se nelíbil jim a oni se nelíbili mně. Tak jsem to za týden zabalil a vrátil jsem se domů.“

„Vy jste novinář, pane Schlesingere?“

„Ne.“

„Jak jste tedy chtěl pracovat v novinách?“

„Každý musí jednou začít,“ prohlásil suverénně a podíval se pichlavým pohledem někam vedle inspektorových očí. Pak se objevila v místnosti se starým biedermeierovským nábytkem Hannibalova matka. Přišla tiše, jako by našlapovala na špičky, se strnulým úsměvem, podobajícím se spíš šklebu, kývla prstem na policistu a beze slova ukázala na dveře. Inspektor Crouner neodolal sugestivnímu posunkovi, vstal a šel za ní. Hannibala Schlesingera nechal sedět na židli.

„Tak co zase provedl?“ zašeptala madame Schlesingerová spiklenecky a naklonila se k inspektorovi.

„Máte pocit, že mohl něco provést?“ odpověděl inspektor otázkou a pak poslouchal tiché vyprávění o tom, jak se Hannibal nemůže nikde uchytit. Tohle už byla jeho desátá šance. Pokaždé někam jede s nadějí, že dostane patřičně významné a dobře zaplacené místo a pokaždé je za pár dní zase zpátky.

„Nevíte proč, madame?“ zeptal se inspektor a Hannibalova matka tichým hlasem odpověděla:

„Vím.“

„Tak tedy?“

„Nemá trpělivost. Od malička je nervózní. Nedočkavý. Chtěl by všechno hned a když to nedostane, tak zuří. Udělali jsme pro něj s manželem, co se dalo, ale marně. Zbytečně. Sehnal si tam někde peníze na letenku a za týden byl z Londýna zpátky. Po návratu s ním nebylo k vydržení. Choval se jako šílenec. Řval na nás a zamykal se. Dokonce nechtěl jíst ani pečeného krocana a to je jeho nejmilejší jídlo.“

„Co ho tak popudilo?“

„Nevím. Nemám ponětí. Snad že to už byl jeho desátý neúspěch. Je to chudinka, pane, prosím vás, buďte na něj hodný, jedněte s ním ohleduplně, nedopusťte, aby se rozčílil. Pak si začne brát prášky a je to ještě horší.“

Došeptala, vstala, šla ke dveřím a otevřela je. Inspektor pochopil, že audience skončila. Vrátil se k výsledku Hannibala Schlesingera s pocitem, že není na falešné stopě.

„Znal jste Sharon Lockhartovou?“ zeptal se.

„Jako všichni na palubě.“

„Neznal jste se s ní trochu víc než ostatní?“

„Sotva. Nevím, co máte na mysli.“

„Nepožádala vás, abyste jí pomohl s textem radiogramu, který se chystala odeslat do Auklandu? Nebo to byl reverend Marceau?“

„S reverendem by se o takových věcech vůbec nebavila. Ten text jsem jí napsal já!“

„Víte, že jsem si to myslel,“ řekl inspektor Crouner.

„No, a co?“

„Nic. Jenom že to byla moc hezká žena, že vy taky nevypadáte nejhůř, oba jste asi stejně staří ...“

„Mně už je dvaatřicet. Jí bylo osmdvacet.“

„Že se vám líbila?“

„Byla to krásná ženská a chytrá. Myslím, že jsem jí taky nebyl lhostejný.“

„Měli jste za plavby dost času sblížit se. Nemám pravdu?“ zkoušel inspektor Hannibala vyprovokovat, aby se začal chlubit.

„No,“ řekl a podíval se do země.

„Takže jste s ní nic neměl?“

Začal se na židli vrtět. Poškrábal se na lýtku, kroutil prsty, až mu praskaly klouby, díval se všudemožně, jen ne na inspektora. Zdráhal se odpovědět, Crouner tedy zaútočil znovu.

„Tak měl nebo neměl?“

„Neměl.“

„Lžete. Hannibale Schlesingere, máme důkazy o tom, že jste byl dne šestnáctého července kolem desáté hodiny večer v kabině číslo sedm, v níž bydlela madame Lockhartová,“ riskoval inspektor lživé tvrzení a vyplatilo se mu to.

„Mluvil jsem tam s ní,“ přiznal tiše.

„Mluvil jste s ní potmě?“

„Byla tam tma? Ani nevím, jestli tam byla tma,“ řekl nejistě.

„V kabině se nesvítilo. A kdo přirazil zevnitř dveře, když do kabiny nahlédla stará paní, jakpak že se jmenovala?“

„Gregoryová,“ podřekl se Hanibal Schlesinger.

„Máte pravdu, Gregoryová a ta nám o tom taky podala zprávu. Tak co, pročpak jste nenechal madame Lockartovou na pokoji, když jí nebylo dobře a dostala od kapitána na uklidnění dvě tablety gardénalu?“

„Jak víte, že jsem jí nedal pokoj?“ řekl nervózní mladý muž a hned poté se sesypal. Nejdřív začal lapat po dechu, jako by se dusil, šermoval si před obličejem rukama, vstal a začal cupítat sem a zase tam drobnými krůčky šestiletého dítěte. Bezdůvodně si sahal na nos, znovu a znovu se poškrábal na lýtku, vyrážel ze sebe jednotlivá slova a nesmyslné věty a teprve později se mu podařilo formulovat je, aby byly srozumitelné. Jeho gesta se však ani potom nezměnila. Inspektor Crouner měl pocit, že vyslychá bláznů.

„Strašně jsem ji miloval,“ vykřikl, chtěl, aby to slyšeli lidé na celém světě. „Nechtěl jsem nic než ji. Nichtěl jsem do Londýna, rozhodl jsem se, že s ní pojedou do Paříže.“

„Řekl jste jí to?“

„Neměl jsem příležitost. Nikdy nebyla sama. Čekal jsem na ni na palubě a ona si sedla do salónku, kde bylo plno lidí. Připojil jsem se k ní, když stála u zábradlí a dívala se na ubíhající australské pobřeží, ale hned se vedle ní objevila stará Gregoryová.“

„Vy jste spolu ale seděli v salónku,“ řekl inspektor.

„No jo, ale to už jí bylo strašně špatně.“

„Tak jste využil příležitost a přišel jste za ní do kabiny. Pozvala vás?“

„Ne. Nevěděla, že ji tak strašně miluju. Šel jsem za ní dolů, protože jsem musel.“

„Nevěděl jste, že prožívá hlubokou depresi a že má v sobě dvě tablety uklidňujícího gardénalu?“

„To jsem věděl.“

„Ale zneužil jste situaci. Vnikl jste do kabiny, zhasnul jste světlo, zamkl jste se tam s ní, a co bylo dál, Hannibale Schlesingere? Dovolte mi, abych vás upozornil, že cokoliv od této chvíle řeknete, bude moct být použito proti vám.“

„Proč to chcete všechno vědět? Za nic nemůžu! Vůbec jsem to nechtěl. Já bych jí neublížil! Znamenala pro mě všechno na světě.“

„Vy jste ji znásilnil!“

„Ne, proboha ne! To jsem neudělal. Vzal jsem ji za ruku a dlouho jsem plakal. Začal jsem ji říkat, jak moc ji miluju, ale ona neodpovídala. Pořád spala. Snažil jsem se ji políbit, ale ona byla netečná. Ani se nehnula.“

„Věděl jste přece, v jakém je stavu.“

„Neuvažoval jsem. Já jsem jí jen chtěl říct to, na co jsem se týden chystal.“

„A vynesl jste ji ven?“

„Vzal jsem ji pod paží. Docela normálně se mnou šla.“

„Proč jste ji vyvlekl ven?“

„Chtěl jsem ji vyvést na vzduch. Aby se probírala.“

„A probírala se?“

„Ano. A začala strašně křičet.“

„Měla z vás strach?“

„Já jsem jí ale nechtěl ublížit! Dostali jsme se k zábradlí. Byla tma, svítila jen okna na kapitánském můstku. Začala volat o pomoc, já jsem jí dlaní přikryl ústa... Měl jsem strach, aby nás někdo neviděl. Ona se najednou svezla přes zábradlí, složila se v pase a když se loď zhoupla, tak zmizela ve tmě. Já jsem to nechtěl, já bych jí přece neublížil.“

„Takže Sharon Lockhartová zmizela té noci v moři.“

„Ve tmě,“ řekl vrah a zájímavě se rozplakal.

Hannibal Schlesinger nebyl za vraždu Sharon Lockhartové odsouzen. Vyšetřující soudce ho poslal na vyšetření na psychiatrickou kliniku, kde už si ho nechali.

3. Případ naivních stopařek (USA)

Nancy Sperrová utíkala o život. Nejdřív skočila do mangrového houští, prodrala se trnitým křovím, potácela se zabahněnou vodou. Zakopávala o kořeny tenké a tvrdé jako drát. Těžce dýchala, stále se ohlížela, jestli ji nepronásleduje. Bylo ukrutné horko a v červenci v celé oblasti Floridy i nesnesitelná vlhkost. Klopýtala a upadla do bahna. Špatně se jí vstávalo s rukama sevřenými na zádech policejními pouty. Nemohla si však vybírat.

Vlevo byla silnice, po níž jely vozy. Slyšela je, ale netroufala si vystoupit před ochrannou hradbu houští a ukázat se na volném prostranství. Mohl ji tam vidět, mohl tam na ni čekat. Určitě si spočítal, že bude hledat pomoc u řidičů, svištících po pobřežní pětadevadesátce.

Musela přes potok. Nebo to byla říčka? Vtékala nebo vytékala z průplavu Santa Lucia a patřila k síti bezpočetných floridských průlivů, lagun a zátocin se slanou vodou, vroubených houštím klenovníků a kořenovníků. Bylo krátce po čtrnácté hodině, pondělí 21. července 1972 a osmnáctiletá modrooká blondýna se brodila bahnem z posledních sil. Pak ztratila pevnou půdu pod nohama. Dlouho se nerozhodovala, věděla, že se musí dostat na druhý břeh, aby doběhla k dálnici. Lehla si na záda a s rukama spoutanými plavala přes vodu. Nancy byla perfektní potápěčka, od malička byla jako doma na korálových útesech, nedávno vyhrála školní přebor.

Dostala se na druhou stranu, chvíli ležela na břehu na zádech, aby si odpočinula, pak vylezla na násep dálnice. První vůz zastavil a odvezl ji na policejní stanici.

Šerif Harold Keith věděl, oč jde, ještě než začala mluvit. Ve vedlejší místnosti totiž už seděla její kamarádka. Taky jí se podařilo utéct. Několik policejních patrol už půl hodiny prohledávalo okolí zálivu.

„Byl to policajt. Řekl, že se jmenuje Masroe Anderson,“ vypověděla, ale šerif chtěl slyšet všechno od začátku.

„Stopovaly jsme na dálnici při nájezdu z Jensen Beach,“ řekla Nancy Sperrová.

„Kdy to bylo?“ zeptal se šerif Keith.

„Včera ráno.“

„Kam jste chtěly odvézt?“

„Do Stuartu.“

„Jede tam autobus.“

„Musíme šetřit.“

„Čekaly jste dlouho?“

„Chvilku. Jenže nám zastavil policajt.“

„Masroe Anderson?“

„Byl vysoký, měl pěknou postavu, od prvního pohledu mi byl sympatický. Představil se a zeptal se nás, jak se jmenujeme. Demsa mě strkala loktem, abych mlčela, ale já jsem mu řekla svoje jméno a ona pak taky.“

„Denisa Lauderdalová?“

„Co vám řekl ten policista?“

„Že je stopování zakázáno. Že na to jsou předpisy. Že už to nikdy nesmíme udělat. Ale pak se zdálo, že nám nedá pokutu, usmál se a řekl, že se to pokusí nějak zařídit a někam volal z vozu vysílačkou.“

„Ptal se mě, jestli vás smí odvést do Stuartu,“ řekl šerif.

„On nás tam potom taky odvezl,“ řekla Nancy. „Jenže cestou měl takový divný řeči. Nejdřív se nás vyptával, co jsme dělaly na pláži, proč jsme v Stuartu, kdy jsme tam přijely a jak, a když jsme mu odpověděly, že máme dovolenou a přijely jsme se sem opalovat, tak se ptal, kde bydlíme a kde máme zavazadla. No, a Denisa mu řekla, že to máme na pláž tři kilometry a pěšky, že to je hezky daleko.“

„Jak jste přijely do Stuartu?“

„Autobusem firmy Greyhound a pronajaly jsme si malý pokojík v penziónu na kraji města. Nechtěly jsme promarnit čas, tak jsme jely hned asi v jednu odpoledne na pláž stopem, ale protože jsme nemohly zůstat dlouho na slunci, asi tak ve čtyři jsme se vracely.“

„A seržant Anderson vás odvezl do toho penziónu?“

„Bylo to od něj moc milé. Byl na nás hodný.“

„Nic si nedovolil?“

„Jestli myslíte jako, že ... tak to ne,“ řekla Nancy, „ale když jsme se loučili, tak nám navrhl, že pro nás druhý den v

devět ráno přijede a odveze nás na pláž. Měly jsme radost, kdo by měl takové štěstí.“

„Bylo vám podezřelé jeho chování? Nezdál se vám dotěrný?“ zeptal se šerif Keith.

„Byl moc milý. Ráno přijel v civilu, zřejmě svým vozem, už to nebyl ten policejní, ale modrý datsun. Měl džíny a tričko a hned nám nabídl, abychom si říkali křestními jmény. Několikrát opakoval, že se jmenuje Masroe.“

„Vezl vás na pláž?“

„Jel tím směrem, ale pak odbočil. Řekl, že nám ukáže starou španělskou pevnost, že je to taková zajímavá pamětihodnost. Zeptal se nás taky, kde pracujeme.“

„A kde pracujete?“

„V Raleighu, jako písáčky v pojišťovně.“

„V Severní Karolině?“

„No. A chtěl vědět, jestli máme hodně přátel.“

„Máte?“

„Ani ne. A chtěl vědět, jestli někteří z nich berou drogy. Řekly jsme mu, že nevíme, protože nás to nezajímá a pak jsme se ho zeptaly, proč to chce vědět.“

„Co vám odpověděl?“

„Řekl, že jen tak. Denisa dělala na něj ksichty, pořád se řehtala jako pitomá. Kopala jsem ji, ale ona si hrála na světačku a Masroe, teda ten policajt, nám začal kázat, jak je nebezpečné stopování, že se nám přitom může leccos stát. Najednou se přestal usmívat a řekl takovou větu, že mi přeběhl mráz po zádech.“

„Jakou větu?“ zeptal se šerif.

„Co kdybych například vykopal hlubokou jámu, strčil vás do ní a pohřbil vás tam, řekl. No, to přece byla strašlivá pitomost a on se přitom tvářil docela vážně.“

„Co jste mu na to řekly?“

„Já už ani nevím. Možná že nic, a on sjel ze silnice kousek stranou a řekl, že si máme představit, že on je třeba zloděj a hned vykřikl, že si máme vysypat všechno z kabelek na klín. My jsme se tomu smály, ale on zařval, abysme to hned udělaly, nebo že uvidíme.“

V této chvíli přivedl strážný druhou dívku. Denisa Lauderdalová se mezitím umyla, sedla si vedle přítelkyně a hleděla ustrašeným pohledem na šerifa. Chvilka se jí zatřásla brada.

„Vysypaly jste obsah kabel nebo ne?“ zeptal se šerif.

„Nejdřív jsme si myslely, že si dělá legraci,“ řekla Denisa. „Ale pak jsem si všimla, jak se na nás dívá. Jednou jsem viděla v telce seriál, kde ošklivý chlap vraždil holky a ten měl zrovna takový skleněný pohled. A ruce se mu trásly zrovna tak jako tomu policajtovi.“

„Co udělal, když jste vysypaly ty věci?“

„Prohlížel je,“ řekla Nancy. „Bral do ruky rtěnku, stíny na oči, čichal k opalovacím krémům. Vypadal přitom jako malé dítě, když si hraje.“

„No jo, jenže pak hned otevřel přihrádku na rukavice a vyndal odtud dvoje policejní pouta. Musely jsme dát ruce dozadu a on nám je do nich zacvakl.“

„Jenomže já jsem si to nedala líbit. Začala jsem kopat a bránila jsem se. Křičela jsem, že na to nemá právo, když není ve službě,“ řekla Nancy. „A on vzal oběma rukama Denisu za krk a začal vykládat, že kdyby tam byl místo něj nějaký násilník, normálně by řekl, že moji kamarádka uškrtí, když nebudu poslouchat.“

„Co jste udělala?“ zeptal se šerif.

„Co jsem mohla udělat? Poslechla jsem ho. On by ji totiž určitě uškrtil.“

Seděly v rozpáleném voze pár desítek metrů od silnice na malé mýtině s hejny moskytů. Bylo strašné horko. Byly tak vystrašené, že je ani nevnímaly a policajt začal znovu.

„Víte, co mi začal povídat?“ řekla Nancy. „Vzal mě takhle pod krkem, přitáhl si mě k sobě a začal se mě vyptávat, jestli jsem někdy slyšela o byznysu s bílým masem. Když bude chtít, prodá nás obě do Mexika do bordelu. Ale potom se na chvíli zamyslel a řekl, že zavolá rodičům, aby za nás zaplatili výkupné.“

„Nezdálo se vám, že není při smyslech?“ zeptal se šerif Keith.

„Mluvil jako blázen, ale já jsem si pořád myslela, že to je jenom sranda, že nás chce vystrašit a pak nás pustí,“ řekla Nancy a její přítelkyně dodala:

„Já jsem se pořád bála, že nás chce znásilnit. Ale on nastartoval, zajel na postranní cestu, kolem bylo křoví a bažiny, vypadalo to, že by tam mohli být hadi a krokodýli, ale pak už jsem ani na nic nemyslela, protože začal mučit Nancy. Řekni, Nancy, co ti dělal!“

„Nejdřív otevřel dvířka vozu, z kufru vyndal deku, rozprostřel ji na zem, popadl mě za ramena, vytáhl ven a posadil mě na tu deku, svázal mi nohy a nacpal mi do úst roubík. Chtělo se mi zvracet a na Denisu, která se klepala strachem, zařval, jestli se hne, že mě zabije. A opačně, kdybych já něco provedla, nebo se bránila, že si to ona taky odskáče.“

„Kdy vám navlékl na krk oprátku?“ zeptal se šerif Keith.

„Hned a táhl mě do houští,“ vypověděla Nancy Sperrová. „Vpravo i vlevo byl močál s mraky moskytů. Došli jsme ke stromu. Vedle byl starý pařez. Musela jsem se na něj postavit, oprátku mi navlékl na krk, provaz hodil přes větev, natáhl ho tak, abych musela mít zvednutou bradu, někam ho uvázal, a nařídil mi, abych se ani nehnu, při sebemenším pohybu se udusím. Odcházel zpátky k vozu, několikrát se zastavil a ohlédl se, jestli to udělal dobře. Byl spokojený. Aspoň se tak tvářil.“

„Jaký provozujete sport?“ zeptal se Nancy šerif.

„Závodně plavu a hraju basket na High school dwarfs. Proč se ptáte?“

„Protože se vám podařilo vyprostit se spoutanýma rukama.“

„Musela jsem to dělat strašně opatrně. Ten pařez nebyl rovný a byl vlhký. Cítila jsem, že bych mohla uklouznout a byl by konec. Zkoušela jsem natáčet hlavu na všechny strany. Ta oprátka totiž nebyla utažená. Ten netvor odešel zřejmě za Denisou, kterou nechal sedět na dece. Měla jsem tedy dost času. A slyšela jsem, jak Denisa volá o pomoc. Jí totiž nedal roubík. Snažila jsem se pohybem hlavy nalevo a napravo rozšířit smyčku. Šlo to špatně a pomalu, ale pak jsem cítila, že povolila. Naklonila jsem hlavu dozadu, jak nejvíc to šlo, ale měla jsem co dělat, abych protáhla smyčkou nos. Moc mi vadil. Pak jsem se dala do běhu.“

Když se poradný policista Masroe Anderson zabýval Nancy, podařilo se Denise utéct. Proběhla k nejbližší mangrově houštině, schovala se, chvíli naslouchala, když se přesvědčila, že je čistý vzduch, prodírala se porostem rovnou k dálnici. První vůz, který stopovala, jí zastavil a řidič ji odvezl na policejní stanici pod velkou nadúrovňovou křižovatkou. Pak už šlo všechno ráz na ráz. Patroly na motocyklech i v pohotovostních vozech se rozjely a obě vystrašené dívky se setkaly při prvním výslechu. Nebyl složitý, viník byl známý a šerif si ho hned poté dal zavolat. „Všechno je to nedorozumění, šéfe,“ bránil se seržant Anderson a tvářil se nevinně. „Jen jsem jim chtěl ukázat, jak nebezpečný může být autostop. U nás je přece zákonem zakázán. Jenže ty holky jsou pitomé, stokrát jim to budete vysvětlovat a oni se zase postaví na okraj silnice, aby ušetřily pět dolarů. Tak jsem jim dal lekci, aby si ji zapamatovaly.“

„Nezdá se ti, že to bylo moc drsné školení?“ řekl šerif Keith.

„Jo, šéfe, zdá. Přeshvihl jsem to, to je fakt. Ale nezkřivil jsem jim ani vlas. To je taky fakt. Kdybych s nima měl nějaký svinský úmysl, tak jsem přece měl příležitost, ne? A jedna z nich vřeštěla jako siréna a to mě namíchlo. Jinak bych je odvezl na pláž a ahoj!“

Vlastně měl pravdu. Seržant se sice choval jako idiot, ale dívkám neublížil. Jenomže proč? Protože mu utekly. Novináři případ přetřásali ve všech vydáních. Na prvních stránkách miamských listů se objevila velká fotografie a pod ní strohé: drsné metody seržanta Masroa Andersona. Šerif Keith si dal viníka předvolat ještě jednou a rovnou mu řekl:

„Máš štěstí, Andersone, že za tebou stojí senátor Harwey, jinak bych ti dal místo důtky padáka.“

Ve středu 23. července 1972 zasáhl do případu Interpol. Na stanici pařížské Súreté v Clichy přišla hned brzo ráno Marcelle Duplessisová a dožadovala se rozhovoru s velitelem směny.

„Telefonovala mi přítelkyně z Tampy na Floridě, že má stopu.“

„Jakou stopu, madame?“ zeptal se poručík.

„Před půl rokem zmizela právě někde na Floridě moje dcera a taky dcera Dorothy Greenwaldové. Jejich podezřelého známého už taky nikdo neviděl. A ona mi volala, že je ve včerejších floridských novinách jeho fotografie.“

„Jak na to přišla?“

„Přes modrý datsun s metalízou. Já jsem vám to jen přišla říct, abyste věděl, že tam letím. Obě naše dcery někdo brutálně zavraždil a my jsme se při vyšetřování seznámily.“

Velitel směny nebyl z toho povídání chytrý, ohlásil však všechna jména do úřadovny Bureau Central National Interpol. Odtud předali zprávu do centrály v St. Cloud, ti neprodleně vyrozuměli pobočku v Miami na Floridě. Druhý den ráno seděly obě ženy v kanceláři šerifa Keitha. Při výslechu mu asistoval inspektor Gruber z Miami.

„Určitě je to on,“ tvrdila silnější z obou dam Dorothy Greenwaldová. „Podívejte se na ten snímek. V pozadí je jeho vůz.“

Matky se setkaly asi před půl rokem, kdy došlo k tragédii. Zmizely jejich dcery. Ty odešly ráno společně na pláž Jensen Beach na Floridě. Lidé je tam viděli v doprovodu nějakého muže. Nevrátily se a od té doby byly nezvěstné.

„Přijel pro ně pohledný a sympatický mladý muž, s nímž se seznámily snad jen večer předtím. Mé dceři Yvonne se moc líbil. Já už jsem nebyla tak nadšena. Měl modré oči a takový vodový pohled, jako by se díval skrz věci a ne na ně. Když odjížděly, podívala jsem se ještě z okna a všimla jsem si, že má modrý japonský vůz Datsun a registrační číslo, v němž byla čtyřka s iniciálami státu Florida.“

„Řekla jste to tenkrát policii?“ zeptal se šerif.

„Samozřejmě. Hledali všude možně a my jsme se taky daly dohromady a projížděly jsme všechny pláže, ale zbytečně.“

„A teď? Teď si myslíte, že jste ho poznala?“

„Snad ten vůz a možná i jeho.“

„Madame, víte, kolik takových datsunů u nás jezdí? Lidi se zbláznili a přestali kupovat fordů a jezdí v těch lacinějších japonských.“

„Já vím, ale něco mi říká... Prostě mám dojem, že bych toho chlapa poznala.“

Šerif Keith si dal zavolat seržanta Andersona, řekl mu, oč jde a rovnou se ho zeptal:

„Víš něco o dvou mladých holkách, jedna z nich byla Francouzka. Byl jsi s nima na pláži nebo ne?“

„Nemám ponětí, oč jde,“ řekl Masroe Anderson.

„Tak se půjdeš ukázat dvěma ženám.“

„Kdo to je?“

„To se dozvíš potom.“

„A proč se jim mám ukazovat?“

„Protože seš podezřelý.“

Konfrontace trvala jen několik vteřin. Dorothy Greenwaldová Andersona poznala. Tvrdila to s jistotou. Krátce poté se ukázalo, že i ta čtyřka ve floridském registračním čísle byla správná.

„O těch holkách jsem jakživ neslyšel,“ prohlásil podezřelý seržant a ještě zcela zbytečně dodal: „A ani tuhle paní jsem nikdy neviděl.“

Zase žádný výsledek. Výpověď proti výpovědi není důkaz. Pak dostal šerif slibnou zprávu Interpolu. Do seznamu nezvěstných žen a dívek byla zaregistrována i Natalie Guilleminová. Bydlela s rodiči sice v belgickém Liège, ale byla

Francouzka. Asi před rokem, to jí bylo něco přes šestnáct let, utekla z domu za svou láskou do Ameriky. Její matka udala do protokolu, že svému milenci, po němž toužila, posílala dopisy poste restante do města Stuart na Floridě. Našla doma koncept jednoho z nich. Začínal oslovením: můj drahý Massie. Obsah odpovídal myšlení pubertou překvapené dívky. Chtěla být se svým milencem za každou cenu, i proti vůli rodičů. Utekla z domu a už ji nikdo nikdy neviděl.

Masroe Anderson se dostal do úzkých, stopa zcela jasně směřovala právě k němu.

„Přisahám na svou čest, šéfe, že jsem tu holku v životě neviděl. Nikdy jsem nebyl v Paříži. Kde bych se s ní mohl seznámit? A jméno toho města Liége jsem teďka slyšel poprvé.“

Ukázalo se, že Natalie byla před necelým rokem členkou juniorského družstva, které přijelo na plavecké závody na Floridu. Dívky plávaly v bazénech Palet Beach, Boca Raton, Hialeah, ale i ve Stuartu. Tam se s Natalií mohl seržant Anderson seznámit.

Pár desítek kilometrů od Stuartu leží nedaleko Vero Beach oblast močálů Indian River. Skryty za papyrusovým porostem, dosahujícím v místních podmínkách třímetrové výše, jsou schovány skládky odpadu. Vyvážejí je sem denně desítky vozů a sypou je na hromady. Jednou týdně je pak převálcuje skrejpr.

Joe a Vincent byli vandráci, kterým se říká hobo. Nebývají to zločinci, skrývající se před spravedlností, většinou jsou to notorici propadlí alkoholu. Přespávají v různých chýších anebo dokonce ve velkých kartónech od chladniček, živí se paběrkováním na haldách smetí. Vždycky najdou něco, co se dá použít nebo prodat, někdy i sníst. Joe a Vincenc se specializovali na sběr hliníkových plechovek od piva, měli velké gumové kladivo, tím plechovku zplacatili, rovnali je do kartónu od piva a materiál prodávali. Jednou ráno stáli už kolem desáté hodiny na okraji dálnice a čekali na policejní hlídkový vůz. Měli štěstí. Přijel policista na motocyklu a oni mu řekli, že našli na smetišti dvě mrtvoly, ať se tam jede podívat.

Vypadalo to jako improvizovaný hrob. Někdo vyhloubil mělkou jámu a naplnil ji kousky mrtvol. Jen podle dvou lebek se dalo usoudit, že jde o dvě zavražděné a rozporcované ženy. Policista zavolal vysílačkou do miamského oddělení vražd, za hodinu už technici sbírali a ukládali do plastikových pytlů pozůstatky. Odvezli je do patologického ústavu soudního lékařství v Miami.

Teprve teď se pátrání rozběhlo na plné obrátky. Šerif zatkl podezřelého seržanta Andersona a poslal výjezdovou skupinu do jeho bytu. Současně nařídil zevrubnou prohlídku bažinatého zálivu, kde došlo k případu mučení Denisy a Nancy. Všichni technici se vrátili s překvapivým úlovkem a případ seržanta Masroa Andersona se zapsal jako jedinečný do dějin kriminalistiky i Interpolu.

Podle chrupu jedné z nalezených lebek se zjistilo, že zavražděná a na kousky rozřezaná žena je Natalie Guilleminová. Když jí bylo asi deset, upadla při jízdě na kole a urazila si kousek předního zubu. Od té doby na něm měla zlatou korunku s bílou fasetou. Záznamy na kartě zubaře, který práci provedl, tuto skutečnost potvrdily.

Seržant Masroe Anderson bydlel u matky ve Fort Lauderdale. Býval zde však, jen když měl o víkendu volno. Jinak přespával v garsoniře nedaleko policejní stanice. Vedoucí technické skupiny požádal jeho matku, aby místnost otevřela. Řekla mu, že nemá klíč a do synova pokoje nikdo nesmí.

„Vý jste tam nikdy nebyla?“ zeptal se policista.

„Posledních pět šest let ne.“

„Proč vám to zakázal?“

„Řekl, že to je služební tajemství. Má tam tajné spisy. Kdyby se jeho šéf dozvěděl, že tam chodím uklízet, měl by z toho nepříjemnosti.“

„A co když byl doma? Když přijel třeba na víkend?“

„Vždycky se zamykal.“

Divný pavouk. Přitom měl v okolí nejlepší pověst. Sousedí o něm mluvili v superlativech, byl hodný, pozorný, klidný, vždycky pozdravil, dětem nabízel žvýkačky. A ženy nezapomněly přidat, že je to velice pohledný mladý muž.

Inspektor vyrazil dveře a zůstal stát hned na prahu. Pokoj seržanta Andersona připomínal márnici. Co bylo možné natřít, nalakoval černě. Na bílých zdech viselo pár svatých obrázků znázorňujících utrpení mučených křesťanů jako třeba svatého Sebastiana, výjev ze starořímské arény, kde lvi trhají gladiátory na kusy. V koutě u dveří visely dýtky s ocelovými ostny. Vedle postele stála středověká španělská bota často užívaná v době inkvizice. Pod stropem byly přidrátovány suché pohřební věnce.

Anderson měl v pokoji taky knihovničku plnou starých knih o inkvizičních soudech, o právu trpném, o průběhu mučení kacířů. Hned vedle byly vystaveny na polici podivné rekvizity: dámské šaty, prádlo, boty a sbírka podprsenek. Na stole stál starý psací stroj značky Underwood.

Ted už bylo zřejmé, že seržant Anderson je šílený vrah, že má na svědomí hezkou řádku zločinů. Nebylo třeba, aby se k nim přiznával. Udělal to už napřed písemně. Inspektor našel na jeho nočním stolku objemnou knihu, kterou bylo možné nazvat deníkem vraha. Všechny své zločiny do ní zapsal. Písmo měl pohledné, ve druhé třídě by měl ze psaní jedničku. Obsah byl otřesný. Krasopisně líčil své zločiny, pečlivě zapsal jméno oběti, věk, popis, u některých měl nalepenou fotografii, u jiných řidičský průkaz nebo školní legitimaci. U žádného ze zápisů však nescházel popis vraždy a podrobně vylíčený způsob mučení. Některé ženy pověšené na strom si dokonce vyfotografoval. U mnoha z nich byly i popisy pohlavního obcování s mrtvou.

Na nic nezapomněl, dělal si dokonce poznámky o tom, jak se má chytře vykopat hrob, jak nejsnadněji rozsekat na pařezy v houšti ženské tělo tak, aby je po částech mohl v nákupních taškách odnést a zahrabat.

Policejní seržant Masroe Anderson brutálně zavraždil dvaadvacet žen a nebyl za své zločiny odsouzen. Přesto, že se choval jako milý, pozorný, uctivý ochránce zákona byl těžce mentálně nemocný. Diagnóza zněla: silné sado-masochistické sklony spojené s nekrofilii a scatologií. Byl to inteligentní blázen. Skončil tam, kam už dávno patřil:

v psychiatrické léčebně.

4. Případ mrtvé v japonském kimonu (Austrálie)

John Trcka se chystal vyjet krátce po páté, aby byl na trhu hned při otevření hlavních vrat. Nahnal do korby připravené ovce, nasedl do staré rozvrzané fordky a vydal se na cestu do krásného jarního rána. Byl čtvrtek 1. září 1938. Do Albury-Wodonga měl slabou hodinu cesty. John Trcka byl ovčák jako všichni v rozlehlé australské pustině, rozprostírající se mezi Melbourne a Sydney. Dvě jezera, slušně zavlažené pastviny a za zády svahy Great Dividing Range.

Měl dobrou náladu, vezl pěkné ovce, věřil, že se bude vracet s plnou peněženkou. Do městečka Albury-Wodonga však dojel dřív, než předpokládal. Nezastavil u železných vrat městského trhu, prudce zabrzdil před policejní stanicí, až ovce strachem zamečely a vběhl dovnitř.

„Je to v tý rozbořený cihelně, seržante,“ vykládal vzrušeně. „Na starý silnici do Wagga-Wagga. Je tam jakoby kanál. Podíval jsem se tam náhodou. Ovce bečely, tak jsem se ohlédl dozadu a přitom jsem ji viděl. Má na sobě červený, zelený a možná i modrý šaty. A vypadá strašně hrozně.“

John Trcka nechal stát nákladák s ovci před policejní stanicí. Nasedl do šerifova vozu. Vyrázili ke staré cihelně. V roce 1938 bylo Albury-Wodonga ještě pionýrské městečko v divočině. Jen ve vzdálenostech od deseti do dvaceti kilometrů ovčí farmy. Přistěhovalci dřeli od slunka do noci a když nebyla katastrofální sucha, uživilo se slušně a žili v pohodě.

Mrtvá ležela nacpaná v betonovém potrubí někdejší kanalizace cihelny, která zkrachovala. Nedaleko byl most nebo spíš můstek přes potok, který měl v tento jarní den dost vody. Žena byla zabalena do ohořelého pytle. Byla víc nahá než oblečená. Měla na sobě zbytky pestrého japonského kimona. Obličej k nepoznání. Nohy a ruce zčásti ohořelé.

Šerif si nakreslil plánek místa nálezu mrtvol a domluvil se s Johnem Trckou, že vyloží ovce a zajede s nákladákem pro mrtvou a přiveze ji do márnice. Vyšetřením případu pověřil seržanta Fergussona. Ten pochopitelně zatelefonoval pro soudního lékaře Crippse. Už v deset dopoledne přinesl hlášení.

„Není to tak nejhorší, Fergusson. Snad by se dala identifikovat podle otisků prstů. Obličej má zřízený k nepoznání. Rekl bych, že vrah zapálil pytel, do něhož ji vstrčil a dal si záležet, aby spálil především hlavu.“

„Jak je stará?“ zeptal se seržant.

„Pěťadvacet třicet. Takových 170 centimetrů vysoká, podle stavby kostry a některých zachovalých tělesných částí to asi byla docela pohledná ženská.“

„Příčina smrti?“

„Uškrcení a kulka do hlavy. Anebo kulka do hlavy a následné uškrcení.“

„Někdo by škrtil mrtvou?“

„Vrahové jsou nevyzpytatelní. Kdyby pachatel normálně uvažoval, tak by asi nevraždil.“

„Čím ji zastřelil?“

„Revolverem, seržante. Ale neříkejte zastřelil, docela dobře to mohla být i žena. Farmářky nosí kolty a mají v prstech takovou sílu, že uškrtí statnou ovci, proč tedy ne ženu.“

Seržant Fergusson se sice snažil, jak nejlépe uměl, ale jeho vyptávání po ovčárnách nevedlo k žádnému výsledku.

Mrtvou odvezli ještě téhož večera do budovy univerzitní patologie, kde ji uložili do chladírny. Případ převzala melbournská kriminálka a později, až po dvaceti letech, i nově zřízená centrála australského Interpolu. Protože případ mrtvé v japonském kimonu, který vešel do dějin kriminalistiky, se táhl několik desítek let. Ale trpělivost přináší výsledky. V policejním oboru zvlášť.

Samozřejmě že začali u pohřešovaných osob. V roce 1938 jich v Austrálii evidovali 56. Jedni po druhých přijížděli do Melbourne rodiče a příbuzní, manželé i milenci, pokaždé zřizenci vyjeli po kolejkách s mrtvou z chladírny a vždycky zbytečně. Docházelo k srdcervoucím scénám. Bezradné matky se snažily za každou cenu poznat v zohavené mrtvole svou dceru. Jedna z nich si byla dokonce jistá, že poznala svou Mildred. Když začali porovnávat znetvořený obličej s fotografiemi, sami kriminalisté matku přesvědčili, že zavražděná nemůže být její dcera. Navíc zde byla ještě jedna záhada: japonské kimono. Nikdo z příbuzných takové drahé hedvábné domácí oblečení nikdy neviděl.

Patologové zbytky těla chemicky zakonzervovali, dlouhou dobu je uchovávali v chladírně. Ve statistických údajích melbournské policie se objevil záznam, že vyšetřovatelé vyslechli dohromady několik set lidí, spis narostl na 2567 stran. Teprve pak jej uložili do archivu.

Novináři označovali ve svých reportážích nevyřešený případ za Tajemství dívky v japonském kimonu a psali o něm vždycky znovu, když potřebovali pro své listy atraktivní čtení. Po dvou letech, v prosinci 1940, přijela do Melbourne Betty Shawová a vytočila jisté telefonní číslo.

„Agostini, prosím!“ ozval se mužský hlas.

„Tady Betty Shawová, dobrý den. Bydlím v Sydney, ale náhodou mám něco na práci v Melbourne, tak volám Lindu.“

„Lindu?“

„Jste přece novinář Agostini? Je vaše manželka moje přítelkyně Linda?“

„Jsem Agostini,“ řekl po chvilce zaváhání.

„Jste korespondentem nějakého italského listu?“

„Corriere della sera.“

„No tak vidíte. Mám správné číslo. Můžete mi dát Lindu, pane Agostini?“

Novinář Agostini se odmlčel a tak Betty Shawová pokračovala:

„Vzpomínáte si? Byli jsme na vaší svatbě.“

„Ale ano, samozřejmě, že si vzpomínám!“ řekl s přehnanou radostí. „A co pro vás mohu udělat, paní Shawová?“

„Betty, vždyť jste mi říkal Betty a já vám Tony. Chtěla bych mluvit s Lindou. Každý rok jsme se scházely. Vždycky, když přijela do Sydney, tak mě zavolala a šly jsme si sednout do cukrárny. Copak dělá?“

„Ale tak ...“

„Není doma?“

„Bohužel, paní Shawová, Betty. Mohu jí něco vyřídit?“

„No jasně, ať napíše, ať se u mě staví, až přijede do Sydney. Víte, byly jsme přece velké kamarádky, a teď ... Už dva roky se neukázala! Ani nenapsala. Ani mi neodpověděla na dopisy.“

„Vyřídím jí to,“ řekl Agostini. „Teď si vzpomínám, kdysi jste pracovaly ve stejném kadeřnickém salónu. To je divné, že se u vás nezastavila.“

„Taky si myslím. Proto ji volám. Chtěla jsem ji pořádně vynadat.“

„Přitom byla poslední dobou v Sydney častěji než kdykoliv předtím. A jestli se dobře pamatuju, tak mi říkala, že se s váma sešla, že jste si pěkně popovídaly.“

„Tak to teda mě podržte! Dva roky jsem ji neviděla! No, já si to s ní vyřídím, až se sejdeme. A pozdravujte ji.“

Další dva roky se nedělo nic. Až v srpnu 1942 zasáhla do případu příslovečná náhoda. Betty Shawová seděla s manželem v jedné melbournské restauraci na oběd, když ji upoutal jakýsi muž. Zadívala se na něj. Seděl u stolku v rohu místnosti a jedl. Betty Shawová ho chvíli pozorovala, pak položila příbor, ještě se na cestu napila a běžela k němu.

„Pane Agostini! Vlastně Tony!“ zvolala a zůstala nad ním stát.

Hleděl na ni jako na zjevení. Pak teprve ze sebe vysoukal:

„Haló, Betty!“ a zase se odmlčel. Nemlčela však Betty Shawová.

„Tak co se to prosím vás děje? Volala jsem k vám, nikdo to nebere. Cožpak jste se přestěhovali? A co je s Lindou? Proč se neozvala? Jak se vám daří? Co děláte? Kde se touláte? Kde je Linda?“

„To kdybych tak věděl,“ řekl tiše a hleděl do talíře. „Linda mě totiž opustila.“

Betty Shawová si prohlížela štíhlého černovlasého, vyloženě hezkého novináře Agostiniho, jako by ho viděla poprvé.

„Proč vás opustila? Kdy vás opustila?“ zeptala se Betty Shawová.

„Krátkce poté, co jsme spolu kdysi telefonicky mluvili.“

„A kde je, prosím vás, kde je?“

„Nemám ponětí.“

„Vy nemáte ani její adresu?“

„Ne.“

„Ona vás ani nezavolá?“

„Ne. Odešla a zavolala jen jednou. Řekla mi, že je mezi námi konec.“

„Proč prosím vás? Hádali jste se?“

„No, hádali? Jednou jsme se nepohodli.“

„Odjela do Sydney?“

„Já si to myslím.“

„Proboha! Jestli je v Sydney, proč mě aspoň nezavolá? Já jsem se s ní nerozešla. Taky nevím proč.“

„Mně taky neřekla žádný důvod.“

„Proč si myslíte, že by měla být v Sydney?“

„Protože tam žila. Protože tam může být zaměstnána v kadeřnictví. Já nevím, hledám odpověď právě jako vy.“

„A vy jste po ní nepátral?“

„A jak!“

„No a co?“

„Bezvýsledně.“

„A kde jste ji hledal?“

„Ve všech dámských kadeřnických salónech.“

Rozloučili se. Antonio Agostini ještě zůstal.

Vyšli na ulici a Betty Shawová řekla manželovi:

„Nezdá se ti to nějaké divné, Georgi?“

„Normální to není.“

„Kdyby byla Linda v Sydney, tak by se přece ukázala. A ten její Tony se mi taky nelíbil. Připadal mi neslaný nemastný. Jak může takhle lhostejný chlap psát do novin?“

Nikdy se nenašel záznam o tom, že Betty Shawová a její manžel George navštívili policejní stanici, kde vyjádřili své podezření. Jisté je, že se krátce po jejich odjezdu z Melbourne do Sydney objevil v redakci Amonia Agostiniho zvědavý starší pán v ošoupaných civilních šatech a představil se jako inspektor Clearwater.

„Jistě se vás na to už ptalo moc kolegů přede mnou, ale přesto vám položím stejnou otázku: Řekl byste mi něco bližšího o okolnostech, za kterých vás opustila vaše paní?“

„Ano. Budete se ptát?“

„Ne. Povídejte sám.“

„Žili jsme v pohodě. Naše manželství se dalo bez váhání označit za příkladné.“

„Máte děti?“ zeptal se inspektor.

„Ne.“

„Nemůžete mít děti?“

„Mohli jsme mít.“

„Jak došlo k rozchodu?“

„Ani přesně nevím. Čas od času jsme měli na věci rozdílné názory.“

„Takže jste se hádali!“

„Nikdy jsme se nehádali. Každý vyslovil svůj názor a dřív nebo později došlo ke kompromisu.“

„A tenkrát večer?“

„Nepohodli jsme se. Debatovali jsme dlouho a pak jsem si šel lehnout.“

„O čem jste se přeli?“

„Linda mi vyčítala, že jdu občas s některou ze svých kolegyně na ginfizz.“

„Měl jste milenku?“

„Ne. Nikdy jsem neměl stálou milenku.“

„Takže připouštíte, že jste se občas vrátil domů pozdě v noci.“

„V mém povolání nejsou úřední hodiny.“

„Býváte často na služební cestě?“

„Jistě.“

„Vaší paní se to nelíbilo?“

„Podezírala mě, ale já jsem ji opravdu miloval. Víte, ženská se někdy na chlapa nalepí, že nevíte, jak se jí zbavit.“

„Takže vaše paní žárlila.“

„Možná. Vlastně určitě. To ale nebyl důvod k tomu, aby odešla.“

„Kdy odešla?“

„Už to jsou čtyři roky.“

„Hned po té hádce?“

„Spal jsem o trochu déle a když jsem vstal, tak už byla pryč.“

„Nezavolala vám?“

„Ne.“

„Za celé ty čtyři roky jste se s ní nesešel? Já se vám předem omlouvám, není to zrovna příjemný pohled, ale musím vám ukázat několik fotografií a požádat vás, abyste si je pečlivě prohlédli.“

Inspektor podal Antoniovi Agostinimu fotografie mrtvé ženy s ohořelými končetinami a obličejem a zeptal se:

„Poznáváte svoji paní?“

„Ne. To nemůže být ona. Určitě to není ona. Nevěřím, že by byla mrtvá.“

„Má vaše paní rodiče a sourozence?“

„Jenom matku. Žije v Londýně. Mluvil jsem s ní několikrát telefonicky. Pohoršovala se nad tím, že jí Linda za celou dlouhou dobu nenapsala.“

„Odkdy?“

„Od roku 1938.“

„Neřekl jste jí, co se stalo?“

„Zpočátku ne.“

„Proč?“

„Věřil jsem, že se Linda vrátí, ale asi tak po roce jsem jí řekl, že ode mne odešla. Co jsem měl dělat? Musel jsem říci pravdu!“

„Nepožádal jste o rozvod?“

„Ne. Proč? Lindu pořád miluju a věřím, že se jednoho dne vrátí. Já vím, inspektore, že je to asi nesmysl, ale já tomu věřím.“

Říká se, že detektiv, zabývající se složitým případem, začíná každý den ráno znovu. Není to docela pravda. Při vyšetřování záhadné smrti ženy v japonském kimonu mluvili policisté snad se stovkou lidí, kteří mohli něco vědět. Když probíral inspektor Clearwater kolegy a známé novináře Agostiniho, vzpomněl si na výpověď reportéra Churchilla.

„Možná že je to prkotina, ale já jsem si tenkrát před léty všiml přece jen něčeho. Antonio slavil narozeniny. Byli jsme tam všichni, strašně moc se pilo a Tony byl napumpovanej jako Dán. Ráno se připlížil do redakce a vypadal jako po boji. Měl obvázanou hlavu a ruku. Myslím, že to byla pravá ruka, Dělal jsem si z toho srandu, řekl jsem mu, že to byla božská oslava. Ale byl v hrozném stavu. Aby se někdo takhle zřídil, tak se musí ožrat do němoty. A tak jsem se zeptal, co si udělal. Řekl, že si namlátil dvěma autáku.“

„Dvěma vozu na hlavě a ještě na ruce?“ pochyboval inspektor Clearwater.

„Takhle mi to řekl.“

„Po jeho narozeninách?“

„To už vám nepovím.“

„A druhého dne našli mrtvou v japonském kimonu.“

„Myslím že jo.“

Podezřelý byl Agostini. Na pravém předloktí měl jizvu po popálenině. Lékaři ji přesně definovali. On poslední viděl svou ženu živou. Později se inspektorovi podařilo zjistit, že dokonce vlastnil revolver stejné ráže, jakým byla zavražděna dívka v japonském kimonu. Všechny tyto okolnosti stačily, aby státní žalobce podepsal na novináře zatykač. Antonio Agostini se dostal do vyšetřovací vazby pro podezření, že zavraždil manželku.

Vyšetřování se táhlo celé dva roky a on stále tvrdil, že nemá s vraždou nic společného, neměl důvod, proč by zabíjel manželku, kterou miloval. Prokurátorovi scházely důkazy, po dlouhých čtyřiašedeseti měsících vyšetřovací vazby se Agostini ocitl na chodníku před vězeňskou budovou a oddychl si, že už má tu nekonečnou hrůzu za sebou. Neměl. V novinách se o případu psalo, každý věděl, že podezřelým z vraždy je on a ani jeho kolegové tak docela nevěřili, že není vrahem.

Nejdřív ho vyhodili z redakce s odůvodněním, že nemohou zaměstnávat muže podezřelého z vraždy své ženy. Odjel z Melbourne do Adelaide, ani tam nesehnal zaměstnání. Byl příliš známý, aby se mohl skrýt do anonymity, a tak se vydal na nekonečnou cestu australskými provinciemi, zkoušel štěstí na konci světa v Paraburdoo, kde pracoval na stavbě letiště, pak skončil na dva dlouhé měsíce v docích Darwinu a v Alice Springs se snažil uchytit jako taxikář. V Broken Hillu na australském jihu pracoval v dolech na stříbro, v poušti se pokoušel těžit opály. Neměl štěstí a byl rád, že si vydělal na jídlo. Když si asi po pěti letech strádání ušetřil na letenku, utekl do Evropy a chodil od redakce k redakci. Bezvýsledně. Všude byl známý, jako ten Agostini, co zavraždil svou ženu, ale nedokázali mu to. Byl na dně a zmizel kdesi v davu jako jeden z šedivých neviditelných, žijících v suterénu lidské společnosti.

Pak se stal zázrak.

Nedaleko dnešního letiště v Albury, na druhé straně jezera Humme u postranní silnice směřující do Tumbarumby, žil starý farmář John Quinn. Dřel se na ovčí farmě už víc než půl století. Za celý život si vydělal akorát na rozvrzaný nákladák. V sobotu 10. listopadu 1956, dva týdny poté, co oslavil své třiaosmdesáté narozeniny, ho brzo ráno, když vypouštěl z ohrady ovce na pastvu, ranila mrtvice.

John Quinn byl jedním z prvních osadníků pustiny rozprostírající se pár kilometrů od hranice provincie Victoria a New South Wales a patřil k nejváženějším. Stará generace o něm mluvila jako o spravedlivém „božím člověku“, který nikdy neublížil ani slepici. Navíc měl pověst všeumělce. Dokázal opravit čerpadlo na vodu právě tak jako fixovat zlomenou nohu. V sobotu k němu zavolali doktora. Přijel vozem za necelou hodinu. Polovinu cesty projížděl mezi staveními a ohradami, kde smrděly ovčínou i oblaka na modrém nebi.

„Není to žádná hrůza, Quinne,“ řekl, když farmáře vyšetřil. „Ale za moc to taky nestojí. Máme na hřbetě už hezkejš pár křížků, že jo, a tak už to naše srdíčko nemá takovou sílu. No, ale nic. Budeme hezky klidně ležet, budeme hezky zhluboka dechat a uvidíme, co s náma pánbů zamejšlí,“ snažil se vtipkovat.

John Quinn se sice usmál, ale sám dobře věděl, jak na tom je. Podruhé za celý život musel zůstat celý den v posteli. Poprvé když zvedal z bažiny žebřík a strhl se, podruhé teď, den před druhou listopadovou nedělí. Doktor Cramer si už balil fídlátka, když se farmář rozhodl, že ho ještě zdrží. Nemohl sice docela dobře mluvit, mrtvička mu zkřivila ústa k levému uchu, ale mávl na doktora, aby mu polštářem podložil záda, dal se vytáhnout nahoru k pelesti, aby jakžtakž seděl a začal:

„Je to moc důležitý, doktore, co vám teď řeknu. Já vím, že jsem na cestě do věčných pastvin, kde na mě čekají všechny ovečky, co jsem je kdy vypěstoval a právě proto, že pak už nebudu mluvit, tak vám to musím říct teď hned.“

„Měl byste se šetřit, Quinne. Nemáte dost sil. Odpočíte si radši.“

„Já si nemůžu vybírat, kdy mám nebo nemám umřít a bůh na nebesích nemá telefon, abych se s ním domluvil. Tak poslouchejte a všechno si zapamatujte. Budete svědčit. A dosvědčíte důležitou věc. Svědomí mi nedovoluje, abych odešel na onen svět s touhle vědomostí. Stalo se to 29. srpna 1938 večer. Celej den přšelo a byl silnej vítr a ovce bečely, protože se jim to počasí nelíbilo. Seděl jsem se starou v sednici, když někdo zaklepal na okno. Mohlo bejt asi tak devět, protože moje stará už měla podojino. Řekl jsem, jdi babo a podívej se. Přišla dovnitř s mladou holkou, oblečenou jako ve městě. Vypadala vystrašeně, řekla, že jede z Melbourne autostopem, to jsem tenkrát ani nevěděl, co to je, a má namířeno do Sydney. Do Sydney je od nás dobrejš tři sta kilometrů. A ta ženská měla už za sebou hezkej kus cesty. Tak jsem jí řekl, jestli chce, že může přespát na lavici. Byla strašně rozčilená. Oči jí litaly z kouta do kouta, jako by si chtěla zapamatovat, kolik máme u stolu židlí a kolik stojí na plotně hrnců. Stará jí dala mozečkovou polívku, ta má sílu, protože je v ní hodně loje, uvařila jí ještě čaj a dala jí nějaký suchý šaty, aby si ty své mohla u sporáku usušit. Byla prostydlá, když měla na sobě mokrou sukni.“

„Já sice nevím, Quinne, co bude dál. Mám ale pocit, že nejde o žádnou legraci. Nebylo by lepší, kdybyste to vyprávěl policajtm?“

„Řeknu to vám a vy to řeknete jim,“ rozhodl farmář a jeho žena se kroutila ve špinavých šatech nasáklých ovčím lojem na lavici v koutě, jako by měla křeče.

„Dobře, tak mokrá ženská se u vás sušila. Řekla vám snad, jak se jmenuje?“ zkoušel doktor štěstí.

„Linda Agostiniová.“

„Ta Agostiniová, jak jejího muže soudili?“

„Jo, právě ta. Ale jejího muže nesoudili, jen seděl ve vyšetřovací vazbě a pak ho pustili.“

„Vy čtete noviny, Quinne.“

„Ani mě nenapadne, ale tohle vím docela přesně. Ukázalo se, že ji nezavraždil a je to pravda.“

„Vy snad víte, kdo ji zavraždil?“

„Jo.“

„Proboha Quinne, já radši dojeďu pro policajty!“ zděsil se doktor.

„Sed'te, doktore! Já už nemám moc času. Tak kde jsme přestali? Stará jí ještě ohřála hrnek moka, ta holka se nad tím trochu vofrňovala, ne každěj je zvyklej na ovčí, ale když se rozeřála, tak řekla, co je zač a co se jí stalo.“

„A co se jí stalo?“ zeptal se doktor netrpělivě.

„Její mužskej jí nafackoval. Poprvé v životě, takže na to nebyla zvyklá. Sedum let spolu žili a za celou dobu nedostala jedinou facku až den předtím, co jako se u nás objevila. Tak tomu chlapovi práskla dveřma, vlastně ne, ráno prej se vytratila z bytu, když on ještě spal po nějakým flámu a namířila si to do Sydney. Jen tak s kabelou a na vysokejch kramlíčkách. Jo, ona to byla holička, teda kadeřnice pro dámy a šla si hledat do Sydney práci, protože tam kdysi dělala a prej jí za to dobře platili. Tak jsme ji nechali přespát na lavici. Převlíkla se na to do takovýho něčeho červenýho, že vypadala jako princezna z pohádky. Měla na tom vyšíty draky. Jakživ jsem nic takovýho neviděl a moje stará na ni taky čuměla, vid' Lóro, že si čuměla.“

Baba seděla v koutě a jen kývla. Zřejmě se do ničeho nechtěla míchat. Ale pořád se při povídání svého muže vrtěla,

jako když má pod košili procesí blech. Jen jednou vstala a dala svému muži napít mléka. Otřel si rty hřbetem ruky a pokračoval.

„Když jsem ráno vstával, byla ještě tma a ona spala, tak jsem chodil radši ve fuseklích. Jel jsem totiž s ovečkama na trh a měl jsem být v Albury za svítání. Udělal jsem tenkrát, pamatuju si to jako dneska, dobrej kšeft, prodal jsem všechny za slušnou cenu a v deset dopoledne jsem už byl zpátky. Už jak jsem zajížděl k baráku, viděl jsem na dvoře Billův auták. Vrátil se ze Sydney dřív, než jsme čekali. Byl na tejden porážet na jatkách.“

„To je Bill, jak měl něco s játrama?“ zeptal se doktor.

„Jo, ten. Protože chlastá. Odjakživa s ním byly jenom patálie. Každou chvíli někde něco šloh a dvakrát se za to dostal do lapáku. Zajel jsem s autákem do kůlny a šel jsem dovnitř. Bill seděl támhle v tom koutě, co dřepí má stará a tvářil se, jako když ho bolí břicho. Zvedl hlavu a díval se na mě jako blbec. Pak jsem si všiml, že na podlaze leží ta holka v červeným cizokrajným hábitu a je mrtvá.“

„Neměls to říkat, Joe,“ řekla baba v koutě. „Budeš s tím mít oplítačky.“

„Nebudu. Než přijdou policajti, tak budu mrtvej. Takovejch let jsem s tím chodil, tak tu špinu nevemu s sebou na nebesa. Vy dva jste celý ty léta mlčeli. Ty i Bill. Je třeba, aby se lidi dověděli pravdu, jinak budeš mít hlavu pořád plnou myšlenek. A takovýhle myšlenky v hlavě tlačej. Ale mě už teďka ne. Umřu si s lehkou hlavou a ty si tady dělej, co chceš.“

„Proč jste nešel tenkrát na policii?“ zeptal se farmáře doktor.

„Protože mi to nedovolili. Nechtěl jsem se s nima hádat. Ale celej život jsem na to myslel. Musel jsem to říct, Hildegardo,“ podíval se do kouta na babu. „Nemůžu odejít z tohoto světa s takovým hříchem.“

„Pánbů by ti to odpustil,“ namítla baba. „Jestli je spravedlivej, tak by ti to odpustil.“

Lékař zatelefonoval na policejní stanici. Inspektor přijel na farmu ještě předtím, než farmář vydechl naposledy a zeptal se ho:

„Pane Quinne, proč byla ta mrtvá ohořelá? Kdo ji zapálil?“

„Nemám ponětí.“

„Syn vám o tom nic neřekl?“

„Utekl hned ten den. Vyhodil jsem ho z domu.“

„A co jste udělal s mrtvolou?“ ptal se inspektor, nedostal však už odpověď.

Nebylo těžké najít mladého Quinna. Nebyl daleko. Pod svahy Snowy Mountains, jejichž nejvyšší vrchol se vypíná do výše přes dva tisíce metrů, byly roztroušeny ovčí farmy. Na jedné z nich hospodařil Bill Quinn. Nezapíral, rovnou se přiznal.

„Ležela tady cizá a měla na sobě divnou věc,“ řekl, „tak jsem se chtěl podívat do toho pytle, co měla pod hlavou. Taková kabelka přes rameno to byla. Ona se ale vzbudila a začala vřeštět jako blázen. Tak jsem jí zacpal hubu. Ale ona se mrskala, kopala a škrábala, pořád jsem jí držel hubu, aby neřvala a když už jsem si nevěděl rady, tak jsem šáhl po pistoli a jednu jsem do ní našil. No a bylo po ní. Věděl jsem, že jednou přijdete. Celou tu dobu jsem na vás čekal,“ řekl s úlevou.

„Chtěl jste ji spálit?“ zeptal se policejní inspektor.

„Nic jsem s ní nedělal,“ odpověděl mladý Quinn. „Zůstala ležet u nás v kuchyni.“

„Myslíte, že to udělal otec? Musel ji polít benzínem ...“

„Ne, pane inspektore, určitě ne.“

„Kdo tedy to mohl udělat?“ řekl inspektor už jen sám pro sebe.

Zpola zapomenutý případ znovu ožil. V této fázi zasáhli do děje vyšetřovatelé Interpolu. Začali pátrat po italském novináři Antoniov Agostinim a nehledali ho dlouho. Jeho jméno se už delší čas objevovalo pod články jistého týdeníku vycházejícího v Milanu. Hned druhého dne po zjištění jeho adresy ho navštívili dva páni v civilu a ukázali mu své policejní odznaky. Nejdřív mu řekli, že se našel vrah jeho ženy, nechali ho hezkou chvíli na pokoji, aby mohl tu, pro něj tak důležitou novinu, strávit, pak se ho zeptali:

„Chcete nám říct, jak to doopravdy bylo?“

„Ted už můžu. Ted mě nikdo nemůže podezřívát.“

„Na to se můžete spolehnout.“

„Byla to hrozná noc a ještě horší ráno. Vzbudil jsem se dost pozdě, večer předtím jsme hodně pili. Zjistil jsem, že Linda odjela. Byl jsem přesvědčen, že se chce vrátit do Sydney. Věděl jsem, že to bude zkoušet stopem. Jezdila tak, kdykoliv mohla. Tak jsem sedl do vozu a najel na jednatřicítku, teda tenkrát ta silnice možná ani neměla číslo. Byl to hloupý nápad, že ji najdu někde na silnici, protože strašně lilo, ale já jsem nějak ani nepřemýšlel. No a byla to náhoda nebo snad osud, když jsem si všiml těsně před mostem přes dnešní Hume Highway, někde tam co je dneska nadjezd, že u silnice leží nějaká žena.“

„Byla to ona?“ zeptal se italský policista.

„Byla.“

„Co jste udělal?“

„Nejdřív jsem ji zatáhl pod můstek, aby na ni nepršelo. Já vím, že to dneska vypadá divně, ale já jsem tenkrát nechtěl uvěřit, že už nežije. Snažil jsem se ji vzkřísit. Nevím už, jak dlouho jsem se o to pokoušel. Všechno jsem dělal jako ve zlém snu.“

„Byla ohořelá?“ zeptal se policista, když nahlédl do dálnopisu.

„Ne.“

„Jak byla oblečená?“

„Měla na sobě červené kimono, které jsem jí jednou přivezl z Tokia. Snad právě ta křiklavá barva mě upozornila, že tam

někdo leží. Pořád totiž lilo jako z konve.“

„Co jste s ní udělal?“

„Nejdřív jsem ji chtěl naložit do vozu, ale pak jsem si uvědomil, že ji někdo zastřelil, že nemám poněti kdo, že by mi nikdo nevěřil, že jsem to nebyl já. Já sice nevím, čím ji zastřelili, ale já jsem měl doma taky pistoli a všichni moji známí to věděli. Když jsme jezdili na reportáže ven, tak jsme nemohli jet jen tak beze zbraně. Už ani nevím, kde jsem to udělal. Počkal jsem, až se setmělo, vstřčil jsem mrtvou Lindu do starého pytle a polil jsem ho benzínem. Musel jsem to udělat, signore, bál jsem se, že by mě odsoudili. Byl jsem přesvědčen, že nikdo nepozná, kdo je ta mrtvá.“

„A co červené japonské kimono?“

„Na to jsem zapomněl.“

„Proč jste se později nepřiznal?“ zeptal se ještě italský policista.

„Už to nešlo. Byl bych to musel udělat hned.“

„Budete muset jít s náma.“

„Vím. Myslíte si, signore, že by mi tenkrát někdo uvěřil, že jsem právě já objevil svoji zavražděnou ženu a že v tom nemám prsty?“

„Ne.“

„Tak jsem mlčel.“

„Celých dvacet let.“

„Jo, signore, celých dvacet let. Strašně dlouhých dvacet let.“

5. Případ nebezpečného prince (Filipíny)

Manilská všeobecná nemocnice Philippine General Hospital je uprostřed hlavního města Manily na Taft Avenue. Je to obrovský objekt stále přistavovaný a rozšiřovaný. V pavilonu G leží na chirurgickém oddělení Mulyono Suwaji. Je několik dní po těžké operaci a primář dovolil inspektorovi manilské policie první výslech.

„Kdy se to stalo?“ zeptal se inspektor Pankam.

„Ve čtvrtek. Právě před týdnem,“ řekla dívka s nádhernými očima.

„Ne teď, tenkrát poprvé?“ zeptal se policista.

„Ve středu dvaadvacátého.“

Kolem našich vánočních svátků je na Filipínách nejpříjemnější počasí. Prudké tropické deště přestaly už před měsícem, horko není tak únavné. Přednášky na Univerzitě svatého Tomáše končí krátce před setměním, kolem šesté hodiny. Pandži Saturo seděl ve svém novém rudém dvousedadlovém kabrioletu a čekal, až Mulyono vyjde hlavní branou. Byl mladý, nápadně hezký, spolužačky se kolem něj rojily a on si vybíral jednu po druhé.

Pandži Saturo měl v životě strašnou smůlu. Od malička všechno měl. Jeho otec byl šikovný obchodník, kšeftoval s Američany a kupoval a prodával pašované zboží. Za několik let dokázal vydělat milióny a uměl je taky výhodně investovat, aby peníze rodily peníze. Oženil se s Čiňankou, měl s ní jediného syna. Sama pocházela ze skromných poměrů, proto jí přepych a okázale zdůrazňované bohatství učarovalo. Saturovi žili v paláci ve čtvrti Paranaque. O blahobyt matky a syna, otec málokdy býval doma, se staraly dva tucty služebníků.

Pandžiova matka se považovala ve svém paláci za královnu a svého hezkého syna nazývala princem. A on se tak choval. Vybral si však roli černých princů z pohádek, kteří bývají na konec potrestáni. Ponižoval služky, sluhům dával nesmyslné rozkazy a nutil je, aby je splnili. Už jako dítě byl trapičem, jemuž nebylo možno odmítnout. On totiž směl všechno.

„Měla jste s ním schůzku, slečno Mulyono?“

„Vůbec ne.“

„Vy jste se s ním nestýkala?“

„Byli jsme ve stejném semestru. Vídali jsme se každý den. Ale já jsem se mu vyhýbala.“

„Proč?“

„Nevím. Všechny moje přítelkyně se od něj nechaly hostit, mě však byl od počátku protivný. Byl totiž strašně domýšlivý a marnivý. Přitom dělal zkoušky jen proto, že jeho otec platil profesorům za doučování.“

„Proč jste s ním jela onoho večera?“

„Já nevím. Holky se mi smály, že se bojím chlapů, mě to bylo líto a mrzelo mě to.“

„Kolik vám je, slečno Mulyono?“

„Sedmnáct.“

„Kam jste jeli?“

„Nejdřív se mi zdálo, že jezdí jen tak sem a tam. Měl nový vůz, řekl mi, že stál strašně peníze a že mu jej otec koupil za zkoušku, kterou udělal ve stejný den jako já. Vytahoval se.“

„Jaký to byl vůz?“

„Já se v nich nevyznám. Byl dvousedadlový, jel hodně rychle, uvnitř byl čalouněn zelenou kůží. Projeli jsme kolem Forbes Parku v Makati, pak jsme byli v San Juanu, připadalo mi, že se vracíme, ale zastavili jsme nahoře na Dominikan Hill v Baguio City před hotelem Diplomat. Do té doby jsem ho viděla jen na obrázku, vypadá jak královský zámek a strašně se mi líbil. Vůbec jsem nepřemýšlela, když mi Pandži řekl, že mě zve na večeři.“

Ten chlapec byl hezký jako filmový herec. Na svých sedmnáct měl dost zkušeností. Choval se jako světák, kam vešel, tam se mu klaněli a jemu to dělalo dobře. A toho večera se mu konečně podařilo přemluvit svou spolužačku, aby si s ním vyjela.

Nejdřív objednal večeři podobající se svatební hostině.

„V kolik hodin jste tam přijeli?“ zeptal se inspektor.

„Nějak před půlnocí. Bylo to strašně daleko, ale nahoře v hotelu bylo příjemně. Já nevím, co se to se mnou stalo.“

Dneska mi to připadá jako zlý sen. Já jsem totiž vůbec neuvažovala. Nenapadlo mi, že mě naši budou hledat, když se nevrátím včas ze školy.“

Sedmnáctiletý kluk se choval jako zkušený sukničkář. Objednal sašimi a misomo steak, pak ještě velké plató šabu-šabu a šampaňské. Pak šli na parket, kde hrála v té době populární skupina Serafina Payavala.

„A potom vás znásilnil?“ zeptal se inspektor..

„Měli jsme každý svůj pokoj. Přišel za mnou, když už jsem spala. Nevšimla jsem si, že ty dva pokoje mají spojovací dveře. Byla jsem strašně unavená a hodně jsem pila. Ani jsem nevěděla, jak se to stalo.“

„Nutil vás nebo přemlouval?“

„Já vůbec nevím, co se dělo. Probudila jsem se až ráno. Myslela jsem si, jestli mi nedal něco do vína. To se přece dělá.“

Rodiče dívky zatelefonovali na policii hned po půlnoci. Když Mulyono nepřišla domů ani do druhého dne v poledne, vyhlásili po ní pátrání. Spolužačky, které ji viděly naposled, vypověděly, že nasedla do červeného sportovního kabrioletu Pandžiho Saturo. A tak policie hledala oba. Do hotelu Diplomat vysoko v horách přišli těsně předtím, než červený vůz odjel.

„Celé tři dni jsem byla zamknutá v hotelovém pokoji. Nosili nám jídlo a pití. Pandži to nemá v hlavě v pořádku. Choval se jako šílenec. Svázal mi ručníkem ruce a nohy, nesměla jsem se ani hnout. Mlátil mě pěstí tak dlouho, dokud jsem mu neslíbila, že neřeknu ani slovo. Vykládal mi ošklivé věci, co všechno dělal s mými spolužačkami a jak byly spokojeny. A hned mi nafačkoval, že se bráním.“

„Ubránila jste se?“

„Ne. Ani tu noc, ani potom. Pak ho volali z recepcce, aby byl tak laskav a zaparkoval jinde, stál totiž před zadním vchodem. Vyběhl ven a nezamkl. Podařilo se mi rozvázat ručníky a vyběhla jsem ven. Trvalo mi celé odpoledne, než jsem se dostala domů.“

„Šla jste na policii?“

„Naši podali na Pandžiho trestní oznámení pro únos a znásilnění. A hned druhého dne se u nás objevil jeho otec a nabízel nám hodně peněz, když oznámení stáhneme zpět.“

„Kde byl v té době Pandži Saturo?“

„Pořád se ještě skrýval. Já si myslím, že byl v některém z těch horských hotelů, možná v tom novém The Terrace Plaza, on musel mít vždycky to nejlepší. Rozhazoval peníze jako blázen.“

„A pak se to stalo hned první den, kdy jste zase šla na přednášku?“

„Hned ráno.“

„Všimla jste si ho?“

„Ne. Musel se skrývat v některém z těch krotonových keřů, které vroubí zahradu před vchodem do budovy. Vešla jsem branou z tepaného železa a pak už nevím nic.“

Mazánek Pandži Saturo, jemuž nikdo nikdy nic neodepřel, si obstaral revolver, počkal si na vzdorovitou Mulyono, nechal ji přejít kolem a pak na ni zezadu třikrát vystřelil, aby ji potrestal za neposlušnost. Dvě z kulek zasáhly páteř. Sanitka odvezla zraněnou do Philippine General Hospital, kde ji neprodleně operovali. Nebyla naděje, že ještě někdy bude chodit. Čekal ji život na invalidním vozičku.

Teď už se pátrání po zločinci rozjelo na plné obrátky. Do dvou dnů byl Pandži za mřížemi. I tady se choval jako zlý princ z pohádky. S hlídači jednal jako s poddanými, vězeňskou stravu nechal nedotčenu a poslal si policisty pro obědy a večere do nejdražších manilských restaurací. Za jedno jídlo pro rozhazovačného vězně zaplatili víc, než kolik obnášel jejich měsíční plat. Všichni nadutého rozmazlence nenáviděli, kdo mohl, udělal mu to nejhorší. A jeho otec se mezitím snažil podplatit policisty, vyšetřujícího soudce a státního žalobce, aby připustili vyšetřování na svobodě. Všichni požadavek odmítli a vzteklý kluk řádl jako pomínutý, až se mu objevila pěna na rtech.

Milionář Saturo zmobilizoval nejlepší advokáty, spojil se však taky s manilským podsvětím, kde měl dost dobrých známých. Slíbili sice, že pomohou, ale nikdo nic neudělal. A tak velkomožný otec zkaženého syna začal hledat cestičku k vězeňským strážcům.

Případ se později před soudem probíral do poslední maličkosti, ale ani manilské policii, ani vyšetřovatelům prokuratury se nepodařilo dokázat, jestli Pandži sebral revolver strážnému na chodbě násilím, a nebo mu ho bachař prodal za náležitě tučnou odměnu. Jisté je, že se v polovině prosince 1961 zajištěný zločinec dostal při rozdávání stravy z cely, revolverem jednoho ze strážných zastřelil jiného, sebral mu klíče a dostal se z vězení. Pak zmizel, jako by se pod ním zem slehla.

V tisku se objevily spekulace o možnostech, jak se dostal ke zbrani, kdo mu pomáhal přes tři vězeňské dvory obklopené vysokými zdmi, kdo na něj čekal na ulici s připraveným vozem. Bylo mnoho podezřelých, ale všichni měli perfektní alibi a mladý Saturo byl neznámo kde. Manilská policie předala případ filipínské centrále Interpolu, ta požádala o zahájení pátrání v asijských zemích i v Austrálii.

Na filipínském ostrově Mindanao je v přístavním městě Zamboanga docela slušné letiště pro vnitrostátní lety. Chlapec s velkýma očima přijel ke vchodu taxikem. Proběhl odbavovací halou. Z reproduktoru křápal ženský hlas k urychlenému nástupu linky do Manily. Neměl zavazadlo, jen malou příruční tašku. Prošel kontrolou a nikdo si ho ani nevšiml. Nenápadně ho doprovázel muž v uniformě Philippine Airlines. Přivedl ho až ke schůdkům. Pak zůstal stát opodál, jednu ruku v kapse. Žmoulal v ní ruličku peset.

Letadlo DC 3 odstartovalo přesně v 1900 hodin. Pandži Saturo seděl na sedadle C v šesté řadě. To místo si vybral sám. Tady se nedávaly palubní vstupenky s označeným sedadlem. Letenky byly drahé, proto bývalo na vnitrostátních linkách vždycky dost prázdných míst. Chlapec s velkýma očima seděl vedle krásné blondýny. Byla to Američanka, jmenovala se Valentina Gregoryová, chovala se jako koketa z operety, dělala všechno, aby na sebe upozornila. Chlapec s velkýma očima ji však ignoroval. Seděl a nervózně si proplétal prsty. Těch patnáct nebo dvacet cestujících nebylo

zajímavých. Pár pestře oděných Američanů na cestě kolem světa, plešatý obchodník z Frankfurtu nad Mohanem, pět šest usměvavých Číňanů a zbytek nenápadní všední lidé.

Kapitán letadla se představil palubním rozhlasem hned po startu. Jmenoval se Pedro Gil, mohlo mu být padesát a možná i víc, měl už odlétáno na mezinárodních linkách tisíce hodin. Teď před penzí ještě dosluhoval na krátkých linkách mezi jednotlivými ostrovy. Druhý pilot byl pohledný mladý muž s hranatými rysy. Přesto, že měl snědou pleť a úzké šikmé oči, jmenoval se Harro Preuss. Otec byl Filipíнец, ale děda Němec, matka byla Číňanka. Na krátkých vnitrostátních linkách se nepodávalo občerstvení a tak nebyla na palubě ani letuška. Proto přišel hned po startu mezi cestující druhý pilot.

„Vážení cestující,“ řekl s naučeným úsměvem, „vítám vás na lince Philippine Airlines ze Zamboangy do Manily. Poletíme ve výšce čtyř tisíc metrů, asi za třicet minut přistaneme v Apari, kde se zdržíme asi čtyřicet minut. Pak budeme pokračovat v letu do Manily.“

Prošel mezi sedadly, usmíval se na obě strany, zastavil se u Valentiny Gregoryové a ta se dychtivě zeptala, jak jsou vysoké hory, které právě přelétají. Bylo zřejmé, že chce upoutat pilotovu pozornost. Chlapec s velkýma očima seděl vedle ní nehybně. Hleděl do opěradla před sebou a tvářil se, jako by mu nebylo dobře. V koutku úst mu cukalo. Druhý pilot se ještě chvíli bavil s blondýnou, pak se omluvil, musí se vrátit do pilotní kabiny, otevřel a zůstal stát ve dveřích. Měl pocit, že má někoho za zády. Otočil se. Chlapec s velkýma očima na něj mřil revolverem. Druhou paží objímal v pase světlavou Američanku a řekl chraplavým hlasem:

„Jsem Pandži Saturo, od této chvíle tady velím já.“ Pak se obrátil do kabiny k cestujícím a vyhrožoval: „Jestli se někdo z vás hne, tak to do ní napálím,“ řekl a dlouhý Valentinu Gregoryovou hlavní revolveru do žeber. Ta se vzpamatovala a zajímavým hlasem začala vysvětlovat: „On ... on mě bil. Mlátil mě pěstí, když jsem s ním nechtěla jít!“

„A dostaneš ještě víc, když nebudeš na slovo poslouchat!“

„Tak se uklidněte, mladíku,“ řekl klidným hlasem kapitán Gil.

„Pro vás nejsem žádný mladík! Jsem Pandži Saturo! Jestli jste to jméno ještě neslyšel, tak si ho honem zapamatujte!“

„A co má být. Nejste snad taky Napoleon? Dejte sem tu pistoli a jděte si sednout. Za chvíli budeme přistávat.“

„Seděl vedle mě a najednou se zvedl, začal mě mlátit, pak na mě namířil revolver,“ žalovala blondýna.

„Jen se neznepokojujte, slečno, všechno bude zase v pořádku,“ řekl druhý pilot a obrátil se ke klukovi s pistolí. „Jestli si myslíte, že najdete v kapsách našich cestujících milióny, tak jste na špatné adrese. Většinou jsou to turisté.“

„Mám víc než celá vaše firma.“

„A co tedy chcete?“

„Unesl jsem tohle letadlo. Od této chvíle jsem velitelem. Jmenuji se Pandži Saturo.“

„To jsme už slyšeli,“ řekl kapitán klidným hlasem. „Nemysli si, chlapečku, že mě tou bouchačkou postrašíš.“

„Mám ještě druhou v kapse,“ řekl naivně. „Nepoletíte do Manily, ale do Číny. Do komunistické Číny. Já jsem politický uprchlík.“

„Nekecej, prosím tě!“

Před vánočními svátky roku 1961 byly únosy letadel v asijské oblasti novinkou a ani terorismus nebyl v celosvětovém měřítku známým pojmem. Kapitán Gil byl klidný. Usmál se na bledého roztřeseného mladého muže a rozhodným tónem řekl:

„Do prdele poletíš, ty šašku, ne do Číny.“

Chlapec s velkýma očima udělal krok dopředu. Namířil na kapitána.

„Asi jste neslyšel! Jsem Pandži Saturo. Okamžitě změňte směr letu nebo to do vás napálím. Řekl jsem vám, že chci do komunistické Číny!“

„Ne, chlapečku. V žádném případě. Tady rozhoduju já! Seber se a jdi si sednout!“

Chlapec s velkýma očima vystřelil. Kapitán ještě chvíli vzpřímeně seděl, pak se jeho hlava svezla ke straně a klesla mu na prsa. Byla to tichá smrt. Pedro Gil ani nehlesl. Pandži Saturo k němu přiskočil, zvedl ho ze sedadla a nechal ho padnout do uličky. Sedl si do kapitánova křesla a namířil na druhého pilota.

„Budeš poslouchat jak hodinky, nebo pudeš za ním. Jestliže okamžitě nezměníš směr, odprásknu nejdřív tuhle blbou holku,“ ukázal pistolí na Američanku. Celá bez sebe stála opřená o pult navigátora. „Když bude po ní, přijdou na řadu další cestující. Tak si to rozmysli!“

„V pořádku, pane, poletíme k severu.“

„Tomuhle letadlu velím já!“ řekl ještě únosce, jako by sám sebe chtěl přesvědčit. „Přistaneš v Čaojangu.“

„Nevím, jestli budeme mít dost šťávy.“

„Poletíš tak, aby ti stačila.“

„Pokusím se o to.“

„Vidíš, seš chytřejší než tvůj šéf.“

Navigátor seděl za pultíkem jako přišitý. Nejdřív jen lapal po dechu, jako by se mu nedostávalo vzduchu, pak zbledl, nakonec omdlel.

„Vytáhni ho ven mezi lidi, bude tam mít víc vzduchu,“ nařídil chlapec s velkýma očima Valentíně.

„Neunesu ho.“ řekla.

„Pomůžu ti.“

„Co tomu řeknou cestující?“ zeptala se nesměle.

„Co by řekli? Budou držet hubu, nebo jim ukážu! Řekni jim, že jsem Pandži Saturo.“

„Budou jim muset říct, co se děje.“

„Tak jim to řekneš.“

„Ale co jim mám říct?“

„Že jsem unesl letadlo, protože mě hledá policie. Že poletíme do komunistické Číny, kde požádám o politický azyl. Rozumíš? Politický azyl!“

„Ale oni vám přece ...“

„Nekecej a padej.“

Navigátor se probral včas. Vstal a posadil se na své místo. Za chvíli se ozval ve sluchátkách signál a on odpovídal pro laika nesrozumitelným leteckým žargonem, v němž se ozývala anglická slova a hodně čísel. Pak se začal bavit s druhým pilotem.

„Svině zatracená. Zavraždil Pedra a my tady sedíme a necháme si to líbit.“

„Vypočítej, jestli nám vystačí štáva do Čaojangu.“

„Ty chceš opravdu letět do Čaojangu?“ zeptal se navigátor.

„Já jsem proti. Nebudeme ho přece poslouchat, hajzla prašivýho!“ Pak se otočil na únosce a křičel: „Svině seš! Vrah zatracenej. Zasloužíš si šibenici a ne politický azyl!“

Pandži Saturo vytáhl pistoli a třikrát vystřelil. Navigátor už neřekl ani slovo. Krev z prsou mu pod uniformou protékala po těle. Na koberec pilotní kabiny se rozlézala tmavě rudá skvrna.

Dalších deset patnáct minut se vleklo donekonečna. Chlapec s velkýma očima se pořád díval na hodiny a každou chvíli z okna, ale pod letadlem bylo jen a jen širé moře.

„Jak jsme daleko?“ zeptal se už snad podesáté.

„Za chvíli tam budeme,“ odpověděl druhý pilot.

Cestující se chovali vzorně. Uvědomili si situaci, nikdo z nich ani nehlesl. Tiše seděli a čekali, co se bude dít. Pak se ve sluchátkách druhého pilota ozval signál, Harro Preuss odpovídal.

„Co to děláš?“ zeptal se únosce.

„Žádám o povolení přistání.“

„Proč už teď?“

„Blíží se čínská hranice.“

„Tak ji normálně přelet' a přistaň v Čaojangu.“

„Jo, to taky chci, ale musím dostat povolení.“

„Přece ti ho dají!“

„Asi jo. Ale budu jim muset říci, že jsi zavraždil několik lidí, že tě hledá Interpol, že máš na svědomí ještě bůhvíco.“

„Klidně jim to řekni. Požádám o politický azyl. Komunisti mi ho dají.“

„Já si to taky myslím,“ řekl pilot a ukázal dopředu. „Tamhle už je vidět pobřeží.“

„Jak je to daleko?“

„Asi dvacet minut.“

„A pak už je letiště?“

„Jo, pak už bude letiště.“

„Tak jim znovu řekni, ať ti dají povolení nebo odstřelím tuhle holku. Nebo jim řekni, co chceš. Když to dobře dopadne, dostaneš padesát tisíc.“

„Padesát tisíc peset?“

„Ne, dolarů.“

„A hergot, ty seš ale bohatěj chlapec!“ řekl pilot obdivně. „A kde je vezmeš?“

„Jmenuju se Pandži Saturo. Můj táta je Enrico Arturo Saturo.“

„Asi bohatěj.“

„Jo, patří mu taky tři hotely a Casino Splendid.“

Znovu zapípal signál, pilot se rozpovídal, rozumět mu však nebylo. A ve chvíli, kdy rozhovor dokončil, se objevila z každé strany letadla jedna vojenská stíhačka. Únosce se zděsil.

„Co chtějí?“

„Asi chtějí vědět, kdo jsme a proč tady jsme.“

„Co uděláme?“

„Nic. Povedou nás na přistání.“

„Už ti dali povolení?“

„Zřejmě jo, když si pro nás přišli. Musíme je poslechnout. Jinak budou střílet.“

Stíhačky pohraniční letky byly čtyři. Tu, která letěla dole i tu, která letěla nahoře, nebylo vidět. Za chvíli se ozval hlas z řídicí věže. Pilot dostal pokyny o výšce a rychlosti. Únosce znervózněl. Nerozuměl, co si pilot povídá se službou na řídicí věži, nebyl si jistý, jestli je dobře nebo špatně, že letadlo doprovázejí stíhačky. Trochu se uklidnil, když se jedna přiblížila, že viděl v kabině obličej usměvavého Číňana. Pak piloti stíhaček přidali plyn a jeden po druhém klesali před filipínským letadlem dolů. Po pravé straně se mihla palmová alej, nalevo zůstaly letištní budovy, pak letadlo pojíždělo po betonové ploše, ale nezamířilo k hlavní budově, zůstalo stát na pomocné nájezdové dráze.

„Proč nás zavedli sem?“ zeptal se únosce.

„Aby na tebe nečuměli lidi,“ řekl pilot zlostně. „Přijdou si pro tebe policajti.“

„Mám počkat?“

„Jo, sedni si a buď klidnej, za chvíli jsou tady.“

„Budou mě vyslýchat?“

„Copak já vím? Určitě s tebou sepišou protokol.“

„Kvůli čemu?“

„Máš snad vízum?“

„No, to ne.“

„A pas na svý jméno?“

„To taky nemám.“

„Tak jim pěkně všechno vyklop, až si pro tebe přijdou.“

K letadlu přijely dva policejní vozy. Chlapec s velkýma očima na ně koukal okénkem a nervózně si proplétal zpocený prsty. Otevřely se dveře letadla a cestující, kteří až do této chvíle tiše seděli, začali tleskat. V uličce se totiž objevili policisté, z pilotní kabiny vykoul Harro Preuss, ukázal na únosce a řekl:

„Tak, tady ho máte. A tady jsou ti dva mrtví.“

Popadli ho, naučeným hmatem mu zkroutili ruce za záda. Dostal želízka a pořádnou herdu do zad, aby vyšel na schůdky.

„Jmenuju se Pandžo Saturo a žádám o politický azyl!“

„Jo, tak ten azyl bude pěkně dlouhý,“ řekl pilot hezké blondýně Valerii Gregoryové.

„A co bude s náma?“

„Co by s náma mělo být?“

„Jestli si nás tady komunisti nenechají?“

„Určitě ne. Tady totiž žádní komunisti nejsou. Přistáli jsme na Tchaj-wanu a ne v komunistické Číně. Jsme na letišti Tchaj-pej. Doplníme šťávu a do večera jsme v Manile.“

„A co udělají s ním?“

„Předají ho našim do Manily. Půjde před soud.“

Netrvalo ani dva měsíce a chlapec s velkýma očima Pandži Saturo, syn všemocného milionáře a maminčin mazánek, byl odsouzen k trestu smrti za trojnásobnou vraždu, únos, znásilnění a omezování svobody. Interpol mohl odvolat mezinárodní zatykač a zařadit spis do archivu jako vyřízený. Odsouzený byl pověšen 11. června 1962 ve čtyři hodiny ráno místního času.

6. Příklad záhadného doktora Prauna (Německo)

Všech dvanáct židlí bylo obsazených. V omšelé čekárně doktora Prauna seděli už od rána pacienti. Kupodivu byli trpěliví. Jeden z nich přišel na převaz, přitloustlá paní pro potvrzení pro nemocenskou pojišťovnu. Někteří si četli. Když se otevřely dveře ordinace a do čekárny nakoukla ošetřovatelka, spokojili se s vysvětlením, že pan doktor musí přijít každou chvíli.

Renata Meyerová si však nebyla jistá, že se z ničeho nic objeví. Bylo už deset, ona snad popáté volala do doktorovy vily, ale nikdo telefon nezvedal. Kde proboha mohla být hospodyně Kloová? Ošetřovatelka ještě chvíli čekala. Pak si vzpomněla, že se doktor Praun chystal zajet hned o velikonočních svátcích s vozem do servisu na výměnu oleje. Šéf Renaty Meyerové byl spolehlivý, dochvilný, nemluvil do větru, proto ji jeho neplánovaná nepřítomnost znepokojovala. Zatelefonovala do servisu Mercedesu, zeptala se, jestli tam ráno přivezl svůj kabriolet 220. Ne, byl objednan, ale nepřišel.

„Nevěděla jsem si rady,“ svěřila se později vyšetřovateli. „Nejdřív jsem uklidnila pacienty, pak jsem zatelefonovala pro doktora Sachse, který šéfa zastupuje, když je třeba a poslala jsem pro něj našeho pana Vogela. Za chvíli ho přivezl. Když jsme vyřídili pacienty, bylo to krátce po poledni, vytočila jsem číslo ohlašovací havárií. Neměli záznam ani o doktoru Praunovi, ani o jeho stříbrném sportovním kabrioletu Mercedes 220-S.“

„Netušila jste, kde mohl být?“ zeptal se vyšetřovatel.

„Napadlo mi, že se nečekaně rozhodl a odjel na velikonoce na svoje sídlo na Costa Brava.“

„Do Španělska?“

„Má tam velkou vilu.“

„Pan doktor Praun má sídlo na španělském pobřeží?“

„Má. Nezdálo se mi však, že by aspoň nezatelefonoval, že se zdrží,“ řekla ošetřovatelka Meyerová.

„Co jste dělala potom?“ zeptal se vyšetřovatel.

„Šla jsem domů a čekala, že se ozve. Vzpomněla jsem si, že na Zelený čtvrtek těsně před koncem ordinálních hodin, asi tak deset minut před šestou, se v ordinaci na Lindwurmstrasse ozval telefon. Ohlásil se nějaký doktor Schmitz z Porýní a chtěl mluvit s doktorem Praunem. Řekli si jen pár slov, doktor položil telefon, rychle se oblékl a zadním vchodem odešel.“

„Řekl vám proč a kam?“

„Ne. Ale zaslechla jsem, že se ti dva bavili o letním sídle na Costa Brava. Šéf si taky před odchodem dal do aktovky snímky španělské vily. Proto jsem si myslela, že tam třeba jel.“

„A co jste dělala vy?“

„Kdy?“

„Teď, když po svátcích nepřišel do ordinace.“

„Seděla jsem večer u televize, ale myslela jsem pořád na to, že se mu mohlo něco stát.“

„Může vám to někdo potvrdit?“

„Co? Že jsem se dívala na televizi?“

„Že jste byla doma.“

„Dívali jsme se všichni. Můj přítel a sousedka, která k nám často chodí. Ale já jsem každou chvíli vstávala a už automaticky jsem vytáčela Feldafing 338. To je číslo doktorovy vily.“

„Kde bydlí?“

„VPöcking.“

„Na Starnberském jezeře?“

„Ano, v Heinrich-Knote Strasse 8.“

„To je ale nóbl adresa,“ řekl vyšetřovatel. „Nahore na tak zvaném Ministerském kopci?“

„Ano.“

„Váš šéf je specialista? Myslím machr, že má hned dvě vily a jednu dokonce na španělském pobřeží?“

„Ne, doktor Praun je praktický lékař. Pracuje pro Všeobecnou nemocenskou pojišťovnu.“

„A dovolala jste se?“

„Ne. Víte přece, že jsem o tom vypovídala už na policii.“

„Přesto mi to řekněte ještě jednou.“

„Já nevím, co mi to napadlo, byla jsem už nervózní a televizi jsem vůbec nevnímala, řekla jsem svému příteli, že bychom se měli podívat do Pöckingu.“

„Kdo je váš přítel?“

„Jmenuje se Hans-Joachim Vogel a je zaměstnán u doktora Prauna jako tajemník. Stará se i o účetnictví pro pojišťovnu a vyřizuje různé věci.“

„Vy s ním žijete, slečno Meyerová?“

„Ne, ale stýkáme se.“

„Kolik bylo, když jste se rozhodli zajet ke Starnberskému jezeru?“

„Krátko před půlnocí.“

„Jak dlouho jste tam jeli?“

„Možná půl hodiny. Zastavili jsme před vchodem do zahrady. Branka byla samozřejmě zamčená. Ale ve vile se svítilo. Hans řekl, no tak, pořád vidíš duchy a chtěl se vrátit. Ale já jsem tušila, že něco není v pořádku.“

„Proč jste si to myslela?“

„Protože znám doktora Prauna. Kdyby byl doma, tak by zvedl telefon. Navíc vím, že v té době byla jeho hospodyně nemocná. Musela být doma. A přesto nebrali telefony.“

„Neměli poruchu?“ zeptal se vyšetřovatel.

„Taky mě to napadlo. Ale na centrále mi řekli, že není na číslo 338 hlášená. Tak jsme šli k brance.“

„Kde se svítilo?“

„V přízemí. Měli zatažené závěsy, ale místy to prosvítalo.“

„Myslel jsem, v kterých místnostech se svítilo?“

„To já nevím.“

„Jakto?“

„Nikdy jsem ve vile nebyla a musím se přiznat, že jsem ji viděla poprvé a byla jsem překvapena, jaký je to zámek. Já si myslím, že tam je možná takových dvacet pokojů. A pro dva lidi.“

„Váš šéf je ženatý?“

„Ne, žije s Elfriedou Kloovou. Stará se mu taky o domácnost. Hans už chtěl odjet, že je vlastně všechno v pořádku, ale já jsem řekla, že se mi to nezdá. Proč by nebral telefon. Hans mi řekl, že se mohl zrovna před chvílkou vrátit.“

„To je sice, pravda, ale víme, že to tak nebylo,“ řekl vyšetřovatel.

„Opakuju to proto, že jste to chtěl.“

„Potřebuju to mít v protokolu.“

„Jeli jsme k nejbližší telefonní budce. Znovu jsem vytočila 338. Jen tak pro jistotu. Nikdo to nezvedl. Tak jsme se vrátili do Heinrich-Knote Strasse. Hans vzal baterku, šel k brance, posvítil do schránky na dopisy, přešel plot, protože v ní něco nahnátl, ale nemohl to vyndat, pak ji zevnitř otevřel a našel tam nejen poštu za dva tři dni, ale i dva sáčky s houskami k snídani.“

„Proč jste nezazvonili?“

„Hans chtěl, ale já jsem mu řekla, aby to nedělal, doktor by se mohl zlobit. On býval podrážděný, když se mu něco nezdálo.“

„Nakonec jste ale přece jen zazvonili?“

„Nedal si říct a zazvonil nejdřív jen krátce a pak to zmáčkl jako na poplach. Našel vypínač osvětlení zahrady a rozsvítil.“

Objevila se scéna připomínající profesionálně namalovanou a správně nasvícenou kulisu. Deset tisíc čtverečních metrů velká, pečlivě udržovaná parková zahrada a nahore na kopci vila jako zámek. Lucernami z tepaného železa ozářený vjezd, lampičkami v sametovém trávniku lemované pěšiny. I na terase se rozsvítily stylové kandelábry.

„Šli jsme nahoru,“ vypověděl později Vogel. „Nejdřív po příjezdové cestě, pak jsme zabočili na postranní pěšinu. Snažil jsem se dostat k některému oknu. Ale mezi závěsy jsem našel jen maličkou škvíрку a tak jsem viděl akorát, že se uvnitř svítí. Ale nahlédl jsem oknem do garáže. Stál v ní doktorův sportovní mercedes. Šel jsem k hlavnímu vchodu vily a už jsem se ani nesnažil zvonit, rovnou jsem začal bušit na dveře. Zbytečně. Tak mi ještě napadlo zkusit otevřít některé ze skleněných dveří, které vedly na terasu. Jedny povolily. Vešel jsem dovnitř...“

„Potom jsme utíkali k vozu a rychle jsme jeli na policii,“ přerušila ho ošetřovatelka Meyerová.

Dojeli do Feldafingu na stanici zemské policie. Řekli, co se stalo. Strážmistr ve službě chvíli telefonoval, pak jim řekl, aby se klidně vrátili domů, že je zavolají, až je budou potřebovat. Později se ukázalo, že strážmistr mluvil se svým šéfem, kriminálním komisařem Georgem Kottem, oznámil mu, že ve vile doktora Prauna leží dvě mrtvoly, zeptal se, co má dělat a vyslechl podivnou odpověď:

„Pošlete ty lidi domů, ráno se tam podíváme.“

V případu dvojnásobné vraždy ve vile u Starnberského jezera zahráli špatnou roli nešikovní policisté, ale i soudní úředníci. Jednali ledabyly nebo předpojatě v zájmu někoho neznámého. Je sice pravda, že bylo po půlnoci, ale

kriminalisté jsou snad zvyklí rychle se obléct, skočit do vozu a okamžitě vyjet k případu. Komisař Kott však jen zívá, mávl rukou, že se to nezblázní a teprve druhý den ráno pověřil vyšetřením případu strážmistra kriminální služby Karla Rodatusa. Ale i to udělal jen tak mimochodem na běžné ranní poradě:

„Nějaký doktor Praun zastřelil svou hospodyni a pak spáchal sebevraždu. Jdi se tam na to podívat a napiš pak krátkou zprávu, abychom mohli dát svolení k pohřbení mrtvol,“ řekl svému podřízenému.

Tato slova jsou citována ze soudního protokolu. Navíc se podařilo zjistit, že kriminální komisař Kott už v úterý odpoledne mluvil telefonicky s ošetřovatelkou Meyerovou, když se snažila zjistit, jestli její šéf někde nehavaroval. Georg Kott tedy jméno znal a věděl, že je lékař pohřešován. Nemohl však od Renaty Meyerové vědět, že je mrtvý. Od koho se tedy Kott dozvěděl o vraždě a sebevraždě, že to při ranní poradě tak rozhodně tvrdil? Objevilo se jen jediné vysvětlení: kriminální komisař Kott dostal ještě v noci, pravděpodobně předtím než přišla na policejní stanici Renata Meyerová a Hans-Joachim Vogel, příkaz nadřízené policejní instance považovat případ doktora Prauna za dvojnásobnou sebevraždu, případně za vraždu a sebevraždu vraha. Další průběh vyšetřování tomu nasvědčuje. Kriminalisté se totiž na místě činu chovali jako příslovečný slon v porcelánu.

Strážmistr Karl Rodatus byl policista s povahou básníka. Bylo mu čtyřiačtyřicet, zajímal se o divadlo a literaturu, mluvil jako vzdělanec. Na místo činu přijel něco před desátou hodinou doprovázen dvěma kolegy. Pustili se do prohlídky vily. Našli dvě mrtvoly. Hned za dveřmi, v chodbičce, která vedla do obytné haly, ležel na koberci před zrcadlem doktor Praun. Měl na sobě plášť, vedle sebe aktovku a tašku s nákupem, opodál pohozený klobouk. Předsíní byla pestře vytapetována, z obou stran obdélníkového zrcadla svítily dvě nástěnné lampičky. Vedle pravé ruky mrtvého ležela pistole. Doktor Otto Praun zřejmě zemřel hned, když se vrátil domů, nestačil si ani svléct kabát a odložit tašku s nákupem. Na tapetě pod zrcadlem bylo pár kapek krve. Ostatní se vsákla do červeného koberce, takže ani nebyla na první pohled vidět.

Bylo pravděpodobné, že lékař spěchal z ordinace domů, cestou ještě nakoupil něco k večeři, rychle si otevřel dveře bytu a hned, s aktovkou a kabelou s ovocem, se před zrcadlem zastřelil? Takový předpoklad přece odporoval základním zákonům logiky. Strážmistr Rodatus však zřejmě neviděl, neslyšel a neuvažoval.

Policisté zběžně prohlédli dům a v suterénu našli mrtvolu hospodyně Elfriedy Kloové. Ležela jen pár kroků od baru jakési domácí vinárny. Na kamenné podlaze byly loužičky krve. V kuchyni vyl Praunův německý ovčák, jehož obojek později našli na gauči obývacího pokoje. Byl hladový, divoký, strážmistr Rodatus zvedl z koberce pistoli doktora Prauna a psa zastřelil. Nenapadlo ho, že tím zničí možné otisky vraha nebo sebevraha?

Mrtvola doktora Prauna byla už v rozkladu. V bytě bylo dost velké teplo, jeho hospodyně ležela v chladném suterénu, proto u ní ještě nenastal mrtvolný rozklad. Zemřela Elfrieda Kloová později než její zaměstnavatel, s nímž žila už několik let ve společné domácnosti?

Kriminální strážmistr Rodatus jednal jako hlupák. Dostal rozkaz napsat hlášení o sebevraždě a tak to udělal. Byla to snůška nepravděpodobných nesmyslů.

„Přesvědčil jsem se o tom, že obě nalezené osoby byly mrtvé již několik dní. Na zátylku ženy jsem našel ránu způsobenou výstřelem z bezprostřední vzdálenosti. I mrtvola muže měla na zátylku, ale o něco výš, výstupní ránu po revolverové kulce. Podle těchto okolností lze usoudit, že doktor Praun zastřelil z bezprostřední blízkosti svou hospodyni Elfriedu Kloovou zezadu, pak skoncoval se svým životem výstřelem do úst, který způsobil okamžitou smrt.“

Vrchní strážmistr nařídil dvěma policistům, aby prohledali zahradu a sám se pustil do prohlídky mrtvého. Nebyla to příjemná práce, mrtvola byla nafouklá, krev se rozkládala, v předsíni byl dusivý mrtvolný pach. Bůhví proč se Karl Rodatus choval jako nešikovný amatér. Přinesl si svůj vlastní fotoaparát a ve špatném osvětlení a bez blesku se pustil do fotografování místa činu i mrtvol. Pak si vyhrnul rukávy a bez gumových rukavic se pustil do prohlídky mrtvého doktora Prauna.

„Když jsem mu roztáhl ústa,“ vypověděl později, „zjistil jsem zranění hrtanu. Byly tam stopy po kulce. Pečlivě jsem to místo ohmatl, ale nenašel jsem žádný další otvor po střele. Proto jsem došel k názoru, že šlo o střelu do úst. Tedy běžný způsob sebevraždy.“

Rodatus neměl pravdu. Později se ukázalo, že všechno bylo jinak. Ale on v dané chvíli snad vůbec neuvažoval. Nezatelefonoval dokonce ani pro policejního lékaře, místo toho poslal pro praktického lékaře z nejbližšího okolí.

Inspektor Hübner, který přijel do Praunovy vily o něco později, se pustil do podrobné prohlídky místnosti. V předsíni našel a sebral kulku a nábojnici pistole kalibru 6,35 mm. V ložnici v nočním stolku parádní postele s nebesy byly dvě krabice. V jedné byla automatická pistole značky MAB číslo 91061, kalibru 6,35 mm s municí, v té druhé nová belgická automatická pistole typu Baby-Buster rovněž kalibru 6,35 mm. Stejná pistole jaká ležela vedle mrtvého doktora Prauna. Strážmistr Rodatus přivoněl k její hlavni a zjistil, že z ní bylo před nedávnem vystřeleno.

„Myslím, že ho vrah zastřelil touto pistolí,“ řekl inspektor Hübner, ale jeho kolega Rodatus trval na svém.

„Je to sebevražda. Podívej se sem,“ řekl a ukázal na krví potřísněné zrcadlo a na oněch pár kapek na tapetě. „Nevím, proč si vybírají právě zrcadla. Snad chtějí vidět svou smrt. Je to typická sebevražda, hlavně do úst před zrcadlem.“

„A co ta jeho hospodyně v suterénu?“ zeptal se inspektor Hübner.

„Třeba se pohádali, on dostal vztek a v afektu ji zastřelil.“

„A támhleto?“ ukázal inspektor Hübner do obývací haly.

Podívali se otevřenými dveřmi dovnitř, prohlíželi gauč. Ležela na něm kulka, kterou předtím marně hledali, psi obojek a nepříliš výrazné skvrny od krve. Vrchního strážmistra Rodatusa nálezy nevyvedl z míry. Ani mu nenapadlo, že stojí před záhadou, kterou lze vysvětlit pouhými počty. Když prohlížel hlavu mrtvého doktora Prauna, našel sice jizvu po výstřelu, ne však otvor kudy kulka vylétla. Bylo tedy zřejmé, že zůstala uvnitř lebky. Teď však objevili druhou kulku. Odkud se vzala?

Kriminalisté zapomněli na logiku a vrchní strážmistr Rodatus si vymyslel neuvěřitelnou kombinaci: když doktor Praun

zavraždil v suterénu svoji hospodyni a nechal ji ležet na dlaždicích, objevil se v domácí vinárně pes, začal loužičky olizovat a umazal se přitom od krve. Pak vyběhl nahoru, usadil se na gauč a doktor Praun, který se chystal spáchat sebevraždu, po něm vystřelil, ale netrefil ho. Tak ho zahnal do kuchyně, zavřel dveře a šel k zrcadlu, kde se zastřelil. Podle úvahy Karla Rodatuse všechno musel absolvovat s aktovkou a nákupní taškou v rukách. Bylo totiž zřejmé, že mu obě zavazadla vypadla z rukou až po jeho smrti.

Objevila se další spekulace. Co když nepřišel, ale naopak se chystal odejít. Oblékl si plášť, nasadil si klobouk, popadl aktovku a tašku s nákupem, šel ke dveřím a tam se ozvalo jeho špatné svědomí. Uvědomil si, že se dopustil zločinu, vrátil se k zrcadlu a zastřelil se.

Byly to nesmyslné závěry, vrchní strážmistr Rodatus jednal jako pomínutý. Poslal sice inspektora Hübnera a dva další policisty, aby prohledali zahradu, jestli by se někde nenašly nějaké podezřelé stopy, sám navštívil sousedy a zeptal se, jestli v noci o Božím hodu nebo na velikonoční pondělí neslyšeli střelbu nebo neviděli nějaké podezřelé osoby, ignoroval však stopy, které měl doslova před očima.

U gauče v obytné hale byl stolek. Na něm stály dvě láhve. Koňak a whisky. Vedle nich dvě koňakové sklenice, kterým se říká čmuchavky a dvě široké whiskové. Bylo tedy zřejmé, že před tragédií a možná dokonce těsně před vraždou, seděly v hale čtyři osoby. Na láhvích i na skleničkách musely být použitelné otisky prstů. To by napadlo každého laika. Jak uvidíme později, Karl Rodatus stopy zničil.

Poslal totiž pro místního lékaře a požádal o vystavení úmrtního listu. Kategoricky nadiktoval jako příčinu úmrtí sebevraždu. Lékař, který znal svého kolegu Prauna i místní poměry, odmítl. Došlo k dlouhému dohadování, při němž oba trvali na svém. Nakonec byl lékař ochoten přistoupit na výraz „pravděpodobná sebevražda“. Rodatus nesouhlasil. Lékař tedy prohlásil, že bude třeba dopravit mrtvého na patologii a provést pitvu. Tvrdohlavý policista kapituloval a lékař napsal do úmrtního listu, že pravděpodobně došlo k sebevraždě.

V této chvíli se v Praunově vile objevil kriminální komisař Kott se synem doktora Prauna, taky lékařem MUDr. Güntherem Praunem.

„Co říkáte, pane doktore,“ zeptal se ho Rodatus hned po příchodu, „mohl váš otec spáchat sebevraždu?“

Místo syna, který stál nad otcovou mrtvolou a zarytě mlčel, odpověděl komisař Kott, jako by chtěl problém zamluvit:

„Tohle jsme si s panem doktorem už vyřídili cestou,“ řekl, šel ke stolku, nalil do všech čtyř skleniček koňak a vyzval přítomné, aby si připili. Byla to podivná reakce. Záměrná nebo jen impulsivní? V každém případě trestuhodná. Zkušený kriminalista tak znehodnotil otisky prstů na sklenicích i na láhvi. Mohly pomoci k identifikaci vrahů.

Syn mrtvého doktora Prauna, sám známý lékař, tedy člověk vzdělaný a zkušený, se v této situaci taky zachoval podivně. Když byla řeč o sebevraždě, mlčel, když mu vrchní strážmistr Rodatus svým způsobem nařídil, aby se ještě později podíval po bytě po scházející kulce a aby mu ji potom přinesl, taky neprotestoval. Přitom byl přesvědčen, že jeho otec nemohl spáchat sebevraždu. Neodpovídalo to jeho povaze. Měl rád život, užíval všech možností, které se mu nabízely, na zábavu nešetřil penězi.

Při pozdějším vyšetřování, při němž už nehráli hlavní roli policisté Kott ani Rodatus, mnozí přátelé zavražděného doktora Prauna potvrdili, že neměl důvod k sebevraždě. Byl spíš trochu unavený playboy, měl dost peněz, aby mohl žít na vysoké noze. Proč tedy policisté zametli stopy, proč si nevšimli dopisu, který ležel na sekretáři? Vrchní strážmistr jej vzal do ruky, podíval se na leteckou obálku, snad si ani nepřečetl adresu, už vůbec se nestaral o datum ani o obsah, odložil ji a jen mávl rukou. Přitom šlo o velmi důležitý důkaz.

Dopis byl adresován Praunově hospodyni Elfriedě Kloové, byl napsán na španělském pobřeží Costa Brava 28. 9. 1959:

Milá Friedi!

Doručitel tohoto dopisu je pan doktor Schmitz z Porýní, o němž jsem ti už vyprávěl. Pro mne je to tady ve Španělsku velmi důležitý muž. Buď na něj hodná. Mluvil jsem s ním o tobě jako o mojí manželce a vyprávěl jsem mu o našem hezkém domě v Pöckingu. Všechno mu ukaž. Mimochodem, má báječný nápad jak vylepšit náš suterén. Něco dobrého mu uvař, rád dobře jí. Ostatně, pan doktor Schmitz má velmi příjemnou paní. Doprovází ho na cestách a jistě se ti bude líbit. Doufám, že se ti vede dobře.

Všechno nejlepši, pusinku!

Tvůj Otto.

V pátek 22. dubna 1960 byl nevlídný, sychravý den, jako stvořený pro pohřby. Na mnichovském Severním hřbitově se sešlo jen pár desítek lidí. Jen sedm dní před šestašedesátými narozeninami pohřbívali lékaře nemocenské pokladny dr. Ottu Eduarda Christiana Prauna. Přišlo několik známých z domu, kde měl ordinaci, byli zde někteří ze sousedů Ministerského vrchu z Pöckingu, u rakve stál v první řadě syn Günther Praun, ale taky Hans-Joachim Vogel a ošetřovatelka Renata Meyerová. Podezřelé bylo, že nepřišla poslední Praunova milanka Vera Brühneová. Mnozí přece věděli, že žila s doktorem Praunem a starala se o rekonstrukci jeho vily na španělském pobřeží Costa Brava. Nepřišli ani policisté, kteří zamlžili případ dvojnásobné vraždy. Pohřeb zavražděného se přesto stal mezníkem vyšetřování.

Už den předtím začal syn doktora Prauna pochybovat o pravděpodobnosti vraždy a sebevraždy ve vile u Starnberského jezera, jak události interpretovali kriminalisté Rodatus a Kott. Sešel se s několika známými a večer od devíti hodin až do čtyř ráno diskutoval s Renatou Meyerovou, Vogelem a především se svým přítelem, soudcem Mnichovského zemského soudu, jehož jméno nelze uvést. Někdy kolem půlnoci došli všichni k názoru, že doktor Praun nespáchal sebevraždu a nezavraždil hospodyni, s kterou dobře vycházel, že je třeba případ znovu řádně vyšetřit.

„Samozřejmě že bychom mohli zavolat státnímu žalobci a vytáhnout ho z postele,“ řekl soudce. „To, o čem jsme zde dneska hovořili, by mohlo být dostatečným důvodem k odložení pohřbu i k nařízení pitvy. Je to však vhodné řešení?“

„A proč ne?“ zeptal se doktor Praun mladší.

„Protože odstartujeme skandál a budou nám vyčítat, že jsme mrtvého na poslední chvíli vytáhli z rakve a položili na

pitevní stůl.“

„Co tedy mám dělat?“

„Otec normálně pohřbít. Kdykoliv se nám to bude zdát vhodné a budeme mít pro svá tvrzení důkazy, můžeme požádat o exhumaci a o úřední pitvu.“

„Nemám tedy chodit na policii?“

„Naopak. Poradil bych se zatím s advokátem a snažil bych se co nejdřív získat důkazy.“

Günther Praun se spojil s advokátem Konrádem Kittlem. Ten ho pak doprovázel 2. srpna 1960 do budovy Starnberského soudu, kde soudní rada Binder otevřel a přečetl závěť mrtvého doktora Prauna. Pro všechny přítomné byl obsah překvapením. Část majetku odkázal doktor Praun své poslední milence Brühneové. Pozůstalý syn s otcovým rozhodnutím nesouhlasil a obrátil se hned druhého dne na obhájce doktora Kittla.

„Celá záležitost je velice podezřelá, pane doktore,“ řekl. „Mluvil jsem po otcově smrti s paní Brühneovou, ale o závěti se vůbec nezmínila.“

„Myslíte, že znala její obsah?“ zeptal se obhájce.

„Jsem o tom přesvědčen. Navíc se chovala dost podezřele. Aniž bych se na to ptal, jen tak mezi řečí zdůraznila, že na Zelený čtvrtek, kdy lidi naposled viděli mého otce, vůbec nebyla v Mnichově. Přitom mi Renata Meyerová řekla, že krátce předtím než otec opustil ordinaci, telefonoval s nějakým panem Schmitzem. Když položil telefon a řekl paní Meyerové, kdo volal, přidal prý ještě tuto větu: Vera s ním už je v Starnbergu!“

„Když byla ve Starnbergu, nebyla v Mnichově, v tomhle bych nehledal háček. Spíš bych se snažil zjistit, proč byla s panem Schmitzem ve Starnbergu, kdo je vlastně pan Schmitz a proč tam společně čekali.“

„Otec prý chtěl prodat vilu na Costa Brava. Schmitz se zajímal o koupi. Na Zelený čtvrtek snad mělo dojít k jednání o prodeji,“ řekl Günther Praun.

„Víte, kdo je pan Schmitz?“

„Ne, nikdy jsem to jméno neslyšel. Ale řeknu vám ještě něco. Ptal jsem se paní Brühneové na závěť. Hledal jsem ji totiž ve vile na Ministerském kopci, ale nenašel jsem ji.“

„Ona o ní věděla?“

„O tom jsem přesvědčen. Ale řekla mi, že nemá ponětí, kde je. Poradila mi, abych se obrátil na notáře.“

„Udělal jste to?“

„Nesmysl. Byla to jen výmluva. Na kterého notáře jsem se měl obrátit? Nevěděl jsem, s kterým byl otec ve spojení. To ale bylo asi před dvěma měsíci, krátce po otevření otcovy poslední vůle a teď jsem se dozvěděl, že Vera Brühneová předložila u soudu ve Starnbergu novou otcovu závěť.“

„Vy jste o ní nevěděl?“

„Ne. A ona se o ní vůbec nezmínila. Podle ní by měla být dokonce univerzální dědičkou. Přitom vím, že se s ní otec už před časem rozešel, že s ní nežil, že se jí dokonce chtěl zbavit, ale ona prý byla neodbytná. Jsem přesvědčen, že se otec nezastřelil, že ho zavraždila Vera Brühneová.“

„Odkud víte, že se s ní rozešel? Žili spolu přece několik let?“

„Řekla mi to ošetřovatelka Meyerová, potvrdil to pan Vogel, který vyřizoval za otce a pro něj mnoho administrativních záležitostí. Otec nechtěl, aby Brühneová zdědila vilu v Lloret de Mar.“

„Kdo vám to řekl?“

„O vile?“

„Ano. To je totiž podstatné.“

„Jeden z otcových dobrých známých, prosil mě však, abych nikde neuváděl jeho jméno. Tak jsem mu to slíbil. Prý mu šlo její hospodaření ve vile na nervy. Hádali se kvůli maličkostem. Otec údajně Brühneové vyčítal, že utrácela moc peněz. Chtěl vilu prodat, aby ji nemohla zdědit, chtěl si koupit něco blíž. Do Španělska to přece jen bylo dost daleko.“

„Ten známý bydlí v Mnichově?“ zeptal se obhájce Kittl.

„Ne. V Lloret de Mar.“

„To bychom museli požádat Interpol.“

„Oficiálně?“

„Všechno se musí dělat oficiálně. Jediná cesta je podat trestní oznámení pro podezření z vraždy vašeho otce a jeho hospodyně Kloové. Budte tak laskav, řekněte mi adresu té vily.“

„To je sídlo, zámček. Jmenuje se Finca Caravana Lloret de Mar, Costa Brava. Je to nedaleko městečka Gerona.“

„Jakou má hodnotu?“

„Hodně přes milión.“

Nelze doložit, jestli už v této fázi zasáhli do vyšetřování příslušníci španělské národní ústředny Interpolu, v nejbližších dnech však měl advokát Kittl v ruce zprávu, že doktor Eduard Christian Praun podepsal 23. května 1959 v deset dopoledne v přítomnosti advokáta a státního notáře dona Franciska Xaviera Rocha y Rocha, člena advokátní komory v Barceloně, v jeho kanceláři v Arbuciasu svoji opravdu poslední vůli. Interpol tuto skutečnost později potvrdil.

Syn zavražděného Günther prohledal otcův byt, poslední vůli však nenašel. Podařilo se mu dokonce nalézt a otevřít snad deset tajných přihrádek ve starém barokním sekretáři, všechny však byly prázdné. Znala Vera Brühneová tajemství a dokázala objevit zásuvky s dvojitými dny a vybrat jejich obsah, anebo to z neznámých důvodů udělal sám doktor Praun? Kdyby tomu tak bylo, kam a proč přemístil doklady a cenné papíry, které v sekretáři ukrýval?

Poslední vůli předložila prostřednictvím svého advokáta Krahla-Urbana, sama zatím čekala v nedaleké kavárně na výsledek. Závěť obsahovala velmi závažné skutečnosti. Doktor Otto Praun podepsal, že si nepřije cokoliiv měnit na textu poslední vůle z 23. června 1953 a nyní podepsaný a přiložený dodatek se týká pouze majetku na španělské půdě.

Odkazuje paní Vere Brühneová, rozené Kohlerové, bytem v Mnichově ve Spolkové republice Německo veškerý movitý i nemovitý majetek v oblasti Lloret de Mar nedaleko Gerony, včetně všech budov. Pochopitelně že by tato poslední vůle ztratila platnost, kdyby zůstaviteli v době jeho úmrtí tyto movitosti i nemovitosti už nepatřily.

Kdyby se stalo, že by dědička Brühneová zemřela a vlastnila v době své smrti výše uvedený majetek, dostane veškeré movitosti i nemovitosti v Lloret de Mar jeho syn Günther Praun a bude s nimi moci nakládat podle své vůle.

Důležité bylo rovněž ustanovení v tomto dodatku k poslední vůli, že zůstavitel doktor Otto Praun ruší veškeré závazky uvedené v předchozí závěti ve prospěch paní Katje Hintzeové. Jako svědci byli podepsáni Manuel Ferraut a Luis Caralt a Interpol ověřil jejich totožnost. Bydleli v Arbuciasu, kde měl své letní sídlo notář Francisco Xavier Rocha y Rocha. Soudní rada Binder, pověřený projednáním podmínek závěti, dostal hned druhý den 3. srpna 1960 zprávu od španělského notáře, že mu Vera Brühneová oznámila, že doktor Praun zemřel ve své vile v Pöckingu v noci z 15. na 16. dubna 1960.

Po těchto událostech došlo k setkání obou advokátů, doktora Kittla zastupujícího syna zemřelého a Krahla-Urbana, který jednal jménem své klientky Very Brühneové.

„Váš mandant, vážený pane kolego, roztrušuje tvrzení, že kolem smrti jeho otce není všechno jasné, že v pozadí případu stojí paní Brühneová,“ začal advokát Krahle-Urban.

„Pokud vím, tak můj mandant netvrdí nic. Zatím jde o teoretickou úvahu. Buďte tak laskav, pane kolego, a věnujte pozornost odstavci 3 poslední vůle. Kdyby byl doktor Praun stačil prodat vilu v Lloret de Mart, což podle všech okolností zřejmě měl v úmyslu, nebyla by paní Vera Brühneová dědička nic. A on zemřel, řekněme ve chvíli pro paní Brühneovou velmi výhodnou.“

„To je absurdní podezření, pane kolego Kittle! Policejní vyšetřování vyznělo jednoznačně, že zemřel vlastní rukou.“

„Jednoznačně? Víte, ke kolika chybám došlo? K těžkým chybám!“

„O žádných nevím!“

„Doktor Praun nemohl, podle platných právních předpisů, krátiť dědičský nárok svého syna ve prospěch své milenky Very Brühneové. Vy jistě víte, pane kolego, že je to nemožné z klauzule dědičského práva, které říkáme protimravnostní.“

„Paní Brühneová neměla s doktorem Praunem milostný poměr,“ řekl advokát Krahle-Urban.

„To tvrdí ona? A jaký tedy měla k němu poměr? Vy dobře víte, jak to bylo a my to taky dokážeme.“

„Chystáte se napadnout znění závěti?“

„Jestli se nedohodneme na rozumném řešení.“

„Co tedy navrhuje?“ zeptal se Krahle-Urban.

„Günther Praun prozatím nezpochybní otcovu závěť, v níž je uvedena jako dědička Vera Brühneová. Ona se však musí zavázat, že se až do ukončení vyšetřování případu nebude dožadovat svého dědictví.“

Oba advokáti vyjednávali pro své mandanty tu nejvýhodnější variantu, oba však byli odkázáni na jejich souhlas. Krahle-Urban se radil s Verou Brühneovou, ale ta se zpočátku postavila proti jakýmkoliv kompromisům. Jenže Krahle-Urban jí naznačil jisté nebezpečí.

„Co, Günther Praun mě obviňuje z vraždy svého otce? To je neslýchaná drzost! Takové nařčení. Ale za ním stojí určitě ta můra Meyerová!“

„Nejsem o tom přesvědčen,“ řekl advokát.

„Ale já ano! Já ji znám! Nemůžu mě ani vystát! Musíme proti tomu něco udělat. Tu pomluvu si nemůžu nechat líbit. Copak není možné naprosto jednoznačně zjistit, jak zemřel Otto Praun?“

„Je jen jediná cesta.“

„A sice?“

„Exhumace a pitva.“

Advokát Krahle-Urban dlouho nevyčkával a už 6. srpna 1960 napsal jménem své mandantky Brühneové podání prokuratuře Zemského soudu v Mnichově II. týkající se příčiny smrti MUDr. Otty Prauna, zemřelého v Pöckingu dne 16. 4. 1960. V podatelně soudu dostalo toto sdělení číslo 1 AR 184/60 a stalo se jedním z nejdůležitějších písemných dokladů pozdějšího trestního řízení.

„Dozvěděli jsme se,“ psal prokurátorovi advokát Krahle-Urban, „od pana obhájce Kittla, že se vyskytlo podezření, že se doktor Praun nezastřelil vlastní rukou, ale byl, právě tak jako jeho hospodyně Friedl Kloová, usmrčen třetí osobou. Podle výsledku vyšetřování kriminální policie ze stanice Fürstenfeldbruck jednoznačně vyplývá, že byla paní Kloová zastřelena pistolí, náležející doktoru Praunovi, ranou do týla. Nebylo však prokázáno, že smrtelná rána, která zasáhla doktora Prauna, byla vystřelena z jeho pistole. Z tvrzení policejních úředníků je rovněž zřejmý předpoklad, že rány byly způsobeny patronami ze zásob doktora Prauna a že ta, kterou byl zabit dr. Otto Praun, je střelou do úst, jak bývá u některých sebevrahů běžné.“

Lékař doktor Praun samozřejmě věděl, kde je v lebce umístěn mozek. Proto mohl vést ránu přesně. Je však nevysvětlitelné, proč mají být zpochybňovány výsledky vyšetřování zkušených kriminalistů.

Protože jsme se dozvěděli, že se uvažuje o motivu vraždy v souvislosti s paní Verou Brühneovou, doporučili jsme panu kolegovi Kittlovi, aby požádal státní prokuraturu o exhumaci mrtvolky doktora Otty Prauna a o pitvu v Ústavu pro soudní lékařství v Mnichově. Nepochybujeme o tom, že tato pitva potvrdí výsledek vyšetřování kriminální policie ze stanice Fürstenfeldbruck.“

Jestliže už v této fázi vyšetřování byla Vera Brühneová podezřívána z vraždy svého milence Prauna, pak došlo k paradoxní situaci, v historii kriminalistiky ojedinělé. Podezřelý žádá prostřednictvím svého právního zástupce o exhumaci a pitvu své oběti. Anebo si byla tak jistá a vsadila všechno na poslední kartu? Finca Caravana stála za to.

Nebyla to obyčejná vila, ale parádní sídlo. Doktor Praun musel za zámeček s věží, na níž byla nahoře terasa s cimbuřím, zaplatit kolem miliónu marek. Rozsáhlá zahrada svažující se k pobřeží, dvě prostorné terasy a ještě další zastíněná

vzrostlou vinnou révou, garáže, nádvoří, velký bazén, to všechno mělo patřit krásné ale už ne nejmladší kurtizáně Brühneové. Ona se zasloužila o rekonstrukci celého objektu, vybrala a dala instalovat do místností nový nábytek, koupila, samozřejmě za Praunovy peníze, bílé koberce a okrově žluté závěsy, čínské vázy a starožitné barokní stříbrné přibory.

Podle zprávy madridské národní ústředny Interpolu se pečlivě starala o průběh přestavby, handrkovala se s architekty, strávila v záměcku dlouhé měsíce a dohlížela na úpravu místností. Když bylo všechno hotovo, pozval milionář Praun sousedy milionáře, aby se pochlubil. Vera Brühneová přitom vystupovala v roli paní domu. Účastníci večírku, který se protáhl na tři dny, se shodli v tom, že byla krásná, chovala se jako hraběnka, byla vtipná a neúnavná, ale ani v nejmenším nenaznačila, jakou úlohu při přestavbě zahrála. Zřejmě věřila, že pracovala pro sebe.

Než doktor Praun obsadil do role paní domu Veru Brühneovou, nabídl stejnou příležitost několika svým předešlým milenkám. A některé z nich v původní závěti ustanovil dědičkami pohádkového zámku. Poslední se jmenovala Katja Hintzeová a Vera Brühneová ochotně pomohla milenci Praunovi vyšachovat ji ze hry. Napsal novou závěť, v níž na místo Hintzeové nastoupila Brühneová a ta ještě šikovně usmlouvala odstupné na pouhých šest tisíc marek.

Teď ji však čekal stejný osud. Dozvěděla se, že se doktor Praun chystá Finku Caravana prodat, najednou je příliš daleko od Mnichova, chtěl by koupit vilu někde ve Švýcarsku nebo v severní Itálii. A jednomu ze známých prý řekl, že prodejem by se zbavil Brühneové, která mu už dávno jde na nervy. Jenomže Vera Brühneová nebyla zvyklá prohrávat. Chtěla se stát milionářkou, proto byla podezřelá. Měla totiž motiv k vraždě.

Koncem srpna 1960 byly známy výsledky pitvy. Byly pozoruhodné, nepotvrzovaly však závěry šetření kriminálních úředníků Rodatusa a Kotta. Podle názoru advokáta Kittla, zastupujícího Günthera Prauna, svědčily pro vraždu dr. Otty Prauna a Elfriedy Kloové.

V pitvním protokolu sice patologové potvrdili, že smrt byla způsobena vstřelem do mozku dutinou ústní, nic však nesvědčilo pro skutečnost, že kohoutek pistole zmáčkl sám doktor Praun. Mohl to udělat kdokoliv třetí. Zvlášť v případě, když mu záleželo na tom, aby násilná smrt vypadala jako sebevražda.

Vrchní strážmistr Rodatus byl přesvědčen, že se doktor Praun zastřelil v předsíni před zrcadlem a snažil se svoji teorii podepřít nálezem kapiček krve na zrcadle. Kdyby se sebevrah zastřelil vstoje, muselo by být na skle daleko víc krve ale i další na stěně. Stopy, které se našly, však vůbec nevylučují, že byl doktor Praun zavražděn třetí osobou.

Objevila se nová a logická teorie. Neznámý muž zazvonil, zřejmě se prokázal dopisem, který zůstal ležet na stolku v obývacím pokoji, vešel do vily, hospodyně Kloová ho vedla do suterénu, aby se podíval na domácí vinárnu, která se měla znovu zařadit. Tam Elfriedu Kloovou zastřelil. V té době nebyl doktor Praun ještě doma. Přišel však krátce po vraždě, nestačil si ještě ani odložit, když se vrah objevil ve dveřích a vystřelil na přichozího, který se k němu otočil obličejem. Okamžitě po výstřelu se rozstříkla krev na konzoli zrcadla, odkud kapala dolů.

Kriminalisté Kott a Rodatus našli na místě činu celkem tři pistole. Všechny patřily doktoru Praunovi. Je možné, že jednu z nich měl u sebe. Podle výpovědí svědků zvlášť v poslední době chodil ozbrojen, měl prý z něčeho strach. Vrah však mohl v bytě sebrat jednu z doktorových pistolí, zastřelil s ní v suterénu hospodyně Kloovou a pak v předsíni doktora Prauna. Nikomu se však nepodařilo vysvětlit nález kulky na gauči a tak nezbývalo než uvěřit, že jde o ránu, která se minula cílem.

Nepodařilo se vysvětlit ani stopy krve na gauči. Vrchní strážmistr tvrdil, že je způsobil pes. Ten však byl zavřen v suterénu. Doktor Praun by byl musel jít nejdřív do sklepa, tam zastřelil svoji hospodyně, vrátit se nahoru, pes by musel jít s ním. Praun by si musel obléct plášť, vzít si klobouk, vrátit se do sklepa a tam psa zavřít, pak jít zase nahoru, zhasnout v obytné hale, pak se oblečený v kabátě a s kloboukem na hlavě postavit před zrcadlo a tam se zastřelit ranou do úst.

Takhle by ovšem mohl jednat jen blázen a to doktor Praun nebyl. Všichni o něm hovořili jako o velmi rozhodném, energickém, pracovitém muži v plné fyzické a psychické síle. Vždycky věděl, co dělá a proč. Kdyby měl v úmyslu sáhnout si na život, nezastavil by se těsně před sebevraždou v nedalekém lahůdkářství a nekoupil by, co bylo třeba k večeři. Hospodyně Kloová byla totiž nemocná, měla chřipku a nemohla chodit ven. Se svojí družkou se nehádal, když odcházel z ordinace, měl dobrou náladu a plno plánů do budoucna. Ani v nejmenším se nechoval jako sebevrah prožívající tragickou depresi.

Syn doktora Prauna Günther podal prostřednictvím svého právního zástupce trestní oznámení na Veru Brühneovou pro podezření z vraždy. Prokurátor mohl sice projednání protahovat, nemohl je však zamítnout. A tak prý se náhodou objevila na policejní stanici ve Fürstenfeldbrucku 3. října Vera Brühneová s dcerou. V kanceláři vrchního strážmistra Rodatusa se pak odehrála spíš fraška než policejní výslech:

„Budete muset mít alibi,“ řekl Rodatus.

„Já a alibi?“ divila se Brühneová. „Proč? Copak jsem podezřelá z vraždy?“

„Uklidněte se, madam, jde pouze o formalitu. Kdepak jste byla na Zelený čtvrtek?“

„Na cestě z Kolína do Mnichova.“

„To jste ostatně říkala i v předchozím výslechu,“ pochvaloval si Rodatus odpověď. „Pan doktor Günther Praun však tvrdí, že jste mu prohlásila, že jste nebyla v Mnichově.“

„Byla jsem na cestě z Kolína do Mnichova,“ opakovala.

„Dobře. Kdy jste přijela?“

„Rychlíkem asi v sedm třicet.“

„Kam jste jela z nádraží?“

„Domů.“

„Rovnou domů?“

„Nejkratší cestou. Ale zastavila jsem se ještě v několika krámech. Potřebovala jsem koupit nějaké maličkosti. Taky jsem

se zastavila v čistírně a vyzvedla si tam smuteční kostým. A večer jsem se zase vrátila do Bonnu.“

„Jela jste rychlíkem?“

„Ne, volkswagenem doktora Prauna.“

„Proč jste jela do Bonnu?“

„Za matkou. Je nemocná. Leží v nemocnici. A cestou jsem se ještě zastavila u svého zubaře.“

„Kde?“

„V Mnichově.“

„Paní Brühneová,“ začal vrchní strážmistr znovu. „Ošetřovatelka Meyerová i pan Günther Praun tvrdí, že doktor Praun měl v úmyslu prodat svoji španělskou rezidenci, přestože vás ustanovil dědičkou té nemovitosti. Oni z toho samozřejmě naprosto teoreticky odvozují, že jste měla motiv k vraždě.“

„Nesmysl! Doktor Praun se vůbec nechystal prodat Finku Caravana.“

„Takže takovou možnost zcela popíráte?“

„Naprosto! Před nějakým časem snad o tom uvažoval. Ale to bylo už dávno. Tenkrát žil s Katjou Hintzeovou. Bylo to krátce předtím, než jsem se stala správkyní záměčku ve Španělsku. Ale i tehdy šlo jen o kousíček pozemku. Takový cíp, on říkal, že je velký jako ručník.“

„A chtěl tu část pozemku prodat?“

„Dokonce za šest tisíc marek.“

„Víte komu?“

„Nevzpomínám si, a kdoví, jestli jsem to vůbec někdy věděla. Ale počkejte. V trezoru v ordinaci má tlustou složku, kde jsou dokumenty týkající se Finky Caravana. Tam by se mělo objevit jméno tehdejšího zájemce.“

„Paní Meyerová a pan doktor Günther Praun mluvili o nějakém doktoru Schmitzovi. Znáte ho?“

„Ne. Mám ale příbuzné, kteří se tak jmenují.“

„Ještě poslední otázku, paní Brühneová. Proč vám doktor Praun odkázal celý svůj majetek ve Španělsku?“

„To není tak těžké uhadnout,“ odpověděla nevrle. „Nechtěl, aby ho dostal jeho syn. Chtěl mu odkázat jen kus pozemku, o němž jsme mluvili. Ale Günther to odmítl. Ale především mi Finku Caravana odkázal za to, jak jsem se o ni starala. Nebylo to snadné, pane strážmistře, je to obrovská vila a rozsáhlý pozemek. A pak se mi chtěl taky odvděčit. Zařídila jsem, že nemusel vyplatit paní Hintzeové těch šest tisíc.“

Později se z německé ústředny Interpolu ve Wiesbadenu dotázali na některé okolnosti španělské sekce a madridský Interpol je potvrdil. Vera Brühneová se od počátku o nemovitost starala, jako by jí patřila. I některá další tvrzení si vrchní strážmistr Rodatus ověřil. Mnichovský zubař potvrdil, že se u něj paní Brühneová na Zelený čtvrtek večer mezi šestou a sedmou zastavila na své cestě do Bonnu. Protože sousedi vily v Pöckingu uslyšeli střelbu v 1845, nemohla Vera Brühneová mít s vraždou nebo sebevraždou nic společného. V té době totiž seděla u zubaře na křesle.

Zdálo se, že je všechno v pořádku. Jenomže pak vypracovali dr. Spahn a jeho kolega Hirth posudek s výsledky pitvy a došlo k senzačnímu odhalení. Dr. Otto Praun nezenřel po jednom výstřelu, jak předpokládali vyšetřovatelé Rodatus a Kott, ale po dvou. Rána v ústech nebyla vstřílná ale výstřelná, doktor Praun byl tedy zastřelen zezadu ranou do týlu. V žádném případě nešlo tedy o sebevraždu, ale dvojnásobnou vraždu.

Situace se změnila, Rodatus a Kott byli odvoláni. Případ převzalo ředitelství zemské policie v Mnichově. Vyšetřením byli pověřeni zkušení kriminalisté Eckhardt a Schillinger a všechno začalo znovu. Křížovými výslechy prošli Günther Praun, Renata Meyerová a Hans-Joachim Vogel. Pak přišla na řadu Vera Brühneová. Po prvních otázkách pochopila, že jde do tuhého. Vrchtní strážmistr Rodatus jí ve všem šel na ruku, vyslýchal ji tak, aby mohl dokázat, že se nemýlí: doktor Praun zastřelil nejdřív hospodyně a pak sebe. Teď se karta obrátila.

„Vrátíme se k vašemu alibi, paní Brühneová,“ začal komisař Schillinger. „Jakpak to bylo na Zelený čtvrtek? Byla jste v Mnichově nebo nebyla?“

„Odjela jsem z Kolína do Mnichova nočním rychlíkem ve dvaadvacet pětadvacet. V Mnichově jsem byla druhý den ráno v půl osmé.“

„Přesně?“

„Možná ne na minutu.“

„Měla jste lůžko?“

„Bohužel. Ten rychlík byl tak přeplněn, že jsem musela větší část noci stát. Lůžka i lehátka byla vyprodána.“

„No tak vidíte, paní Brühneová. Lež má krátké nohy. My jsme si tu výpověď přečetli v protokolu, ale zjistili jsme pak na ředitelství drah něco docela jiného. Vlak byl obsazen sotva z jedné třetiny, takže bylo dost volných míst v lůžkových i lehátkových vozech. Souprava nepřijela na mnichovské nádraží v půl osmé, protože měla pětadvacet minut zpoždění. Tak co, paní Brühneová, budete nám pořád lhát?!“

Už se netvářila jako před kamerou. Profesionální úsměv zvald, její jistota byla najednou pryč. Nervózně si hnětla prsty jedné ruky prsty druhé. A dívala se stranou k oknu, jako by se styděla. Ale vyšetřovatel ji nedal pokoj.

„Při výslechu, který vedl vrchní strážmistr Rodatus, jste uvedla, že jste na Zelený čtvrtek mluvila s doktorem Ottou Praunem a on vám po telefonu sdělil své ultimátum. V zápisu je věta: Tvoje matka nebo já! Podle vašeho tvrzení vás chtěl přinutit, abyste nejedla do Bonnu za nemocnou matkou, ale doprovázela ho na velikonoce do Španělska. Volal vás, podle vašeho vyjádření, z ordinace do vašeho mnichovského bytu. Je to tak?“

„Ano,“ řekla po chvíli přemýšlení.

„Jenže my jsme svědecky zjistili, že toho dne s vámi doktor Praun z ordinace netelefonoval. Nemohl vám tedy sdělit žádné ultimátum už z toho důvodu, že neměl tušení o tom, že jste se vrátila do Mnichova. Přečtu vám část výpovědi ošetřovatelky Renaty Meyerové: Doktor Praun se mnou mluvil o tom, co bude dělat sám ve Lloret de Mar, když paní Brühneová, která má nemocnou matku, nebude moct s ním jet. Neříkal to tónem, který by nasvědčoval, že se proto na

paní Brühneovou zlobí, ale naopak s porozuměním pro její povinnost. Řekl dokonce, že oceňuje péči, kterou paní Vera věnuje své nemocné matce, ale je současně rád, že slíbila přijet do Mnichova. Nařídil mi, abych čekala na zavolání doktora Schmitze, s nímž přijede. Když pak doktor Schmitz okolo páté odpoledne zatelefonoval, řekl mi doktor Praun doslova: Tak už jsou oba ve Starnbergu. Stěžoval si, že už doprovází onoho doktora Schmitze a že s ní nebude moci mluvit o samotě. Tak tohle je obsah výpovědi Renaty Meyerové. Co tomu říkáte, paní Brühneová?”

„Nic. Není to pravda. Odmítla jsem s ním sice poté, co mi dal to ultimátum, mluvit, v půl šesté večer jsem odešla ze svého bytu a cestou do Bonnu jsem se zastavila u svého zubaře. Můžete se ho zeptat. Zapomněla jsem si u něj brýle, on je našel, sedl do vozu a jel za mnou po dálnici Mnichov-Stuttgart a na odpočívadle Langwiedersee na mě tak dlouho troubil, až jsem si ho všimla.“

Taky toto vyprávění si vyšetřovatelé Schillinger a Eckhardt ověřili. Zavolali si zubaře a zeptali se ho, jak to bylo s paní Brühneovou na Zelený čtvrtek.

„Ne, pánové, nebyla u mne. Známe se už nějaký ten rok a ona mě požádala, abych napsal do karty její návštěvu, že by potřebovala alibi. Říkám vám to proto, že při podezření z vraždy nechci mít s takovými triky nic společného.“

Vera Brühneová se však stále ještě snažila přesvědčit vyšetřovatele, že byla v době vraždy někde jinde, nemohla tedy být ve vile na Starnberském jezeře.

„Jela jsem od zubaře po dálnici do Bonnu. Někdy mezi jednou a druhou hodinou po půlnoci jsem tankovala u benzínového čerpadla Pfungstadt a zapomněla jsem si tam rukavice. Když jsem to za jízdy zjistila, vrátila jsem se pro ně. Pumpař je měl v kanceláři na stole. Dala jsem mu dvě marky spopitného.“

Ani toto tvrzení nebylo pravdivé. Ti, co měli noční službu, si na žádné rukavice nevzpomněli a vyšetřovatelé se přesvědčili, že je Vera Brühneová lhářka. Byla zvyklá jít za svým cílem bez ohledu na překážky a neváhala použít nečestných prostředků, aby dosáhla, co chtěla. Velmi si tím přitížila. I když říkala pravdu, nikdo jí nevěřil.

Otto Praun byl velkorysý mileneček. Nejenže odkázal své metrese miliónový zámek na španělské riviéře, ale přednedávnem jí daroval sice starší, ale velmi zachovalý vůz značky Volkswagen. Koupil si totiž to nejlepší, co bylo na trhu: stříbrné kupé Mercedes Benz, dvousedadlovou nádhernou, čalouněnou zelenou safiánovou kůží. Vera Brühneová si však vůz dlouho nenechala. Krátce před událostmi ve vile na Starnberském jezeře ho prodala svému známému. Jmenoval se Johann Ferbach, bylo mu sedmačtyřicet, byl vyučeným puškařem a žil nenápadným a zřejmě i dost fádním životem se svou starou matkou v domě na mnichovské ulici Bonner Wall 100.

Policisté Rodatus a Kott se o něj nezajímali. A tak se teprve při vyšetřování zvláštní komise, vedené kriminalisty Eckhardtem a Schillingerem, ukázalo, že Johann Ferbach není pro ně neznámý pán. Měl v rejstříku několik záznamů. Nebylo to bůhvíco, navíc kradl barevné kovy koncem války, ale přece jen neměl čisté svědomí. Občas se živil jako řidič nákladního vozu, pak pracoval jako zámečník, párkrát se porval v hospodě, ale jinak žil spořádaným životem. Co však měl společného s Verou Brühneovou, dámičkou nejvyšší cenové kategorie, krásnou i bohatou, pohybující se mezi mnichovskou smetánkou? Byl vysoký, vypadal jako chlap, nosil brýle, byl sympatický, měl přímý, čistý pohled. A mluvil tak, jak mu zobák narostl.

„Tak vy prý jste nedávno koupil starší vůz?“ zeptal se ho vrchní inspektor Eckhardt.

„Od paní Brühneové,“ řekl bez vytáček.

„Zaplatil jste za něj?“

„Jistě,“ řekl, chvíli hledal po kapsách, pak vytáhl potvrzenku. „Tady, podívejte se.“

„Znáte nějakého pana doktora Schmitze?“

„Ne. Nikdy jsem to jméno neslyšel.“

„Kdy jste uzavřel ten obchod s paní Brühneovou?“

„V neděli 10. dubna.“

„Za kolik jste vůz koupil?“

„Za dvaapůl tisíce.“

„Zaplatil jste hned?“

„Neměl jsem tolik. Dal jsem jí osmáct set padesát a zbytek, šest set padesát, jsem zaplatil 13. dubna, když jsem si pro vůz přišel.“

„Ošetřovatelka z ordinace doktora Prauna nám sdělila, že paní Brühneová prodala svůj vůz jakémusi doktoru Smitzovi z Porýní a ne vám, pane Ferbachu.“

„Nevím, jak na to přišla.“

„Řekl jí to doktor Praun krátce po telefonickém rozhovoru s paní Brühneovou. Volala ho z Bonnu.“

„Tak teda nevím. Musela se přeslechnout. Jmenuju se Ferbach a ne Schmitz.“

„Mohl byste mi říct, pane Ferbachu, co jste dělal na Zelený čtvrtek večer?“

„Byl jsem u své přítelkyně. Už celé odpoledne a pak celé velikonoce. Můžete se jí zeptat.“

Ferbachova čtyřicetiletá přítelkyně, vdova, které budeme říkat Agnes Brambachová, Ferbachovo alibi potvrdila. Ale Ferbach ještě při prvním výslechu, než ho vyšetřovatelé propustili, odpověděl na důležitou otázku vrchního inspektora Eckhardta.

„Jak jste se dostal k paní Brühneové, pane Ferbachu?“

„To je dlouhá historie,“ usmál se, zadíval se do stropu, jako by tam hledal začátek, pak vyprávěl a vypadalo to, že mu vzpomínání na minulost dělá radost. „Bylo to ve čtyřiačtyřicátém roce, po americkém náletu na Bonn. Bydlela se svou matkou. Jejich dům dostal zásah a všichni obyvatelé, kteří byli ve sklepech v krytu, zůstali pod sutí. Pomáhal jsem je vyprostit, vyhrabal jsem Veru Brühneovou a zachránil jsem jí i její matce život. Odvděčila se mi za to, když jsem o pár měsíců později dezertoval z armády. Pochopil jsem, že jsme prohráli. Paní Brühneová už nebyla v Bonnu, evakovali ji do Porýní. Tam mě ukrývala až do konce války.“

„Takže je to vaše velmi dobrá známá,“ řekl vyšetřovatel Eckhardt a přidal ještě. „Věřím, že byste pro ni skočil do ohně. Nebo kdyby vám nabídla, že si vás vezme a že budete žít na zámku na španělském pobřeží, bez starostí o peníze, tak byste to bral.“

„To víte, že bych to bral! S takovou krásnou ženskou. Jenže ta by si vybrala někoho jiného a ne mě!“ Vypadalo to jako přátelské povídání, záznam o výsledku se však krátce poté objevil ve zdůvodnění zatykače, vystaveného na Johanna Ferbacha, v němž stálo:

„Obviněný sám přiznal, že by udělal pro Brühneovou všechno, co by na něm chtěla, kdyby mu slíbila, že si ho vezme a bude s ním žít ve Španělsku. Neprokázal rovněž alibi pro noc, kdy došlo ke dvojnásobné vraždě. Obviněné Brühneové je velmi zavázán, protože se ho v posledním válečném roce ujala, když dezertoval z armády, čímž mu zachránila život. Lze proto předpokládat, že se dopustil trestného činu z jejího popudu, aby se jí zavděčil, ale taky proto, že doufal, že se s ní přestěhuje do Španělska, kde budou spolu žít.“

Po prvním výslechu odjela Vera Brühneová s dcerou do Španělska, kde se usadila na záměčku Finca Caravana a chovala se podle zprávy pracovníků Interpolu, jako by se nic nedělo. Známým Brühneová tvrdila, že doktor Praun spáchal sebevraždu, i když v té době už věděla, že bylo zahájeno trestní řízení pro podezření z vraždy. Civilní agenti španělské policie zjistili, že Brühneová vystupovala jako majitelka objektu a nařídila správci, aby dal okamžitě spravit střechu, poškozenou jarní vichřicí. Interpol o chování podezřelé Brühneové vyrozuměl státního návladního Karla Růtha, který mezitím případ dvojnásobné vraždy převzal.

Dostal na stůl dva svazky protokolů z výslechů policistů Rodatuse a Kotta, přečetl si je a nařídil svým podřízeným Eckhardtovi a Schillingerovi, aby se znovu pustili do přešetření všech okolností případu.

„V jedné z výpovědí Very Brühneové jsem našel tvrzení, že doktor Praun ztratil na jaře 1960, vlastně krátce před jeho smrtí, někde v lese blízko Pöckingu pistoli. Podívejte se na to, pánové. Hovořil o ztrátě prý i před nějakými svědky. Jména jsou v protokolu.“

Našli je, zeptali se jich, ale oba kroutili hlavou. O ničem takovém neslyšeli, s doktorem Praunem v té době nemluvili. Byla to další lež podezřelé Brühneové? Ale proč stále lhala, když musela vědět, že si policisté všechno důkladně prověří?

„Já bych řekl, pane prokurátore,“ uvažoval vyšetřovatel Eckhardt, „že si na nás vymyslela naivní fintu. Chce nás přivést na stopu neznámého vraha, který náhodou našel v lese Praunův revolver a šel ho s ním zavraždit.“

„Snaží se odpoutat od sebe pozornost,“ řekl prokurátor, „ale dělá to nešikovně, moc okatě.“

„Měla možnost dostat se k té pistoli. Ležela v nezamčené zásuvce nočního stolku. A druhou pistoli prý měl Praun vždycky ve voze v přihrádce na rukavice. Jednu i druhou mohla sebrat.“

Když jí to vyšetřovatel Schillinger řekl, kategoricky se proti tomu ohradila.

„Nemohla jsem to udělat!“ vykřikla.

„Proč?“

„Protože jsem nikdy nebyla v Praunově vile v Pöckingu. Žil tam se svou hospodyní Kloovou. Ta by mě byla nejradši uškrtila.“

„A co ve voze?“

„Když si ho nedávno koupil, akorát mi ho ukázal z okna. Nikdy jsem v tom mercedesu neseděla.“

„Ten dopis, který se našel na stolku obytné haly v Pöckingu, jste ale napsala!“

„Ne. Nenapsala. A protože jsem nikdy nevstoupila do vily, tak jsem ho tam ani nemohla přinést, ani jsem nemohla tušit, o čem jde při zmínce o spodní místnosti, na jehož výtvarné řešení měl údajně doktor Schmitz výborný nápad. Prostě nevím, o čem šlo.“

Znovu se ukázalo, že Vera Brühneová lže, jako když tiskne. „Jednou mi řekl doktor,“ prohlásila ošetřovatelka Meyerová, „že odjíždí s Verou do Pöckingu, chce jí ukázat vilu. Hospodyně Kloová není totiž doma, šla v Mnichově ke kadeřníkovi.“

„Vera mi kdysi vyprávěla, že byla u doktora v Pöckingu,“ prohlásila jedna z mnoha přítelkyň Brühneové.

Když před lety koupil doktor Praun vilu u Starnberského jezera, pracovali na úpravě budovy i interiéru dva architekti. Oba se shodli na tom, že Brühneová dopodrobna znala vilu doktora Prauna.

„Zpaměti kreslila při jednáních půdorys místností i celou situaci suterénu, přízemí i prvního patra. Nemohla to znát pouze z plánů, které jí dal k dispozici doktor Praun.“

Samozřejmě že se noví vyšetřovatelé museli dříve nebo později dostat k dopisu v obálce letecké pošty, který zůstal ležet na stolku v hale a vrchní strážník Rodatus jej odbyl jen mávnutím ruky. Byl zajímavý hned z několika důvodů: byl napsán asi před půl rokem, bylo v něm jméno doktora Schmitze a psalo se v něm o suterénní místnosti, v níž byla nalezena zavražděná hospodyně Kloová. Dopis byl podepsán jménem Otto, měl jej tedy napsat doktor Praun.

Když dopis předložili kriminálním technikům, vyjádřil se znalec z oboru grafologie, že na krátkém jménu nelze jednoznačně zjistit, psal-li je skutečně doktor Praun. Kdo tedy byl autorem? Objevily se dvě možnosti. Jestli je pravý, pak ho napsal doktor Praun na svém přenosném psacím stroji značky Remington, na němž vyřizoval svou korespondenci. Srovnáním písma se zjistilo, že dopis byl napsán na jiném stroji.

Při předpokladu, že dopis napsala a doručila Vera Brühneová, mohla to udělat na vypůjčeném stroji taky značky Remington, který měla prakticky v bytě. Patřil studentovi, který u ní bydlel v podnájmu. Na dotaz vyšetřovatelů kategoricky prohlásila, že s tím nemá nic společného, stroj si od podnájemníka nikdy nepůjčovala. Ukázalo se, že opět lže. Sousedé tvrdili opak a podnájemník řekl, že si jeho stroj bere, kdykoliv jej potřebuje. Odborníci pak prohlásili, že dopis byl napsán na studentově remingtonu.

Na dopisu bylo datum 28. září 1959, tedy téměř sedm měsíců ode dne, kdy se ocitl v pöckingské vile doktora Prauna. Technici to potvrdili podle analýzy barvy. Bylo možné, aby si Vera Brühneová napsala dopis do zásoby? Počítala už

před půl rokem, že jej bude potřebovat jakýsi doktor Schmitz, aby se vetřel do Praunovy vily? Takové jednání by bylo pošetilé, nelogické a nebezpečné. Napsaný dopis se mohl kdykoliv dostat do nepovolaných rukou a hospodyně Kloová by ho proti Brühneové s chutí použila.

Mnohé nebylo objasněno, v případě se vršila záhada na záhadu, ale dopis v letecké obálce se stal onou pověstnou poslední kapkou. Státní žalobce dal na Veru Brühneovou vystavit zatykač a poslal pro ni eskortu. V úterý 3. října 1961 ji zatkl v bytě v Mnichově Schwabingu pro podezření z dvojnásobné vraždy a předvedli ji před státního žalobce dr. Karla Růtha. První setkání bylo opravdu jen formální. Prokurátor ještě vyčkával a Vera Brühneová mu znovu nahrála na smeč.

Vyšetřovatelé na celém světě počítají s tím, že ve vězení změkne i ten nejzatvrzejší zločinec. Vera Brühneová se však pokusila o nemožné, snažila se hned po prvních dnech podplatit dozorkyni na chodbě vyšetřovací vazby, přemlouvala ji, aby předala zprávu její dceři. Vstrčila jí do ruky moták s tímto textem: Vezmi na sebe krádež toho kožichu. Řekni, že na psacím stroji našeho podnájemníka jsi ty psala anonymní dopisy svojí přítelkyni.

Bylo to hloupé rozhodnutí. Dozorkyně se ohlásila u ředitele věznice a všechno mu řekla. Veru Brühneovou předvedli před státního žalobce. Ten si mezitím zjistil, oč jde. Dáma Brühneová, pohybující se mezi prominenty, ukradla kdysi kdesi kožich a protože dostala strach, že to při vyšetřování vyjde najevo, chtěla, aby krádež vzala na sebe její dcera Sylvie. To už byl vrchol.

Další kámen do mozaiky portrétu Brühneové přinesl vysokoškolák, studující na mnichovské univerzitě. Bydlel u Brühneové v Kaulbachstrasse od roku 1956 do února 1960. Kategoricky popřel možnost, že psal dopis on, musela ho tedy psát jeho domácí. V této fázi vyšetřování další soudní znalec zkoumal podpis na dopisu a vyloučil možnost, že je podpis pravý. Bylo tedy logické, že dopis měl zahrát jen roli vstupenky do Praunovy vily a oblafnout jinak velmi opatrnou doktorovu družku Elfriedu Kloovou. Tak se údajný doktor Schmitz dostal do vily jako vítaný návštěvník a Praunova hospodyně by mu snad byla uvařila něco dobrého k večeři, jak zněl návod z falšovaného dopisu.

Dcera Sylvie připlula do kanceláře vyšetřovatele Eckhardta krokem, jakým se kolébají manekýnky na módních přehlídkách. Kroutila rameny, kývala boky, lokty tlačila do pasu. A usmívala se, jako by přišla na zahradní slavnost mezi rozdováděné přátele.

„Jak to bylo s tím ukradeným kožichem?“ zeptal se vyšetřovatel.

„Přesně vám to nepovím. Nebyla jsem u toho. Vím jen, že patřil matčině přítelkyni.“

„Vaše matka jí ho ukradla?“

„Přinesla ho domů, zabalila ho a odnesla krabici na poštu.“

„Nechtěla ho mít doma?“

„Zřejmě.“

„Kam ho poslala?“

„Strýčkovi Ferbachovi.“

„Ferbach je váš strýc?“

„Ale ne, proboha, to se jen tak říká.“

Tak se dostal Johann Ferbach už podruhé na scénu. Hrál podivnou roli. Krásná elegantní žena, vybírající si partnery podle bankovního konta a zámečník, který se někdy živí příležitostnou prací! Co přivedlo ty dva k sobě? Jaký důvod měla ona k přátelství s prostým dělníkem?

Víme, že se ti dva setkali už za války. Vyšetřovatelé prokuratury se pustili po stopách minulosti páru Ferbach-Brühneová a nestačili se divit. Ferbach dezertoval kdesi na frontě u Charkova, Vera Brühneová se ho ujala a on žil v její rodině pod jménem Hans Spiess. Za to, že ho kryli, jim postavil protiletectký bunkr. Později se Brühneová přestěhovala do Rosbachu, její manžel zůstal v Kolíně. Tenkrát se však ještě jmenovala Cossyová, její manžel byl herec a ona se s potěšením pohybovala ve společnosti umělců. Z tohoto manželství se narodila dcera Sylvie, která v pozdějším procesu zahrála jednu z hlavních rolí.

Vera Cossyová se tenkrát stala milenkou Hanse Spiesse a psychologové se při procesu shodli na tom, že Spiess-Ferbach byl na ní sexuálně i citově závislý. Byl kdykoliv připraven udělat pro ni všechno. Už za války sháněl potraviny. Když potřebovala, a bylo to velmi často, půjčoval jí peníze vydělané prací přesčas. Vera Cossyová se brzo s prvním manželem rozvedla, vdala se za skladatele Lothara Brühneho, a když chtěla dát sledovat nevěrného manžela soukromým detektivem, půjčil jí tisíc marek na výlohy zase Ferbach. Ten pak při rozvodovém řízení vypovídal v její prospěch. Když své přítelkyni Jo ukradla norkový kožich, schovával ho Ferbach dva roky ve své skříni. Bylo však pravděpodobné, že by se na požádání dopustil dvojnásobné vraždy?

Prokurátor dr. Růth byl mladý, ctižádostivý právník. Do spleťtého případu se pustil se vsí vervou. Když měl pohromadě část protokolů nových výsledků i posudky znalců, sedl si se svými spolupracovníky Eckhardtem a Schillingerem ke stolu a pokusil se o bilanci dosavadních zjištění.

„Mnohé nasvědčuje, že to mohl udělat Ferbach. Jeho motiv sice za moc nestojí, ale je to motiv.“

„Jenže má na tu dobu alibi,“ doplnil prokurátora Schillinger.

„Podle mého soudu jde o podezřelé alibi. Navíc byl v té době ve stavu nemocných, už několik dní nechodil do práce. Zaměstnavatel ani jeho kolegové nevědí, co dělal a kde byl. Jediným svědkem je jeho milanka, s kterou už několik let žije. Říká nám však pravdu?“

„Podezřelé je i to,“ řekl vyšetřovatel Eckhardt, „že ho právě 13. dubna večer navštívila v jeho bytě Vera Brühneová. Údajně proto, že mu přivezla vůz, který si od ní koupil. A v noci 14. se vypravila do Mnichova, aby si vyzvedla smuteční kostým z čistírnou a dohodla se o nějakých maličkostech s uklízečkou.“

„Ti dva, Brühneová i Ferbach, mohli přijet právě v onom volkswagenu z Kolína do Mnichova,“ uvažoval prokurátor Růth, „protože, pánové, vzpomeňte si na tu větu z Praunova telefonického rozhovoru, když mu Vera Brühneová řekla:

Na Zelený čtvrtek přijedu s doktorem Schmitzem do Mnichova.“

„To by ovšem vysvětlovalo, že nevěděla, kdy vlastně přijel do Mnichova noční rychlík.“

„Evidentně si pořizovala alibi. Sousedce v domě ukazovala zelenou vlnu, kterou údajně koupila na svetr pro doktora Prauna, přitom však mohla mít v bytě Ferbacha, protože jiné sousedce odmítla pozvání na večeři. Odpoledne se mohli vypravit do Pöckingu, Ferbach mohl zatelefonovat Praunovi jako Schmitz. Jen si vzpomeňte, že ošetřovatelka Meyerová vypověděla, že doktor Praun řekl po rozhovoru: Víte, kde jsou? Oni už jsou ve Starnbergu! a sebral se a spěchal za nimi.“

„Ferbach zazvonil u dveří, vytáhl z kapsy onen dopis v letecké obálce, hospodyně Kloová ho pozvala dál ...“

„Kdoví, jestli nevešli do vily oba,“ přerušil prokurátora vyšetřovatel Schillinger. „V dopise je přece věta: Dr. Schmitz má milou paní, která ho doprovází na všech cestách. Byli tedy ve vile, mohli si dělat, co chtěli, bylo snadné zastřelit hospodyně a později i doktora Prauna pistolí, kterou Brühneová Praunovi předtím vzala.“

„Do toho pak zapadá i moje podezření,“ řekl prokurátor, „že Brühneová Ferbachovi neprodala ten automobil, že mu vůz darovala, věděla totiž, že ho ani nebude muset doktorovi Praunovi zaplatit, když už bude po smrti. Pánové, zmáčknete ještě jednou Ferbacha.“

Johannes Ferbach byl zvláštní člověk. Díval se na svět brýlemi s želvovinovými obroučkami jakoby udivený pohledem. Přitom měl kamenný obličej. Neprojevil ani souhlas, ani nesouhlas, nerozčilil se, když ho obviňovali z vraždy. A při vyšetřování, ale ani během procesu nikdy neprohlásil, že je nevinný, že vraždu nespáchal.

„Řekl jste nám, pane Ferbachu,“ zeptal se vyšetřovatel Eckhardt, „že jste vůz koupil od paní Brühneové, za dvaapůl tisíce marek.“

„To souhlasí,“ řekl stroze.

„Řekl jste taky, že jste jí dal 10. dubna tisíc osm set padesát marek a zbytek, oněch šest set padesát, jste jí zaplatil 13. dubna, když vám vůz přivezla.“

„To taky souhlasí.“

„Kde jste vzal ty peníze?“

„Měl jsem úspory. Těch osmnáct set padesát jsem si ušetřil.“

„Měl jste je na spořitelní knížce?“

„Ne. Měl jsem je doma v krabici.“

„A kde jste pak najednou sehnal zbytek?“

„Vybral jsem si je ve spořitelně.“

„Je tomu skutečně tak? Můžeme si to ověřit,“ řekl vyšetřovatel.

Nebyla to pravda. Ferbach i Brühneová lhali jako hloupé děti. Oba měli za sebou kus tvrdého života, válečná léta nebyla procházkou rozkvetlým sadem. A přesto, že byli zkušení a ve svém věku měli být i rozumní, jednali pošetile.

Ferbach si 13. dubna nevyzvedl ve spořitelně, kde měl konto, žádné peníze. Teprve 19. dubna vybral šest set sedmdesát čtyři marky. Když ho požádali o vysvětlení rozporu v jeho výpovědi, jen pokrčil rameny a řekl:

„Zřejmě jsem se zmýlil.“

„Odkud jste tedy vzal peníze na zaplacení auta?“

„Z platu. A taky jsem prodal svůj starý vůz.“

Zase lhal. Vyšetřovatelé zjistili, že skutečně prodal starý vůz, ale až po velikonočních. Zpočátku bylo nepochopitelné, proč tvrdí věci, které si lze snadno ověřit a usvědčit ho ze lži. Prokurátor Růth se snažil najít vysvětlení:

„Nezbývá mu nic jiného, pánové! Jestli je Ferbach doktor Schmitz, jestli je vrahem nebo aspoň spolupachatelem dvojnásobné vraždy, nemá jinou možnost. A víte, co prohlásil při posledním výslechu? Že už mi neřekne ani slovo. Prý se ho snažíme namočit do případu doktora Prauna.“

Prokurátor Růth vystavil na Ferbacha zatykač, 14. října ho policisté v Kolíně nad Rýnem zatkl a eskortovali do mnichovské věznice.

Dcera Very Brühneové Sylvia Cossyová byla atraktivní, trochu výstřední dvaadvacetiletá dívka. Chtěla se stát herečkou, filmovou hvězdou, ale už se jako hvězda chovala. Černé semišové holínky až nad kolena, nabíranou sukni sotva do půl stehén, velký svetr, který vůbec nezahaloval poprsí a na hlavě mušketýrský klobouk s nápadným pérem jakéhosi vzácného ptáka. Cigarety kouřila z dlouhé špičky, aby vypadala světáčněji, whisky pila bez sodovky a jen s jednou kostkou ledu. Měla spoustu známých a skoro tolik milenců. Říkalo se o ní, že společně s matkou pořádají v bytě velmi sexuálně zaměřené večírky, trvající několik dní.

V úterý 17. října večer seděla s přítelem, kterého znala od dětství, v jedné z mnoha stylových hospod mnichovské čtvrti umělců ve Schwabingu. Mladý muž se jmenoval Nils von der Heyde a byl reportérem Sternu. Večeřeli, dali si druhé pivo, samozřejmě že se bavili o případu, protože Sylviina matka už byla ve vyšetřovací vazbě. Nils věděl o rozporech matky s dcerou, o nevázaném chování Sylvie se totiž dost povídalo, ale teď vyslechl nářky. Otec jí dával měsíčně jen dvě stě marek, ona nemá možnost vydělat si peníze, chtěla by se dostat k filmu, ale zatím se jí to nedaří.

Nils von der Heyde později tvrdil, že neměl v úmyslu vytáhnout z ní informace o případu její matky. Po chvíli povídání však pochopil, že se mu naskýtá mimořádná příležitost. A ona mu najednou nahrála, když řekla:

„Všichni jste na špatné cestě. Ve Sternu i v Quicku. Já jsem ti taky neřekla pravdu, Nilsí. Udělala to moje matka se strýčkem Hansem.“

„Odkud to víš? zeptal se.“

„Řekla mi to.“

„Tvoje matka se ti přiznala?“

„Říkám ti, že jo.“

„To nemůže být pravda.“
„Ale může. A já to vím a nemám ponětí, co s tím mám dělat.“
Nils von der Heyde už ve svém povolání zažil leccos a toto přiznání navíc přišlo najednou. Nevěděl, co má dělat, mohl to ignorovat jako nesmysl, mohl projevit zájem, provokovat Sylvii otázkami a snažit se zapamatovat si každé slovo. Zvolil však vyčkávací taktiku. Hleděl do talíře, jedl a zapíjel večeri pivem, jako by v té chvíli nebylo na světě nic důležitějšího než pečené telecí koleno. Ukázalo se, že se rozhodl pro správnou taktiku.
Sylvie Cossyová to nevydržela, když už začala, tak musela pokračovat.
„Matka se mi přiznala, když jsem se vrátila z Anglie,“ řekla. „Měla jsem pocit, že se mi chce vyzpovídat. Jako by hledala porozumění. Byla noc. Ležela jsem v posteli a mně najednou zněl její hlas jako cizí. Možná že mi to nebudeš věřit, Nils, ale já jsem něco takového tušila. Nevím proč. Nedovedu to vysvětlit. Ale když jsem tu hrůzu vyslechla, připadala jsem si, jako by mě někdo praštil do hlavy. Ležela jsem ve tmě jako mrtvá.“
„Ale proč?“ zeptal se Nils von der Heyde. „Proboha mi řekni, proč to udělala?“
„Protože byl doktor Praun podrazník! Zacházel s matkou špatně a ona si to nezasloužila. Slíbil jí, že dostane zámeček ve Lloret de Mar. Věnovala se tomu baráku několik let. Nastěhovala se tam, starala se o všechno, byla od té práce k smrti utahaná. A najednou se dozvěděla, že to Praun chce prodat a ona by vyšla naprázdno.“
„No, dobře, ale proto snad...“ namítl reportér Nils.
„Svěřila se strýčkovi Ferbachovi. Řekla mu na Prauna všechno. A on řekl rovnou: já toho chlapa zabiju!“
„Doslova takhle ti to matka řekla?“
„Přesně tak.“
„Sylvie, kolikrát to každý z nás už vyslovil a přece jsme nikoho nezabili.“
„On to neřekl jen tak. A moje matka s ním hned souhlasila. Řekla mi, že to byl jediný způsob jak dostat Finku Caravana. Dohodli se, že Prauna zavraždí.“
„Kdy? Jak?“
„Při první příležitosti.“
„Při jaké?“
„To mi neřekla a já jsem se jí na to neptala.“
„Co udělali, když se rozhodli?“
„Matka jela začátkem dubna k babičce do Bonnu. Ležela tam v nemocnici. Matka se v té době několikrát setkala se strýčkem Ferbachem v Kolíně a snad tam se domluvili, že to udělají na Zelený čtvrtek. Společně pak jeli rychlíkem do Mnichova. Ve čtvrtek odpoledne zatelefonoval Ferbach z našeho bytu Praunovi do ordinace a ohlásil se jako doktor Schmitz. Dal si s ním schůzku v hospodě, kam Praun nikdy nechodil.“
„Jak věděl, že tam nechodí?“
„Matka to věděla. Po tomhle telefonickém hovoru vyndala pistoli, kterou měla ukrytou v peřinovém šupletí v gauči a dala ji Ferbachovi.“
„Byla to Praunova pistole?“
„Ano. Ta co se pak našla.“
„Dala ji tedy Ferbachovi. A co udělal on?“
„Odešel z našeho bytu tak, aby ho nikdo neviděl.“
„A matka? Šla s ním?“
„Ne. Čekala do šesti. Pak sedla do nového vozu, jela okolo bloku a na Univerzitním náměstí přistoupil strýček Ferbach. Oba jeli do Pöckingu a zaparkovali vůz pár ulic od vily na Ministerském kopci. Pak šli k vile.“
„Společně?“
„Oba.“
„Neměla strach, že ji hospodyně pozná?“
„Oblékla si černý kostým a měla klobouk se závojičkem. Nebylo jí vidět do obličeje.“
„Připadá mi to strašně riskantní. Neměli strach?“
„Takhle mi to matka řekla. Zazvonili, přišla otevřít hospodyně Kloová, oni řekli, že jsou manželé Schmitzovi, ona je pozvala dovnitř, ale matka se omluvila, řekla, že si něco zapomněla ve voze a vrátila se k autu. Sedla si do něj a čekala. Takhle si to se strýčkem Ferbachem domluvili.“
„Proč se však vůbec hospodyně ukazovala?“
„Nevím.“
„Co udělal Ferbach?“
„Zastřelil Kloovou ve sklepě, kde mu ukazovala domácí bar.“
„Pak čekal na Prauna?“
„Ne. Zatelefonoval z jeho vily do té hospody ve Starnbergu, požádal, aby zavolali doktora Prauna k telefonu, ohlásil se mu jako doktor Schmitz a řekl mu, že už na něj čeká v Pöckingu.“
„Nebylo to riskantní? Co kdyby byl chtěl Praun k telefonu svoji hospodyně?“
„Možná že mu nechal v hospodě jen vzkaz. Požádal toho, kdo zvedl telefon, aby mu ho vyřídil. Nevím, o tom mi matka nic neřekla.“
„Praun tedy jel co nejkratší cestou do vily?“
„Ano. A strýček Ferbach už na něj čekal v chodbě. Když vešel, tak po něm střílel z jeho vlastní pistole. Praun padl na zem, ale nebyl hned mrtvý. Strýček se prý zeptal, kdo je a co chce, ale on neodpověděl, šel k němu blíž a ještě jednou vystřelil.“
„Pak utekl?“

„Vrátil se do vozu, kde na něj čekala matka.“
„Jeli zpátky do Kolína?“
„Chtěli jet. Ale v Kreuzhofu zjistili, že Ferbach zapomněl ve vile ten dopis, kterým se legitimoval hospodyně Kloová.“
„To byl ten dopis v letecké obálce?“ zeptal se Nils.
„Ten, co jste o něm psali.“
„Kdo ho vlastně napsal?“
„Přesně to nevím. Ale pracovali na tom v našem bytě a naklepali ho na psacím stroji našeho podnájemníka.“
„Proč? A proč o půl roku dřív?“
„Měl být vstupenkou do vily. V případě, že by Praun neohlásil návštěvu doktora Schmitze své hospodyně telefonicky,“ řekla Sylvie.
„Takže zjistili, že dopis zapomněli a vrátili se?“
„Nic jiného jim nezbývalo. Nej dřív se hádali, jestli se mají vrátit nebo ne. Strýček Ferbach tam už nechtěl znovu jet, ale matka trvala na svém. Vysvětlovala mu, jak moc nebezpečný je pro ně ten dopis, musí ho zničit. A taky mu říkala, že je tam takhle večer nikdo nemůže vidět. Vraceli se totiž už potmě. Dostali se ke dveřím, ale ty byly zavřeny.“
„Jakto? Kdo je zavřel?“
„Taky jsem se na to zeptala, ale matka mi vysvětlila, že dveře neměly zvenčí kliku a strejda Ferbach je za sebou zaklapl, když spěchal z vily. Tak se zase začali hádat. Matka strýčkovi vyhrožovala, on na ni křičel, že tam nevstoupí, ani kdyby trakaře z nebe padaly, on prý z toho byl úplně vedle.“
„A tvoje matka ne?“
„Na tu to přišlo až později. Když ale křičel, tak dostala strach, aby ještě něco nepředloženého neprovedl. Tak to vzdali a jeli přes Mnichov do Kolína.“
„Poslyš, Sylvie,“ zeptal se Nils, „jak se vlastně tvoje matka dostala k Praunově pistoli? Byla to přece jeho pistole?“
„Taky mi to řekla. Praun k nám jednou přišel na návštěvu.“
„Do Kaulbachstrasse?“
„Ano.“
„Kdy to bylo?“
„Na podzim před jeho smrtí. Měl pistoli v kapse jako obvykle, on nikdy nechodil neozbrojen, aspoň matka to říkala.“
„Proč?“
„Bál se. Měl pořád z něčeho strach.“
„Spíš z někoho?“
„To nevím. Ale jak seděl v křesle, vlastně v něm ležel, tak mu ta pistole vyklouzla z kapsy a upadla na koberec. Našly jsme ji až při úklidu.“
„Bylo to opravdu takhle?“ zeptal se reportér Nils von der Heyde. „Já jsem to totiž psal jinak. Tvoje matka přece tvrdila při policejním výslechu, že doktor Praun pistoli ztratil někde v lese při procházce.“
Sylvie Cossyová neodpověděla hned. Zapálila si novou cigaretu, hleděla do prázdna, jako by si odpověď rozmyšlela, nakonec se dala do pláče:
„Neřekla jsem ti pravdu Nils. Já jsem mu tu pistoli sebrala.“
„Proč, prosím tě? A kdy a jak?“
„Někdy na podzim 1959 nás Praun pozval do vily v Pöckingu. Hospodyně Kloová nebyla doma, jela do Mnichova ke kadeřníkovi.“
„Vy jste tam nemohli jít, kdyby byla doma?“
„To bylo vyloučené. Praun s Kloovou žil. Nebyli oddáni, ale žili spolu jako manželé. Elfrieda moji matku z duše nenáviděla.“
„Jak to tedy bylo s pistolí?“
„Praun šel do kuchyně. My jsme seděli v obytné hale u stolku. Když odešel, tak mi matka pošeptala, že s ním půjde do suterénu, chce se podívat na zařízení domácí vinárny. A řekla mi, abych rychle skočila do ložnice a otevřela zásuvku nočního stolku. Je tam pistole. Abych si ji rychle strčila do kabelky.“
„Udělalas to?“
„Jo, ale měla jsem strašný strach. Ale bylo to napínavé.“
„Co je to za chlapa ten Ferbach?“ zeptal se reportér.
„Fajn chlap. Za války nám zachránil život.“
„A od té doby se s matkou stýkal?“
„Občas.“
„A naposledy?“
„Přijel o masopustu. Někam si s mámou vyšli.“
„Či to byl nápad?“
„Myslíš to s Praunem?“
Kývl.
„Jeho. Strašně ho naštvalo, když mu matka říkala, jak se k ní Praun zachoval. Řekl jí, že toho darebáka zabije.“
Epizoda s přiznáním Sylvie Cossyové při večeři v hospodě měla pochopitelně dozvuky. Nils von der Heyde si senzaci nenechal pro sebe. Později o tom prohlásil:
„Dozvěděl jsem se od Sylvie víc, než se dalo očekávat. Až do tohoto večera jsem se snažil najít důkazy o nevině její matky. Ten večer jsem pochopil, že neexistují. Vůbec jsem nepochyboval o tom, že mi Sylvie řekla pravdu. Proč by obviňovala matku, kdyby to všechno nebyla pravda. Bylo to tak závažné sdělení, že stačilo, aby se její matka dostala

na doživotí za mříže.“

Prokurátor Růth předvolal Sylvii Cossyovou, ona mu matčino přiznání znovu opakovala. Bylo zřejmé, že bude korunní svědkyní v připravovaném procesu. A kriminalisté usoudili, že přiznání není vylhané, některé podrobnosti mohl znát jedině pachatel dvojnásobné vraždy. Přesto, že měli v ruce důkazy, které mohly přesvědčit každou porotu, pokračovali ve vyšetřování. Slabým místem případu bylo totiž Ferbachovo alibi. A tak si zavolali vdovu Agnes Brambachovou.

„Paní Brambachová,“ začal vyšetřovatel Eckhardt, „při výslechu dne 23. března 1961 jste tvrdila, že váš přítel spal každou noc u vás. Byl u vás i v noci na Zelený čtvrtek?“

„Mlčela. Potilo se jí čelo, i když v místnosti nebylo přetopeno. Mačkala prsty v pěst, až měla bílé kotníky. Eckhardt ji hodně dlouho nechal na pokoji, ani nenaléhal, ani se neptal, prostě čekal, až mu vyšetřovaná uzraje.“

„Hans u mě nebyl ani v noci z 13. na 14. dubna,“ začala tiše, „ani příští noc ze 14. na 15.“

„Proč k vám nepřišel?“ zeptal se Eckhardt.

„Nevím. Nemluvila jsem s ním o tom.“

„Kdy jste ho viděla naposledy?“

„Ve středu večer mezi šestou a půl sedmou.“

„Tedy 13. dubna večer. Kde jste se setkali?“

„Byli jsme u něho v bytě. Přijel pro mě do práce a pak jsme jeli k němu.“

„Měl nějaký zvláštní důvod, že na vás čekal, když jste šla z práce?“

„No, nic zvláštního. Někdy na mě čekal.“

„O čem jste mluvili?“

„Řekl mi, že čeká návštěvu.“

„Řekl vám, koho čeká?“

„Nakonec ano. Měla k němu přijít Vera Brühneová.“

„Překvapilo vás to?“

„Musím se přiznat, že ano. Sebrala jsem se a odešla.“

„Co jste si o tom myslela?“

„Že s ní něco má.“

„Milostný poměr?“

„Ano. Taký ten den ke mně nepřišel. A druhý den taky ne.“

„Kdy jste se s ním setkala?“

„Až na Velký pátek. Šla jsem za ním do jeho bytu. Byl doma. Právě snídal. Zeptala jsem se ho, kde se celý čas toulal.“

„Řekl mi, že byl celý Zelený čtvrtek doma a přiznal se, že ho navštívila Brühneová.“

„Snažil se vám to nějak vysvětlit?“ zeptal se vyšetřovatel Eckhardt.

„Řekl mi, že vyřizovali nějaké záležitosti kolem koupě toho auta.“

„Myslíte si, že vám řekl pravdu?“

„Proč ne?“

„Protože máme zjištěno, že Vera Brühneová nebyla na Zelený čtvrtek vůbec v Mnichově.“

„Tak proto mi lhal!“

„Jenže vy jste, paní Brambachová, tvrdila při výslechu 23. března něco jiného. Proč jste vypověděla, že byl Ferbach na Zelený čtvrtek a celou noc u vás v bytě!“

„Já vám to všechno řeknu, já jsem to tak vůbec nemyslela,“ řikala o překot, jako by čekala na vyzvání, že se může policistovi vyzpovídat z hříchu, který ji tlačil ve svědomí. „Tenkrát jsem neměla ponětí, oč vlastně jde,“ řekla dychtivě.

„Hans mě o to požádal, tak jsem to řekla. Myslela jsem si, že jde o něco kolem koupě toho volkswagenu, že ho snad kvůli tomu budou vyslýchat, že potřebuje alibi, že třeba paní Brühneová ten vůz nesměla prodat.“

„Tenkrát jste neřekla pravdu, říkáte ji dnes?“

„Je to čistá pravda. Nechci mít nic společného s žádnou vraždou a jestli je Hans nevinný, jak říká, tak se to u soudu prokáže a on se ke mně vrátí. Není třeba, abych lhala.“

Zatím lhali všichni podezřelí. Prokurátor Růth nevěřil ani podivnému přiznání Sylvie Cossyové, scházel mu totiž motiv. Chtěla dcera zničit svou matku? Jestli ano, proč? Nenáviděla ji? Matka ji přece živila, šatila, chodila s ní do společnosti. Prokurátor si Sylvii zavolal do své kanceláře a ještě jednou se jí na všechno zeptal. Znovu opakovala matčino přiznání a nezodpovězena zůstala otázka, proč nemlčela, proč to vyprávěla novinářům a nakonec i prokurátorovi.

Druhý nedořešený problém vyšetřovatelů byla výpověď Johanna Ferbacha.

„Pane Ferbachu, vy jste ve své poslední výpovědi tvrdil, že jste byl oné noci ze čtvrtka na pátek u své přítelkyně Brambachové. Jenže ona vám to alibi nepotvrdila,“ řekl vyšetřovatel Schillinger.

„Jakto?“

„Řekla nám, že jste u ní nebyl.“

„To je nesmysl. Nevěřím vám. Nechodte na mě s takovými triky. Chcete mě dostat.“

„Není to ani trik, ani finta. Zařídíme konfrontaci a paní Agnes vám to řekne do očí.“

„Byl jsem u ní. Nemůže tvrdit, že ne.“

Uklidnil se. Odměl se. Bylo na něm vidět, že přemýšlí, jak se dostat z pastí. Měl strach z konfrontace. Zřejmě se se svou milenkou vůbec nechtěl setkat v místnosti se zamřížovanými okny. Sundal si brýle, vyčistil si je, promnul si oči, jako by ho páliły, pak se rozkýval na židli a se spikleneckým úsměvem řekl:

„No tak dobře. Nebylo to tak, jak jsem říkal, ale nebylo to ani tak, jak to říkala paní Brambachová. Nebyl jsem tu noc u ní.“

„Můžete nám říct proč?“

„Samozřejmě. Já jsem se tu noc strašně opil. Táhl jsem od jednoho lokálu k druhému a když jsem se dostal domů, tak jsem byl ožralý jako Dán. Mám okno. Vůbec nevím, kde jsem byl a co jsem dělal.“

„Takže vůbec nevíte, v kterých hospodách jste pil?“

„Ne. Okno jako dům!“

Na první pohled hloupá výmluva. Zeptali se paní Brambachové a ta bez rozmyšlení usvědčila svého milence ze lži.

„Podle mě vůbec nebyl opilý. Když jsem k němu v pátek ráno přišla, seděl u stolu, jedl míchaná vejce, měl konev kávy a nevypadal jako po flámu. To bych na něm poznala. Viděla jsem ho už mockrát, když byl pod obraz.“

„Řekl vám, že se potloukal po hospodách?“

„Ani slovo neřekl. A byl by se mohl vymlouvat. Věděl, že tu ženskou nesnáším.“

„Veru Brühneovou?“

„Právě ji!“

„Žárlila jste na ni?“

„Žárlila, žárlila! Věděla jsem, že s ní žil a že se s ní občas stýká. A já nemám ráda tyhlety načinčaná paničky s dlouhýma nehtama. A ji už vůbec ne. Je to drahá kurva, nic víc.“

Výpověď milenky Ferbachovi sice přitížila, prokurátor však stále ještě neměl proti němu přímý důkaz. Ve vile se nenašly jeho otisky, na pistoli taky nebyly. Podezřelý seděl na židli jako kus skály, nemračil se, neusmál se, nepřiznal se, ale taky neřekl, že nezavraždil doktora Prauna a jeho hospodyni Kloovou. A tak policisté probírali nespočetné možnosti jak ho dotlačit k přiznání.

Vyšetřovací vazba je pro podezřelého tou nejtěžší fází nepříjemné procedury. Johannes Ferbach seděl, jako ostatně většina vyšetřovaných, na samotce ve vězení v Mnichově-Neudecku. Trpěl samotou, celé dlouhé dny čekal, až se otevřou dveře a odvedou ho k soudci. Hodina nemá ve vězení jen šedesát minut, noci jsou dlouhé jako týden. Za přivřenýma očima běží události jako na televizní obrazovce a nervy jsou napjaté k prasknutí. Bude to tak nebo tak, bude mít štěstí nebo smůlu? Má šanci vyhrát partii s prokurátorem, v níž je v sázce život?

O vánocích se otevřely dveře Ferbachovy cely a vešel docela slušně vyhlížející vězeň s balíkem osobních věcí v podpaždí. Dozorce za ním ještě hodil tašku a nařídil:

„Vyndejte si to, Schramm a při večeři ji odevzdejte gonkaři!“ Pak ještě dodal rádoby přívětivě. „Aby vám tady nebylo o svátcích smutno, Ferbach.“

Siegfried Schramm byl vysoký, dobře živený čtyřicátník s kulatým obličejem a vysokou čelní pleší. Byl milý, sympatický, dokázal se každému vmluvit už po několika větách. A přesto to byl prvotřídní darebák. Měl rozsáhlou kvalifikaci. Jako podvodník, hochštapler, zloděj, byl jedna ruka s policií a v kriminále se cítil jako doma. Pro Ferbacha byl optimistický a vždy dobře naložený mizera doslova vánočním dárkem.

Posadil se ke stolku, Schramm vytáhl z kabely šachy, stranou odhrnul pár dáreků, které dostal Ferbach od své Agnes pod stromeček, usmál se, poplácal Ferbacha po zádech a řekl:

„No tak, pane kolego! Tohleto je sice nepříjemný hotel, ale tragédie to zas taky není. Vždyť ty jistě už taky máš leccos za sebou!“

V cele číslo 32 vězení pro vyšetřované v Mnichově-Neudecku došlo už 23. prosince, tedy den před Štědrým večerem, ke sblížení obou vězňů. Když pak druhého dne večer dozorce zapálil svíčky na malém vánočním stromku, začal Ferbach plakat. Netrvalo dlouho a přiznal se ke všemu. Hned po svátcích pak policejní špicl Siegfried Schramm vypovídal před prokurátorem Rütthem:

„Ferbach se mi nejdřív přiznal k potížím, kterými už delší dobu trpí. Nemůže spát, pořád má před očima ty dvě vraždy. Řekl jsem mu, že to musí být hrozné, ale může se toho zbavit. Ať všechno řekne a bude mít pokoj. Souhlasil, ale poznamenal, že kdyby šlo jen o něj, tak to už dávno udělal. Jenomže: do toho případu je zapletena žena, kterou strašně miluje a pro níž je ochoten udělat cokoliv. Dokud se ona nepřizná, nemůže on taky nic dělat. Tak jsem mu začal vypravovat, že jsem se při posledním výsledku dočetl v novinách, které mi půjčil bachař, že před vyšetřující komisí vypovídala dcera té Brühneové a popsala dopodrobna, jak se jí matka se vším svěřila.“

„Kdy došlo k tomuhle rozhovoru?“ zeptal se prokurátor.

„Den před Štědrým večerem. Než jsme šli spát, anebo hned po večeři.“

„Kdy se přiznal?“

„Na Štědrý večer, když bachař zapálil svíčky.“

„Snažte se citovat doslova, Schramme.“

„Zkusím to, pane prokurátore. Znáte mě přece, já pomůžu vám, vy pomůžete mě. Nebyl prý problém zastřelit tu paní Kloovou, řekl Ferbach. Prostě ji ve sklepě odpráskl a bylo to. Už se ani nehnula, ale s Praunem to prý bylo složitější. Když vešel do předsíně doktor Praun, stál Ferbach ve dveřích jídelny. Když na něj vystřelil, třásla se mu ruka a netrefil. Řekl doslova: zasáhl jsem ho do hlavy, ale nebyl hned mrtvý. Upadl, klobouk zůstal ležet na koberci. Musel jsem na něj vystřelit ještě jednou. A po druhé ráně se už nepohnul. Bylo mi strašně, zapomněl jsem vzít ten dopis, který mi dala Brühneová, abych se dostal do vily. Měl jsem ho vzít s sebou. Ale utekl jsem z vily a už mě tam nikdo zpátky nemohl dostat.“

Vyšetřovatelé Eckhardt a Schillinger vyslyšeli špicla Schramma ještě 8. ledna 1962 přímo ve věznici v Neudecku. Sepsal s ním tento protokol:

„Do cely jsem přišel v sobotu někdy kolem poledne. K přiznání došlo až druhého dne. Měl pořád hlavu v dlaních, naříkal, že to jsou jistě poslední vánoco, které mohl strávit se svou matkou. Ta se nesmí dozvědět, čeho se dopustil. Kdyby se tak stalo, mohla by z toho mít smrt. Pak mi řekl, že se jeho matka dopustila závažného omylu. Řekl jí, aby z bankovního konta vyzvedla před velikonoci onu částku 1850 marek, které měl zaplatit za automobil a ona to udělala až

po velikonocích a tím ho dostala nevědomky do hrozné situace. Přiznal se taky, že to auto dostal od Brühneové jako dárek za obě vraždy.“

„Zeptal jste se ho, kde byla v době činu Brühneová?“

„Ne, pane komisaři. Proboha, to jsem nemohl. Já jsem ho musel nechat vyprávět, kdybych se vyptával, tak mohl být konec. Ten chlap není žádný blbec. Dostala ho do toho ta ženská.“

Státní žalobce dr. Karl Růth měl nyní místo jednoho korunního svědka, Sylvie Cossyové, svědky dva. Siegfried Schramm byl totiž navíc profesionál. Dostal sice úkol, ale sám si našel schůdné cestičky, jak rozkaz splnit. Jako podvodník musel být taky dobrý herec, bez takového nadání by se neuživil. A tak překvapil při výslechu 8. ledna 1962 ještě dalším dodatkem:

„Těsně po vánocích mě odvedli k výslechu na policejní stanici v Ettstrasse. Když jsem se vrátil do cely, řekl jsem Ferbachovi, že mám naději dostat se ven, snad mě budou vyšetřovat na svobodě.“

„Slíbili vám to?“

„Vůbec ne, ale řekl jsem si, že ještě na Ferbacha něco zkusím. A zabralo to. Ještě téhož večera mě požádal, jestli bych mu venku něco nevyřídil. Řekl jsem mu proč ne a on se mě hned zeptal, jestli bych mohl zajet do Kolína. Řekl jsem mu, že to udělám, stejně totiž musím jet do Bad Godesbergu a navštívit tam v dětském domově svého syna.“

„Co vám navrhoval?“ zeptal se státní žalobce.

„Chtěl, abych v Kolíně navštívil jeho matku a požádal ji, aby mě zavedla k jeho přítelkyni.“

„Ke které přítelkyni? Agnes Brambachové?“

„Ano.“

„A proč jste k ní neměl jít rovnou? Proč vás k ní měla dovést jeho matka?“

„Složitě mi to vykládal, je prý možné, že nebude sama a já bych těžko vysvětloval, kdo jsem a proč jsem přišel.“

„Brambachová se znala s Ferbachovou matkou?“

„Zřejmě ano.“

„A co jste tam vlastně měl vyřídít?“ zeptal se prokurátor.

„Měl jsem si s ní dát rande někde v hospodě, kde bysme byli sami a tam jsem ji měl přemluvit, aby před soudem potvrdila jeho původní alibi.“

„Měla dosvědčit, že té inkriminované noci u ní spal?“

„Jasně, pane prokurátore. A měl jsem jí ještě říct, že když bude znovu trvat na původní výpovědi, tak se jí nic nemůže stát.“

Nezáleží na tom, že lhala při druhém policejním výslechu. Měl jsem jí za to původní svědectví slíbit patnáct set marek hned a dalších patnáct set až bude Ferbach venku.“

Později se prokázalo, že jiní spoluvězni Ferbacha před Schrammem varovali. Řekli mu, že je to policejní špicl, kterého mu zřejmě nasadili do cely, aby z něj tahal rozumy. Siegfried Schramm neměl ve zločineckém podsvětí dobrou pověst. Ale zkušený a rozvázný Ferbach byl podle tvrzení špicla Schramma velice sdílný.

„Zeptal jste se ho na motiv k vraždě?“ chtěl vědět státní žalobce.

„Samozřejmě. Vím přece, co vás zajímá, pane prokurátore. Koukal do země, pak řekl, že měl před očima život s milovanou Verou na jejím zámku ve Španělsku. Pamatuju si doslova tuhle větu: Kdybych byl tenkrát věděl, že ten syčák Praun tu vilu slíbil taky jiným ženským, předtím než ji upsal Veře, na pistoli bych ani nesáhl. A teď jsem nemusel sedět tady za mřížema.“

Ferbachova sdílnost byla podezřelá. Bývalý zámečník nebyl upovídaný typ. Mohl se spoluvězni světit se svými city k Brühneové, bylo však málo pravděpodobné, že by náhodnému známému do podrobností vylíčil, jak a proč vraždil. Při výsleších se k ničemu nepřiznal, naopak neřekl víc, než musel. Ale špicl Schramm vyprávěl státnímu žalobci Růthovi dál o své šikovnosti.

„Ferbach mi to všechno vykládal sám od sebe. Nemusel jsem se ani vyptávat.“

„Neměl strach, že se vám vlastně přiznal k dvojnásobné vraždě?“ zeptal se prokurátor a špicl Schramm se na chvíli zastavil v povídání, zamyslel se a poněkud přibrzdil.

„Všiml jsem si, že se tvářil, jako by litoval, že mi všechno řekl. Ale já vám, pane prokurátore, řeknu: Ferbach je tvrdý chlap! Ani ho nenapadlo, že by svého činu litoval. Ale na druhé straně mi zase vykládal, že dokud bude žít jeho matka, nikdo od něj neuslyší přiznání. Kdyby se dozvěděla, že to udělal, mohla by z toho mít smrt.“

Dřív nebo později muselo dojít ke konfrontaci Ferbacha se Schrammem. Jeho povídání bylo až moc krásné. Chlubil se, jak šikovně to zařídil, aby se mu vrah přiznal. Jenže řekl jen to, co si každý mohl přečíst v novinách. K setkání došlo 24. ledna 1962. Prokurátor nařídil Schrammovi, aby všechno před Ferbachem opakoval. Ferbach se dosud naprosto ovládal, choval se jako džentlmen, odpovídal na otázky uctivě, respektoval policisty i státního žalobce. Když však stál proti Schrammovi, rozčílil se tak, že ho policisté museli podržet, aby se na špicla nevrhl.

„Ty prase špinavý! Lháři prolhanej! Nic z toho není pravda!“

A vyšetřovatelé byli tam, kde byli předtím. Výpověď nasazeného špicla Schramma v mnohém připomínala výpověď Sylvie Cossyové a obě vyhlížely nevěrohodně. V prvním případě scházel motiv, proč chtěla dcera namočit matku do dvojnásobné vraždy, ve druhém logický důvod, proč by se měl Ferbach, který při všech výsleších nepřiznal nic, světit právě úlisnému špiclovi, před nímž ho kolegové za mřížemi varovali, že spolupracuje s policií i prokuraturou.

Byl to podivný proces, v historii kriminalistiky ojedinělý. Ličení zahájili před mnichovským trestním senátem 25. dubna 1962. Tisk už oba obviněné předem odsoudil. Od konce druhé světové války se o žádném zločinu tolik nepsalo, jako o případu Brühneová-Ferbach. Přitom však ti, kdo něco věděli o právu a spravedlnosti, museli nutně mít pocit, že aktéři dramatu zatajují pohled do zákulisí dosavadního vyšetřování.

Nikdo nedokázal vysvětlit liknavost nebo zanedbanost obou prvních vyšetřovatelů vrchního strážníka Karla

Rodatus a jeho bezprostředního nadřízeného Georga Kotta. Rodatus brzo zmizel ze scény a mnohé nasvědčovalo, že odešel z donucení a záměrně. Nebyl však ani suspendován, ani potrestán za nedbalost. Přitom však bylo jasné, že dělal už při prohlídce vily zavražděného v Pöckingu všechno, aby zametl stopy, které by mohly vést jiným směrem. Protokoly výslechů nosil k nahlédnutí podezřelé Brühneové, mnozí dokonce tvrdili, že dělal všechno, aby dala dohromady pravděpodobné alibi. Před soudem se pak prokázalo, že vrchní strážník Rodatus nejednal jen z vlastní vůle, byl někým dirigován a právě ten kdosi neznámý zařídil, aby nemusel nebo nemohl vypovídat před porotou.

Soudní proces zahájil předseda trestního senátu ředitel Zemského soudu dr. Klaus Seibert. Vedle obžalované Very Brühneové se posadil její obhájce dr. Franz Moser, žalobcem byl dr. Karl Růth, Johanna Ferbacha hájil dr. Pelka. Po procedurálních povinnostech a přečtení obžaloby, vzbudilo větší pozornost až vystoupení korunní svědkyně Sylvie Cossyové.

Oblékla se jako na odpolední setkání s bohatým milencem. Měla kostým z nejlepšího módního salónu, chovala se spíš jako manekýnka než dcera obžalované, která má před porotou usvědčit z dvojnásobné vraždy svou vlastní matku. Francouzský přiléhavý střih zdůrazňoval její atraktivní postavu, vlasy měla zakryty ostře žlutým šátkem, který byl právě v módě. Na očích měla tmavé brýle. Novináři o ní napsali, že vypadala jako postava z operety a taky se chovala jako zhýčkaná subreta. Její výpověď však byla nejen důležitá, ale především překvapivá.

Když se jí předseda senátu dr. Seibert zeptal na zaměstnání, řekla, že je studentka, když jí přečetli její výpověď a protokol výslechu jejího přítele von der Heyde, pózovala a tvářila se, že se jí to netýká. Na matku se ani neohlédla, spíš se otáčela k reportérům. Když ji předseda Seibert upozornil, že musí vypovídat pravdu, protože je pod přísahou, ani nehnula brvou.

„Souhlasí zápis výslechu s tím, co jste před vyšetřovatelem prohlásila?“ zeptal se předseda soudu.

„No, snad částečně. Ale nejsou to moje slova.“

„Smysl však odpovídá vaší výpovědi,“ snažil se dr. Seibert uvést výslech do správných kolejí.

„No. Já už si na to přesně nevzpomínám. Byla jsem tenkrát na tom velice špatně s nervy.“

„Co tím chcete říci? Chcete snad naznačit, že vaše výpověď neodpovídá skutečnosti?“

„Ano. Moje tehdejší výpověď nebyla pravdivá. Byla smyšlená.“

Předseda Seibert se snažil být klidný. Po posledních větách však vybuchl:

„To je neslýchané! Vykládáte vyšetřovatelům ale i vyšetřujícímu soudci, že se vám vaše matka přiznala k vraždě a najednou to není pravda! To přece je nepochopitelné!“

Samozřejmě že to byla senzace hned v úvodu procesu, která způsobila nejen vzrušení u porotců, ale především se šance chopili novináři a běželi k telefonům. Předseda senátu dr. Seibert se celé dvě hodiny snažil vymámit ze svědkyně Cossyové kloudné vysvětlení. Marně.

„Přece jste si to všechno nemohla vymyslet?“

„Vymyslela jsem si to,“ odpověděla klidně. „Novináři mi stále říkali, abych to udělala.“

„Abyste šla na policii a vykládala jim tam lži?“

„Říkali mi, abych řekla, že se mi matka přiznala.“

„Proboha proč? Podívejte se, slečno svědkyně Cossyová, mně je jasné, že reportéři shánějí senzace, někdy dokonce za každou cenu. Mohli na vás naléhat, abyste jim řekla nějaké podrobnosti, ale že jste si všechno vymyslela? To snad není možné.“

„Ale je. Pan von der Heyde mi skoro každý den nosil informace, které získal od vyšetřovatelů. Zpočátku jsem mu řekla, že je to nesmysl, moje matka nikdy nemohla nic takového udělat, ale pan von der Heyde do mě hučel a hučel, že jsem nakonec sama uvěřila, že to matka udělala. A pak mi řekl, abych šla na policii, protože kdybych jim to neřekla, mohla bych se stát spoluvinicí a dostat se do vězení. Nevěděla jsem si rady, tak jsem tam šla.“

„Slečno Cossyová, kdo vám má tohle věřit? Jste přece dcerou své matky. A vy ji vydáte prokurátorovi jako vražedkyni jen proto, že vás k tomu navedl nějaký reportér. Tak tohle, vážená slečno, neberu. Já ne. Vylhané může být vaše dnešní tvrzení, ale vaše protokolárně zaznamenaná výpověď platí.“

„Jenomže je to tak, jak jsem vám teď řekla. A pan von der Heyde mi taky tenkrát zaručil, že moje výpověď vůbec nemůže ohrozit moji matku ale jen pana Ferbacha. Ten oba zastřelil. Mojí matce se nemůže nic stát.“

„A vy jste tomu věřila, slečno?“

„Já jsem byla tenkrát v hrozném nervovém stavu.“

Doktor Seibert byl velice trpělivý muž s dlouhou praxí, měl za sebou už bouřlivá soudní líčení a pamatoval zločince, kteří lhali, jako když tiskne. Snažil se proto trpělivě se svědkyní probírat tehdejší i dnešní okolnosti, ale marně. Pak požádal o slovo státní žalobce dr. Růth.

„Odpovězte mi prosím na otázku,“ řekl, „šla jste na policii jen proto, že jste byla ve špatném psychickém stavu a protože si to přál onen reportér? Jen proto jste vypovídala o přiznání vaší matky? Je to tak, slečno Cossyová?“

„Ano. Byla jsem s nervy na dně.“

Novinář Nils von der Heyde nebyl předvolán jako svědek. Nikdo s jeho výpovědí nepočítal. Byl však v sále. Proto ho předseda senátu požádal, aby vstoupil na pódium pro svědky, přísahal, že bude mluvit pravdu a nic než pravdu, pak se ho zeptal:

„Použil jste tenkrát psychického nátlaku, když jste jí radil, aby vypověděla, že se jí matka ke zločinu přiznala? A přidal jste ještě pohružku, že by se v opačném případě, tedy kdyby to neohlásila policii, stala spoluvinicí?“

„Nemyslím, že jsem to udělal,“ snažil se von der Heyde vykličkovat ze situace.

O slovo se přihlásil obhájce Very Brühneové dr. Franz Moser.

„Pane svědku, naznačil vám snad některý z policejních úředníků, že Sylvie Cossyová musí vědět o matčině zločinu? Hovořilo se snad o tom, že by se mohla dostat za mříže, kdyby mlčela?“

„Přímě takhle mi to neřekli,“ odpověděl von der Heyde. „Já jsem si to však domyslel.“

„A vy jste tu vaši domněnku sdělil slečně Cossyové. Je to tak?“

„Během našeho rozhovoru.“

„To znamená, že jste přece jen použil na svědkyni nátlaku.“

„Ne vědomě, ale nevyklučuju, že to slečna Cossyová za nátlak mohla považovat.“

„Tak nám prosím opakujte doslova, co jste jí tenkrát řekl.“

„Řekl jsem jí: když všechno nepřiznáš, tak se dostaneš za mříže jako spolupachatelka.“

„Byla pak slečna Cossyová ochotna jít na policii?“

„Více méně ano.“

Překvapivá výpověď dcery Very Brühneové byla prvním nahlédnutím do zákulisí případu dvojnásobné vraždy. Za každou cenu se policisté snažili svést vraždu na Ferbacha a Brühneovou. Reportéři Nils von der Heyde ze známého Sternu a Fred Ihrt z populárního Quicku dostali od vyšetřovatelů k nahlédnutí protokoly dosavadních výsledků, aby z nich mohli stvořit pravděpodobnou story. Jim i vyšetřovatelům Eckhardtovi a Schillingerovi k tomu měla dopomoci naivní Sylvia Cossyová, které zřejmě slíbili slávu, vysoké honoráře a popularitu, která by mohla být začátkem cestičky k vysněné kariéře filmové hvězdy. Sylvia Cossyová byla hloupá ale dostatečně nafoukaná holka. Umínala si, že půjde ve stopách své prostopášné matky a ta ji zřejmě do řemesla zaučovala.

Ale i tak scházel aspoň trochu věrohodný motiv. Nebylo přece pravděpodobné, že by dcera vydala matku katovi jen proto, aby se proslavila. A tak se jí tentokrát zeptal obhájce obviněného Ferbacha, dr. Pelka.

„Vy jste od těch reportérů dostala nějaké peníze, vidíte slečno Cossyová?“

„Ne nedali mi žádné peníze,“ odpověděla litostivě.

„Ale slíbili vám je?“

„Nils von der Heyde mi řekl, že dostanu honorář, až ten seriál vyjde.“

O slovo se přihlásil státní žalobce Růth. Předpokládal, že nastal okamžik, kdy může předložit porotě své argumenty. Vybral si správnou chvíli.

„Vážení páni porotci, páni soudci,“ řekl, „svědkyně Sylvie Cossyová dostala ještě jiné a možná zajímavější nabídky. Nemají dokonce nic společného s její výpovědí, ale s tím, že se případ dvojnásobné vraždy stal z několika hledisek senzací. Mnozí cítí příležitost vydělat na něm peníze a byli ochotni za patřičnou výpověď svědkyně, týkající se její matky, dobře zaplatit. Slečno Cossyová,“ obrátil se k svědkyni, „nenabídla vám například filmová společnost CCC, že byste mohla dostat jednu z hlavních rolí, kdybyste ve filmu o životě vaší matky hrála sama sebe?“

„Ano, nabídli mi tu roli,“ přiznala Sylvie Cossyová a zcela naivně dodala: „Ale peníze mi ještě nedali.“

Obhájce Very Brühneové pak poznamenal:

„Vážení páni porotci, slavný soude, neměli bychom přehlédnout jisté okolnosti. Novináři mohou psát senzační zprávy o zločinech, bez toho že by někdo mohl proti tomu protestovat, jen v případě, když obžalovaní budou za zločin odsouzeni. To se právě tak týká filmů, které lze natočit jen tenkrát, když budou vrahové odsouzeni. Jen v takovém případě se lze zmocnit námětu, aniž by byla porušena občanská nebo autorská práva. Po rozsudku nemusíte nikoho prosit o dovolu a můžete o nich psát, co vás napadne. Kdyby se však stalo, že budou podezřelí osvobozeni, protože soud neshledá, že se provinili proti zákonu, půjdou majitelé týdeníků nebo producenti filmů k soudu, kde mohou být žalováni pro nepravdivá nařčení a poškozená osoba může žádat částky jako odškodnění. Proto měli vydavatelé i filmoví producenti jediný zájem: aby se obžalovaní dostali za mříže. Proto se zrodil nápad inscenovat zpověď matky dceři, která přiznání přihrála dál. Proto svědkyni Cossyové slíbili honoráře, které klidně lze označit za úplatky.“

„To by ale museli být zatraceně naivní reportéři, pane doktore,“ řekl předseda senátu Seibert, „a filmoví producenti taky, aby svědkyni nezaplatili anebo aspoň nenabídli tak atraktivní roli, aby výpověď opakovala i před tímto tribunálem, jestliže tato mladá dáma o takové obchody stojí.“

„Ti lidé nebyli naivní,“ řekl obhájce Moser, byli rafinovaní, pane předsedo soudu. Snažili se znemožnit svědectví Sylvie Cossyové před tímto trestním senátem. Předvídali, co by se mohlo stát a snažili se tu možnost vyloučit.“ Doktor Moser se pak obrátil k Sylvii Cossyové a zeptal se: „Slečno Cossyová, nesnažili se vás odvést na dobu, kdy bude v Mnichově probíhat proces, někam jinam?“

„Stern mi nabídl cestu do Jižní Ameriky,“ řekla, jako by se chlubila.

„Co jste měla dělat v Jižní Americe?“

„Psát reportáž.“

„Vy už jste někdy psala do novin?“

„Ne, zatím ne.“

„Myslíte si, že máte novinářské nadání?“

„Ne, ale proto mě měl doprovázet pan von der Heyde.“

Advokát se spokojeně usmál, otevřel aktovku, našel v ní složku, popošel k soudcovské katedře, položil ji před předsedu a řekl:

„Dovolte, Ctihodnosti, abych směl slavnému soudu předložit smlouvu redakce Sternu se svědkyní na onu cestu do Jižní Ameriky.“

Doktor Seibert přelétl pohledem text, zvedl hlavu, sundal si brýle a zeptal se:

„Tak proč je tady?“

„Protože jsem jí promluvil do svědomí, Ctihodnosti,“ řekl obhájce Moser, „a vysvětlil jí, že její výpověď při výsledku vyšetřujícím soudcem by se v její nepřítomnosti mohla stát důkazem proti její matce, na jejímž základě by mohla být odsouzena.“

Další významnou okolností procesu bylo vystoupení hochštaplera Siegfrieda Schramma. Než ho přivedli, poučil

předseda trestního senátu obžalovaného Ferbacha, aby zachoval klid, výpověď svědka nerušil a nesnažil se mařit průběh soudního učení. Ferbach vstal a řekl stroze:

„Prosím, pane předsedo. Když už pan státní žalobce musí používat taková individua a takové metody, aby nahradil důkazy, prosím. Nemohu proti tomu nic namítat. Z jeho výpovědi nemám strach.“

Siegfried Schramm se schovával za velké brýle proti slunci, bůhví jak je ve věznici sehnal, choval se velmi nejistě, na otázky o svém životě odpovídal skoupě, zřejmě se nechtěl dostat do palby obhájců, kteří mohli připomínat jeho minulost. Když mu předseda trestního senátu položil první otázku, prohlásil:

„Dovolte mi prosím oznámit slavnému soudu, že nebudu k věci vypovídat.“

„Můžete nám říct proč?“

„Obávám se, že by mi páni obhájci kladli takové otázky, na něž bych nemohl odpovědět, aby mi to osobně neuškodilo,“ řekl a bylo znát, že se prohlášení naučil od svého advokáta.

Další překvapení bylo na světě. Předseda soudu doktor Seibert svědka ujišťoval, že mu nebudou kladeny záludné otázky, ale s kvalifikovaným podvodníkem ani nehnul. Tak přečetli jeho protokolární výpověď o přiznání Ferbacha v cele vyšetřovací vazby u onoho vánočního stromku. Siegfried Schramm si už myslel, že své vystoupení přežil ve zdraví, ale obhájce Pelka se přihlásil o slovo.

Nejdřív podrobně vylíčil svědkovy všechny předešlé zločiny. Zdůraznil jeho naprostou nevěrohodnost a nebezpečnost. Doslova prohlásil:

„Schramm je typ inteligentního zločince využívajícího své inteligenční převahy k vykořisťování bližních a dělá to bezohledně, jen aby z toho měl prospěch. Schramm je prohnáný lhář. Vymýšlí si příběhy, které mohou uškodit jeho okolí.“

Obhájce Pelka měl připraveny svědky. Měli dosvědčit charakter korunního svědka obžaloby.

„Když jsem Schramma holil, tak mi vykládal, že hned po procesu s Ferbachem půjde domů, jestliže bude vypovídat proti Ferbachovi a naváděl mě, abych přesvědčil i ostatní vězně, až je budu stříhat, aby vypovídali proti němu. Všichni však věděli, že je to policejní špicl,“ řekl vězeňský holič Ferdinand Nadler.

Tuto skutečnost potvrdilo ještě několik dalších spoluvězňů, z čehož vyplývá, že mnozí věděli, kdo je Schramm, jen Ferbach nic netušil a jako naivní hlupák se mu svěřil. Právě toto pochybné přiznání se později stalo trumfem státního žalobce a přesvědčilo porotce, že obžalovaný je vinen.

Siegfried Schramm měl na svědomí už podobnou akci. Dva roky předtím ho policie nasadila v Salzburku do cely podezřelého Riedla, z něhož údajně taky vymánil přiznání. Když mu obhájce dr. Pelka případ připomněl, odmítl odpovídat na otázky. Nakonec policejní špicl pod přísahou vypověděl, že se mu Ferbach přiznal k dvojnásobné vraždě, kterou připravila Vera Brühneová.

V procesu vystoupilo hodně svědků. Tím nejzáhadnějším, možná však nejdůležitějším, byl Hans-Joachim Seidenschnur, devětačtyřicetiletý obchodní zástupce z Mnichova. Když vcházel do soudní síně, zakryl si před fotografie obličej aktovkou, když ho předseda trestního senátu dr. Seibert požádal, aby odložil tmavé brýle proti slunci, odmítl.

Byl dobře oblečen, choval se velmi sebejistě, jeho přítomnost zřejmě ovlivnila i jednání předsedy soudu. Dr. Seibert totiž navrhl, aby se výslech svědka konal s vyloučením veřejnosti, podle paragrafu 172 soudního řádu. Došlo k diskusi, předseda Seibert se radil s prokurátorem, obhájce Pelka protestoval a když se do debaty vložil i obhájce Moser, řekl státní žalobce:

„Počkejte prosím, jestli je svědek ochoten vypovídat.“

„Nebudu vypovídat, pane doktore Mosere,“ řekl sebevědomý Seidenschnur.

Vypadalo to na předem dohodnutý a předsedou senátu schválený tah. Svědek Seidenschnur nadiktoval do protokolu své nacionále, velice zdvořile opakoval své stanovisko, doktor Seibert kývl na souhlas, vyjmenoval soudnímu písaři paragrafy, které svědka k takovému jednání opravňují a Hans-Joachim Seidenschnur opustil soudní síň. Jeho výstup trval pouhých deset minut, jeho výpověď mohla zcela změnit průběh procesu a zachránit obžalované před vysokými tresty. Svědek Seidenschnur byl totiž šedou eminencí v pozadí života doktora Prauna a mohl snadno, snad jen několika větami, dosvědčit, že lékař ordinující pro pacienty nemocenské pojišťovny žil ještě druhým životem.

Poprvé se objevila otázka, odkud měl doktor Praun tak velké příjmy, aby si mohl koupit luxusní vilu u Starnberského jezera a zámecké sídlo na španělské riviéře Costa Brava. Byl by mohl dosvědčit, proč lékař ordinující za malý honorář pro pojišťovnu, podnikal tak často zcela nesmyslné výlety do některých afrických zemí, kde se zdržel jen den nebo dva. Pracovníci Interpolu zjistili, že často jen na jediný den létal do Tunisu, ale i do Tangeru a jeho milénka Vera Brühneová, která zastávala funkci správkyně jeho španělského majetku, byla však i jeho sekretářkou, často létala do Curychu nebo do Bernu, kde v bance měnila zlaté švýcarské franky a dávala je připisovat na číselná konta. Na těch se objevovaly a zase mizely značné částky a nebylo těžké domyslet, že doktor Praun provozoval ještě jiné a zřejmě velmi výnosné obchody. Hans-Joachim Seidenschnur o nich věděl. Byl totiž od roku 1960 vedoucím německého zastoupení firmy Interarmco v Mnichově.

Majitelem firmy zabývající se obchodem ze zbraněmi všeho druhu i provenience byl v té době čtyřicetiletý Američan Sam Cummings, označovaný za největšího obchodníka se smrtí té doby. Byl to geniální selfmademan, který kupoval starší i nové zbraně tam, kde byly levné a prodával je jinde, kde za ně byli zákazníci ochotni zaplatit vysoké ceny. V novinách se o něm občas psalo jako o finančním géniovi, jako o bohem požehnaném intrikánovi, ale i jako o gangsterovi, který si nic nezadá s kmotry mafie. Prodával pučistům, teroristům, stál v pozadí miliardových dodávek do Jižní Afriky, Konga nebo do Alžírsko. Dodával dominikánskému diktátorovi Trujillovi, ale i kubánskému Batistovi, jeho koncern měl filiálky v Londýně, Ženevě, Kodani, Antverpách, Helsinkách a nakonec i v Mnichově.

Němci vždycky vyráběli zbraně. I když nesměli. Americká filiálka v Mnichově nevznikla náhodou. Seidenschnur měl v

oboru značnou praxi. Doktor Otto Praun se na obchodech, které nesnesly denní světlo, přizívoval a vydělal milióny. V té době potřebovali zbraně Portugalci, aby mohli potlačit osvobozenecké hnutí v Angole. Tajná francouzská armáda OAS taky potřebovala zbraně a munici. Doktor Praun přičinlivě přísluhoval, ale právě v době, kdy obchod kvetl a dodávky šly do miliard, se stal nepotřebným a možná i nevídaným spolupracovníkem. Mnozí se později vyjádřili, že Cummings vydal rozkaz, aby doktor s dvojím životem zmizel ze scény, protože moc věděl. Pozvali si tedy na nepohodlného Prauna nájemného vraha? Mnohé to naznačovalo. Mnohé svědčilo, že se policie od počátku snažila dvojnásobnou vraždu co nejrychleji zakamuflovat, protože při vyšetřování by stopy vedly k významným osobnostem, které nestály o popularitu. Proto se zkušený policisté chovali jako amatéři, vyšetřování se od počátku dostalo na vedlejší kolej, proto si kriminalisté předplatili hned dvě vyhaná příznání, k jednomu přemluvili dceru obžalované Brühneové a řemeslného policejního špicla ke druhému.

I strážmistr Rodatus zahrál donkichotskou roli. Prokázalo se to při soudním procesu. Obhájce doktor Moser požádal o jeho předvedení jako svědka obhajoby. Dostal však neuvěřitelnou odpověď. Sám předseda senátu mu řekl:

„Svědka není schopen vypovídat. Nervově se zhroutil a leží v nemocnici.“

„Tak ho přece můžeme vyslechnout tam,“ namítl obhájce Moser.

„Proč vlastně?“ řekl předseda senátu. „A stejně to není možné. Je psychicky na dně a fyzicky na tom taky není dobře. Jeho rodina by protestovala. Je totiž nebezpečí, že by se mohl pokusit o sebevraždu.“

Podivné prohlášení, podezřelá a nedoložená. Proto se obhájci snažili přinutit předsedu senátu, aby neochotu vysvětlil. Na přímé otázky neodpověděl a tak se ho obhájce Moser zeptal:

„Můžete nám Ctihodnosti, říct, v které nemocnici Rodatus leží?“

„K čemu to potřebujete vědět?“ kličkoval předseda Seibert.

„Protože chci požádat přísedícího soudního znalce o přezkoumání jeho nervového stavu.“

„Strážmistr Rodatus leží v jednom ze špičkových nervových soukromých sanatorií v Gautingu u Mnichova, kde prodělává čtrnáctidenní léčbu spánkem. Je možné, že se po této léčebné kúře nebude moci k událostem, které máte na mysli, odpovědně vyjádřit. V tomto případě je totiž pravděpodobná ztráta paměti.“

Sdělení vzbudilo senzaci. Novináři se snažili domyslet příčiny a souvislosti. Prohlášení předsedy senátu způsobilo takový rozruch, že nakonec musel kapitulovat. Dal tedy souhlas k výsledku na oné soukromé psychiatrické klinice. Přítomni byli: jeden z přísedících trestního senátu, prokurátor, oba obhájci Moser a Pelka a ošetřující lékař.

Byla to fraška. Údajně medikamenty uspaný a jinými pak probuzený vrchní strážmistr Rodatus si pamatoval jediné to, co uvedl v protokolech z výsledku. Bylo to velice nevěrohodné sdělení. Prohlásil dokonce, že na místě činu neležel žádný dopis v letecké obálce s pruhovaným okrajem. Anebo ho prostě přehlédl.

Žalobce dr. Růth musel v průběhu procesu přiznat přinejmenším dvě velké porážky. Zřejmě si z nich však nic nedělal. Jeho hlavní svědkyně proti Věře Brühneové své tvrzení o příznání matky k vraždě před porotou odvolala a špicl nasazený do cely podezřelého Ferbacha rozhodně nebyl věrohodným a seriózním svědkem. A přesto státní žalobce jejich tvrzení předložil jako důkazy viny obžalovaných.

Nejzávažnějším obratem v procesu však bylo odhalení a hned zase zahalení podezřelého zákulisí smrti doktora Prauna a jeho hospodyně Kloové. Předseda trestního senátu i žalobce tvrději ignorovali všechny stopy, které by porotce odváděly od úředně stanovených podezřelých. Přitom obhájce doktor Pelka prohlásil, že všichni vědí, že si zavražděný Praun nevydělával obrovský majetek ošetřováním pacientů nemocenské pojišťovny. Nikdo se během vyšetřování ani při procesu nesnažil objasnit zdroje jeho vysokých příjmů.

„Jsem si jist,“ řekl při své závěrečné řeči Ferbachův obhájce, „že ty peníze pocházely ze zisku mezinárodního obchodu se zbraněmi. Dobře taky známe manýry obchodníků se zbraněmi, i jak je to nebezpečná branže. Nemusíme snad připomínat atentáty z nedávné doby, které se odehrály na území Spolkové republiky přímo před očima policie. Ani jediný z pachatelů nebyl odhalen. Doktor Praun nosil nepřetržitě u sebe jednu nebo dokonce dvě pistole. Měl strach o život. Je snad možné uvěřit, že chodil ozbrojen proto, že měl strach z obžalované Brühneové? Kdyby tomu tak bylo, nebyl by jí v závěti odkázal zámek na španělském pobřeží.“

Snažení obhájců bylo marné. Porota oba obžalované odsoudila a předseda trestního senátu dr. Seibert vyhlásil 4. června 1962 rozsudek: doživotní žalář.

Tím však případ dvojnásobné vraždy neskončil. Veru Brühneovou odvezli do ženské věznice Aibach u Mnichova, Johanna Ferbacha umístili do Straubingu, kde později 21. června 1970 zemřel.

Mezitím se ukázalo, že zavražděný Praun obchodoval nejen se zbraněmi, ale i s diamanty, šperky a se zlatem. Měl prsty i v pašeráckých akcích, čtyři ženy, s nimiž se důvěrně stýkal nebo s nimi žil, nezemřely přirozenou smrtí. Případ byl i po letech středem pozornosti novinářů, ale i televizních autorů, objevily se další podezřelé okolnosti, nakonec požádalo tři sta členů zájmové organizace právních zástupců ADRA o udělení milosti pro odsouzenou Brühneovou. Byli přesvědčeni o její nevině.

Podle nových poznatků se prý Praun se svou hospodyní hádal, mohlo dojít k dramatickému rozporu, doktor v prudkém hnutí myslí Kloovou zastřelil a pak si vpálil kulku do hlavy V této, ale i v dalších verzích, zahrála roli Renata Meyerová. Živelně nenáviděla svou sokyni, o níž mluvila jako o kurvě Brühneové. Vyhrožovala jí a dělala v roli svědkyně všechno, aby ji dostala za mříže.

Renata Meyerová však byla ještě z jiného důvodu nebezpečná. Mohla povídat o Praunových stycích. Zvedala v ordinaci telefon, věděla, kdo doktora volá. Znala i jména jeho známých či obchodních partnerů. Jestli skutečně někdo třetí chtěl doktora umlčet, mohla tušit, kdo to byl. Důkazem pro tuto úvahu je skutečnost, že Praunova pravá ruka, ošetřovatelka Renata Meyerová za nevysvětlených leč podezřelých okolností zemřela 1. února 1969 v jedné mnichovské nemocnici.

Ona našla se svým společníkem mrtvolu ve vile, ona mohla nejlépe odhadnout, kdy došlo k vraždě. Tento časový údaj

hrál v procesu podstatnou roli. Podle jejího tvrzení ona a Vogel našli mrtvoly až po velikonocích. Svědek Hans Brandes spáchal v lednu 1971 sebevraždu. Při procesu tvrdil, že na Zelený čtvrtek doktor Praun ještě žil a potvrdil tím výpověď jiného svědka, někdejšího tajného agenta Rogera Hentgesa.

Ten se před mnichovským zemským soudem objevil až osm let po odsouzení obžalovaných. Prohlásil, že dřív nechtěl do případu vstupovat, věřil totiž, že Brühneová a Ferbach budou při obnově procesu zproštěni viny.

Roger Hentges měl za sebou dobrodružný život. Pocházel z Lucemburska, ale v roce 1947 byl ve Francii odsouzen pro spolupráci s Němci k trestu smrti. Podařilo se mu zmizet, dlouho se skrýval ve Frankfurtu u bývalého německého tajného agenta abwehru Friedricha Grosskopfa. Postupně si získal známosti mezi obchodníky se zbraněmi, francouzskému zákazníkovi, kterého nazval jen Pierre, měl opatřit obrněný vůz HS 30. Od jiných dostal dost peněz na úplatky a zálohy. Jen doktoru Praunovi vyplatil tři sta tisíc marek. Co však bylo nejdůležitější, prohlásil, že s Praunem mluvil ještě v sobotu nebo v neděli o velikonocích 1960 a sice v restauraci Goldene Glocke ve Frankfurtu, kde byl vedoucím.

„Bylo to určitě v sobotu nebo v neděli. Praun byl velice podrážděný. Řekl mi, že musím těm pánům dát zprávu. Že není žádný cucák, aby s ním takhle jednali.“

„Kdo byli ti páni?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Tehdejší plukovník Repenning, referent ministerstva obrany Straussovy vlády. Zavolal jsem mu. Přišel na Zelený čtvrtek 14. dubna s nějakým nadporučíkem Schröderem. Ten mi řekl: zajedeme hned do Mnichova za Praunem. Kdyby vám večer volal, neříkejte mu, že se máme setkat.“

„A doktor Praun vám zavolal?“

„Ano.“

„V kolik hodin?“

„Asi tak v devět. Moje manželka šla k telefonu a předala mi sluchátko. Řekl jsem mu, že se u něj ještě dnes zastavím.“

„Tak pozdě? Souhlasil se schůzkou?“

„Řekl, že počká, že má dost času.“

„Kdy jste vyjeli?“

„Hned. Repenning trval na tom, že pojedeme jeho mercedesem. Ale řídil jsem já. Vyjeli jsme na dálnici a takových patnáct nebo dvacet minut po půlnoci jsme byli na mnichovském nádraží.“

„Jeli jste přece do Pöckingu. Proč oklikou přes střed?“

„Repenning mi říkal, kudy mám jet. Tak jsem jel. Z nádraží jsem zavolal doktoru Praunovi. Když jsem vyšel z budky, tak mi oznámili, že pojedou do Pöckingu sami.“

„Nebylo to divné?“

„Mně to bylo jedno. Za dvě hodiny mě pak na nádraží zase naložili. Chovali se podezřele, když jsem se zeptal co Praun, řekl mi Repenning, že je chtěl napadnout.“

„Jak? Kdy? Čím?“

„To jsem se nedozvěděl. Pak jsem zase seděl za volantem a musel jsem se soustředit na jízdu. Cestou jsem ještě několikrát zastavil. Ti dva z každé zastávky někam telefonovali. A na jednom motorestu mi Repenning řekl, že na ně Praun střílel. Do Frankfurtu jsme přijeli v sedm ráno. Vystoupil jsem a šel jsem domů.“

„Mluvil jste o těch událostech s někým?“

„S manželkou. Snažil jsem se taky dovolat doktora Prauna, ale nikdo to nebral. V úterý po velikonočních svátcích přišel za mnou Repenning a řekl mi, že Praun spáchal sebevraždu. Mně se to nějak nelíbilo a tak jsem napsal ministrovi Straussovi dopis.“

„Odpověděl vám?“

„Ne. Když probíhal proces s Verou Brühneovou, Repenning mě ujistil, že dá všechno do pořádku. On totiž věděl a já samozřejmě taky, že to nemohli udělat Brühneová s Ferbachem.“

Pochopitelně že Hentgesovu výpověď přešetřili. Na první poslech totiž byla až příliš senzační. Bylo v ní taky několik navzájem se vylučujících skutečností. V době, kdy Hentges měl Praunovi vyplatit tři sta tisíc, neměl v kapse ani vindru, dlužil dokonce 140 marek, tvrdil však, že měl na kontě půl miliónu. Uvedený běžný účet patřil jeho dvěma známým, kteří jej používali jako mezičlánek pro převody.

Nadporučíka Schrödera se nepodařilo vypátrat. Hentges si prohlédl fotografie všech Schröderů sloužících v bundeswehru, ale ani jeden z nich nebyl ten pravý. Plukovník Repenning byl povýšen na generála a krátce poté zemřel. Pozoruhodná byla věta, kterou Repenning řekl v úterý po velikonočních svátcích Hentgesovi: Praun spáchal sebevraždu. Teprve tohoto dne byly objeveny ve vile obě mrtvoly. Měli tedy ti dva důstojníci prsty ve vraždě doktora Prauna a jeho hospodyně Kloové? Soud obnovu procesu ani po těchto nových skutečnostech nepovolil. I když rozsudek zpochybnil ještě jeden významný vědecký posudek.

Až do roku 1972 nemohli soudní znalci, ohledávající mrtvolu, zjistit přesný čas smrti podle svalové strnulosti. Teprve v říjnu téhož roku se podařilo profesorovi Balduinovi Foresterovi z Freiburské univerzity vypracovat metodu měření mrtvolné strnulosti a následného povolení ztuhlosti svalů. Profesor Forester a jeho kolega z Tübingenu, profesor Mallach, měli na základě této teorie možnost zpřesnit časové údaje vraždy. Hospodyně Elfrieda Kloová mohla být zavražděna až o osmačtyřicet hodin později, než se dosud předpokládalo, byla tedy zavražděna v době, když už byla Vera Brühneová prokazatelně v Bonnu.

Ani po tomto zjištění nedošlo k obnově procesu. Vera Brühneová zůstala ve vězení až do roku 1979, kdy jí udělili milost.

7. Případ jedovaté černé vdovy (USA)

„Advokátní kancelář George Walton and George Walton,“ ohlásila se sekretářka.

„Paní Craffordovou, prosím,“ řekl mužský hlas.
„Není přítomna, mohu něco vyřídit, pane?“ zeptala se sekretářka.
„Ewerrel Hoskins. Chtěl jsem si s ní smluvit schůzku. Zavolám zítra ráno.“
„Budeme se těšit, pane Hoskinsi. Vyřídím paní Craffordové, že jste volal.“
Elisabeth Craffordová pracovala už přes dva roky v nejznámější advokátní kanceláři v Augustě, v jednom z větších měst amerického státu Georgia a je třeba říct, že s ní šéfové byli spokojeni. Walton and Walton totiž nebyla ledajaká firma. Založil ji kdysi syn slavného Georga Waltona, který podepsal deklaraci nezávislosti Spojených států.
Sekretářka počkala ještě asi hodinu, znovu se podívala do denního plánu paní Craffordové, zjistila, že nemá na programu jednání mimo kancelář, pak její nepřítomnost ohlásila prokuristovi.
„Zavolejte k ní domů,“ nařídil. „Třeba jí není dobře. Víte, že má poslední dobou potíže.“
Sekretářka vytočila číslo Craffordových, ale nikdo telefon nezvedl. Pak si vzpomněla, že v Savannah Road v domě, kde Elisabeth bydlí, je drugstore, kam Elli chodí ráno pro mléko.
„Ne, dneska tady nebyla,“ řekla prodavačka.
Elisabeth Craffordová nepřišla do kanceláře ani v poledne a ve dvě odpoledne ji našla uklízečka v bytě mrtvou. Zatelefonovala na policii. Inspektor Parker se objevil za necelou čtvrt hodinu. Doprovázel ho policejní lékař.
„Našla jsem ji takhle na posteli,“ řekla uklízečka.
„Na nic jste nesahala?“
„Vím přece, co se sluší a patří. Koukám na televizi.“
„Byla nemocná?“
„Myslím, že ne.“
„Bydlí tady sama?“
„Je vdaná.“
„A její manžel?“
„Moc hodnej pán.“
„Kde bych ho našel?“
„Teďka? Měl by bejt v práci.“
„Kde pracuje?“
„Nevím, jak se to jmenuje, ale tadyhle na deskách seznamu je jeho telefonní číslo. Tak si tam zavolejte.“
Christopher Crafford byl na služební cestě. Měl se vrátit zítra.
Policejní lékař prohlédl mrtvou od hlavy k patám. Nebyla nejmladší, ale byla hezká. Ležela na posteli odkrytá, jen v tenounké noční košili. Měla ji však omotanou kolem těla, jako po neklidném spánku. Příčina smrti nebyla zřejmá. Snad zástava srdce. Ale proč? Na nočním stolku byla krabička prášků na spaní, scházely však jen dvě tablety. V koflíčku byla sedlina hustého kakaa. Jinak všechno v pořádku.
Společně mrtvou svlékli a policejní lékař se ještě jednou pustil do zevrubné prohlídky.
„Pojďte se podívat, inspektore,“ volal po chvíli, stál nad mrtvolou a ukazoval na pravou kyčli.
„Na co se mám podívat?“ zeptal se inspektor Parker.
„Tadyhle ta malinká fialová tečka.“
„Piha?“
„Ne, inspektore, řekl bych že je to jizvička po kousnutí nebo po štípnutí.“
„Tenhle byt nevypadá jako štěníčárna,“ řekl inspektor a rozhlížel se po skrovně zařízeném pokoji.
„To bych si vyprosila, pane,“ bránila se uklízečka. „Chodím sem každý čtvrtek a vždycky vytírám a vysávám.“
„A dneska? Dneska je taky čtvrtek,“ řekl inspektor Parker.
„Dneska jsem ještě nezačala. Vy byste byl první, kdo by mě seřval, kdybych tady utírala prach.“
„Tak co, doktore? Příčina smrti?“
„Musíme počkat na pitvu.“
V předstíni praskly dveře, kdosi zavolal Elli, několik rázných kroků, v ložnici se objevil vysoký pohledný muž s aktovkou v ruce, chvíli zíral na postel, pak hlasitě zvolal:
„Proboha ne! Miláčku ne!“
Lékař i inspektor ustoupili na krok od postele. Muž přiskočil k lůžku, klekl si, vzal mrtvou za ruku, vzdychal a dal se do breku.
Pak začal Elisabeth Craffordovou prohlížet, jako by na jejím těle hledal jakési znamení. Nakonec vstal, ruce mu bezvládně visely a zvolal:
„Proboha ano!“
Lékař i policista stále ještě mlčeli. Muž chodil sem a tam po místnosti, nakonec se shýbnul a ukázal na malou černou hromádku ležící u okna pod záclonou.
„Je to hrozné,“ vzdychal. „Zase pavouk!“
Nechali ho ještě naříkat, udělali mu místo, aby mohl kráčet po místnosti od okna ke dveřím. Když se uklidnil, zeptal se ho inspektor Parker:
„Vy jste pan Crafford?“
„Christopher Crafford.“
„Inspektor Parker, a tohle je policejní lékař doktor Creston. Proč jste řekl zase pavouk, pane Crafforde?“
„Pojďte se podívat, tady leží.“
„Jakou to má souvislost se smrtí vaší paní?“
„Je to sklípanka nebo černá vdova. Pojďte se podívat!“

Šel k posteli a ukázal na malou nafialovělou skvrnu na kyčli mrtvé. „Tohle je jizvička po kousnutí,“ oznámil. „Ale kde by se tady vzal jedovatý pavouk?“ namítl policejní lékař. „Snovačka jedovatá i tarantule žijí přece v tropech.“ „Nejenom v tropech,“ řekl zoufalý muž. „V Georgii určitě ne.“ „Pro jistotu tu místnost vyplynujeme,“ řekl inspektor. „Co kdyby tady byl ještě jeden živý.“ Technici zalepili okna a dveře plastikovými páskami, pak otevřeli bombičku s plynem. Všichni odešli do vedlejšího pokoje, zařízeného trochu jako pánská pracovna, trochu jako krejčovská dílna. „Vaše paní šila?“ „Bylo to její hobby. Když měla volno, seděla u stroje.“ Šel ke skřini, dokořán ji otevřel a ukázal na visící šaty. „Všechno její práce. Proboha takové neštěstí.“ „Proč jste si hned, když jste vešel, myslel, že ji kousl jedovatý pavouk?“ zeptal se inspektor. „Protože i moje první manželka zemřela stejnou smrtí.“ „To opravdu nevypadá na náhodu. Kde a kdy se to stalo?“ „V Austrálii. Bydleli jsme na jednom z předměstí Townsvillu.“ „Tam žijí tarantule?“ „Ne. Policisté řekli, že venku bylo dost zima, tak se ten pavouk schoval dovnitř.“ „Dobře, pane Crafforde, ale kde se tam vůbec vzal?“ „Řekli, že na lodi v bednách s ovocem nebo zeleninou.“ „Proč jste si myslel, že i vaši druhou manželku pokousal jedovatý pavouk? Tady v Augustě?“ „Nevím, inspektore, opravdu nevím, proč mě to napadlo. Ale viděl jste tu hromádku. Měl jsem pravdu.“ „Myslím, že vaše paní pavouka zabila.“ „Kdo jiný?“ „Technici dají tu hromádku do laboratoře,“ řekl lékař, „a zítra budeme přesně vědět, co vlastně bylo příčinou smrti vaší paní.“

Druhého pavouka v bytě Craffordových už neobjevili. Analýza potvrdila, že smrt paní Craffordové byla skutečně způsobena uštknutím jedovatým pavoukem, i když nebyli schopni určit, zda šlo o tarantuli nebo černou vdovu. Inspektor Parker se hned pustil do pátrání. Samozřejmě že nebylo obvyklé, aby dvě manželky stejného muže zemřely po uštknutí sklípkanem nebo jiným jedovatým pavoukem. Navíc byla i smrt po uštknutí známými druhy málo pravděpodobná. Oběti sice většinou skončily v nemocnici, ale do týdne byly zase doma. Leda, že šlo o nějaký méně známý druh z tropické oblasti, kde dorůstají až do velikostí pětadvaceti centimetrů. Ale na takového chlupatého obra byla hromádka, kterou našli pod záclonou, zase příliš malá. V advokátní kanceláři Walton and Walton slyšel inspektor Parker o zemřelé paní Craffordové jen to nejlepší. Dozvěděl se, že se manželé přestěhovali do Spojených států už asi před pěti roky, žili spořádaným životem. Jejich manželství bylo šťastné. Ale prokurista firmy řekl na konec výslechu větu, která zněla inspektoru Parkerovi v myšlenkách už od minulého dne. „Kdyby se to stalo jednou, pak to může být náhoda, smůla, neobvyklé neštěstí. Ale dvakrát za sebou? Dvě manželky stejného muže?“ Inspektor Parker si sice původně chtěl nechat výslech ovdovělého na pozdější dobu, až bude vědět víc, ale protože neměl kde začít, sedl si ještě téhož večera s Christopherem Craffordem do nejbližší hospody, byt byl totiž stále cítit dezinfekcí a při sklenici piva si s ním začal povídat. „Proč jste se přestěhovali z Austrálie do Spojených států?“ zeptal se na úvod. „Kvůli výdělku. A Elli to chtěla. Říkala, že jsou v Austrálii ještě lidojedi.“ „Jak dlouho jste žil v Austrálii?“ „Já jsem se tam narodil.“ „Kde?“ „V takové díře, kdesi v pustině. Jmenuje se to Hillsboro. Táta tam tenkrát hledal zlato. Víte, inspektore, můj otec byl tak trochu dobrodruh. Nejdřív začal s chovem dobytka. Ale ne nějaká stáda! Pár krav a ovce, které jsme stačili sníst. Pak se zbláznil, to už jsem chodil do školy, a kopal do země díry, že najde spoustu zlata a všichni se odstěhujeme do Perthu.“ „Našel něco?“ „Jo, pár divných kamenů. Byla to uranová ruda. Tak začal těžit uran a všichni jsme se stěhovali do pustiny, kam vozili vodu v sudech.“ „Měl jste sourozence?“ „Jednoho bráchu. Máma byla s tátou nešťastná. Nikdy neměl peníze a nikdy nebyl doma. Když kopal někde v poušti, přísahal, že se vrátí s pytlíkem cenných opálů. Jednou nepřišel ani za týden. Tak jsme ho šli hledat. Ležel v té díře. Uštkl ho nějaký had.“ „Vaše rodina má zřejmě smůlu na jedovaté pavouky a hady,“ neodpustil si jízlivou poznámku inspektor Parker. „To máte pravdu. Já jsem měl jednou taky namále. Když jsme otce pochovali, odstěhovala se s náma máma do Townsvillu. Jenže já jsem taky nevydržel na jednom místě. Vydal jsem se do hor, kde zbohatlo hezkejš pár desítek chlapů. Jenže jsem neměl štěstí a málem jsem v pustině zemřel hladem.“ „Vrátil jste se domů?“ „Domů? Ani ne. Já jsem se totiž oženil.“ „Kolik vám bylo?“ „Dost, abych měl rozum. Hledal jsem práci, chodil jsem každý den ráno do přístavu a nakonec si mě najali na

soukromou jachtu jako lodníka. Nic jsem pořádně neuměl a tak jsem musel dělat všechno. Pak si mě všimla majitelka lodi a já jí. Nejdřív mě vzala z paluby a dala mi obléct uniformu stevarda, nakonec si mě pozvala do kabiny a už mě nepustila. Oženil jsem se s ní. Jmenovala se Hortenzie Moranová a žili jsme spolu devět let.“

„Byla bohatá?“

„O něco starší než já a byla vdova. Manžel jí zanechal dost velký majetek. Jenom ta jachta měla obrovskou cenu.“

„A vaše paní Hortenzie pak zemřela na uštknutí jedovatým pavoukem?“

„Bohužel.“

„Proč bohužel? Zdědil jste přece značný majetek.“

„Nebylo to zase bůhvíco.“

„Co jste dělal, pane Crafforde? Myslím, čím jste se živil?“

„Živil? Měl jsem dost na kontě a obchodoval jsem.“

„Dařilo se vám?“

„Právě že ne. Začal jsem pronajímat jachtu, ale nevynášelo to. Nakonec jsem ji musel prodat. Špatně prodat, inspektore. Moc mi z toho dědictví nezůstalo.“

Toho večera se rozešli jako přátelé, kteří si při skleničce piva dobře popovídali. Inspektor Parker však nebyl jen pozorně naslouchající společník, byl především policista a tak nevěřil ničemu, co si předtím neověřil.

Rezident Interpolu sídlil v hlavním městě Georgie Atlantě nedaleko Terminal Station. Inspektor vypracoval dotaz se všemi údaji, které mohly vnést více světla do podivného případu s pavouky. Americká centrála Interpolu pak žádost poslala australské národní centrále Interpolu do Canberry. Inspektor však nelenil, ještě jednou navštívil advokátní kancelář, promluvil se sekretářkou a od ní se dozvěděl, že to příkladné manželství Craffordových mělo přece jen trhliny.

Elli vyprávěla své kolegyni, jak se se svým manželem seznámila. Prodávala v obchodě s potřebami pro majitele jacht, on se tam přišel zeptat na jakousi součástku, ona se mu zalíbila, Elli byla velmi pohledná a přitažlivá žena.

„Měli Craffordovi hodně peněz?“ zeptal se inspektor sekretářky.

„Neřekla bych. To by přece Elli nechodila do práce.“

„Její manžel musel zdědit po první manželce značné jmění.“

„Elli si nikdy nemohla koupit nic dražšího. A řeknu vám ještě něco. Náš šéf pořádá každý rok poslední srpnovou neděli gardenparty. Samozřejmě že si každá vezme na sebe to nejlepší. Ale Elli neměla ani pořádný prstýnek. A vůz měla taky z druhé ruky.“

„Proč se přestěhovali do Spojených států?“

„Elli se v Austrálii nelíbilo.“

„Myslíte, že pro to měla nějaký zvláštní důvod?“

„Určitě. Dokonce o té zemi nerada mluvila. A přitom je tam tak krásně.“

„Byla jste v Austrálii?“

„Mám v Sydney starou tetu.“

„Chtěla byste tam žít?“

„Nevím. Ale Elli tam nechtěla být za žádnou cenu.“

„Myslíte, že měla špatné vzpomínky? Že se jí tam třeba něco nepěkného přihodilo?“

„Nikdy mi o ničem takovém neříkala.“

Centrála Interpolu v australském městě Canberra poslala krátce po sobě dvě důležité zprávy. První dopodrobna popisovala výsledek vyšetřování podivného úmrtí Craffordovy první manželky. V zásadě se nelišilo od toho, co vypověděl Christopher Crafford. Spory byly v určení jedovatého pavouka. Bylo však jedno, jestli šlo o tarantuli nebo o jiného, podstatné bylo, že australsí soudní lékaři zjistili, že si Craffordova manželka před spaním vzala mimořádně místo jednoho uklidňujícího prášku dva, což mělo za následek, že velmi tvrdě spala a nevzbudila se včas, aby pavouka zabila, ale navíc se objevila možnost, že prášky a pavouci jed mohli dohromady způsobit smrt.

Výsledek vyšetřování případu úmrtí Craffordovy první manželky byl překvapivý. Oženil se sice se starší, velmi bohatou vdovou, ale manželské štěstí netrvalo dlouho. Paní Hortenzie Craffordová byla panovačná, mladý manžel nesměl o ničem rozhodovat, dokonce prý na něm šetřila. A tak stále častěji jezdil do hor, kde se znovu pokoušel najít zlato. Australský vyšetřovatel zjistil, že se v pustině stýkal s příslušníky jakéhosi primitivního kmene původních obyvatel Austrálie, že jim vyprávěl, že se chystá znovu na moře, že všech prací se mu nejvíce líbí rybolov.

Jeho manželka byla nepřijemná, vymlouvala se často na jakési ženské potíže a tak nebylo divu, že si brzo našel milenkou. Byla to prodávka z obchodu s lodními součástkami Elisabeth, která se později stala jeho ženou. Seznámil se s ní nejméně o rok dřív, než přiznal při výslechu inspektoru Parkerovi.

To byla první nesrovnalost. Druhá byla ještě překvapivější. Když se australsí policisté snažili vypátrat kdy a kde se se svou milenkou oženil, zjistili, že v Austrálii žádná svatba nebyla. Ani inspektor Parker se nedozvěděl, kdy se ti dva brali. Prokurista advokátní kanceláře George Walton and George Walton však vypověděl, že se nová síla při nástupu prokázala platným australským cestovním pasem na jméno Elisabeth Craffordová.

Prodávka Elisabeth bydlela mimo město a do práce dojížděla. Přítelkyně o jejím poměru vůbec nevěděly a její rodiče taky ne. Ti se divili, když jim policista sdělil, že jejich dcera byla vdaná a jmenuje se Craffordová. Při vyšetřování, o něž požádal své australské kolegy z Interpolu inspektor Parker, se o úmrtí po kousnutí jedovatým pavoukem zjistilo toto:

Craffordovi bydleli v Austrálii v zahradní čtvrti Townsvillu v pompézní vile, připomínající šlechtické sídlo postavené ve viktoriánském slohu. Rozlehlý park, jedno křídlo s osmi ložnicemi pro hosty. Nádherný bazén a jen pár set metrů od rozsáhlé terasy soukromý přístav s jachtou. V pátek 6. listopadu došlo k tragické události. Ve vile, vzdálené od pompézního sídla snad jen pět set metrů, bydlel lékař dr. Hiwell.

„Mohlo to být krátce před půlnocí, když zazvonil telefon,“ vypověděl do protokolu, „ozval se zoufalý, rozčilený hlas

Christophera Crafforda, který doslova volal o pomoc. Říkal, že se stalo něco strašného a prosil, abych okamžitě přišel. Rychle jsem se oblékl a spěchal jsem k vile. Svítlo se jen v hale a v prvním patře v ložnici. Když jsem vešel dovnitř, spatřil jsem velmi vzrušeného, rozčuchaného souseda Crafforda v pyžamu. Lomil rukama a přivítal mě oznámením, že už je stejně pozdě.“

„Co jste viděl, když jste přišel do ložnice paní Craffordové?“ zeptal se australský policista.

„Nepořádek. Paní Craffordová ležela na zvalené posteli, noční košili měla omotanou kolem těla, zřejmě od toho, jak se v křečích obracela. Manžel pořád opakoval, že už je stejně pozdě. Shýbl jsem se k paní Craffordové, položil ucho na její hruď, pak jsem jí zkusil puls a řekl jsem zoufalému manželovi, že je opravdu pozdě. Jeho žena je mrtvá.“

„Jak na to reagoval?“ zeptal se policista.

„Řekl divnou větu: byl to pavouk. Nerozuměl jsem mu a tak jsem se zeptal jaký pavouk?“

„Co vám odpověděl? Ale pokud možno přesně.“

„Christopher Crafford neodpověděl, šel k posteli, odkryl noční košili a ukázal na místo pod pravým prsem.“

„Co tam bylo?“

„Tady ji kousl. Vidíte tu malou jizvičku. Jedovatá černá vdova. Zabil jsem ji. Táhle jsem ji rozšlápl, řekl mi a ukázal na koberec.“

„Kdy se to stalo?“ zeptal se doktora Hiwella policista.

„Taky jsem se ho na to zeptal.“

„A co vám odpověděl?“

„Nevěděl. Přišel před chvílí a pavouka zašlápl těsně předtím, než mně volal. Dýchala ještě, když jste se vrátil, zeptal jsem se a Crafford řekl, že neví. Už od dveří si všiml, že leží nějak divně, nenormálně. Přišel k posteli, zvedl pokrývku a spatřil obrovského pavouka.“

Australská policie poslala zbytky jedovatého pavouka do laboratoře, kde znalci potvrdili, že jde o snovačku americkou *Latrodectus mactans*, lidově nazývanou černá vdova. Tuto okolnost bylo možné exaktně zjistit podle dobře zachovaného rudého znaku ve tvaru přesýpacích hodin, který mají jen samičky. Příčina smrti byla tedy zjištěna přesně, záhadou zůstala skutečnost, jak se právě tento pavouk objevil v oblasti, kde normálně nežije.

První, sice velmi neobvyklá smrt, se jakžtakž dala vysvětlit. Bylo možné podezřívat z vraždy Christophera Crafforda. Policisté však nezískali jediný důkaz. Druhá smrt kousnutím ale jasně dokládala, že manžel Elisabeth Craffordové nemůže být tak naivní, aby použil dvakrát za sebou tak výjimečného a hlavně stejného způsobu vraždy. Inspektor Parker byl tedy přesvědčen, že v tragédii vystupuje ještě další, zatím neznámá postava. Ta se objevila ve druhém hlášení australské centrály Interpolu.

Šlo u zdánlivě nesouvislé okolnosti, v nichž zahráli hlavní roli členové misijního sboru Poslové boží dvojitého kříže. Tato organizace měla pouze černé členy a byla pravděpodobně tajná, určitě však nelegální. Případ začínal neobjasněnou vraždou a končil cestou jednoho z členů tajné společnosti. Jmenoval se Josua Pouris a pohraniční kontrola ho zadržela na letišti při odjezdu ze Spojených států právě na pokyn australské centrály Interpolu.

Druhý černý muž se jmenoval Jeremiah Pouris a byl bratrem Josui. Našli ho zavražděného neznámým pachatelem bílé pleti v lese nedaleko Townsvillu. Podle protokolárních zápisů lze uvést pravděpodobný průběh vraždy. Ti dva, běloch a černoch, měli v nedalekém lesíku schůzku. Jeremiah Pouris byl na místě, dřív, proto se rozhlížel, odkud se ozvou kroky bílého muže. Schůzka se totiž konala půl hodiny před půlnocí, měsíc nesvítíl, tak byla tma jako v pytli.

Po chvíli se ozvaly kroky, zapraskalo roští, pak se ozval hlas:

„Jsem tady. Kde jsi, Jeremy?“

„Tady jsem,“ ozval se hlas ze tmy.

„Kde?“ zeptal se bílý.

„Tady, pojď blíž.“

„Seš tady sám, Jeremy?“ zeptal se bílý.

„Jasně že sám. Ta věc se týká jenom nás dvou.“

„To máš pravdu. Jen nás dvou.“

„Já se ti omlouvám, ale musíš mi dát ty prachy, já je totiž nutně potřebuju a ty teď máš dost.“

„No tak dobře,“ řekl bílý, udělal pár kroků ve tmě, vytáhl z kapsy pětadvacítku a třikrát vystřelil. Později zjistil soudní lékař, že první rána zasáhla hrudní koš, nemusela být smrtelná, druhé dvě vypálil neznámý vrah zblízka do hlavy své oběti, což se dalo definovat jako rány z milosti anebo spíš pro jistotu.

Policie nenašla jedinou stopu, která by vedla k vrahovi. Oběť identifikovali snadno. Jeremiah Pouris byl členem tajné společnosti Poslů božích dvojitého kříže. A jeden z členů spolku se objevil na letišti v Atlantě, hlavním městě amerického státu Georgia, kde došlo k podezřelému úmrtí Elli Craffordové, za svobodna Morrisonové.

Bůhví proč vyšetřovatelé australské centrály Interpolu tušili souvislost mezi členem spolku Poslů božích a uškutnutím jedovatého pavouka. Jisté je, že se po zprávě o zadržení inspektor Parker sebral a okamžitě letěl do Atlanty. Zčásti proto, že si už nevěděl s těmi jedovatými pavouky rady, zčásti proto, že ho k tomu rozhodnutí vedl detektivní čich, ten šestý či sedmý smysl, bez něhož se dobrý policista neobejde.

Josua Pouris byl obrovský černý muž, měřil snad celé dva metry a vypadal jako papoušek. Kalhoty měl červené, košili s květy slunečnic v původní velikosti, na krku mu viselo pár těžkých zlatých řetězů, v pravém uchu měl náušnici z doby královny Viktorie. Ocítl se v nepříjemné situaci, nedal to však na sobě znát. Choval se rozvážně jako kazatel, který i v policajtech vidí své ovečky, které musejí být spaseny. Měl pevné morální zásady, inspektor Parker hned po prvních větách pochopil, že ten bláznivě vystrojený šašek říká čistou pravdu. Zatkl ho krátce před vstupem do letadla, které mu mělo zajistit svobodu. Když ho přivedli před inspektora Parkera, po prvních větách pochopil, že prohrál. Ale nemrzelo ho to, měl vztek, když se dozvěděl, že jeho akce tragicky ztroskotala.

„Věděl jsem, kdo zabil mého bratra,“ řekl hned na úvod výslechu.
„Hlásil jste své podezření policii?“ zeptal se inspektor Parker.
„Prosím vás! Jen bych se dostal do maléru.“
„Nikomu jste se s podezřením nesvěřil?“
„Mám rozum. Žádný by mi nevěřil. Bílí nás považují za blázny boží. Neberou nás vážně. Myslí si, že jsme primitivové z buše. Absolvoval jsem čtyři semestry práv na melbournské univerzitě, ale pak jsem to vzdal.“
„Nešlo vám to?“
„Ale šlo. Nesnášel jsem posměšky a ústrky mých bílých spolužáků.“
„Kdo tedy zavraždil vašeho bratra Jeremiaha?“
„Christopher Crafford.“
„Máte pro své tvrzení důkazy?“
„Nemám. Proto jsem přiletěl za ním do Augusty. Vím, že by mi žádný soudce nevěřil.“
„Proč si myslíte, že Crafford zavraždil vašeho bratra?“
„Protože ho Jeremiah měl v hrsti.“
„Něco na něj věděl?“
„On mu totiž obstaral černou vdovu.“
„Jak to víte?“
„Protože jsem ji přivezl. Pracuji jako stevard u australské letecké společnosti Quantas. Létám po celém světě. Jednou za mnou brácha přišel a vykládal mi, že má vynikající byznys. Potřebuje přivést pro vědecké účely tropického pavouka *Latrodectus mactans*. Pro nějakou výzkumnou laboratoř, říkal. Tak jsem tu potvora přivezl v plastické krabici na sendviče.“
„Komu jste pavouka předal?“
„Bráchovi.“
„A on?“
„Craffordovi.“
„Zaplatil mu?“
„Jistě. Šlo to z ruky do ruky. Černej chlap nemá jinou jistotu než prachy na dlaň.“
„Takže bylo všechno v pořádku.“
„Jen pár dní. Pak se objevila v novinách zpráva, že Craffordova manželka zemřela po kousnutí černou vdovou a my jsme věděli, že ji Crafford zavraždil.“
„Proč jste nešli na policii?“
„Protože nejsme blázni. Jsme členy spolku Poslové boží dvojitého kříže a policajti nás mají v záznamu jako osoby podezřelé. Prostě jsme nechťeli mít oplétačky.“
„Crafford věděl, že to víte?“
„Jasně. A brácha si na něj jednou počkal před tou jejich přepychovou vilou a řekl mu to.“
„Co mu řekl?“
„Že je svině. Že ho podtrhl. Že by se nikdy k takovému svinstvu nepropůjčil. A Crafford mu slíbil peníze. Crafford od nás toho pavouka totiž koupil za padesát dolarů. Ale ne amerických, australských. Stará bouchačka by ho přišla draž.“
„Tenkrát v noci mu měl přinést peníze?“
„Dva tisíce. Ale brácha mu o ně neřekl. Nevydíral ho. Crafford mu ty prachy sám nabídl. Ale pak do něj našil tři kulky. Víte, inspektore, můj brácha nebyl žádný anděl. Hodně pil a taky hrál blackjacka, ale podrazník nebyl a Craffordovi nic neudělal.“
„Jste tedy přesvědčen, že Christopher Crafford zavraždil svoji manželku Hortenzii pomocí jedovatého pavouka.“
„Tak to bylo.“
„Jste ochoten svou výpověď podepsat?“
„Samozřejmě. Bude-li třeba, potvrdím to před soudem pod přísahou.“
„Proč jste se vypravil do Augusty?“
„Přišel jsem pomstít smrt svého bratra.“
„Chtěl jste zastřelit Christophera Crafforda?“
„Ne. Přivezl jsem mu pavouka.“
„Jedovatou černou vdovu?“
„Stejnou, jakou zabil svoji manželku.“
„Ale Crafford žije.“
„To jsem nevěděl. Řekli mi to až po zatčení na letišti. Měl jsem smůlu. Přinesl jsem pavouka v krabici do domu, kde bydlí Crafford se svou novou ženou. Dostal jsem se v noci na balkón a otevřeným oknem jsem pavouka vhodil dovnitř. Crafford měl zemřít stejným způsobem, jakým zavraždil svou manželku, aby se dostal k jejím penězům.“
„Kdy jste vhodil pavouka dovnitř?“
„Kolem půlnoci.“
„Jenže ta černá vdova dostala hlad až brzo ráno, když už byl Crafford z domu a kousla jeho ženu Elisabeth.“
„Udělal jsem chybu, nepočítal jsem, že pavoukovi bude trvat pár hodin, než se po dlouhém pobytu v krabici probere. Je mi líto. Měl jsem právo pomstít smrt bratra, ale neměl jsem právo zabít nevinnou Elisabeth Craffordovou,“ řekl člen spolku Poslové boží dvojitého kříže Josua Pouris.
Koncem listopadu 1986 odsoudil trestní senát v Augustě v americkém státě Georgia Christophera Crafforda za vraždu manželky na doživotí a podruhé na doživotí za zavraždění člena spolku Poslové boží dvojitého kříže Jeremiaha Pourise.

Josua Pouris, spravedlivý černý muž, který se strojí jako papoušek, byl odsouzen na deset let vězení pro nezáměrné zabít Elisabeth Craffordové, která možná ani nebyla Craffordovou právoplatnou manželkou.

8. Případ modlí se mrtvoly (Bolívie)

Motor mu začal vynechávat, už když projížděl kolem Kolumbova pomníku, po pravé straně Ramblas už jen taktak dojel za první roh a zaparkoval dvěma koly na chodníku. Komisař Cerrado měl smůlu, snad už jen proto, že byl pátek třináctého února 1953. Vrátil se na Ramblas a čekal na taxi. Jel kolem kočár, kterými se po Barceloně projíždějí turisté. Měl dvě volná místa. Komisař Cerrado mávl na kočího, skočil na stupačku a zeptal se:

„Kam jedete?“

„Na Plaza de los Glorias.“

„Svezu se kousek s váma. Zůstal jsem viset s vozem.“

Sedl si proti muži s chlapcem. Usmál se na ně, aby mu prominuli. Pak si je začal prohlížet. Hned ale odvrátil pohled, zapálil si cigaretu a začal povídat, jaké je na únor horko, že ten vítr od přístavu nevěstí nic dobrého, taxikáři včera stávkovali a ještě dnes není na ulici ani jeden.

„Mám smůlu,“ řekl muži sedícímu naproti, „vysadil mi motor, potřebuju se dostat do servisu, aby mě odtáhli.“

Pak hvízdnul na kočího, požádal ho, aby chvilku počkal, že si skočí za roh do autodílny, za chvíli se vrátil a s kyselým obličejem řekl spolucestujícímu:

„Ty lidi už vůbec nestojí o peníze. Servis Seatu a nemá vůz, který by mě odtáhl! Svezu se s vámi ještě kousek, jestli dovolíte.“

Když kočí zabočil na Avenida de José Antonio Primo de Rivera, ozvala se siréna policejního vozu. Pak je předjel ještě druhý, postavil se napříč, kočí musel zastavit, komisař Cerrado vytáhl z kapsy železku a ještě než policisté kočár obklíčili, nasadil je svému spolucestujícímu na ruce.

„Zatýkám vás jménem zákona!“

Ale to už přiskočili policisté, vstřčili zatčeného a chlapce, který ho doprovázel, do jednoho z policejních vozů a rychle odjeli. Komisař Cerrado zaplatil kočímu, nasedl do druhé černé limuzíny a spěchal na policejní komisařství.

„Představ si, jaké jsem měl štěstí,“ řekl svému asistentovi, „vyplivl mi auťák, skočil jsem do prvního kočáru a najednou jsem seděl proti chlápku s klukem, kterého hledá Interpol. Dneska ráno jsem měl jejich fotky v ruce. Tak jsem si ten jeho fajnověj ksicht pamatoval. No, a je to.“

Komisař Cerrado z barcelonského policejního sboru měl štěstí. Už pár měsíců předtím měl četník Louis Rivera smůlu. Sloužil v malém bolívijském městečku Duelta už přes deset let, ale nikdy ještě nevyšetřoval vraždu. Duelta bylo malé ospalé městečko vzdálené necelých sto kilometrů od hlavního města La Pazu, chlapi se tu prali většinou v sobotu kolem půlnoci, kradli jediné Cikáni. Když se někomu ztratily slepice, věděl četník Rivera, kde hledat zloděje.

V neděli 18. srpna 1946 příběhla na četnickou stanici stará Castromerová, zajíkala se hrůzou, vykládala páte přes deváté, nakonec odtáhla četníka Riveru za kukuřičné pole k lesu. Pak mu jen ukázala do straně, nechťela ani o krok dál. Četník vytáhl pistoli, spíš proto, aby se nebál a dlouhým krokem lezl nahoru.

Klečela před stromem s rukama sepjatýma, jako by se modlila. Byla nahá a mrtvá. Četník Rivera ji znal. Byla krásná, v Dueltě možná nejhezčí, jmenovala se Melinda Consuela Chicová.

Bůhví co ho to napadlo. Šel k ní opatrně, jako by ji nechtěl vzbudit, moc ji neprohlížel, nechťel si připadat jako sprostáček. Všiml si dvou průstřelů do zad, vzal ji do náruče a nesl ji podél lesa a kolem pole zaprášenou cestou na četnickou stanici. Když se dostal na dohled prvního stavení, svlékl si blůzu i košili a trochu ji zakryl. V kanceláři ji položil na pohovku potaženou voskovaným plátnem, na které čas od času přespávali opilci, přikryl mrtvou čistým prostěradlem, šel k telefonu a zavolal na ředitelství do La Pazu.

Přijeli inspektor Fernandez a dva specialisti z oddělení vražd a četník Rivera hrál v případě pár desítek minut hlavní roli.

„Jo, jasně že ji znám,“ řekl inspektorovi. „Je jí šestnáct, tedy bylo jí, narodila se ve Španělsku, a byla zasnoubená s mladým Gomezem, ale je to pár dní, co se začalo říkat, že zasnoubení zrušila.“

„Kdo je mladý Gomez?“ zeptal se inspektor.

„Syn starého Gomeze,“ řekl četník naivně.

„To předpokládám. Tak teda, kdo je starý Gomez?“

„Statkář, pane inspektore. Bohatý, nejbohatší v Dueltě.“

„Co snoubenec, když ho Consuela nechala?“

„Naštvalo ho to.“

„Měl na ni vztek?“

„Así jo. Koho by to nenakrklo, je to, teda byla to taková krasavice.“

„Jak se choval?“

„Jako blbec. Chodil za ní, prosil a vyhrožoval.“

„Mohl by ji zabít?“

„Co ten? Pane inspektore, je to mamínčin mazánek. A píše básně.“

„Víte něco o poměrech Chicovy rodiny?“

„Jo, pane inspektore, to tedy vím. Vědí to tady všichni. Je to divná rodina. Vůbec nevím, proč sem přijeli, proč si tady koupili dům, proč se jim tady zalíbilo.“

„Odkud se přistěhovali?“

„Přesně vám nepovím, ale její matka se narodila ve Španělsku. Je jí osmapadesát a je moc bohatá. Kdybyste viděl její šperky! To nemají ani herečky ve filmu.“

„No a co, že má šperky. Ukradla je snad?“

„Ale kdepak, pane inspektore, bůh chraň, je to počestná rodina. Ale šaty si nechává šít v La Pazu. A přitom nikdo z nich nepracuje.“

„Kdo ještě bydlí v tom domě?“

„Druhá dcera Carmelita, tý už je třiatdvacet a třináctiletý syn Pedro. Ten se narodil ve Francii a Carmelita ve Španělsku. Taková je to rodina, pane inspektore.“

„A co manžel?“ zeptal se inspektor.

„Není.“

„Jakto?“

„Je rozvedená.“

„Jak se snáší s ostatními ve vesnici?“

„Moc se s nimi nestýká. Nejdřív se ta rodina nikomu nelíbila. To víte, pane inspektore, rozvedená ženská, nic nedělá a žije si jako královna. Lidi se ptali, proč se sem vlastně přistěhovala, proč nezůstala někde ve městě. Proč si nenašla něco v La Pazu? A pak se tady občas objevuje záhadnej chlap. Přijede, odjede, někdy nezůstane dýl než hodinu a zase je měsíc bůhví kde.“

„Lidi se ptají?“

„Ptají. A protože nic nevědí, tak si vymýšlejí. Ale ženské by jí nastrčily psí hlavu. To víte, každá by taky chtěla zlatý řetízek nebo náramek. Jenže kam by ho nosila? Na pole?“

První byl na radě Roberto Gomez. Inspektor Fernandez si ho dal zavolat, hned po rozhovoru s četníkem. Roberto byl typ na prvního milovníka v operetě. Černé vlasy se mu leskly jako havraní peří, pleť měl sametovou, barvy správně upečeného chleba, oči se mu leskly, jako by je měl z černého křišťálu. Byl to trochu snílek, trochu melancholik a hodně naivní hoch. Když po prvních otázkách pochopil, že se mu nabízí možnost vyzpovídat se ze svého bolu, udělal to ochotně a s radostí.

„Mě to strašně překvapilo,“ přiznal se. „Hrozně moc ji miluju a ona mi taky pořád říkala, že beze mě nechce žít. A najednou konec.“

„Je to pravda, že jste se ji snažil přemluvit?“

„Párkrát jsem na ni počkal a vyptával se, co jsem jí udělal.“

„Hovořil jste i s její matkou?“

„Jednou jsem byl u nich, ale nedopadlo to dobře. Consuela byla najednou docela jiná. Nedokázal jsem si to vysvětlit. Hrozně jsem žárlil, pane inspektore, ale ublížit bych jí nemohl. Pořád ji miluju. A jestli se vám jedná o alibi, tak jsem celé to dopoledne byl se svým přítelem Pedrem. Dneska jel do La Pazu, ale zítra vám to dosvědčí.“

„Řekl jste, že jste strašně žárlil. Na koho? Vaše snoubenka si našla jiného?“

„Je to šmírák. Potulný herec. Jezdí s kočovným divadlem. Frajer ale světák. Zamotal jí hlavu. Zbláznila se do něj a ten chlap je podvodník, určitě si dělá zálusk na její peníze.“

„Jak se jmenuje?“

„Antonio Gonzales.“

„Kde bych ho našel?“

„Za vesnici je louka. Říká se tam Buena Vista, i když je tam rozhled akorát na smetišť. Má pár vozů a boudu se stělnicí.“

Vyšel z obytného vozu a voněl levandulí. Jeho obličej připomínal portréty hezounů na pohlednicích v době, kdy Rodolfo Valentino byl miláčkem žen celého světa. Choval se jako ředitel prosperující akciové společnosti a pýcha, drzost a přehnaná sebejistota z něj přímo vyzařovaly. Bylo mu třicet, měl orlí nos, jaký je povinnou rekvizitou hrdinů filmového plátna. Taky nosil černé kotníčkové botky s vysokým podpatkem.

„Znáte slečnu Consuelu Chicovou?“

„Samozřejmě že ji znám,“ řekl tenorem.

„Jak dlouho ji znáte?“ zeptal se inspektor.

„Už hezkých pár let. To byla ještě dítě. Ale už tenkrát moc krásné dítě. Ale teprve letos jsem si všiml, že z ní vyrostla rozkošná dívka.“

„Jezdíte sem každý rok?“

„Je to jedna z mých nejlepších štací. A jestli vás to zajímá, tak jsme se jeden do druhého zamilovali. Chtěl jsem se s ní zasnoubit.“

„Mluvil jste o tom s její matkou?“

„Ne. Nedostal jsem se k tomu a taky mi nenapadlo, že bych měl spěchat.“

„Nebyla přece plnoletá.“

„Byl bych počkal.“

„Kde jste byl toho odpoledne...“

„V době, o kterou vám jde, pane inspektore, tedy od 16 do 19 hodin, kdy zřejmě byl spáchán ten hrozný zločin, jsem byl na place. Seděl jsem v kase a prodával lístky na večerní představení. Viděli mě všichni, nejméně padesát lidí, včetně souseda Chicových.“

„Proč se o něm zmiňujete?“

„Protože ten pán je úhlavní nepřítel jejich rodiny. Nenávidí je z celého srdce. Je to špatný člověk.“

Nevypadal jako darebák. Jmenoval se Paolo Castro, možná že mu ještě nebylo třicet. Měl na sobě solidní oblek, jaký nosí bankovní úředníci. Při výslechu se přiznal, že se zamiloval do Consuely, ale ona o něm nechtěla ani slyšet. Znal ji od chvíle, kdy se sem přistěhovali, jejich zahrady sousedily. Několikrát se jeho míč ocitl v zahradě Chicových, jednou,

když si pro něj přišel, dostal od zahradníka facku, aby si podruhé dal při hře pozor. Jinak prý na něj pustí psy.

„Neměl jsem je rád, to musím přiznat. Jsou to nafoukanci, s nikým se moc nebaví. A na ni jsem taky měl vztek. Ale ublížit bych jí nemohl,“ řekl při výslechu.

Mimoto měl alibi. Kritického odpoledne hrál s přáteli v hospodě karty. Prohrával, a udělal tam scénu, na kterou si všichni vzpomněli.

Inspektor Fernandez si sedl s matkou Consuely do salónu s klavírem, dostal irskou kávu a povídal si s ženou, která musela být před dvaceti lety vyhlášenou krasavicí, jako by se sešli někde v kavárně. Byla smutná, ale oči měla živé, nebyla sice upovídaná, ale nic se nesnažila zatajit. Tak se inspektor dozvěděl, že je rozvedená, její bývalý manžel je bankéř. Rodina žila původně ve Španělsku, po rozvodu se přestěhovala do Duelty. Má slušnou rentu.

Svědci byli poslušní, vypovídali ochotně, snažili se být přesní. Jen sestra zavražděné tékala při výslechu očima po místnosti, neodpovídala na otázky, inspektor Fernandez měl pocit, že neříká všechno, co ví, že je nejistá, jako by měla strach. Samozřejmě že násilná smrt sestry způsobila v rodině nervový šok. Carmelita se však z něj ani po týdnu nedokázala vzpamatovat. Tak aspoň si její podivné chování vysvětloval inspektor Fernandez.

V neděli 25. srpna 1946 v deset dopoledne přiběhla na četnickou stanici matka Carmelity, vpadla do místnosti, kde úřadoval inspektor Fernandez, popadla ho za ruku a táhla ho ven. Nasedli do vozu, projeli městem, vběhli do vily.

„Moje Carmelita! Moje malá Carmelita!“ volala matka a lomila rukama.

Mrtvá dcera seděla zády ke dveřím u toaletního stolku v noční košili, hlava jí visela na prsa. Byla zastřelená zezadu dvěma ranami z koltu. Jedna kulka prolétla krkem, druhá hrudí a pravým prsem. Rány ani moc nekrvácely.

Inspektor zatelefonoval do La Pazu a požádal kolegy o pomoc. Technická skupina oddělení pro vyšetřování vražd zajistila stopy, pořídila fotografie, kde se dalo sejmuti otisky prstů, odvezla mrtvou na prosekturu, kde zjistili, že vrah zastřelil Carmelitu stejnou zbraní, jako byla zavražděna její sestra.

„Ten člověk to tady musel dobře znát,“ řekl inspektor Fernandez kolegovi z technické skupiny.

„To je pravda. Nesnažil se násilím otevřít dveře, zřejmě přišel tiše, nahlédl tímhle otevřeným oknem dovnitř, uviděl ji před zrcadlem u toaletního stolku, buď se právě mazala nebo se chtěla mazat krémem. Víčko je odšroubováno.“

„Jenomže v zahradě byli ti dva vlčáci a to jsou pěkně ostří psi,“ uvažoval inspektor.

„Jedině, že ho znali.“

„A on znal je a taky poměry v domě. Počkal si, až matka s klukem odjedou a když byla Carmelita sama doma, tiše vešel dovnitř...“

„Nemusel. Mě se zdá, že ji mohl zastřelit otevřeným oknem.“

„To nám ukážou stopy, otisky a balistická expertiza.“

„Každopádně to byl perfektní střelec. Mířil přesně,“ řekl technik. „I když to na tu krátkou vzdálenost zase není bůhvíjaký kumšt.“

Inspektor Fernandez znovu poslal četníka Riveru pro souseda Castra, ten však měl perfektní alibi. Ale přece jen potvrdil domněnku kriminalistů.

„Já ty dvě potvory moc dobře znám. Když je před lety přivezli, byli to pejsánci na hraní. Ale teď...?! Já bych za jejich plot nestrčil ani nohu v holince. Musel to být někdo, koho hafání znali.“

„Mohli byste nám říct, kdo se s těmi psy kamarádlil?“

„Mimo rodinu nikdo. K Chicovým nechodilo moc návštěv a pošťák nikdy nevkročil za branku. Vždycky počkal, až si někdo pro poštu přišel.“

Druhá vražda způsobila mezi obyvateli Duelty obrovské pozdvižení. Do městečka přijeli z La Pazu další policejní experti, snažili se v rozhovorech s obyvateli objevit aspoň nějakou stopu. Neměli štěstí. Tři hlavní podezřelí - odmítnutý snoubenec, kočovný herec a žárlivý soused - nemohli zločin spáchat, protože byli v té době prokazatelně jinde a žádný z nich vlastně neměl k vraždě sebemenší důvod. Vypovídala zdrcená matka, vyptávali se všech příslušníků Castrovy rodiny, hovořili s mlékařkou, kam chodila služebná Chicových ráno nakupovat, vyšetřovali přítelkyni zavražděné Carmelity, snažili se najít motiv k vraždě. Marně.

Třetí den v devět večer se nejdřív ozval z náměstí před četnickou stanicí křik, venku ječely ženské, nakonec vtrhl do místnosti chlap a vykřikoval:

„Zase se tam střílí! Slyšel jsem, jak se tam střílí! Pojdte rychle, někdo tam je!“

Vyběhli před stanicí, naskákali do vozů, přijeli k vile a zjistili, že je všude naprosté ticho.

„Kde jsou psi?“ zeptal se inspektor kolegy, který to nemohl vědět.

„A kde je ten kluk? Ten přece musel vřeštět!“ řekl technik.

Opatrně otevřeli branku. Chvilí počkali, jestli se odněkud nevytíří vlčáci. Bylo ticho. Ani služebná se neobjevila ve dveřích, ani malý Pedro jim nevyběhl naproti. A paní domu nerozsvítila na schodišti v hale, ani nepřišla otevřít.

Ležela v ložnici na bílém koberci s růžemi, v hlavě dva průstřely, pod levou tvář přikrytou dlaní louží krve.

Prosakovala ornamentem bílého koberce a na parketách se měnila v uzounký proužek.

„Kde je ten chlapec?“ zeptal se znovu technik. „Přece ho taky neodpráskli!“

Pedro Chico se ztratil, psi byli taky bůhví kde, technici prohledali zahradu, dřevník vzadu u plotu, pak vzali důkladně jeden pokoj za druhým a zase snímali otisky prstů, zase dávali do plastických pytlíků pinzetami předměty, o nichž se domnívali, že by mohly být doličné. Inspektor Fernandez přešlapoval jako student před maturitou, drbal si bradu a cuchal těch pár už dávno rozčuchaných vlasů. Neměl ponětí, kde hledat zmizelého chlapce, měl strach, že ho kdesi taky najde s prostřelenou hlavou. Všechno totiž nasvědčovalo tomu, že se nějaký šílenec rozhodl vyvraždit celou rodinu.

Pak objevil v poličce mezi knihami nad toaletním stolem ve stojánku pod sklem fotografii muže. Nebyla dobrá, byla podexponovaná, amatér zmáčkl spoušť kdesi na chodníku v neznámém městě. Inspektor ji schoval do kapsy a dal podřízeným rozkaz, aby se pustili po stopě psů. Zavolali psovody, ti nejdřív prohledali zahradu, našli stopu krve a

vydali se po ní. Byla to psí krev. Asi po pětáctyřiceti minutách našli mrtvolu prvního vlčáka. Vrah ho postřelil a pes se ještě dostal tři kilometry od vily, kde zašel.

„Ale proč se dal právě tímhle směrem?“ zeptal se inspektor.

„Protože oba psi šli zřejmě za chlapcem,“ řekl jeden z psovodů. „Až sem totiž vedla stopa obou a ten druhý dostal právě tady kulku do hlavy. Vrah se ho musel zbavit, aby ho neprozradil.“

Prohledali lesy kolem. Na mýtince narazili na stopy. Pod velkým dubem bylo množství šlápót, ale taky stopy koní. Vlhká hlína byla udupána.

„Ty koně byli několik hodin uvázaní ke stromu,“ řekl psovod.

„Kolik jich mohlo být?“

„Vypadá to, že dva tři.“

„A šlápoty?“

„Mužské.“

„Několika mužů, nebo jen jednoho?“

„To vám teď ještě neřeknu,“ odpověděl psovod. „Počkáme, až se rozední a pak uděláme odlitky. Ale jestli vám jde o chlapce, tak dětské stopy tady nejsou.“

Hned ráno se pustili do výslechu svědků. Jak už to při vyšetřování bývá, mnozí hodně mluvili, i když nic nevěděli. Jistý rančer však vypověděl, že ten večer, kdy došlo k vraždě, si při večerní pochůzce pastvin všiml, že se v roští za potokem skrývají dva chlapi.

„Nejdřív mi nenapadlo, že by to bylo něco výjimečného,“ řekl, „kluci si kolikrát hrajou v roští nebo v lese. Ale tihle dva se přede mnou schovávali. Tak jsem zašel kousek dál, skryl jsem se za strom a chvíli jsem poslouchal. Já jsem ty kluky, pane inspektore, neviděl, ale zdá se mi, že jsem jednoho z nich poznal po hlase. Já si myslím, že to byl ten starostův spratek.“

„Syn starosty Duelyty?“ zeptal se inspektor.

„Jo, právě ten darebák.“

„Proč mu říkáte darebák?“

„Protože nechci říct rovnou kriminálník.“

„Něco provedl?“

„Něco? Ten toho už má na svědomí!“

Starosta Nuněz byl seriózní a velmi vážený pán, ale jeho syn Estéban se jaksi nepovedl. Každý, koho se inspektor zeptal, se buď vyhnul odpovědi anebo rovnou řekl, že je to grázl, který patří za mříže. Došli si pro něj, položili mu pár otázek, zjistili, že na kritickou dobu nemá alibi, sejmuli mu otisky prstů a srovnáním se přesvědčili, že jsou totožné s těmi, které byly na rámu otevřeného okna, kterým vrah zastřelil paní Chicovou.

Estéban Nuněz zapíral, jak se dalo. Tvrdil, že nemá s vraždou nic společného, nebyl ani na zahradě a u okna už vůbec ne. Nikdo s ním nehnul ani po dobrém, ani po zlém. Tak ho poslali za mříže ústřední věznice v La Pazu. Jak krátce poté zjistili v trestním rejstříku, byl už několikrát předveden na policii pro podezření z krádeže, nikdy mu však nic nedokázali. Starostův syn měl štěstí. Hned druhého dne se jakýsi bolivijský důstojník pokusil o atentát na prezidenta, byl přistižen, spoután a dopraven do ústřední věznice v La Pazu. Nebyl to výjimečný případ, v této oblasti nejsou pokusy o puč ničím zvláštním. Lidi se srotili na náměstí, někdo řečnil a jiný vyhrožoval, když se sešlo ještě víc rozhořčených chlapů, vykřikl některý z nich: na věznicí! a všichni se dali do pohybu.

Vtrhli do ústředního vězení, vytáhli kapitána z cely a pověsili ho na nejbližší telegrafní sloup. Estéban Nuněz a ještě několik dalších vězňů využilo příležitost a ve zmatku, který nastal, utekli.

Inspektor Fernandez však mezitím zjistil několik nových a velmi významných skutečností a tak ho ani příliš nemrzelo, že je darebák zase na svobodě. O zvrat v případu se totiž postarali pracovníci Interpolu. Když inspektor našel onu fotografii v rámečku, poslal ji pařížské centrále se žádostí o identifikaci. Na první pohled se taková akce zdála být naivní, ale ukázalo se, že moderní kriminalistické metody dokážou zázraky.

Špatná fotografie byla pořízena na ulici. Podle jména banky, která byla v pozadí, experti určili, že jde o barcelonskou ulici Calle de la Cruz Cubierta. Pracovníci pařížské centrály Interpolu se spojili se svou barcelonskou pobočkou, ta se pak obrátila na madridské policejní ředitelství na Puerta del Sol. Celé desítky odborníků pracovaly na identifikaci vyfotografovaného muže. Na výsledek nemuseli dlouho čekat. Ten neznámý pán se jmenoval Manuel Omega Ramos. Bylo mu pětapadesát, vypadal na svůj věk dobře, měl záznam jak na policejním ředitelství v Madridu, tak i v centrální kartotéce Interpolu.

Ten člověk prožil podivný život a jeho blízcí jakbysmet. Vyrostl v sirotčinci, ani matka, ani otec totiž nebyli známi. Takže i jméno Ortega Ramos mu kdosi kdysi napsal do osobních dokladů. Inspektorovi Fernandezovi se nepodařilo zjistit, jestli se v sirotčinci a pak v dalších dobročinných ústavech vyučil nějakému řemeslu, našel však záznamy o jeho chování. Jako dítě byl vzpurný, ale kdo není, později se z něj stal ukázněný chovanec. Když ho v osmnácti propustili, našel si zaměstnání u cirkusu. Snad proto, že se po nuceném pobytu v ústavech konečně cítil svobodným člověkem, snad proto, že se chtěl podívat do světa, o němž zatím jen četl nebo slyšel.

Začal jako tentáček, stavěl šapitó, když si slavný klaun Roco zlomil v manéži nohu, zaskočil v jeho masce za něj a měl úspěch. Stal se oblíbeným klaunem, ale naučil se žonglovat, vystupoval i jako krotitel. Na štaci v Bilbao se seznámil s krásnou Juanitou, zamiloval se do ní, ona jeho lásku opětovala a tak se vzali. Manuel se cítil jako v sedmém nebi. Měli svou vlastní maringotku, jezdili z města do města, milovali se a při dlouhých převozech z města do města si vymýšleli královskou budoucnost.

Pohoda trvala jen dva roky. Krásná Juanita se zachovala jako milénka ze špatného románu. Kdesi v kavárně, nebo snad přímo v cirkuse, kde prodávala mezi lavicemi cigarety a burské oříšky, se seznámila s mužem, o němž se v

pozdějších protokolech tvrdilo, že byl bankéřem. Jmenoval se Chico, tak dlouho krásnou Juanitu přemlouval, až s ním nakonec utekla. Není zřejmé, jak spolu ti dva žili v létech, kdy se jim narodily dvě dcery Carmelita a Melinda Consuela. Ale počáteční štěstí vybledlo, manželé se tak dlouho hádali, až se Juanita odhodlala k rozvodu.

Rozešli se v pohodě a po dohodě se pan Chico zavázal k placení alimentů. Rozvedená paní pravidelně dostávala měsíční příspěvek na výchovu dcer. Pak se Juanita znovu setkala se svým prvním manželem. Snad proto, že se ve druhém manželství zklamala, snad proto, že byla najednou s dvěma dcerami sama, dovolila Ramosovi, aby se k ní nastěhoval.

Žili spolu sice několik dalších let, narodil se jim syn Pedro, ale Juanita brzo pochopila, jak moc se její první manžel změnil. Nezájemně pil, co vydělal, to nechal po hospodách, když se napil, nevěděl, co dělá a dopouštěl se stále hrubších násilností. Dvakrát skončil, sice jen na pár měsíců, ale přece jen v kriminále. A Juanita mu utekla podruhé.

Odstěhovala se do daleké Bolívie, byla přesvědčena, že ji tam nenajde a pár let skutečně žila v klidu a pokoji. Renta pravidelně vyplácená druhým manželem jí stačila ke slušnému živobytí. Inspektor Fernandez se snažil vypátrat všechny zvraty v jejím bouřlivém životě, ale ti, kdo mu v tom mohli pomoci, byli mrtvi. Dokonce i syna Dueltského starosty našli jednoho rána v lapazském parku zavražděného. Matka i obě její dcery už nemohly promluvit. A tak se s určitostí dalo věřit jen jediné skutečnosti. Motiv k sérii vražd měl Manuel Ortega Ramos. Chtěl se své stále ještě milované ženě pomstít.

Interpol zahájil po podezřelém mezinárodní pátrání, všechny národní centrály dostaly fotografie otce Ramose i jeho syna. Inspektor, a nebyl sám, totiž předpokládal, že žárlivý otec zavraždil svou bývalou manželku a její dcery a unesl jejího a svého syna Pedra.

Tak se stalo, že v případě zahrála hlavní roli pověstná šťastná náhoda a barcelonský policista Cerrado, kterému vypověděl poslušnost jeho vůz, si ráno v kanceláři všiml vyvěšené fotografie mezinárodně hledaných a krátce poté se s nimi setkal v drožce, do které na barcelonské promenádě Ramblas nastoupil.

9. Případ hloupého nápadníka (Norsko)

Oslo bylo v šedesátých letech ještě poměrně klidné město. Grand hotel na Karl Johansgatan patřil k nejlepším. Před hlavním vchodem parkovaly 17. listopadu 1957 mezi jinými i čtyři limuzíny se švédskými čísly. V jedenáct večer zastavil před hotelem velký vůz. Vystoupili dva muži a spěchali dovnitř. Prošli halou rovnou k recepčnímu pultu.

„Bydlí u vás slečna Bergmannová?“ zeptal se jeden z nich a ukázal recepčnímu legitimaci.

„Bergmannová, Bergmannová ...?“ opakoval starý pán, který v deset nastoupil na noční službu. „Není to ta slečinka od filmařů?“

„Nevím, jestli je od filmařů, chci vědět, kde bydlí,“ řekl policista.

„Dvěštdvojka,“ řekl starý pán.

Oba policisté nečekali na výtah, vyběhli do druhého patra, zastavili se před dveřmi téměř na druhém konci chodby a zaklepal. Nikdo se neozval. Zaklepal znovu důrazněji. Teprve po dlouhé chvíli se ozval zevnitř nesmělý hlas.

„Kdo je?“

„Policie. Otevřete!“

Stála před nimi v hedvábné noční košili a bosa. Paže zkřížila přes prsa a dlaněmi si přikryla výstřih. Byla velmi mladá a velmi hezká. Modré oči, dlouhé plavé vlasy, postavu na první stránku magazínu pro muže. Snad se chvěla zimou, snad strachem.

„Co se stalo, prosím vás?“ zeptala se konečně.

„Všechno se dozvíte. Vaše jméno?“

„Bibiana Bergmannová.“

„Vaše papíry?“

Šla ke skříni, vytáhla cestovní kabelu, položila ji na roztlanou postel, chvíli v ní štrachala, pak podala policistovi švédský cestovní pas.

„Zaměstnání?“ zeptal se policista přísně.

„Maskérka. Jsem tady se skupinou režiséra Olofsona.“

„Oblečte se, půjdete s náma.“

Na chodbě stáli dva uniformovaní policisté, režisér Olofson v čínském hedvábném domácím plášti, pár hotelových zaměstnanců a tři nebo čtyři herci.

„Co udělala?“ zeptal se režisér, když ji odváděli.

Neodpověděla.

„Ano, řekněte mi, co jsem udělala?“ ptala se už potřetí.

„Všechno se dozvíte na komisařství.“

„Nemáte přece právo ...!“ ozval se režisér Olofson.

„Ale máme,“ odbyl ho jeden z uniformovaných.

Odvedli ji do vozu a odjeli.

Ani na komisařství se s ní příliš nebavili. Zavřeli ji do cely a nařídili:

„Sedněte si a čekejte!“

Byla zoufalá. Přestože si oblékla beraní kožich, třásla se zimou. Neměla ponětí, co a proč se děje. Nechali ji čekat do půlnoci. Pak ji odvedli dlouhými chodbami do třetího patra, kde už čekal vyšetřovatel. Měl červený zpocený obličej, jako by právě odněkud přiběhl, kouřil jednu cigaretu za druhou a křičel:

„Kam jste dala to dítě?“

„Nerozumím,“ řekla ustrašeně.

„Co jste udělala s tím dítětem?“

„S jakým dítětem?“ zeptala se nesměle.

„Nedělejte si ze mě srandu, slečinko! Dobře víte, oč jde.“

„Opravdu nevím, co chcete.“

„Nehrajte si na pitomou. Všechno víme, máme důkazy. Vytáčky vám budou houby platné. Víme, že jste unesla malou Solveigh Bronsonovou. Chcete z toho vytřískat peníze?“

„Proboha ne! Co si to o mně myslíte?“

„Takže se přiznáváte!“

„Nemám s tím únosem vůbec nic společného. Slyšela jsem o něm v rádiu. To je všechno.“

„Nemyslete si, že mě oblafnete! Říkám vám, že máme důkazy. Kde jste byla včera večer mezi sedmnáctou a dvacátou? No! Kde jste byla?“

Chvilí čekala. Ne, že by si nemohla vzpomenout. Jen si v duchu opakovala, co slyšela ve zprávách. Jakýmsi Bronsonovým se ztratila holčička. Šla si hrát do parku sousedícího s velkou zahradou vily ředitele Bronsona a už se nevrátila.

„V pět odpoledne jsme ještě natáčeli,“ řekla.

„Jste herečka?“

„Ne, maskérka.“

„Do kolika jste natáčeli?“

„Do šesti, možná do půl sedmé. Než se všechno uklidilo. Pak jsme šli společně na večeři. Někdy po deváté jsem odešla do svého pokoje.“

„Kdo vám to může dosvědčit?“

„Všichni.“

„Kdo všichni?“

„Celý filmový štáb. Jen asi čtyři odešli dřív. Šli se ještě za světla podívat do Uranienborgkirke, zítra jsme tam měli natáčet.“

„Nemyslete si, že vám na ty řečičky naletíme!“ řekl policajt s červeným obličejem a dal Bibianu Bergmannovou odvést zpátky do cely.

Seděla na prýčně a plakala. Marně se snažila zjistit, proč ji vyslýchali v souvislosti s únosem. Byla už k smrti unavená, když se někdy kolem páté ráno ozvaly na chodbě kroky, v zámku zachrastily klíče, do cely vstoupil dozorce navlečený do dvou svetrů a houkl na ni:

„Můžete jít, slečno!“

Dlouho jí trvalo, než pochopila. Zvedla se pomalu, jako by nevěřila. Podívala se na dozorce a na otevřené dveře.

„No co? Nechce se vám?“

„Chce,“ zašeptala.

„Tak koukněte vypadnout! Jste volná.“

„Proč?“ zeptala se hloupě.

„To dítě se už našlo.“

Propouštěl ji policajt s červeným obličejem. Když ji doprovázel k bráně, ještě se ho zeptala:

„Proč jste mě sem vlastně přivezli?“

„Protože nám někdo telefonoval, že jste dítě unesla vy.“

„A kdo volal?“

„To nevím. Zapomněl se představit.“

„Takže anonym?“

„Jo.“

„Lhář!“

„Zřejmě lhář,“ připustil policajt.

„Ale proč to udělal?“

„Jo, slečinko, to ví jen pánbůh všemohoucí.“

Vrátila se do Grandhotelu. Zalezla si do studené postele a přikryla se až po oči. Pak přišel režisér Olofson a řekl, aby si z toho nic nedělala, že zřejmě šlo o omyl. Navštívili ji technici ze štábu i Maja Knudsenová, která hrála ve filmu hlavní roli. Litovali ji, řekli jí, aby si dala sprchu a šla se nasnídat, v devět se vyjíždí na plac. Je třeba, aby byli všichni včas naučení. Ten den byl pro ni dlouhý jako měsíc. Byla unavená i zhnusená. Myšlenky jí odbíhaly a večer usnula, jako když ji do vody hodí.

Za týden už byla doma ve Stockholmu a vyprávěla známým, jak strašnou noc strávila v norském vězení.

Bibiana Bergmannová byla opravdu velmi hezká dívka, ve společnosti se cítila jako ryba ve vodě, nezkazila žádnou legraci a přesto žila sama, obklopena za každých okolností houfem nápadníků. Od malička si zvykla být středem pozornosti, měla však vynikající vlastnost - byla skromná, nezneužívala svých půvabů. Když se vrátila do rodinné vily na stockholmském předměstí, odpočívala, chodila na procházky se psem Dannym a s otcem vyjížděla každé odpoledne na ryby. Knut Bergmann byl totiž bohatý podnikatel a Bibiana vyrůstala v dostatku a přepychu.

Celého půl roku žila v klidu, v sobotu 3. května 1958 po šesté hodině večer, když se vrátila ze studia, zazvonili u branky dva páni a scéna, na kterou se snažila zapomenout, se opakovala.

„Jste Bibiana Bergmannová?“ zeptal se policista v civilu.

„Ano. Co se děje?“

„Půjdete s náma.“

„Proč prosím vás?“

„Všechno se dozvíte na komisařství.“

Přesto, že Knut Bergmann důrazně protestoval, okamžitě vytočil číslo svého advokáta, vyhrožoval skandálem, má přece dost vlivných známých, dva muži v civilu Bibianu usadili do vozu a odjeli s ní na komisařství.

„Kde jste byla předevčírem mezi šestnáctou až sedmnáctou hodinou?“ zeptal se vyšetřovatel, když si zapsal nacionále zadržené a vyplnil rubriky hlavičky protokolu.

„Ve studiu,“ řekla klidně.

„Jste si tím jistá?“

„Můžete si to ověřit.“

„Kdo vám to může dosvědčit?“

„Všichni kdo natáčeji „Skok do tmy“. Gerri, režisér, garderobiérka, osvětlovač, kompars.“

„Ti všichni vás znají?“ zeptal se policista naivně.

„Nepotřebujou mě znát. Stačí snad, když mě vidí. Myslím, že si mě pamatují zejména muži. Z čeho mě zase podezříváte?“

„Žena, jejíž popis se hodí na vás, unesla pětiletého chlapce,“ řekl policista.

„Můžu vás ujistit, že mám v hlavě docela jiné věci, než je únos pětiletého chlapce. Nevíte, co bych s ním dělala?“

„Volala jste jeho rodičům?“

„Nesmysl! Nevím proč.“

„Žádala jste půl miliónu výkupného?“

„Vy si snad děláte legraci!“

„Ne, slečno Bergmannová, našli jsme to dítě mrtvé. Únosce je uskrtil a zahrabal v lese. Pachatelka měla plavé vlasy jako vy.“

„Víte, kolik švédských dívek má plavé vlasy. Jak jste přišli právě na mě?“

„Dostali jsme telegram s vaším jménem a adresou.“

„Já vám něco řeknu, pane komisaři. Hledejte spíš toho, kdo ten telegram poslal,“ řekla ještě klidně, ale hned potom se rozplakala.

Stockholmská policie po udavači nepátrala. Nebylo třeba. O dva dny později se podařilo vystopovat a zatknout vražedkyni. Byla sice brunetka, ale ve skříni schovávala paruku s plavými vlasy.

Bibianin otec se dožadoval satisfakce, spílal stockholmské policii, ale vyšetřovatelé měli už dávno jiné starosti: dostali udání, tak je přešetřili, chytili skutečnou pachatelku, tak co. K Bibianě Bergmannové se chovali slušně, neporušili žádný předpis.

Neznámý dobrodinec pak krivě obvinil maskérku Bibianu ještě dvakrát, ale to už se vyšetřovatelé zabývali případem jen formálně. I jim už bylo zřejmé, že je ve hře muž, který se krásné Bibianě mstí a všemi prostředky se jí snaží otrávit život.

Policejní prezident, jehož navštívil Bibianin otec, sice slíbil, že se detektivové pustí po stopě pachatele, pátrání ale brzo uvázlo na mčlčině. Ve spisech však zůstal první i druhý anonymní dopis psaný na stroji velkými písmeny. Když se případ opakoval, vložil se do vyšetřování nejen londýnský Scotland Yard, ale i Interpol.

Bibiana totiž pracovala v létě 1961 se skupinou režiséra Olofsona v exteriérech anglického Stratfordu. Začátkem července unesla neznámá žena čtyřletou holčičku a pár dní poté, 11. července, přišel na adresu Scotland Yardu anonymní, anglicky a strojem psaný dopis, v němž pisatel obviňoval ze zločinu Bibianu Bergmannovou. Protože se případ opakoval, požádali vyšetřovatelé Scotland Yardu kolegy z Interpolu o spolupráci.

Tak se dostalo hlášení o případu s kopii dopisů a telegramu do centrály Interpolu, která v té době sídlila v pařížské čtvrti St. Cloud.

Zatímco se tvůrčí skupina filmařů vrátila do Stockholmu, Bibiana Bergmannová zůstala ještě tři týdny v Londýně. Vrchní komisař Howard vyslovil logickou domněnku, že by udavač mohl být některý z odmítnutých ctitelů krásné maskérky a snažil se pro svou teorii získat důkazy. Zatím marně.

Bibiana Bergmannová se vrátila do Stockholmu a hned příštího jara vyjela na natáčení do Itálie.

„Měla jsem strašnou radost, že jsem mohla jet s nimi,“ vypověděla později inspektorovi římské policie Bertoluccimu.

„Chtěla jsem zapomenout na všechny ty strasti. Pořád jsem měla strach, že se znovu ocitnu na policii.“

„Kde jste natáčeli?“ zeptal se inspektor.

„Kousek za Neapolí, v Amalfí. A ještě předtím v Sorrentu.“

„Jak se vám tam líbilo?“

„Pro mě to byl ráj. Na všechno jsem zapomněla. Bylo to pohádkové prostředí a na romantickém pobřeží jsme natáčeli film o velké lásce.“

„Jak to bylo s Knutem Borgessonem?“ zeptal si inspektor Bertolucci.

„Byl to kluk. Myslím, že mu nebylo víc než šestnáct. Zamiloval se do dívky, která točila poprvé, chodili spolu, spali spolu, prostě velká láska v prostředí, kde všechno kvetlo, všechno vonělo, za horkých nocí se nedalo spát.“

„Proč se rozešli?“

„Oni se vůbec nerozešli. Když už jsme byli skoro hotovi, dostali jsme na víkend dovolenou a skoro všichni, mimo té jeho lásky, jsme se jeli podívat do Říma. Produkční nám obstaral noclehy v nádherné vile Castell dei Fiori. A tam ho v neděli ráno našli mrtvého.“

„Kde jste byla v noci ze soboty na neděli?“

„Asi do dvou v noci jsme byli společně nejdřív u fontány di Trevi. Seděli jsme na náměstí v malé tratorii, pak jsme se chvíli procházeli, vzali jsme si taxi a jeli jsme do té vily.“

„Spala jste ve svém pokoji?“

„Samozřejmě.“

„Spala jste tam sama?“

„Jistě. Proč se ptáte?“

„Dostali jsme totiž dopis, v němž vás pisatel označuje za vražedkyni mladého Borgessona.“

„A vy si myslíte ...?“

„Nemyslím si nic, vyšetřuji případ podezřelé smrti. Ten chlapec podle výsledku pitvy zemřel na předávkování heroinem.“

„Co já s tím mám společného?“

„V dopise vás pisatel označuje za narkomanku, která už několik let bere drogy. Obviňuje vás, že jste mladého herce svedla a dala mu silnou dávku, kterou nepřežil.“

Při vyšetřování se zjistilo, že herec Borgesson strávil onu noc ve společnosti jakési dívky. Bylo je slyšet v pokoji skoro až do rána. Jeho společníce však zmizela, nebylo tedy nelogické, že v jeho pokoji byla do rána jeho kolegyně Bibiana. Vyslyšeli ji, poslali ji do nemocnice, kde ji vyšetřovali, žádné drogy v krvi nenašli. Současně však do protokolu o výsledku analýzy poznamenali, že v pondělí, kdy ji prováděli, mohlo být už na zjištění stop pozdě. Tak jako v předchozích případech, pomalu ale jistě se výsledek šetření ztrácel v nedohlednu.

V této fázi vyšetřování případu neznámého mstitelce se objevil na scéně otec Bibiany Bergmannové a sám se pustil po stopě. Jednoho dne ráno se objevil v kanceláři Bureau Central National stockholmského Interpolu a zeptal se:

„Máte tady nějakého odborníka na strojepis, pánové?“

„Samozřejmě,“ řekl jeden z úředníků a odvedl starého pana Bergmanna do místnosti technické skupiny. Tam se setkal s Erwinem Moorenschildtem. Měl štěstí. Oba si navzájem padli do noty, starý pan Bergmann hned po prvních větách pochopil, že je na správném místě.

„Podívejte se, inspektore, když budeme uvažovat logicky, přijdeme na jedinou možnou stopu. Bibiana je moc hezká holka. Od malička se za ní táhl houf kluků. Když se dostala k filmu, volali jí chlapi každý večer. Prožila pár snad šťastných, snad nešťastných lásek, nakonec však zůstala sama.“

„Znáte někoho, komu mohla ublížit?“ zeptal se inspektor Moorenschildt.

„Určitě jich bude osm deset. Ale my přece nepotřebujeme vyslyšet všechny. Máme v ruce dopisy. A čtyři z nich jsou napsány na stejném psacím stroji. Můžete mi pomoci najít ten psací stroj?“

Na první pohled to vypadalo jako bláznivý nápad, chtít najít ve Švédsku, v Norsku, v Itálii a v Anglii určitý psací stroj. Zástupce stockholmského Interpolu však stopu považoval za velice nadějnou. Rozložil si fotokopie dopisů na psací stůl, prohlížel je pod lupou, udělal si pár poznámek, pak začal Bibianině otci vysvětlovat.

„Nejsou psány na stejném stroji. Snad jen tenhle a ten třetí. První velkými písmeny, třetí normálně.“

„Myslíte si, že bych se mohl pokusit najít ten psací stroj?“ zeptal se pan Bergmann.

„Je to možné. Pokusíme se o analýzu, snad se nám podaří určit značku psacího stroje, ale co potom, pane Bergmanne?“

Jak chcete najít majitele psacího stroje, v Evropě jich jsou statisíce.“

„Nebudu hledat mezi všema. Pokusím se zjistit, jestli nemá takový stroj některý z bývalých Bibianiných nápadníků.“

„Jsem vám k dispozici, pane, a říkám vám rovnou, že máte šanci. Každý stroj totiž píše jinak. Pokusíme se vypracovat charakteristiku stroje, na němž byly napsány ty dva dopisy a určit jeho šifru.“

„Jakou šifru?“

„Popis typu stroje. Asi tak, jako když podle vystřelené kulky určujeme zbraň, z níž byla vystřelena. Napsané písmeno se podobá otisku prstů. Nejdřív se změří obyčejným pravítkem délka stovky písmen naklepaných na tom stroji. Tady nám to dává 260 milimetrů. Takže si napíšeme 260. Dál budeme zkoumat umístění písmene t. Ta malá čárka je u některého psacího stroje přesně uprostřed, ale u jiného víc vlevo nebo víc vpravo. Je symetrická nebo asymetrická? V našem případě je symetrická, což ve vzorci vyjádříme číslem 1. Pak se podíváme, jestli jsou písmena otevřená nebo uzavřená. V našem případě jsou otevřená, podívejte se například na u. Pro tento případ přepíšeme do vzorce B. Nakonec se podíváme na rozkrok vnitřních dvou čar velkého M. Špička nám jde až dolů, což vyjádříme velkým A a dostali jsme vzorec 260-1-B-A.“

„A co typ písma?“

„V našem případě je to Pica 12.“

„Jenže podle vzorce nemůžu najít stroj. Musel bych znát aspoň značku.“

„Pokusím se to zjistit v centrále. Pojdte, sedneme si na chvíli vedle a vypijeme si kávu. Co říkáte?“

Po necelé hodině čekání vyklepal dálnospis zprávu, že jde pravděpodobně o přenosný psací stroj značky Olympia, vyrobený v Německu v letech 1945 až 1948, běžný model označený číslem 8. Osoba, která stroj použila, psala jen jedním prstem. „Moc vám děkuju,“ řekl pan Bergmann a inspektor Interpolu mu odpověděl:

„Přeju vám hodně štěstí, pane. Budu vám držet palce.“

Sedl do vozu a odjel. Pan Bergmann byl vážený a zámožný obchodník. Kdysi začínal z ničeho. Dostal se nahoru proto, že byl pilný, houževnatý, tvrdohlavý a ničím se nedal odradit od vytčeného cíle. To všechno jsou vlastnosti dobrého detektiva. Měl tedy předpoklady skončit svou cestu od jednoho psacího stroje k druhému úspěšně.

Vypsal si z Bibianina telefonního seznamu adresy několika nápadníků. Další měla v deníku, jiné na obálkách milostných dopisů. Vybral tři muže, o nichž věděl, že se s nimi dcera stýkala i delší dobu. Uvědomil si taky, že nemá smysl hledat přenosnou Olympii v kanceláři, ty malé stroje bývají doma na psaní dopisů. Vzal si objemnou kabelu, aby vypadal jako opravář.

V prvním případě nepochodil. Muž, kterého navštívil, ho ujistil, že nikdy žádný psací stroj neměl, proto si taky nemohl objednat opravu. Pan Bergmann se omluvil a odjel za druhým podezřelým. Ani on nepřicházel v úvahu, zavedl ho totiž do pracovny, ukázal na elektrickou Facitku, řekl, že na ní píše už třetí rok bez jediné chybičky. Je to velice spolehlivý

stroj, neměl důvod volat do opravny a objednávat mechanika.

Třetí nebyl doma. Přišla otevřít matka. Stará dáma se podívala na pana Bergmanna s nedůvěrou.

„Jdu opravit váš psací stroj,“ řekl.

„Psací stroj? Proč? Můj syn na něm píše jednou za rok, co by se na něm mělo opravovat?“

„Přesto bych se na něj aspoň podíval, když už jsem tady.“

„Já vlastně ani nevím, kde ho má.“

„A jaká je to značka?“

„Milý pane, nikdy jsem si jí nevšimla.“

„Mám tady objednávku na vyčištění a repasáž.“

„Co je to repasáž?“ zeptala se stará dáma.

„Něco jako generálka.“

„Generálka na starém krámu? Vždyť by se to ani nevyplatilo!“

„Kdybyste mi ten stroj ukázala, řekl bych vám, jestli to stojí za to. Víte, madame, některé staré stroje jsou lepší než nové. Dneska už je nedělají tak důkladně jako kdysi.“

Odešla do vedlejšího pokoje. Našla ho ve skřini se zimními šaty. Pan Bergmann postavil kufík na stůl, otevřel víko. Byla to stará Olympia.

„Pokusím se odhadnout, co by to stálo,“ řekl.

„Ne, ne. Je to holý nesmysl. Syn ten stroj dohromady nepoužívá, proč by měl objednávat opravu. Nespletl jste si adresu?“

„Jestli dovolíte, podíval bych se aspoň, co mu je. Jestli vůbec píše.“

Nečekal na svolení, vytáhl z kabely papír, nasadil ho do válce a psal a psal. Nejdřív jedním prstem a hodně dlouho, jako by chtěl vystřídat všechna písmena, pak ho ještě vyzkoušel všemi deseti. Vytáhl papír, složil ho, uložil do kabely a řekl:

„Měla jste pravdu, madame. Ten stroj nepotřebuje generálku. Na to stáří píše ještě dobře.“

„Vždyť jsem vám říkala, že ho syn používá jednou za rok.“

Jel rovnou do kanceláře Interpolu a položil před inspektora Moorenschildta popsaný papír.

„Tak co, pane inspektore, je to on?“

Technik Interpolu nepotřeboval srovnávat písmo bůhvíjak dlouho. Vstal, stiskl panu Bergmannovi ruku, usmál se a řekl:

„Vý jste to dokázal, pane!“

Pro majitele kufíkového psacího stroje značky Olympia si došli hned druhého dne ráno. Nebránil se, nevymlouval, byl přesvědčen, že neudělal nic špatného. Při výsledku prohlásil:

„Moc jsem Bibianu miloval. Rozešla se se mnou. Zřejmě jsem pro ni nebyl dost dobrý. Chtěla se stát filmovou herečkou a já jsem jen prodávач pánské konfekce.“

„Myslel jste si, že si výhružnými dopisy získáte její přízeň?“

„Byl jsem o tom přesvědčen. Kdyby se na rok na dva dostala do kriminálu, mohla by být po propuštění ráda, kdybych se s ní oženil.“

„Tak proto jste to všechno dělal?“

„No, a co si myslíte, že jsem měl udělat? Na nic jiného jsem nepřišel.“

Hloupého nápadníka odsoudili na pět let vězení. V trestnici Kumla měl dost času přemýšlet o tom, kde udělal při námluvách chybu.

10. Případ carova nejslavnějšího vnuka (Francie)

V sobotu 15. ledna 1949 byl podmráčený, ospalý den. Obrazová galerie muzea v Agenu byla prázdná. V tuto dobu nepřijížděli do malebného francouzského města na řece Garonně na silnici mezi Bordeaux a Toulouse ani autobusy s turisty a milovníci umění taky seděli doma. Venku foukal ostrý vítr, uvnitř byla zima, domovník šetřil koksem. Krátce před polednem se ozval v galerii zděšený výkřik. Dozorce Duprés letěl k telefonu, zavolal na policii, za dvacet minut se v obrazové galerii objevil inspektor Leblanc s mladým asistentem.

„Proč si myslíte, že to byli ti dva?“ zeptal se inspektor hlídače.

„Protože tady nikdo jiný nebyl.“

„Vý jste je znal, že víte, jak se jmenovali?“

„Byli tady několikrát. Ta stará madame se vyznala v umění a její syn taky. Moc ten obraz obdivovali.“

„A jak že se jmenovali?“

„Van Arenbergovi.“

„Byli tady delší dobu?“

„Jo. Bydleli na náměstí v hotelu Étoile vert.“

„Jak k té krádeži došlo?“

„Seděl jsem nahoře, trochu jsem si s nimi povídal. Madame mi dala hned, když přišli, dost velké spropitné, oni to byli hodně nóbl páni. A já se ten Goyův autoportrét moc líbil. Pak někdo dole zazvonil, šel jsem otevřít, pošťák chtěl podepsat doporučený dopis. Když jsem se vrátil, byl Goya pryč. Na zdi zůstal jen rám.“

„A co ti dva?“

„Ti dva byli taky v čudu.“

„Jak se mohli dostat ven? Stál jste přece u dveří!“

„To vám nepovím. Asi si někde počkali, až zase vylezu nahoru, pak si otevřeli a zmizeli. Když jsem vám šel telefonovat,

tak už v galerii určitě nebyli.“

„Hlásil jste to řediteli?“

„Vždyť je sobota. Jezdí hned ráno na ryby. A teď, když je po sezóně, tady nebývá ani ve všední den.“

Inspektor Leblanc byl sice zkušený kriminalista, za třicet let služby už něco zažil, krádeže v obrazové galerii však ještě nikdy nevyšetřoval.

„Co je to za obraz?“ zeptal se nejdřív.

„Velmi cenný autoportrét,“ řekl hlídač.

„Autor?“

„Francisco Goya de Lucientes.“

„Jakou má cenu?“

„Ta se dá jen odhadnout. Takových dvacet miliónů franků.“

„Takže ti dva přesně věděli, co kradou.“

„Už jsem vám říkal, že se vyznali.“

„A bydlí na náměstí?“

„Tvrdili to.“

Inspektor věděl, že na něj nebudou čekat v hotelu, a přesto tam šel. Recepční ho přivítal, jako by na něj čekal.

„Byla to matka se synem. Baronka nebo hraběnka. Dost stará, trochu přihřblá, ale moc milá. A ten její syn byl prostě lord. Víte, inspektore, tihle aristokrati se prostě dovedou chovat. Víte, kolik nechali na nočním stolku pokojské? To byste neuhádl. Celou padesátku. Říkám vám, lordi.“

Inspektor Leblanc sepsal hlášení, poslal ho do Paříže, z Nábřeží zlatníků vyrozuměl vrchní komisař Benhamou ústředí Interpolu v rue Valéry 37 b. Přiložil i fotokopie otisků prstů a přesný popis pachatelů a v kartotéce Interpolu obratem zjistili, že vzácný Goyův obraz ukradl vnuk ruského cara Alexandra I. svobodný pán von Lüdinghausen a jeho matka.

Rok předtím už odnesli z benátského muzea vzácný a velmi ceněný obraz Francesca Guardiho nazvaný Náměstí svatého Marka a místnímu antikváři sebrali menší obraz Clauda Moneta. Proto rozeslaly ústředny Interpolu v květnu 1948 pod číslem 237/48 zprávu tohoto znění:

Mezinárodní zločinec Alexandr svobodný pán von Lüdinghausen, jeden z nelegitimních potomků ruského cara Alexandra I. současníka a protivníka Napoleona I. vystupující pod smyšlenými jmény, v poslední době jako kníže Golicyn. Stálé sledování. Prosíme o vypátrání bydliště. Telegrafujte přímo pařížskému generálnímu sekretariátu, ten předá dokumenty potřebné k vydání zločince zainteresovaným členským zemím.

Znali ho v mnoha evropských policejních organizacích a všude měli připraveny zatykače. Šikovný podvodník a zloděj i jeho prohnaná matka však pokaždé dokázali včas zmizet. Zůstávaly po nich jen prázdné rámy v obrazových galeriích, nešťastní antikváři a okradení klenotníci.

Měli za sebou pohnutou minulost. Zločiny páchali se značnou dávkou štěstí, ale i vychytralosti. Díky rozsáhlé akci Interpolu matku i syna zadrželi na švýcarských hranicích hned příští den po krádeži, v rychlíku na trati z Lucernu do St. Gotthardu. Madame von Lüdinghausenová, v té době jí bylo 89 let, měla Goyův autoportrét na svém těle pod košilí. Lze právem předpokládat, že byla nejstarší lupičkou v dějinách kriminalistiky. Se svým povedeným synem už provozovala toto nečestné řemeslo několik desetiletí.

Alexandr svobodný pán von Lüdinghausen se narodil v listopadu 1903 v St. Petersburgu. Jeho matka, rozená Corpeková, hrála na carském dvoře značnou roli. A její syn se už ve třinácti stal členem carské pážecí družiny, později studoval na petrohradské univerzitě. Když v roce 1917 vypukla revoluce, bylo mu čtrnáct a neměl moc životních zkušeností. Do jejich paláce vtrhla horda opilých bolševiků, zajala celou rodinu a odvěkla je kamsi do venkovského vězení uprostřed velké ruské země. Celé tři roky strádali v studených tmavých celách. Až v roce 1920 se Sašovi, matce a dvěma dalším sourozencům podařilo uprchnout. Dostali se na parník směřující do Německa.

Nebyli však sami, kdo měli štěstí, že si před bolševiky zachránili životy. Knížata, hrabata, baroni a jiní příslušníci šlechtických rodin pracovali jako taxikáři, vrátní, hlídači, hraběnky umývaly v hotelových kuchyních nádoby a pracovaly jako pokojské. V Berlíně, Paříži, v Římě a nakonec i v Praze se usadily tisíce ruských emigrantů. Měli co dělat, aby se uživil. Někteří, ale nebylo jich moc, si s sebou přivezli rodinné šperky a snažili se je prodat. Dostávali za ně od klenotníků a pokoutních překupníků jen zlomek jejich skutečné ceny.

Sašova matka se nehodlala přizpůsobit změně okolností. Neměla s sebou šperky, které by mohla prodat, o práci vůbec nestála. Ale rozhodně odmítla živořit z příležitostných obchůdků. A tak se plánovitě a záměrně pustila do podvodů. Některé jí vyšly, jiné ne. Největší úspěch měla v Berlíně.

Se synem se nastěhovala do procovského a velmi drahého hotelu Adler na třídě Unter den Linden. Navštívila jistého klenotníka a vybrala si u něj šperky v hodnotě dvouapůl miliónů marek. Představila se mu jako kněžna Golicynová a pod tímto jménem ji znali v recepci hotelu Adler. Klenotníka požádala, aby jí šperky poslal do hotelu v sobotu odpoledne, její syn je převezme a zaplatí šekem vystaveným na Dresdner Bank. Klenotník přijel na Unter den Linden vozem, dva jeho zaměstnanci navštívili kněžnu v jejím královském apartmá. Šperky od nich převzal syn Alexandr Golicyn a vystavil jim šek. Nikoho nenapadlo, že je sobota, peníze mohou inkasovat teprve v pondělí, až v deset dopoledne otevrou banky.

Šek nebyl krytý, žádná kněžna Golicynová neměla u Dresdner Bank běžný účet. Když se klenotník zeptal v hotelu Adler, jestli je panstvo ve svém apartmá nebo obědvá v restauraci, řekli mu, že kněžna se synem už v sobotu odjela.

Klenotník jel hned na policejní ředitelství, oznámil, že byl okraden, německá kriminální ústředna dala zprávu velitelům pohraničních přechodů, kněžnu Golicynovou a jejího povedeného syna zatkli i s uloupenými šperky. Byly všechny. Nestačili zatím prodat ani jediný prstýnek. Klenotník dostal své zboží zpět, Alexandr svobodný pán von Lüdinghausen

stál 2. září 1922 v berlínském Moabitu před soudem.

Byl to složitý proces s nečekaným koncem. Matka nebyla odsouzena vůbec, její dcera a Sašova sestra Vera dostala tři roky a šest měsíců, Alexandr svobodný pán von Lüdinghausen sehrál před trestním senátem tak dobře svou roli, kterou s ním nacvičil jeho obhájce, že skončil na pozorování na psychiatrické klinice v berlínské Charitě. Opustil ji po dvouměsíčním pobytu s lékařským vysvědčením, že není duševně zcela zdrav, nemůže tedy odpovídat za své činy.

Všichni pochybovali o rozumnosti takového rozhodnutí, ale zákon byl jednoznačně na straně zločince. Jako by to matku a syna povzbudilo k další činnosti. Opatrně plánovali a stejně obezřetně realizovali krádeže a loupeže. Jak se později ukázalo, měla hlavní slovo matka. Ta vymýšlela, kam pojedou, kde a co si přisvojí, jak si připraví ústupovou cestu z místa činu, aby je policie nechytla. Měli hodně štěstí, podařilo se jim pár drzých akcí, pokaždé dokázali včas zmizet a ani přesně organizované pátrací akce Interpolu nepřinesly výsledek. Dopadli je pak v roce 1925 v Gdaňsku, jenže matka a syn dokázali ještě před zahájením soudního líčení zmizet v Itálii. Svobodného pána von Lüdinghausena se podařilo přistihnout a zatknout až v březnu 1929 v Terstu.

Odsoudili ho za podvod na tři roky. Peníze však u něj nenašli, stačil je zřejmě dobře ukrýt a před soudem prohlásil, že je utratil. Při jeho způsobu života to znělo pravděpodobně. Ve vězení se choval jako aristokrat, spřátelil se s dozorcí i s ředitelem. Tak mu odpustili polovinu trestu a za půldruhého roku už zase byl v Benátkách.

V té době nebylo město průplavů, gondol a krásných žen přeplněno turisty s prázdnými kapsami jako dnes. V Benátkách se setkávaly osobnosti, průmyslníci, bankéři, milionáři, ale i dobrodruzi a falešní hráči z celého světa. Carův vnuk, vystupující zase jednou v roli knížete Golიცyna, rychle realizoval pár podvodů, půjčil si v kasinu peníze do hry, od jistého amerického zbohatlíka vymámil půjčku na zakoupení luxusního vozu. Včas však sbalil kufry a zmizel, než benátská policie informovaná oběžníkem Interpolu zjistila, že Golიცyn je Lüdinghausen a že je na něj opět vystaven mezinárodní zatykač.

Chytili ho v Římě, ale nic mu nedokázali. Dne 2. dubna 1929 ho však přece jen postavili před soud a poslali na dva měsíce za mříže za to, že neoprávněně používal jména kníže Golიცyn. Teď se mu lepila smůla na paty. Bydlel v nenápadném hotelu v Terstu a dopustil se dětsky naivního podvodu. Předstíral, že zdědil velký majetek, ale potřebuje zaplatit dědickou daň, aby mohl nemovitosti prodat. Slíbil jistému hlupákovi předkupní právo za směšnou cenu, vyinkasoval půjčku a zmizel. Chytili ho, ale díky skvělému výkonu šikovného obhájce odsoudili jen na jediný měsíc. Ten už si odseděl vyšetřovací vazbou.

V kartotéce Interpolu se objevil další záznam, ale zdaleka ne poslední. Lüdinghausen odjel k příteli do Španělska. Usadil se v Zaragoze. Byl pečený vařený v patricijském bytě svého známého a tak dlouho se motal v jeho pracovně kolem cenných obrazů, až mu jeden z nich ukradl. Při výslechu sice tvrdil, že ho dostal ctí a darem, ale pro jistotu zmizel dřív, než ho policisté s jeho přítelem konfrontovali. Tentokrát se objevil v Belgii.

Pro začátek zase začal malým podvodem. Jen aby měl na režii. Ale hned při prvním ho chytli. Dne 27. listopadu 1930 stál pro změnu před belgickým soudem a protože nešlo o bůhvíjaké částky, odseděl si v Bruselu jen tři měsíce. To se dalo vydržet. Ostatně byla zima a venku ošklivé počasí, za mřížemi seděl v teple a četl si knížky. Strava sice nestála za moc, ale on si přísahal, že sám sobě uspořádá hned ten den, kdy ho pustí na svobodu, okázalý banket s kaviárem, šampaňským a veselými děvčaty.

O večírku není v záznamech Interpolu žádná zmínka, zato pokračuje výčet dalších Lüdinghausenových zločinů. Přestěhoval se do Liège, vetřel se do společnosti tamějších uhelných králů a hrál s nimi poker. Namastil si kapsu, než přišli na to, že je carův vnuk podvodník a falešný hráč. A zase zmizel. Tentokrát ho odsoudili v nepřítomnosti na devět měsíců do žaláře a Interpol na základě rozsudku obnovil mezinárodní zatykač. Dostaly ho národní ústředny a filiálky této mezinárodní policejní organizace.

Podvodník Lüdinghausen se potopil, v Berlíně se však vynořil nad hladinu hrabě Medem. Byl to sakramentsky bohatý pán. Bydlel v nejdražším hotelu, objednal si nejluxusnější mercedes a najal si i řidiče, kterému dal ušít uniformu se zlatými admirálskými prýmkami. První cesta vedla do Lausanne. Na zadním sedadle Alexandr von Lüdinghausen a jeho matka Elisabeth, za volantem vyšňořený řidič. Ubytovali se v Esplanadu, vůz parkoval před hlavním vchodem. Zúčastnili se několika večírků místní honorace, na pár dní se stali středem pozornosti, jinak vůči cizincům velmi odměřených Švýcarů.

Hrabě Medem byl oslňující společník, choval se jako na carském dvoře, s každým se dokázal bavit jeho řečí, vyprávěl zajímavé epizody z cest a znal vtipy, které rozesmály každou společnost. Od některých známých si vypůjčil peníze, protože mu nepřišel včas poukaz z Venezuely, jiné obehral v kartách. Jednoho dne bylo apartmá v hotelu prázdné. Po synovi a matce zůstal jen nezaplacený hotelový účet a zoufalý řidič bez vozu. Ti dva odjeli nezaplaceným mercedesem.

Donekonečna se táhly případy drzých podvodů, klikatá byla stopa, kterou za sebou zanechávali po evropských městech. V Ženevě je na ulici poznal jeden z ošizených, zavolal na ně policii a v dubnu 1932 byl syn s matkou opět za mřížemi. Nechali si je ve vyšetřovací vazbě celého půl roku. Zjistili a prokázali jim desítky podvodů a po půlroce je předali soudním úředníkům do Berlína. Tam je pak, v době Hitlerova nástupu k moci, nekonečně dlouho vyšetřovali na svobodě. Ti dva však nečekali na rozsudek. Odjeli do Belgie, sehnali si falešné doklady a pod smyšleným jménem baron von Geiershof a baronka Elisabeth se pustili do dalších podvodů. Nejdřív obrali v Bruselu jednoho z nejprřednějších a taky nejzámožnějších starožitníků o dva cenné obrazy. Utekli s nimi do Paříže. Ubytovali se v hotelu Claridge, vystupovali zase jako ruští aristokraté, a tak nebylo nic podezřelého na tom, když vnuk cara Alexandra I. nabídl k prodeji dva cenné obrazy z rodinné sbírky.

Dostali obrovskou částku a začali peníze rozhazovat. Jejich rozmarný život jim však dopomohl k tomu, že se o nich začalo mluvit jako o velmi zámožných aristokratech. Proto se jim podařilo vylákat od starožitníků cenné gobelíny, obrazy a mědirytiny, které nezaplatili a hned je jinde prodali. Když zmizeli, sešli se poškození u vyšetřujícího soudce a Lüdinghausenovi byli v nepřítomnosti odsouzeni na pět let do vězení. Ani Interpolu se však nepodařilo zjistit, kde se

skrývají.

Hrabě a hraběnka Golycynovi se objevili 28. června 1936 v Andoře. Nezdřeli se zde dlouho. Hned první den si dobře prohlédli místo činu, maminka jako obvykle připravila plán loupeže, v noci ukradli z místního chrámu vzácný oltářní obraz a téže noci s ním přejeli francouzskou hranici. Zase měli štěstí. Na hranici si jich nikdo nevšiml. V Paříži obraz prodali za stotisícovou částku. Zřejmě se jim pařížská půda zdála příliš horká, po několika dnech se znovu objevili v Berlíně, kde už na ně čekali.

Tentokrát splnili policisté Interpolu svou roli na jedničku, údaje z jejich kartotéky pomohly soudci k důkazům. Svobodný pán von Lüdinghausen byl odsouzen na dva roky do vězení. Jenže odsouzený měl dost peněz na vynikajícího advokáta. Ten podal odvolání a Nejvyšší říšský soud rozsudek anuloval. Carův vnuk byl zase na volné noze. Ne nadlouho.

Jednoho dne si pro něj přišlo gestapo. Nějaký čas seděl v berlínské věznici, pak ho bez soudu odvezli do koncentračního tábora Mauthausen. Bylo mu šestatřicet, měl za sebou stovky podvodů, byl chytrý a šikovný, dokázal přežít i pověstný tábor smrti. V dubnu 1945, po pěti letech hrůzy a strachu jestli se dožije příštího dne, ho osvobodila americká armáda.

Z první telefonní budky zavolal sestře, ta se spojila s matkou, Alexandr svobodný pán von Lüdinghausen se poprvé po tolika letech pořádně najedl, vykoupal se, sehnal si perfektní oblek a vrátil se ke starému řemeslu.

Jen pár měsíců po osvobození zpronevěřil v Innsbrucku sedmdesát tisíc šilinků, v roce 1948 ukradl v Benátkách onen vzácný Guardiho obraz, pak ve francouzském Agenu slavný Goyův autoportrét, na němž je malíř v tehdy módním cylindru.

Chytili je. Matce bylo v té době 89 let. Jeho odsoudili v několika procesech na dohromady víc než pět let, matku osvobodili zčásti proto, že byla tak stará, zčásti proto, že její syn vzal kavalírsky všechnu vinu na sebe.

Zemřela ve věku 94 let, 16. prosince 1954 ji pochovali na ruském hřbitově v Berlíně-Tegel, jako nejstarší lupičku, zlodějkou a podvodnici historie kriminalistiky. Vynikala jedinečnou představivostí, mimořádnými kombinačními schopnostmi, svého syna naučila všem lumpárnám, které znal.

Když zemřela a on byl zase jednou na svobodě, cítil se osamělý, opuštěný a tak se znovu dal do práce. Brzy poté se stal postrachem dalších ředitelů obrazáren, starožitníků, správců chrámových pokladů a nakonec i pracovníků Interpolu, kteří ho znovu museli stíhat. Svobodný pán von Lüdinghausen se rozhodl rozšířit svůj podnik o další pomocníky.

V únoru 1955 si v berlínské Augsburger Strasse nedaleko stanice metra Bahnhof Zoo otevřel obchod se starožitnostmi. Bylo to dobré místo v centru města, jen pár kroků od hlavní berlínské obchodní tepny Kurfürstendammu. Neměl na tak drahý obchod peníze a tak si je vypůjčil od příslušníků berlínské ruské kolonie. Od emigrantů, kteří utekli před bolševiky, vyžebal jakoby do komise vzácné ikony, šperky, staré obrazy a jiné starožitnosti a začal prodávat. V té době neměly starožitnosti tak vysoký kurs jako později, ale on prodával a půjčky nevracel, tak vydělal spoustu peněz. Proto přijal do funkce řidiče vysokoškoláka Bautze a dvaadvacetiletého záměčníka Lehnera. Chtěl je zaučit, chystal se zase na velké akce.

Na směnku, kterou nikdy nesplatil, koupil od jistého amerického důstojníka honosný vůz. Za volant posadil Bautze. Na zadním sedadle vedle něj trůnil záměčník, kterého povýšil do šlechtického stavu a propůjčil mu jméno i titul. Lehner si vydrhl kartáčem ruce, dal si udělat manikúru a vystupoval jako vévoda Kurlandský.

Historie se opakovala. Přijeli do Baden-Badenu, ubytovali se v nejlepším hotelu Bellevue, šéf uspořádal večírek, který se v kasinu protáhl až do rána. Druhý den spali. Večer se student sháněl po novém šéfovi, zmizel však nejen on a vévoda Kurlandský, ale i vůz a zůstal jen bezradný student a nezaplacený účet.

Velký cadillac řízený vévodou Kurlandským projel zatím oblastí hornoitalských jezer, mířil na francouzskou Riviéru a po několika dnech přejel španělské hranice.

Na francouzském území došlo mezi šéfem a záměčníkem k hádce. Tito dva aristokraté se dokonce porvali jako Cikáni. Stalo se tak v malém a nenápadném hotelu nedaleko španělských hranic. Majitel zavolal policii, ta oba výtečníky vyslýchala. Hrabě Kurlandský svaloval vinu za rvačku na svobodného pána von Lüdinghausena a obráceně. Policista je napomenul, přijal ujištění, že už nikdy nic takového neudělají a nechal je odjet. Oni se však nedokázali dohodnout a rozešli se. Záměčník se vrátil do své dílny a podvodník se vydal na další cestu světem.

Později ho zatkl i v Marseille postavili před soud. Dostal šest měsíců za padělání osobních dokladů a za porušení zákazu vstupu na francouzské území. Když si trest odseděl, čekala ho cesta do Německa. Tentokrát ale však s eskortou. Na základě mezinárodního zatykače rozeslaného Interpolem se měl ze svých zločinů zodpovídat v Berlíně.

Téměř tři roky seděl darebák ve vyšetřovací vazbě, téměř tři roky trvalo vyšetřování podvodů, krádeží a zpronevěř Alexandra svobodného pána von Lüdinghausena. Kdosi nakonec spočítal, že těch případů bylo na tisíc. Denně putoval ráno z cely moabitského vězení do kanceláře vyšetřujícího soudce, od rána do večera odpovídal na otázky a zapisovatel čísoval další a další stránky narůstajícího spisu. Novináři měli žně. Aspoň jednou týdně se v některém čísle objevilo líčení epizody z života nepředstavitelně čilého dobrodruha. Stal se senzací číslo jedna, byl dokonce tak populární, že ho jakási bohatá vdova požádala o ruku a zaručila mu, že se o něj bude starat, až se vrátí na svobodu.

Bylo mu čtyřiapadesát a vypadal jako fešák v nejlepších letech. Když stál v říjnu 1958 před soudem Páté velké trestní komory Zemského soudu v Berlíně, vystupoval v roli elegantního gentlemana a získal si sympatie tisíců paní a dívek. Svou roli si pečlivě nacvičil, měl na to konečně dost času, a zahrál ji na výbornou.

Za výkon se mu dostalo mimořádného uznání. Byl odsouzen pouze na tři a půl roku do vězení a protože mu odpočítali tříletou vyšetřovací vazbu, měl být za půl roku zase na volné noze.

Po rozsudku ho odvezli do věznice Plötzensee, kde dostal životu nebezpečný srdeční záchvat a 18. prosince ho vězeňský lékař prohlásil za nezpůsobilého pro pobyt ve věznici. Prevezli ho do městské nemocnice Tegel-Jih v

Bernauer Strasse. Ani tady nebyl spokojen. Sotva mu trochu otrnulo, vylezl 11. ledna 1959 oknem do zahrady a zmizel. To byl signál pro soud, aby zmírnění trestu odvolal. Znovu na něj vystavili zatykač pro útěk z výkonu trestu, znovu se jeho jméno rozletělo do všech národních ústředí Interpolu. Vdova, která se do něj během přípravy procesu zamilovala a chtěla se za něj vdát, si to však na poslední chvíli přece jen rozmyslela.

Stal se příznakem evropských policejních sborů. Hledali ho v Berlíně, Paříži, Římě, Vídni a dokonce i na Balkáně.

Nakonec přece jen objevili stopu uprchlíka. Schovával se u své přítelkyně v Berlíně-Charlottenburgu. Vypravili se za ním, ale carův vnuk už byl tentam. Jeho přítelkyně tvrdila, že neměla ponětí, kdo je jejím milencem a údivem zapomněla zavřít ústa, když se dozvěděla, že spala v jedné posteli s aristokratem a mezinárodně hledaným zločincem zároveň.

Neutekl daleko. Skrýval se jen o pár ulic dál u svého právního zástupce. Byl přesvědčen, že ho tam nenajdou a tak klidně chodil do parku na procházky a ráno do mlékárny pro rohlíky. Jednou však, mezi pátou a šestou ráno, zazvonili u advokátových dveří dva policisté a Lüdinghausen šel znovu za mříže. Propustili ho na jaře roku 1960. Přestěhoval se do nenápadného penzionu na italské adriatické Riviéře u známého prázdninového střediska Catollica. Jmenoval se Friedrich Meyndorf von Arem. Doprovázela ho bratr Günter.

Číhali na německé turisty. Už předtím oba údajní bratři zkusili, jak jim to spolu půjde, a německá kriminální policie upozorňovala v novinách všechny, kdo měli namířeno do Itálie, aby se vyvarovali jakéhokoliv styku se dvěma podvodníky, kteří se vydávají za šlechtice a pod různými záminkami okrádají turisty. Nebylo to nic platné. Ti dva se ještě dokázali vetřít do přízně mladému bohatému páru na svatební cestě, ukradli novomanželům víc než tisíc marek a sebrali jim cestovní pasy. Několika náhodným známým, s nimiž se setkali před hodinou, ukradli šperky, peníze a fotografické aparáty.

Jako by tušili, že přehořívá, v pravou chvíli zmizeli. Když si už italští četníci mysleli, že si u mezinárodní ústředny Interpolu vyslouží ostruhy, vydal se Lüdinghausen a jeho komplic na velký okruh Evropou. Celých patnáct měsíců kradli, loupili, podváděli a padělali směnky v Itálii, Španělsku, Maroku, Belgii, Lucembursku a nikdo neměl to štěstí přistihnout je při činu. Pracovníci pařížského Interpolu podle docházejících hlášení sledovat na mapě jejich cestu a na jednotlivých štacích si zapichovali špendlíky s barevnými hlavičkami.

Ve čtvrtek 12. ledna 1961 přijel na pohraniční přechod v Nennigu v Sársku velký naleštěný citroen. Za volantem mladý muž, vedle něj starší pán. Podal celníkovi doklady pootevřeným okénkem. Bylo šest ráno, celník za chvíli střídal. Přesto si dopodrobna prohlédl cestovní pas se jménem MUDr. Hrabě von Rapnistir. Podíval se taky do dokladů šoféra pana doktora a když prohlížel mezinárodní zelenou pojistnou kartu, zdálo se mu, že jsou na ní přepsána data. Vzal si doklady a zmizel v budově celnice.

Museli zajet s vozem stranou, celník je pozval do budovy. Seděli v čekárně půl hodiny a carův vnuk věděl, že je zle. Nemohl však prchnout. Doklady měl v ruce celník. A ten se nedal zmýlit ani šlechtickým titulem, ani elegantním vzhledem a vybraným chováním staršího pána. Spojil se s nejbližší policejní stanicí, oznámil, že se dva muži snaží přejít na německé území zřejmě s padělanými doklady, nadiktoval ještě policistovi ve službě jejich podrobný popis a za půl hodiny si pro ně přijeli.

Hrabě Rapnistir a jeho mladý řidič byli zločinci. Teprve když kolem poledne odeslali jejich otisky policejnímu ředitelství v Berlíně, odkud je telefoto přeneslo do pařížské ústředny Interpolu, zjistili policisté v Nennigu, jaký lov se jim podařil. Zatkl mezinárodně hledaného lupiče, podvodníka Alexandra svobodného pána von Lüdinghausena a to byla v kriminalistických vodách hodně velká ryba.

Už 21. září 1961 stál carův vnuk zase před soudem v Moabitu. Neměli proti němu důkazy. Snažili se odsoudit ho pro celní přestupek. Ale udělali chybu. Zatímco seděl ve vyšetřovací vazbě, prodali jeho citroen za velmi nízkou cenu. Údajně aby touto částkou kryli pokutu, kterou dostal za falšování zelené pojistné karty. Nepochodili, nedokázali mu nic jiného a tak Lüdinghausena poslali zpátky do vyšetřovací vazby a policie i pracovníci Interpolu hledali další důkazy.

V tisku se už o životě darebáka neobjevila žádná zpráva. Jen jednou si jakýsi novinář vzpomněl malou notickou na jubileum velkého podvodníka. Případalo na 23. ledna 1962, den čtyřicátého výročí jeho prvního setkání s policií. A tak se dodnes neví, jestli nejslavnější z carových nelegitimních vnuků Alexandr svobodný pán von Lüdinghausen zemřel za mřížemi nebo v některém hotelovém pokoji, když se chystal na další podvod.

11. Případ krásných hyen (Thajsko)

Byl prý krásnější než Adonis, dovedl se chovat jako vévoda, bez problémů mluvil šesti světovými jazyky, nikdy si neoblékl nic nevkusného. Byl to pětihvězdičkový playboy, který navíc budil důvěru. Od boha měl dar zalíbit se každému hned po prvních větách. I cudné, i plaché ženy se za ním ohlédly a braly si jeho podobu do svých nejtajnějších snů. Jmenoval se Rashtrapati Bhavan, Gluman Ahmed Khan, Minasuri Tokimoto, Jean-Marie Duprés, Anvar Batouil, Charles Borroughs, Stephen Remington, Křišna Moothy, Arifin Nyone, Alan Finger Yogar, Denis Boucheséche, Sasaki Toto. Všechna jména měl zapsána v kartotéce zločinců hledaných Interpolem.

Měl vynikající, leč v jeho případě nebezpečné vlastnosti. Když to bylo vhodné, tak vyprávěl, když bylo třeba, dokázal účastně naslouchat. Velkýma očima barvy tmavého medu uměl beze slova vyjádřit obdiv, účast, soucit nebo nejhlubší lásku. Vypadal záhadně a tajemství, kterým se obklopol, dokázal zdůraznit zámlkami v pravou chvíli. Měl pěstěné ruce jako stvořené pro laskání milované ženy, plet' měl snědou barvy bílé kávy, voněl santalem, jinou kolínskou nepoužíval.

Když seděl u baru hotelu Ambassador v San Francisku, bylo mu teprve pětadvacet, ale života měl za sebou pro dva stoleté darebáky. Dal si whisky s jednou kostkou ledu, aby vypadal jako tvrdý chlap. Když nechtěl hrát vznešeného, pil pivo a někdy dokonce i zázvorové. Nosil jediný prsten, o němž tvrdil, že ho pradědečkovi za jakési zásluhy darovala královna Viktorie.

Byla krásná jako Afrodita, dlouhé plavé vlasy měla až na ramena. Jantarové oči jí zářily, usmívala se, pokud nespala, svůdným mnohoslibným úsměvem a ukazovala zářivě bílé zuby vhodné na reklamní leták. Jmenovala se Solange

Bousiérová, neměla v kartotéce Interpolu žádný záznam, přestože měla dobrodružné sklony, utekla z nemocnice, kde pracovala a potloukala se po světě. Chtěla prý poznat život zevrubně a všude. Není známo, jak se dostala do San Franciska, podařilo se však zjistit, jak se seznámila se svým Adonisem.

Chvilku se navzájem pozorovali a obrazně se obcházeli jako dvě šelmy, které se ocitly v jedné kleci. Rashtrapátí Bhavan použil hned na začátku flirtu svůj nejhlubší pohled se skloněnou hlavou, vydržel nekonečně dlouho ani jednou nemrknout. Ona se natáčela, aby viděl její profil, ležerně pohazovala hřívou perfektně rozčuchanou v nejlepší kadeřnickém salónu. Aby předvedla všechno, co hezká žena předvést má, přešla halou k pultu s novinami, ale ani se do nich nepodívala. Pak důstojně vystoupila po několika schodech na vyvýšené plató s koncertním křídlem, přičemž předvedla hru svých boků a všeho, co k nim patří. Nakonec se rozhodla, přešla dlouhým kočičím krokem halu a sedla si k barovému pultu tři židličky od něj.

Vstal až po několika minutách, zastavil se těsně před ní a hlubokým sametovým hlasem řekl:

„Jmenuji se Jean-Marie Duprés.“

„Já jsem Solange Bousiérová.“

„Jsem Francouz.“

„A já Kanadanka.“

„Myslel jsem, že jste taky Francouzka. Jinde přece nejsou tak krásné ženy.“

„Vidíte, že jsou,“ řekla pyšně.

„Co děláte v ošklivém San Francisku?“

„Jsem tu jen tak. Cestuju po světě a dívám se.“

„Vašima krásnýma očima musí být svět ještě hezčí.“

„A co tady děláte vy?“

„Obdivuji vás.“

„A když mě neobdivujete?“

„Tak prodávám elektrické přístroje.“

„Ve Spojených státech?“

„Teď právě ve Spojených státech. Jinak žiju v Asii. A co tady děláte vy?“

„Výjela jsem si na výlet.“

„Do San Franciska? Vím o hezčích místech. A jinak?“

„Píchám injekce. Až tenhle sport zařadí na olympijské hry, dostanu zlatou.“

„Jste ošetřovatelka?“

„Byla jsem. Přednedávnm jsem s tím sekla. Baví mě cestování.“

„Našetřila jste si asi dost peněz?“

„Dost ne, ale přece jen něco.“

Ti dva se nehledali, přesto se našli. Možná že ještě chvíli plácali konvenční nesmysly, možná že se deset dvacet minut dívali jeden druhému do očí, snad se oťukávali pohledy, gesty, přesně volenými slovy, v každém případě však šlo o flirt na vysoké profesionální úrovni. Krasavec Bhavan si dal záležet, Solange mu vracela poklony s jistotou a převahou ženy, která přesně ví, jak je přitažlivá.

Neřekli si však všechno. Bhavan především zatajil svou až příliš bouřlivou minulost. Odjakživa vystupoval jako člověk vždy ochotný pomáhat jiným. Chlubil se vysokými styky, jak mohl, zdůrazňoval, že pro něj není nic neřešitelné. Za svůj krátký život stihl několik zaměstnání. V Paříži začal jako pikolík v předměstské hospodě, později tvrdil, že byl vrchním číšníkem ve velké restauraci, krátce nato tajemníkem ředitele významné obchodní společnosti, nakonec šéfem obchodního oddělení. Ve skutečnosti odmalička kradl. Byl přistižen a odsouzen. Sotva se dostal z kriminálu, tak se popral a způsobil sokovi zranění. Potřetí se dostal do vězení za podvody s padělanými šeky a rychle zmizel z Francie, protože byl podezřelý z vraždy. Nebyl svobodný, jak tvrdil Solange, jeho manželka však byla odsouzena na několik let do vězení kdesi v Pákistánu.

Solange Bousiérová nebyla tak mladá a nezkušená jak ve svých osmadvaceti vypadala. Měla však vlastnosti, které Bhavan od prvního dne obdivoval. Pro jeho plán byly totiž prospěšné. Byla inteligentní, uměla se chovat jako princezna, měla hlavu plnou nápadů a rozhodovala se rychle a správně. Navíc dokázala během několika minut rozeznat, kdo je kdo.

Ti dva v sobě našli zalíbení, domluvili se, že se spolu podívají po světě, vydělávali si malými podvody, přitom projeli Spojenými státy, týden si dopřáli pobyt na havajské pláži Waikiki, zastavili se na ostrovech Bali a na Jávě, na podzim 1975 se objevili v Bangkoku, kde si pronajali laciný pokoj s levným zařízením. Nevybrali si podnájem ze skromnosti, ale z nutnosti. Měli pár posledních dolarů a museli se poohlédnout po někom s plnou kapsou.

Bangkok je novodobý Babylon. Slétají se sem turisté z celého světa. Kdo má dost peněz, aby mohl bydlet v hotelu Ambassador, Hilton nebo Asia, kdo si vypůjčí hned na letišti na týden americký vůz, kdo projde v uličkách lásky Patpong I. a Patpong II. několik nočních podniků, je zajímavý nejen pro číšníky, barové tanečnice, prostitutky, číhající na každém rohu, ale i pro zloděje. Hledají své oběti čtyřicet hodin denně. Solange a Bhavan však neokrádali turisty v temných uličkách.

Patrick a jeho sestra Priscilla přiletěli do Bangkoku z australského Sydney. On byl vysoký nazrzlý, sportovní typ. Ona pihovatá s tvarohovým obličejem a příliš tlustými lýtky. Solange a Bhavan je sledovali do chrámu Wat Phra Kaeo, do královského paláce, šli za nimi až do hotelu Ambassador, zjistili, že příští den ráno odjíždějí na pár dní na světoznámé pláže v Pattayi, kde si objednali pokoj v hotelu Queen.

Potkali se na koních na pláži. Jedni jeli tam a druzí zpátky. Solangin kůň kulhal. Patrick zastavil a zeptal se, co se stalo,

jestli nepotřebují pomoc. Ne, všechno bylo v pořádku, kuň se jen pořezal o rozbitou škebli. To byl začátek rozhovoru i přátelství. Patrick byl okouzlen krásou Solange, jeho sestra se nemohla dost vynadávat na exotický zjev přitažlivého Bhavana. Večeřeli společně v Tropicane, pak si ještě šli zatancovat do nočního klubu Diamond. Australští sourozenci byli nadšeni novými známými, kteří znali Thajsko jako své boty.

Akce začala v pátek 26. září 1975. Bhavan, který se sourozencům představil jako Howard a Solange jim řekla, že se s jmenuje Deborah a vydávala se za Howardovu manželku, se nejdřív začali bavit o drahokamech, které se v Thajsku prodávají na každém rohu. Slovo dalo slovo, Solange otevřela toaletní kufík, vytáhla pytlíček ze semišové kůže, vysypala drahé kameny na ubrus a řekla se šťastným úsměvem:

„Tohle se nám вчера podařilo koupit.“

„No, to je ale kráska!“

„A přitom stojí jen pár set dolarů,“ řekl Bhavan:

„Smaragd, turmalín, akvamarín, medový topas, rubelit, ametyst, vitrín a vzácný modrý topas,“ odříkávala Solange jako u tabule.

„Tak těchto opálů je u nás dost,“ řekl Patrick a ještě se zeptal. „A kolik to doopravdy stálo?“

V policejním protokolu není uvedena cena, jenom skutečnost, že toho večera změnil kožený váček s drahými kameny majitele a že australským sourozencům zůstalo ještě asi pět set dolarů v hotovosti a něco v cestovních šecích.

Všichni čtyři se pak příštího dne vydali na výlet lodí na ostrůvek Koh Larn, kde se oběma Australanům udělalo špatně. Solange se ochotně ujala léčení, přísně jim zakázala pít jinou vodu než ze zaplombovaných lahví, pak oběma řekla, že musí rychle vypít velkou sklenici převařeného mléka a hned jim ho přinesla z hotelové kuchyně.

Patrick a jeho sestra se druhého dne probudili v nemocnici se silnými bolestmi hlavy a žaludku. Dozvěděli se, že byli otráveni a jen díky pokojské malého hotýlku na předměstí Pattaye se jim podařilo přežít.

„Šla jsem ráno normálně uklízet. Našla jsem je ležet na zemi vedle postelí. V místnosti byl takový divný smrad, připomínalo mi to nemocnici. Tak jsem zavolala sanitku,“ vypověděla pokojská.

„Kde zůstala jejich zavazadla?“ zeptal se policista.

„V pokoji. Zamkla jsem dveře a policie je přelepila páskou s razítkem.“

„Mluvila jste s těmi ubožáky?“

„Ne. Byli v bezvědomí.“

„Neprohledávala jste jejich věci?“

„Pane komisaři, zač mě máte?! Nechci přijít o místo!“

Zmizely drahé kameny, peníze i cestovní šeky, oba australské cestovní pasy, ale i přátelé Australanů milý pan Howard a jeho krásná manželka Deborah. Z Bangkoku poslali Interpolu žádost o vyhlášení pátrání s podrobným popisem obou pachatelů. Otrávení sourozenci byli po dvou dnech z nemocnice propuštěni a museli si dojít na australský konzulát pro peníze. Ti dva je totiž obrali do posledního bathu.

Za pár měsíců se Solange a Bhavan seznámili v Kuala Lumpur s tureckým studentem Sulejmanem Erimalem a brzo se spřátelili. Byl nadšen, když s nimi seděl v malajské restauraci a oni objednávali daging masak bali, gulé kambing, ratami saté, pangí ikan a česnekové arašidy kacang bavang. Krásná Solange se mu zalíbila, přestože měl v Bangkoku milenkou, která tam na něj čekala. Byla to Francouzka a jmenovala se Claire Mirnetová. Solange se tentokrát překonávala. Když vedle sebe seděli v letadle na cestě k nádherným plážím thajské Pattaye, usnula s hlavou na Sulejmanově rameni.

Samozřejmě že v pravou chvíli došlo na připravené téma. Bhavan se jen tak mimochodem zmínil o výhodném nákupu thajských drahých kamenů, jejichž cena je nižší než stejných brazilských nebo johannesburských. Když byli po večeři a číšník už přinesl druhou láhev šampaňského, projevil turecký mladík zájem a prozradil, že by mohl na výhodný nákup věnovat tři tisíce dolarů v hotovosti. Na zbytek by případně mohl vystavit cestovní šeky American Express. Zřejmě se dohodli ještě téhož večera. Bhavan a Solange, kteří měli zase nové cestovní pasy na jiná jména, totiž hned druhého dne ráno odletěli z pattayského letiště do Bangkoku sami.

V malém bytě prožili klidný den a bouřlivou noc, zřejmě oslavovali úspěšnou akci. Ale druhý den ráno se ozval telefon.

„Tady Claire Mirnetová, mohla bych mluvit se Sulejmanem?“ řekl dívčí hlas.

„Bohužel. Není tady,“ řekla Solange a dodala, „počkejte moment, předám vás manželovi.“

Bleskově se poradili. Bhavan oznámil Claire, že její milenec ještě zůstal v Pattayi, ale nemá ponětí, v kterém hotelu bydlí.

„Přestěhoval se, když jsme odletěli,“ řekl, „ale buďte klidná, za pár dní přijede do Bangkoku. Pořád říkal, jak moc se na vás těší.“

„Myslíte, že vám bude ještě volat?“ zeptala se Francouzka.

„Určitě. Má naše telefonní číslo zrovna tak jako vy, mademoiselle. Zavolejte zítra v tuto dobu, možná že už od něj budeme mít zprávu.“

Asi dva týdny před vánočními svátky sbalili Bhavan a Solange kufry a taxíkem odjeli na letiště. Snad jen dva nebo tři dny poté objevili kluci, kteří brzo ráno hrabali pattayskou pláž, mrtvolu muže. Vyplavil ho ranní příliv. Vypadal hrozně, měl spálenou hlavu, místo obličeje zbytky zuhelnatělého masa, z něhož svítily bílé zuby. A právě podle těch později pracovníci Interpolu za pomoci turecké policie identifikovali Sulejmana Erimala.

Osmnáctého prosince se na hladině bangkokského přístavu objevila velice zohavená mrtvola Claire Mirnetové. Byla už pár dní ve vodě a ryby dokonaly vrahovo dílo. Při pitvě se však zjistilo, že se mladá žena neutopila. Zemřela na předávkování kokainem. Protože v plicích nebyla žádná voda, bylo zřejmé, že byla vhozena do moře už mrtvá. Vrah udělal v jejím případě chybu. Nechal jí na krku bezcenný snad stříbrný řetízek s madonou. Na rubu přívěsku bylo věnování: mé milované vnučce Claire. Podle toho ji identifikovali. Stopa po pachateli žádná. Kabelka s jejími osobními doklady a možná i s Bhavanovým telefonním číslem se nenašla. Malý kufík, o němž vypověděla pokojská hotelu

Excelsior, kde Claire bydlela, zmizel beze stopy. Zřejmě ho při odchodu z pokoje vzala s sebou.

Stěhovali se jako kočovníci, hledající žirné pastviny. Do cestovních pasů svých obětí vlepovali své fotografie a vystupovali pokaždé pod jiným jménem. Objevovali se na golfových hřištích, v mezinárodně proslulých hotelech, v kasinech, kde se točily statisíce. Po každé vraždě se rychle stěhovali jinam. Dva Holanďany, kteří se vydali na cestu kolem světa, Louise Kiewitta a jeho mladou ženu Ewelynu potkali v Hongkongu. Byli mladí a naivní, přestože Louis byl čerstvým doktorem práv a jeho šestadvacetiletá manželka vystudovala na amsterdamské univerzitě medicínu.

Historie se opakovala. Bhavan, který se tentokrát jmenoval Charles Underwood a říkal své údajné ženě Lis, začal o drahých kamenech a Kiewitt zabral hned na první zmínku o výhodné koupi. Noví známí je ještě protáhli hongkongskými nočními lokály, aby ukázali, jací jsou světáci, pak obstarali letenky do Bangkoku a z mezinárodního letiště jeli taxíkem rovnou do Bhavanova bytu. Tam holandský pár jaksepatří pohostili.

Zase se na stole objevil sáček z antilopí kůže, z něhož se na sametovou podložku vysypaly drahokamy všech barev duhy. Znovu se mladá lékařka rozplývala nadšením nad jejich krásou a i v tomto případě Louis Kiewitt zaplatil za kameny velmi nízkou cenu. Jenže pak se on i jeho nadšená mladá žena napili jakéhosi koktejlu, začaly se jim únavou zavírat oči, pohotová hostitelka přispěchala s injekční stříkačkou.

Později vypověděl domovník z protějšího bloku, že viděl oně inkriminované noci muže, jak nakládal do vozu ženu, kterou přinesl v náručí. Ve voze už seděli nějácí lidé, ale na dálku přes ulici nebylo vidět, jestli to byli muži nebo ženy. Vůz odjel a v ulici byl až do rána klid. Obyvatelka domu, v němž bydlel Bhavan, při výslechu prohlásila, že ho potkala brzy ráno na schodech, ona šla dolů a on nahoru, proto si všimla, že má velice ublácené boty. Nesl kanystr, který byl cítit benzínem. Když policie našla o týden později na skládce známé krokodýli show Samutprakarn Crocodile Farm, vyhlášené svými šestimetrovými exempláři, obě zohavená těla holandského manželského páru, zjistilo se, že muž i žena byli omámeni silnou dávkou kokainu a pravděpodobně ještě zaživa politi benzínem a upáleni.

I v tomto případě se pařížské ústředně Interpolu s pomocí Centrale Nationale v Rotterdamu podařilo zjistit totožnost zavražděných podle záznamu jejich zubních lékařů. Konečně v té době už byli na seznamu pohřešovaných a Interpol po nich zahájil mezinárodní pátrání.

V Bhavanově bytě na Sukhumvit Road se objevila policie, ale domácí pán podle sdělení domovníka se tu už dobrých čtrnáct dní neobjevil. Policisté však našli v zásuvce toaletního stolku nejen cestovní pasy s různými jmény, ale i plastické sáčky naplněné bílým práškem a značnou částku v bathech i v dolarech.

Bhavan i jeho krásná milenka už delší dobu vystupovali jako manželé Andrewovi a cestovali s platnými americkými cestovními pasy. Na konzulátu Spojených států byli řádně zaregistrováni. Na žádost zástupce bangkokské ústředny Interpolu se pracovníci konzulátu pustili do prověřování pravosti pasů a požádali místní policii, aby podezřelé vypátrala a hlídala. Když dostali z Washingtonu odpověď, že byly řádně vydané cestovní pasy zneužity, byl už Bhavan a Solange bůhvídkde. Navíc si Bhavan pronajal bangkokský byt na smyšlené jméno.

Brzy poté se ve spolupráci s národními ústřednami Interpolu v několika státech podařilo zjistit, že se Bhavan narodil v roce 1944 v Saigonu, jeho otec byl Malajec a matka Vietnamka, on však měl francouzské státní občanství. Jeho národnost a popis rozeslala centrála na všechna oddělení Interpolu a novináři dostali od tiskového oddělení popis obou zločinců a žádost Interpolu, aby uveřejnili ve svých listech varování před nebezpečným párem. V novinách se objevilo rovněž sdělení, že oba hromadní vrazi zabíjejí své oběti injekční stříkačkou se smrtelnou dávkou heroínu nebo kokainu. V některých případech krásná Kanaďanka, za níž se Bhavanova společnice vydává, namíchá svým obětem koktejl s jedem.

Zatím se nevědělo, že se cestou do Nepálu objevili na pár dní v indickém Váránasí. Ubytovali se v hotelu Kahhaiya Vishram Mandir přímo ve středu města na Mandanpura Road. Mrtvého a napůl spáleného Kanaďana Lawrence Guiloma našli dělníci, kteří šli ráno do práce, nedaleko silnice, která vedla k letišti Bahatpur. Vrah svou oběť zavraždil ranou do týla a pak Kanaďanovi prořízl hrdlo. Pátrání zahájila policejní stanice z Chowku, snad proto, že hotel Kahhaiya Vishram Mandir patřil do její oblasti, ale určitě proto, že kanadský turista bydlel v tomto hotelu stejně jako jeho vrazi. Není třeba opakovat, jaké metody oba vrazi použili.

Zřejmě včas odletěli do Nepálu, usadili se ve starém hotelu Shankar, seznámili se při prohlídce chrámu Pashupatinath se starší americkou turistkou Filomenou Gruberovou. Pozvali ji do cukrárny uprostřed města, kde prodávali zmrzlinové poháry i dorty s hašíšem. K večeru ji taxíkem odvezli do Kakani osmnáct mil do hor, odkud je fascinující vyhlídka na Annapurnu, Manaslu, Himálšuli, Gaurišankar a další himálajské velikány a tam ji zřejmě v noci, když už ostatní turisté spali, zavraždili, polili benzínem a zapálili. Řidič společnosti H.G.M. z Basantpuru vypověděl, že se mladý muž a mladá žena celou cestu vesele bavili, starší paní, o níž prohlašovali, že jí není dobře, v restauraci hotelu snědla něco, co neměla a má značné žaludeční potíže. Však toho moc neřekla. Většinou spala. Cestovní kancelář patří královské společnosti. O spolehlivosti řidičů několika taxíků, které dal král dovézt z Japonska u příležitosti své korunovace, není pochyby.

Policie měla vrahy zase na dosah ruky. Oni však včas nasedli do letadla a zmizeli v bludišti přelidněných ulic New Delhi. Znovu si udělali výlet do Hongkongu, objevovali se tam, kam měli namířeno bohatí turisté, dávali se s nimi do řeči, zavraždili je a obrali o všechno. Se dvěma mladými hipies, jejichž rodiče určitě neměli hluboko do kapsy, se seznámili už na letišti. Letěli s nimi do kašmířského hlavního města Šrínagaru. Snad se s nimi domluvili na společné další cestě. Chlapci byli nadšeni tím, že za pár centů mohli kdekoliv dostat svou dávku drogy a noví známí, kteří se zřejmě dobře vyznali v místních poměrech, je pozvali na pohádkový výlet na kouzelné jezero Dal obklopené náramkem zasněžených horských velikánů.

Nasedli společně na šikáru, úzký ale prostorný sampan se dvěma veslaři, a ubytovali se s nimi uprostřed jezera s plovoucími ostrovy na obytném člunu, vyřezaném z masivního santalového dřeva. Jejich obydlí i způsob života připomínal pohádky z tisíce a jedné noci. Asi po týdnu našli domorodci dobývající ze dna jezera zelené chaluhy, z nichž

rozšiřovali své zahrady na plovoucích ostrůvcích, uprostřed rozkvetlého lotosového pole nafouklé mrtvoly dvou mužů, Johna Cristophera Martinse a Charlese Bottingera mladšího. Jejich cestovní šeky American Expres proplatila, snad ještě když žili, šrinagarská národní banka. Podpisy byly v pořádku, platné pasy byly při výplatě předloženy. Když se policisté vyptávali pokladníka, jak ti dva vypadali, dokázal popsat jen krásnou blondýnu, která je doprovázela a tlumočnicka, který všechno za ně vyjednával.

V pařížské ústředně Interpolu se množily důkazy z mnoha zemí světa o hrůzných vraždách. Jednu z posledních spáchali oba zločinci na thajské pláži v Pattayi. Ubytovali se v pětihvězdičkovém hotelu Montien. Slunili se u bazénu, posedávali v baru, nudili se nad šálkem kávy v hotelové hale. Hned druhého dne se však seznámili se čtyřmi sympatickými Francouzi. Ti si v Bangkoku pronajali na čtrnáct dní prostorný Land Rover a terénní Mitsubishi, naházeli do nich své obří cestovní tašky a vydali se dolů po pobřeží. Když se kolem půlnoci na barbecue u hotelového bazénu seznámili s novými přáteli, krásnou plavovláskou a jejím snědým manželem, byli okouzleni. Ti dva se totiž vyznali ve všem. Nejen, že navrhli, že jim ukážou, kde mohou koupit velmi levné drahé kameny, ale nabídli jim, že s nimi pojedou na nejhezčí pláž světa. Je to jeden z posledních rájů. Slunce zapadalo do červánků. Zaparkovali s oběma vozy pod korunami kokosových palm. Byl vrcholný příliv, hladina se leskla jako zrcadlo, vítr pomalu utíchal a ptáci už taky umlkali. Hostitelé vybalili chladničku s jídlem a pitím. Usadili se na pláži. Z nedalekého houští natahali naplavené dřevo, rozdělali oheň. Chystali se opékat na řezavém uhlí langusty. Hostitel už míchal koktejly, hostitelka prostírala na plědu. Pak někdo zasunul do přehrávače ve voze kazetu a všichni, zatímco čekali, až dříví shoří na řezavé uhlíky, se dali do bláznivého tance.

Brzo je tanec zmožil, kroutili se už jen ze setrvačnosti. V očích se jim objevil strach. Obličejové měly staženy bolestí. Jeden po druhém padli do bezvědomí. Bhavan a jeho partnerka je naložili na zadní sedadla vozů, odjeli několik kilometrů po pobřeží, tam je na vybraném místě nacpali do Land Roveru s pohonem na všechna čtyři kola. Bhavan nařídil a zaklínal volant. Kamenem zatížil plynový pedál a odbrzdil. Vůz se zpočátku pomalu, pak stále rychleji rozjel ke srážu a skončil v moři.

Uslyšeli ránu. Spatřili záři. Naskákali do terénního Mitsubishi a zmizeli ve tmě. Byli si jisti úspěchem, ale do hotelu Montien se už nevrátili. Na místě havárie se nejdříve objevili kluci, kteří se vraceli z rybolovu, pak pattayské policejní záchranné družstvo. Všichni čtyři ještě žili. Dva z nich byli v hlubokém bezvědomí. Protože se vůz zastavil v příbojové vlně, plameny rychle zhasly. Do konce týdne byli všichni Francouzi v pořádku. Popisy zločinců a průběh inscenované vraždy se objevil na faxech národních ústředí Interpolu. Teď už bylo jisté, že dny těch dvou krásných hyen jsou spočítány.

A přesto se ještě pokusili o poslední a tentokrát opravdu hromadnou vraždu. V pátek 2. července 1976 se ubytovali v New Delhi v hotelu Maidens. Zde totiž bydlela skupina evropských turistů. S několika se spřátelili, večer s nimi seděli v baru, nabídli jim výhodnou koupi drahokamů a pak je doprovázeli na jejich okružní jízdě městem i při návštěvě klenotnictví, aby jim dokázali, že jejich nabídka je pro ně daleko výhodnější.

Jak už to bývá, větší polovina skupiny onemocněla dyzentérií. Ale hned se objevili ochránci. Bhavan začal po večeri rozdávat tablety proti průjmu, jeho šikovná manželka dokonce těm, co na tom byli nejhůř, odborně píchla injekci. Správa hotelu zasáhla včas. Sanitky odvezly dvaadvacet postižených do nemocnice, kde jim lékaři včasným zásahem zachránili život. Rashtrapátího Bhavana dopadli ještě téže noci na letišti. Chystal se odletět se svou krásnou Solange do Bombaye. On měl u sebe značnou částku v hotovosti v několika světových měnách, ona měla v toaletním kufříku jed, kterým zabíjela své oběti a celou sbírku ukradených šperků.

Zpočátku je obvinili z dvanácti vražd. Navíc zatím nebyly po ruce důkazy. Zbytek práce si rozdělily národní ústředny zemí, v nichž byly trestné činy spáchány. První rozsudek nad „krásnými hyenami“, jak dvojici vrahů nazvali novináři, zněl na doživotí. Dodnes není známo, kolikrát ještě zazněl před tribunály dalších zemí verdikt doživotně. Vrah má však jen jeden život tak jako jeho oběť. Dvacetkrát stejný trest není tedy stejně nic platný.

12. Případ holčičky a hrbáče (USA)

Florida věčně zaplavená sluncem je nablýskaný kousek světa. V prvotřídních hotelech jsou vždy připraveny parádní pokoje pro bohaté a královské apartmány pro milionáře, čtyřlůžkové hodiny otevřené bary se soukromými salůnky, kde láhev sektu stojí měsíční plat. Florida, to jsou vždy pečlivě uhrabané pláže a pohodlná lehátka u bazénů s ultramarínovým obložení, klimatizované herny s ruletou a zeleným sukrem potaženými stoly pro blackjack.

Miami má však svůj nákladní přístav se závěšnými špinavými a páchnoucími doky, se skladišti, v nichž zahnívá zásilka kopy nebo banánů, které nikdo nechce. U přepychově vybavených přístavních hrází kotví výletní lodě čekající na turisty z celého světa. Jiná mola nedaleko MacArthur Causeway jsou v rozvalinách. Byla postavena pro obchod s Kubou a celá léta, co Fidel Castro zavřel dveře před normálním světem jsou bez užitku.

Omšelá, už aspoň tři roky nenatřená italská kocábka Marco Polo, přistála začátkem prosince 1988 právě u jednoho z nich. Na palubu nákladní lodi s několika kabinami pro pasažéry vstoupili celníci. Přijeli na molo chevroletem z Miami Beach.

„Podívej se na toho hrbáče, Bobe,“ řekl jeden z nich a pohledem ukázal k zábradlí spodní paluby.

„A krucinál, hrb jako dům! Ten se chudák nadře,“ řekl Bob a zašklebil se, aby se nesmál.

Sešli dolů, kde na ně čekal první důstojník. Vzáli si od něj papíry. Bob se strčil do kapsy, odešel kousek dál a řekl tiše kolegovi: „Chlap je normální. Celej velkej a rovnej a najednou hrb.“

„Já si ho vezmu stranou,“ řekl kolega.

„Jdu s tebou. Jinak tady jsou akorát čtyři kabiny a jen tři z nich obsazené.“

Všichni tři vešli do malé jídelny.

„Máte něco k proclení?“ zeptal se Bob hrbatého muže.

„Ne. Mám jen osobní potřeby.“

„Kabina číslo?“

„Trojka.“

„Cestujete sám?“

„S manželkou.“

„Kde je?“

„Snídá v kabině.“

„Dovolíte prosím?!“ řekl Bob a nečekal na svolení, přejel oběma rukama celé tělo hrbatého muže, jak to dělají policisté ve filmu i ve skutečnosti a ještě se dlaněmi vrátil na mužova záda.

„Rozepněte si košili prosím,“ nařídil mu. „Celou prosím, celou až dolů.“

Hrb byl plátěným artefaktem, něco mezi batohem a podprsenkou velmi vyvinuté dámy. Popruhy s přezkami byl připevněn na zádech pod košili zvláštního střihu. Když Bob podivně zavazadlo položil na stůl a rozpáral jednu z velkých kapes, objevila se hromádka plastických sáčků s bílým práškem.

„Vaše doklady prosím!“

„Mám je v kabině.“

„Vaše jméno?“

„Jean Paul Steiner.“

„Národnost.“

„Švýcar.“

„Tak pojdte, pane Steinere, a nesnažte se o odpor. Policie si pro vás přijde za několik minut.“

Seděla v posteli v hedvábném ranním peñoáru, přes nohy servírovací stoleček s bohatou snídaní. Byla upravená, jako by právě přišla ze salónu krásy. Usmála se na celníky, jako na staré dobré známé.

„Prosím za prominutí, madame,“ řekl Bob a neohrabaně se protlačil za dveře lodní kabiny, „neradi vás rušíme, ale budeme se muset podívat do vašich zavazadel.“

„Ale jistě, pánové, raďte si posloužit,“ řekla kráska dětským hláskem.

„Vaše jméno prosím?“ zeptal se ještě Bobův kolega.

„Georgetta Steinerová,“ odpověděla a mazala si máslem další toast.

Nenašli nic. A policisté, kteří se asi za dvacet minut objevili, taky ne. Přesto vyzvali mladičkou krasavici, aby se oblékla a vystoupila z lodi. Je třeba, aby s nimi jela na policejní revír. Georgetta Steinerová neprotestovala, jen se na ně zase mile usmála. Na palubu později vyšla elegantní, upravená. Na nic se nevyptávala, jen ještě cestou k lodnímu můstku kývla na jednoho z důstojníků a nařídila mu:

„V kabině jsou dva kufrý. Vezmu si je s sebou.“

Pak viděla v prvním policejním voze svého muže. Zamávala mu, když odjížděl. Námořníkovi, který uložil do kufru policejní limuzíny její zavazadla, vstrčila do dlaně pětidolarovou bankovku. Usadila se mezi dva uniformované policisty a cestou do kriminálu se stále ještě usmívala. Jen tmavé brýle proti slunci, které měla už v posteli při snídani, si ani ve voze nesundala.

Na policejním revíru v Miami Beach trpělivě seděla v poloprázdné místnosti. Když jí bylo zima, před vánočními svátky jsou i na Floridě chladné dny, požádala strážného, aby jí přinesl větší šedivý kufr a vyndala si z něj lehký flaušový plášť. Přehodila si ho přes ramena, vyhrnula límec a zachumlala se do něj.

Steinerův výslech trval přes dvě hodiny. Mezitím přišla dálkopisná zpráva z washingtonské centrály FBI o jeho registraci. Narodil se v Lausanne, bylo mu sedmatřicet let, původním povoláním byl lupič druhé možná až třetí kategorie. Zločinů se dopustil většinou v Ženevě, kde byl za ně taky odsouzen. Šestiletý trest si odseděl ve švýcarských věznicích. Propustili ho za dobré chování o něco dřív, ale vrátil se před třema lety, v červnu 1985. Náklad heroinu, který přepravoval v umělém hrbu, měl cenu několika milionů dolarů.

„To mi řekněte, pánové, kde ten chlap vzal na takovou dávku peníze?“ řekl seržant Douglas na poradě operačního štábu.

„A co ta holka?“ zeptal se poručík Dellsage.

„Připadá mi trochu blbá,“ řekl seržant. „Ať se jí zeptáš, na co chceš, na všechno ti odpoví: když to já nevím.“

„A je to vůbec jeho žena?“

„Podle papírů jo.“

„Jenže ty papíry jsou falešné. Právě to vytůkal dálnopis.“

„Pas taky?“

„Jo. Pas taky.“

„Potvrdili to analytici?“

„Naši analytici i služba Interpolu.“

„Takže to není žádný břídl, ale eso. To nám ještě scházelo! Teď před vánocema.“

„Třeba se podíváš na ježiška do Švýcarska. Tam je teď prej moc hezky. Takovejch dvacet pod nulou.“

„Vyžádali jste si Carmo v Interpolu?“

„Jasně. Do večera by tady měla být odpověď.“

C.A.R.M.O. je kódové heslo. Znamená žádost o všechny i detailní informace o podezřelých osobě, o všech registrovaných trestných činech, o procesech a odsouzeních, o soukromém životě a především o nezákonné činnosti. Zatčený Steiner se vyznal v tlačení. Požádal, aby mu předložili seznam miamských advokátních kanceláří.

Zatelefonoval do jedné a protože právní zástupce nebyl doma, ještě do druhé, během půl hodiny seděl vedle něho na policejní stanici zkušený obhájce. Hned jeho první akce byla úspěšná: požádal o propuštění na kauci a státní žalobce určil výši. Zadržení mohli být propuštěni a vyšetřováni na svobodu, když každý složí sto tisíc dolarů. Zůstali za

mřížemi. Neměli peníze a bez přemýšlení prohlásili, že neznají ve Spojených státech nikoho, kdo by jim mohl tak velkou částku půjčit.

Nikdo z vyšetřovatelů jim nevěřil. Nemohli přece pašovat takové množství heroinu na vlastní pěst. Museli přece mít zajištěný odběr. Loď Marco Polo odplula z Janova, bylo zřejmé, že jde o zboží některé ze sicilských rafinerií. Bylo pravděpodobné, že Steiner a jeho mladičká manželka byli jen nuly, převážející drogy přes moře?

Georgetta Steinerová seděla schoulená v koutku prázdné místnosti, oči stále zakryté černými brýlemi. Přinesli jí kávu. Ani se na papírový kelímek nepodívala. Zeptali se jí, jestli něco nechce. Jen zavrtěla hlavou. Postupně se na ni přišli podívat všichni tři policisté, kteří byli ve službě a shodli se na tom, že ta holčička s dětským obličejem je divná.

Stmívalo se. V místnosti, kde čekala, ještě nerozsvítili. Když vešel seržant Courbett, zvedla hlavu a tentokrát ji nesklopila. Courbett byl chlap. Měl postavu basketbalového hráče, vlasy na reklamu zázračného prostředku proti plešatění, usmíval se, i když měl vztek. Vypadal na třicet, ale měl zkušenosti padesátiletého policejního komisaře. Pracoval jako specialista ze skupiny DEA - Drug Enforcement Agency, zabývající se bojem proti pašerákům a prodávacům drog. Zůstal stát, jako by ho oslnil její zjev, pak sáhl kamsi do zšeřelého kouta pro otlučenou židli a sedl si proti zatčené tak blízko, jak mohl.

„Ty brýle přece už nepotřebujete,“ řekl tichým vemlouvavým hlasem a sundal jí je. „Za chvíli bude tma.“

Pak si ji hodně dlouho beze slova prohlížel, až jí z toho šel mráz po zádech.

„Ale oči máte své. Původní,“ řekl.

Zvedla hlavu. Najednou už nebyla pokorná, ve tváři se jí objevil vzdor.

„My jsme se totiž už kdysi setkali. Ale to jste měla ještě buclaté tvářičky a nosík jako třešničku, vlasy tmavé. Nebo už jste byla tenkrát blondýna?“

„Jmenuji se Steinerová,“ řekla dětským hláskem.

„Váš pas je falešný, madame,“ oznámil seržant Courbett.

„Nemám, co bych vám řekla.“

„Zato já ano. Dobře mě poslouchajte, je to totiž vaše jediná šance. Jsem přesvědčen o tom, že jste si dala předělat obličej. Hned zítra ráno nám to řekne soudní znalec. Jste zapletena do rozsáhlé sítě pašeráků drog. Byla jste přistižena.“

„O ničem takovém nevím,“ bránila se naivně.

„My vám to snadno dokážeme. A je nám jasné, že zásilka v umělém hrbu vašeho manžela je jen součástí větší dodávky, kterou jste pašovali na lodi. Když nám řeknete, kde je zbytek, bude to pro vás před soudem polehčující okolnost. Nedostanete víc než pět let. Když se budete ve vězení chovat slušně, můžete být za tři roky venku.“

„Nevím o žádném heroinu,“ řekla dětským hláskem.

„Takže nám chcete namluvit, že jste si nevšimla, že váš údajný manžel má najednou hrb, že jste s ním spala v manželské posteli a on měl i v noci na zádech batoh s heroinem. Vy jste se vdávala za hrbáče? Na to, vážně madame, nevypadáte.“

„Nevím, proč bych se s váma měla bavit o takových věcech. Nic jsem neudělala. O ničem nic nevím. Nemám důvod proč přistoupit na váš svinskej handl.“

Seržant Courbett se usmál. Ta holčička, tvářící se jako nevinátka, se najednou podřekla. Zapomněla hrát svou roli a promluvila žargonem z podsvětí. Seržant Courbett dělal, jako by si toho nevšiml.

„Vy dobře víte, proč byste měla s mým návrhem souhlasit. Dala jste si předělat obličej. Ještě se ukáže proč. Cestovala jste na falešný pas. Se svým údajným manželem jste pašovala pořádnou dávku heroinu. Nehrajte si na nevinátka, nemáte šanci.“

Sejmuli jí otisky prstů, poslali je do washingtonské kartotéky FBI. Současně je národní centrála Interpolu ve Washingtonu telefotem předala centrále v Saint Cloud u Paříže. Mezi milióny záznamů a registrovaných otisků prstů hledali, v té době ještě ručně, skutečné jméno zatčené Georgetty Steinerové. Prošli seznamy zločinců specializovaných na obchod s omamnými drogami. Bezvýsledně.

Seržant Courbett dostal hned druhého dne ráno na stůl negativní zprávu. Georgetta Steinerová neměla v evidenci FBI ani Interpolu žádný záznam. Nevěřil, že by ta podivná žena byla začátečnicí. Experti potvrdili, že se podrobila složitým plastickým operacím, a ty nepodstoupí žádná žena v jejím věku jen tak z rozmaru.

Odvezli ji do mianské věznice a seržant Courbett znovu požádal washingtonskou centrálu, aby poslala do Paříže žádost o mezinárodní pátrání s otisky, fotografií i detailními podrobnostmi zatčení holčičky a falešného hrbáče.

Mladá dáma s dětským hláskem se dostala na celu s dvěma lůžky a hned zahrála velmi hlasitou scénu. Prohlásila, že nebude pod jedním zámkem s kdejakou kurvou. Při příjmu jí sebrali brýle proti slunci a její obličej vypadal bez nich jako nahý. Když roznášeli večeři, snědla vězeňskou porci rizota do posledního zrnka rýže. Hned po příchodu se zeptala, kde mají televizor, posadila se do společenské místnosti a dívala se na program až do večerky. Za dva dni už byla ve věznici jako doma a seržant Courbett dostal o tom od ředitele hlášení. Se dvěma Kubánkami, které se dostaly do vyšetřovací vazby pro únos dítěte, hrála karty a mluvila s nimi plynulou španělštinou. S Němcem, zadrženým pro podezření z vraždy prostitutky z Miami Beach, hovořila německy. Netvářila se nešťastně, brala pobyt za mřížemi jako nutné zlo a bavila se, jak se dalo. Seržant Courbett byl přesvědčen o tom, že není ve vězení poprvé. Nemýlil se.

Po třech dnech přišla zpráva z Curychu. Přesto, že byl její cestovní pas falešný, přesto že měla změněnou vizáž, identifikovali ji podle otisků prstů jako Jeanettu Boussetovou. Měla na svědomí hezkou řádku zločinů. Postavili ji před soud v Miami, kde došlo hned první den k odhalení zločinné minulosti obžalované s dětským hláskem. Soudce měl k dispozici fotografii Boussetové před plastickou operací i kopie rozsudků. Seržant Courbett seděl v první řadě, hned za lavicí obžalovaných a tvářil se spokojeně. Byl pyšný na svou policejní instituci.

Hrbáč se pochopitelně taky nejmenoval Steiner ale Gerhardt Hammer. Byl podvodník z povolání, původně kapesní zloděj, který se specializoval na kabelky návštěvnic obchodních domů. Akce s hrbem vyplněným heroinem byla jeho první velkou šancí na jevišti mezinárodního zločinu. Zkrachovala, protože hrb byl příliš velký, neodpovídal proporcím

jeho těla, byl to diletantský nápad nezkušeného pašeráka. Když se ho státní zástupce začal vyptávat na jeho poměr k Boussetové, řekl pateticky:

„Nechte ji prosím vás na pokoji, nevěděla o ničem!“

Tak velká to byla láska? Nebo byla jeho společnice tak chytrá? Před porotou miamského soudu se ukázalo, že měla bohatou praxi, snad čarodějnické vlastnosti, ale určitě schopnost dělat si s muži co chtěla.

Především nebyla tak mladá, jak vypadala. Její dětský hlásek taky mnohé oklamal. Kdysi byla vdaná. Její manžel se jmenoval Sebastian Bousset a nebyl to leckdo. Byl synem honorárního konzula a bankéře Françoise Bousseta, jemuž přezdívali Maršál, protože tak vypadal, i se tak choval. Sebastian vyrůstal v dostatku v péči guvernante v rodinné vile nedaleko Vevey na břehu Ženevského jezera. Byl krátkozraký a neměl atletickou postavu. Jako kluk sbíral známky a stal se členem skautského oddílu, kde to dotáhl až na šarži rádce. Ve škole mu to moc nešlo, ale nakonec úspěšně maturoval a seznámil se s Jeanettou.

Ani ona nepocházela ze zločinecké rodiny, naopak její otec byl váženým občanem, členem městské rady. Měl sice malou ale dobře prosperující továrničku na přesné měřicí přístroje. Jeho dcera nikdy nepoznala nedostatek. Ti dva se poznali o prázdninách na pláži v Saint Tropez, zamilovali se do sebe a zbytek prázdnin strávili společně. Už po půl roce vystrojil tatínek Gerbeau své těhotné dceři honosnou svatbu.

Novomanželé nežili nad poměry. Ona pracovala v kanceláři otcovy továrny Precisa jako pískařka, Sebastian nastoupil jako úředník do banky, u níž měl konto jeho otec. Bydleli na východním cípu jezera Lac Léman v hezkém domku, jemuž bůhvíproč říkali vila. Narodila se dcera Dominika a mladá maminka se začala doma nudit. Manželství se dostalo do slepé uličky. V obou rodinách se začalo mluvit o rozvodu. Pak zemřel honorární konzul François Bousset a jediný syn Sebastian zdědil velké jmění.

Mladí manželé se rázem udobřili, ale začali se chovat jako blázni. Nejdřív se přestěhovali do otcovy vily, kterou už od matčiny smrti obýval sám. Většinu pokojů si dali zařídit podle svého ne příliš vybraného vkusu. Sebastian si koupil nejsilnější verzi jaguara a stal se postrachem švýcarských silnic. Jeanette si vybrala bílý plymouth čalouněný světlezelenou kůží. Dominiku dali na starost guvernante. Přijali ještě komornou a šoféra, který při nočních partiích hrál ve fraku roli číšníka.

Jeanette byla ve svém živlu. Oblékla se v nejlepších pařížských módních salónech. Při večírcích předváděla oslnivé šperky nedávno koupené u Tiffanyho. Pomalu sice, ale jistě převzala správu zděděného majetku. Plánovala a organizovala radovánky na Tahiti, v Acapulku, v Las Vegas a bůhví kde ještě jinde. Z původně plaché holčičky zůstal jen tenký hlásek, jinak se z Jeanetty stala panovačná, chlípná a nafoukaná čarodějnice. Manžel, který už býval jen výjimečně střídavý, jí promíjel všechno. I milence, s nimiž se mu dokonce předváděla. Také on už nebyl nesmělým chlapcem dodržujícím skautské zákony, ale vrtošivým boháčem, vyživajícím se v nepřetržitých radovánkách.

Samozřejmě že jim došly peníze, které nesmyslně rozhazovali. Pochopitelně že jednou už neměli na letenku do Rio de Janeira a Jeanette dala svému muži první facku a seřvala ho, že není k ničemu, když nedokáže dost vydělat. Odjela na týden s milencem na Mallorku, na laciný hotel ještě měla.

Nebylo s ní k vydržení. Chovala se jako pominutá. Všechny hříchy světa sváděla na budižkničemu manžela. Týrala ho a ponižovala při každé příležitosti. Stále mu vyčítala, že je nekňuba. A při které si sta hádek si vzdychla:

„Kdyby tak můj tatíček ...“

„Co? Ty bys chtěla, aby tvůj otec...?“ pohoršil se Sebastian, zatímco mu manželka kývla na pozdrav už mezi dveřmi. Věděl, že odjíždí na víkend s jedním z milenců.

V sobotu 6. července 1957 došlo v serpentínách nedaleko francouzského Chamonix k dopravní nehodě. Vůz řízený váženým továrníkem Gerbeauem vyletěl v zatáčce ze silnice a zřítíl se z několikametrového srázu mezi velké balvany. Pan Gerbeau byl mrtev. Jeho dcera se v té době bavila daleko odtud na tanečním parketu nočního podniku hotelu Ambassador, kam přijela na víkend se svým milencem. Když se v pondělí vrátila, přivítal ji její manžel slovy:

„No a je to.“

Políbila ho, prohlédla jeho oblek, na kousky rozstříhala potřísněnou vestu a ještě téhož večera ji spálila v krbu. Pak si s ním po dlouhé době zase lehla do postele.

Milionářské paničky a playboyové, kteří se kolem nich rojili, jim říkali Andělský pár. Tvářili se šťastně jako andělé na oltáři. Chovali se jako bezstarostné děti, smáli se, protože byli přesvědčeni, že nemají důvod k smutku. Jezdili z místa na místo, a když si opět po dvou letech objednali v curyšském hotelu Baur au Lac císařské apartmá, nastoupila většina personálu k přivítacímu ceremonálu a Andělé prošli špalírem pokojských, komorníků, číšníků a kuchařů. Jejich návrat mezi smetánku byl vskutku impozantní. Na banket do největšího z hotelových salónek sezvali kdekoho, kdo měl jméno a peníze. Byla to obrovská slavnost, o níž se psalo v mnoha švýcarských novinách.

Pak se objevovali v Davosu, v Megeve, v Biaritzu, Chamonix nebo na dostizích. Na pláž je vozil livrejovaný řidič. Komorná se starala o nezkrtného dobrmana, který se stal miláčkem madame Boussetové. Zatkl je v jejich okázalé vile v úterý 9. června 1959. Tak dlouho trvalo vyšetřování vraždy starého pana Gerbeaua. Když je předvedli před vyšetřujícího soudce, prohlásil Sebastian Bousset:

„Nechte mou paní na pokoji, ona o ničem neví.“

Už jim neřikali Andělský pár, psali o nich jako o sprostých vrazích, kteří se neštíteli pro peníze zavraždit vlastního otce a tchána. Sebastian šel na dvacet let za mříže, jeho žena dostala osm let káznice. On se stal vzorným vězněm, ona postrachem ženské věznice. Provokovala dozorce tím, že se před nimi svlékala, vyplazovala na strážné jazyk, nebyla spokojena se stravou a odmítala pracovat. Když ji převezli do jiné trestnice, až po uši se zamilovala do advokáta Jaccouda, který si zde odpykával sedmiletý trest za vraždu. Jemu prý prohlásila, že už nezůstane ve vězení ani den. Zbláznila by se.

Skutečně se jí podařilo utéct. Jedné neděle, v době návštěv, se s pomocí ženy, jejíž jméno se nikdy neobjevilo,

převlékla, nalíčila, nasadila si paruku a s kabelou, v jakých příbuzní nosí trestancům jídlo a ovoce, se jí podařilo vyjít ven. Pak zmizela ve francouzském podzemí, dala se dohromady se zločinci. Našla si cestu k plastickému chirurgovi. Předělal jí obličej a přesto, že ji hledala policie i složky Interpolu, podařilo se jí nadlouho zmizet.

Nemohla žít sama, i když měla ještě nějaké peníze. Bylo logické, že se dá dohromady s mužem, který by nebyl ani nudný, ani nápadný. Nikdo však nepochopil, že se rozhodla žít s takovým nekňoubou, jakým byl hloupý Gerhardt Hammer, jinak zvaný Steiner.

Když pak stála před soudcem v Miami a předseda trestního senátu se jí zeptal, jestli se cítí ve smyslu přečtené obžaloby vinna, řekla:

„Ano, Ctihodnosti,“ a její dětský hlas zazněl soudní síní přeplněnou novináři jako fanfára.

Seržantovi Courbettovi bylo jasné, že se dohodla s prokurátorem. Bude vypovídat podle dohodnutého schématu a odjede do vězení s nejnižším možným trestem. Zradila komplice a prodala šéfy a spolupracovníky obchodu s drogami. Neměla strach, že se jí pomstí buď ještě ve věznici, anebo až se vrátí na svobodu? Mnozí si kladli podobné otázky. Seržant Courbett na ně znal odpověď. Obsahoval ji posudek soudního znalce z oboru psychiatrie. Potvrdil, že obžalovaná má sice vrozenou inteligenci, je však chladná, cit nahrazuje v mnoha případech kalkulací. Mentálně je na úrovni třináctiletého dítěte. Je krutá jako dítě, náladová jako dítě, vzdorná jako dítě, své přání se snaží docílit podobnými primitivními prostředky jako dítě.

Odsoudili ji na osm let káznice a nebrali žádný ohled na její dětské manýry, dětský hlas a vrtochy malé hloupé holky, která se snaží dostat své dupáním a vřiskotem.

13. Případ drzého frajera (Francie)

Patřil mezi krasavce, kteří se na pláži v Makarské nebo v dubrovnických barech vydávají za inženýry nebo filmové herce. Jmenoval se Milan Jovanovič. Měřil skoro metr devadesát, měl plavé vlasy a atletickou postavu. Byl sympatický, stále se usmíval. A v očích se mu objevovaly jiskry. Když ho v poutech přivedli do soudní síně, bylo mu čtyřadvacet.

V pátek 21. ledna 1972 ho ve Frankfurtu odsoudili na půl roku do vězení za krádež. Seznamoval se většinou s nepohlednými německými dámami středních let, neměl nic proti tomu, když ho pozvaly do bytu na čaj a koláč s drobenkou, tam občas něco ukradl a v pravou chvíli zmizel. Obyčejně předstíral, že si musí odskočit a odskočil si tak rychle a tak daleko, že ho roztoužená paní už nikdy nespatriila. Milan Jovanovič často měnil jeviště svých výstupů. V létě 1972 se objevil ve Stuttgartu. Měl smůlu, jedna z těch chytřejších zamkla dveře svého bytu, když zjistila, že se jí hrabal v kabelce, zatímco byla pod sprchou, a zatelefonovala na policii.

Přijeli za pár minut, odvezli ho, sepsali s ním protokol a protože to nebyl první hlášený případ, posadili ho do cely pro vyšetřované. Pátého června ho předvedli před soudce. Zastavili se u lavice obžalovaných a sundali mu pouta. Tvářil se jako by přišel do kavárny, kde má schůzku s krásnou ženou.

Milan Jovanovič měl totiž dar od boha: dokázal se tvářit důvěryhodně. Před soudem se však nechoval jaksepatří poníženě. Nejdřív se rozhlédl sálem, zaregistroval soudce a přísedící, jednu ruku vstrčil do kapsy kalhot, sehnul se, jako by si chtěl zavázat tkaničku boty, prudce se s rozpaženými rukama vztyčil, odstrčil oba policisty, až zavravorali, skočil ke dveřím, strážnému dal ránu na solar, pádil dlouhou chodbou až k oknu, rychle je otevřel a vyskočil z prvního patra do dvora. Když běžel chodbou, třímal v ruce armádní pistoli. Nesl ji tak, aby ji všichni viděli. Nikdo se mu neodvážil postavít do cesty. Dokonce i policisté ze soudní síně se objevili na chodbě, až už byl bůhvídkde. A soudce, který zůstal za katedrou stát jako kamenný pomník, se teprve po chvíli vzpamatoval a sáhl po obálce, kterou mu Milan Jovanovič hodil na stůl, než se dal do běhu ke dveřím.

Jsem nevinný. S loupeží, z níž mě obviňujete, nemám nic společného. Nejsem zločinec, jsem demokrat vyznávající zásady rovnosti, volnosti a bratrství. Rozhodl jsem se utéct, protože nevěřím ve spravedlnost tohoto soudního dvora. Milan Jovanovič

Měl hezké písmo, věty byly docela slušně stylizovány, ten člověk se nevyjadřoval jako profesionální zločinec. Jenomže teď už byl kdesi v ulicích a i svým útekem se dopustil trestného činu. Když se přítomní v soudní síní vzpamatovali, zavolal soudce na strážné: chyťte ho, a právní zástupce ex offio, kterého přidělili obžalovanému, vyběhl ze dveří a utíkal chodbou, jako by chtěl prchajícího dohonit. Nikdo z nich neměl šanci. Ani policisté, kteří se rozjeli do ulic, kudy mohl Jovanovič utíkat.

Policejní vůz zastavil na nejbližší křižovatce. Nevěděli kudy dál.

„Zmizel támhle v tom obchodním domě,“ řekla ochotná paní s dětským kočárkem naloženým krabicemi.

„Viděla jste ho?“

„Jasně.“

„Jak vypadá?“

„Štramák. Vysoký, blond, šedivé šaty a obrovský revolver v ruce.“

Obsadili všechny vchody, zavolali vysílačkou posilu z policejního ředitelství. Celé příští dvě hodiny po jednom vypouštěli zákazníky. Když byli všichni venku, prohledali obchodní dům od sklepů po půdu. Marně. Milan Jovanovič byl pryč a paní s naloženým kočárkem byla lhářka. Policisté zbytečně ztratili drahocenný čas. Uprchlík zatím dojel taxíkem až na francouzskou hranici, vzdálenou ze středu města něco přes dvě hodiny ostré jízdy.

„Co myslíte, že jsem měl dělat? Nejsem blázen!“ vypověděl později taxikář. „Ten chlap se sice pořád usmíval, jako by se mu přihodilo něco moc příjemného, ale na kolenou měl obrovskou bouchačku. Tak jsem na to radši šlápl, abych tam byl co nejdřív.“

„Vysadil jste ho přímo na hranicích?“

„Kousek před celnicí.“

„Všiml jste si, kam šel?“

„Koukal jsem rychle zmizet. Jel jsem rovnou k vám. Ale viděl jsem, jak ten chlap chvilku okouní před celníci, pak šel k velkému vozu, sklonil se do okénka a něco jim vykládal.“

„Máte pocit, že chtěl svézt?“

„Co jiného.“

„Jaký to byl vůz?“

„Peugeot, antracitová metalíza s francouzským číslem.“

Mezitím se snažili v odbočce Interpolu ve Wiesbadenu zjistit minulost pošuka, který by byl šel od soudu s šestiměsíčním trestem a už jen tím, co provedl cestou na francouzskou hranici, si našetřil nejméně dva roky navíc. Ale on byl tak trochu blázen. Jenže sympatický. Řekl to i celník, který odbavoval velký peugeot.

„Co na nich mělo být podezřelého?“ řekl a pokrčil rameny.

„Prohlédli jste jejich cestovní pasy?“

„Ne. Proč? Mávl jsem a oni projeli.“

„Všiml jste si, kdo seděl v tom voze?“

„Na to mám cvičenou paměť. Řeknu vám to třeba taky ještě za týden.“

„Radši hned,“ řekl policista.

„Za volantem seděl frajer. Pod nosem kníř jak smeták, na hlavě basebalovou čepici s nějakým pitomým nápisem, na očích originál greenalové brýle, jaké nosí piloti.“

„A vedle něj?“

„Vedle něj seděla dáma. Byla prošedivělá, na krku měla řetízek s hodně velkým přívěskem. Něco jako destička. Měla otevřené okno a cítil jsem drahý parfém.“

„No a ten chlap?“

„Seděl na zadním sedadle a zubil se jako u fotografa.“

„Takže jste ho pustil přes hranice?“

„Neměl jsem důvod z něčeho ho podezírat.“

V kartotéce nenašli nic nového, jedině snad že se narodil ve Vukovaru a že měl na svědomí pár bezvýznamných krádeží. Krátce poté však přišla do stuttgartského justičního paláce zpráva, že se Jovanovič zabarikádoval se dvěma rukojmími na nádraží ve Štrasburku. Tentokrát se spojilo stuttgartské policejní ředitelství přímo se štrasburským a Interpolu poslali jen zprávu o dalším průběhu akce. Objevila ho hlídka na motocyklech.

Jeden z policistů prohlásil:

„Vyslechli jsme hlášení o sledování velkého peugeotu a krátce poté jsme na vůz narazili. Najeli jsme z obou stran, chtěli jsme je přimáchnout k chodníku. Já jsem tlačil zleva. Řidič byl asi tak pětatřicetiletý, dobře oblečený muž z lepších kruhů. Na levém zápěstí měl Rolexky s diamantem a na pravém těžký zlatý náramek. Řekl mi, abych nic nedělal, že by je ten chlap vzadu odpráskl. Vedle něj seděla starší paní a ten vzadu na ni mířil těžkou bouchačkou. Tak jsem podal vysílačkou hlášení a vůz jsme sledovali až k nádraží. Tam se ten chlap s paní a tím řidičem vybalili z vozu a on, pořád s bouchačkou, je držel před sebou.“

„A co bylo pak?“

„Pak přijel inspektor Bouchardon.“

Inspektor se objevil krátce předtím, než policie obklíčila nádraží. Přijely dokonce vozy se silnými reflektory a osvětlily hlediště připravovaného dramatu. Na chodníku před vchodem do nádraží se seřadili ostrořelci v neprůstřelných vestách. Velitel je posílal na určené pozice. Blikající mikrobus s rozhlasovým zařízením začal vysílat výzvu únosci. Příjemně modulovaný hlas ho vybízel, aby se vzdal, je obklíčen, nemá šanci dostat se dál. V té chvíli se uprostřed nádražní haly objevila dobře oblečená dáma s těžkým zlatým řetízkem s medailónkem v podobě destičky na krku. Zastavila se, rozhlédla a mířila k nejbližšímu policistovi. Ale to už u ní byl inspektor Bouchardon.

„Zavolejte lékaře!“ křikl ještě na uniformovaného policistu a pak se zeptal: „Jste to vy?“

„Jsem. Ale nepotřebuju doktora. Nic mi není, jen se mi trochu z rozčilení třesou prsty.“

„Z toho se dostanete, madame, jste v bezpečí. Neudělal vám nic?“

„Ne. Je to slušný člověk.“

„A druhý rukojmí?“

„Je to můj zeť.“

„Vzal ho s sebou?“

„Je s ním. Mě pustil, protože jsem ho přemluvila.“

„Je ozbrojen?“

„Jistě. Má obrovský revolver.“

„Kde je?“

„Nevím, kde je teď, ale před chvílí nastoupil s mým zetěm do osobního vlaku odjíždějícího do Lucemburska. Ráda bych si sedla.“

„Promiňte, neuvědomil jsem si, co máte za sebou,“ omluvil se inspektor Bouchardon a odešel s elegantní paní v kostýmu z broušeného hedvábí. Byla pečlivě upravená, výborně učesaná, měla krokodýlí kabelku a střevíčky ze stejné kůže ze salónu první třídy. Inspektor ještě nařídil, aby okamžitě poslali zprávu Interpolu, ale i lucemburské policii, aby se připravila na prohlídku osobního vlaku.

„Únosy to jsou zločiny naší doby. Zločinci čtou o nich v novinách a snad si berou příklad ze svých předchůdců,“ řekl inspektor na úvod výsledku.

„Ten chlapec není špatný,“ řekla dáma, „když ho necháte na pokoji, určitě mému zeti nic neudělá.“

„Uvědomte si, že ohrožoval revolverem spoustu lidí. V justičním paláci dokonce uniformované policisty.“

„Je mu čtyřiaadvacet. Jedná impulsivně a moc neuvažuje o následcích,“ hájila únosce elegantní dáma.

„Není to začátečník, jak by se dostal ve vyšetřovací vazbě k takové zbrani?“

Dálnopis pařížské centrály Interpolu mezitím oznámil všem evropským filiálkám zprávu o pohybu nebezpečného zločince s žádostí o zesílenou kontrolu nádraží, letišť a výpadových silnic. Když přijel osobní vlak do Lucemburku, obstoupila soupravu četa policistů. Probrali jednoho cestujícího po druhém. Prohledali celý vlak. Vypptávali se průvodčích i pilota lokomotivy, ale bezvysledně. Nikdo Jovanoviče neviděl. Když ho nenašli ve vlaku, začali ho hledat po celém Lucembursku.

Inspektor Bouchardon přestal věřit, že Jovanovič nastoupil se svým rukojmím do osobního vlaku směřujícího do Lucemburska. Co by tam ostatně hledal. V tak malé zemi by přece neměl šanci zmizet. A ještě něco: proč vůbec s sebou tahal rukojmí? A tak se vrátil do nádražního salónku a znovu se začal vypptávat elegantní dámy.

„Jestli jsem vám dobře rozuměl, madame, rozhodl se propustit vás někde na nástupišti?“

„Ano. U vlaku.“

„Na kterém nástupišti?“

„Na prvním.“

„Stál tam vlak?“

„Stál.“

„Ale ten přece nejel do Lucemburku?“

„Ne.“

„Takže uprchlík s vaším zetěm odešel na jiné nástupiště?“

„Ano.“

„Ale vy jste přece nemohla vidět přes vlakovou soupravu na další nástupiště?“

„Ne. To jsem neviděla.“

„Jak tedy víte, že oba nastoupili do osobního vlaku, který odjížděl do Lucemburska?“

„Já jsem to neviděla.“

„Tak proč tvrdíte, že odjeli do Lucemburska?“

„Protože mi to řekl.“

„Jak mohl vědět, na kterém dalším nástupišti stojí vlak připravený odjet do Lucemburku? Z prvního nástupiště, kde jste se rozešli, to nemohl vidět.“

„Já nevím, ale řekl mi to. Snad se podíval na tabuli odjezdů.“

„Myslíte, že na to měl čas?“

„Snad. Byla jsem v šoku, nevšimla jsem si takových detailů.“

Inspektor Bouchardon nebyl s odpověďmi elegantní dámy spokojen. Scházela v nich logika. Proč prchající zločinec propustí jedno rukojmí a druhé vleče s sebou? Tím na sebe upozorňuje nejen policisty, ale vůbec všechny, s nimiž se setká. I když třeba netřímá pořád v ruce revolver, tak ho občas musí vytáhnout z kapsy, jinak by mu mohl zeť elegantní dámy utéct. Ale proč nepropustil i jeho? Snadno si přece spočítá, že ta dobře učená a vkusně nalíčená paní řekne polici všechno, co se stalo. Proč by vůbec riskoval cestu osobním vlakem s rukojmím. Jestliže však vůbec neodjel, pak musí být skryt někde na štrasburském nádraží. Inspektor Bouchardon běžel k nejbližšímu policejnímu vozu, popadl telefon a ohlásil velký záťah na nádraží.

Prohledali skladiště, nevynechali ani lokomotivní depo. Vyslechli prodavače v novinových stáncích, vypptávali se číšníků v restauraci. Zbytečně. Jovanovič a jeho rukojmí na nádraží nebyli. Do Lucemburku však taky neodjeli. V jediném vlaku, který tam přijel, nebylo po nich ani stopy. Inspektor Bouchardon musel začít znovu. Měl štěstí.

Krátce po sedmé večer zastavil před policejní prefekturou velký tmavošedý vůz, vystoupil z něj muž středních let i střední postavy se zlatými hodinkami Rolex na jedné ruce a se zlatým náramkem na druhé. Zeptal se strážného, kdo vyšetřuje případ uprchlého trestance. Když ho předvedli do pracovny inspektora Bouchardona, prohlásil hned ve dveřích.

„Já jsem ten rukojmí!“

„Tak počkejte chvíli, zavolám vrchního komisaře. Doufám, že nám máte co říct.“

Otřel si čelo, sedl si na židli. Prohlížel si spartánsky zařízenou pracovnu s velkým a velmi podrobným plánem města na jedné zdi a s vyvěšenými hlášenými na druhé.

„Jeli jsme s tchyní ze Stuttgartu domů a čekali jsme ve frontě před celníci. Ten chlap nejdřív strčil hlavu do otevřeného okénka. Tchyně si totiž zapálila cigaretu a já kouř nesnáším a proto stáhla sklo. Řekl, že by potřeboval kousek svézt. Jakživ neberu stopaře a tak jsem mu rovnou řekl, že ne, že kousek za hranicí odbočujeme, jedeme na návštěvu. Ale ten chlap se naklonil k tchyni a řekl, že mu musíme pomoci, že nás o to moc prosí, utekl totiž ze soudní budovy a potřebuje se dostat přes hranici, nemá žádné osobní doklady, ty zůstaly na policii. Chvilí jsme mlčeli, dostali jsme z chlapa strach, neřekli jsme ani slovo, protože jsme ze sebe nedostali ani hlásek. A chlap vytáhl z okénka hlavu, napřímil se, strčil dovnitř obrovský revolver a řekl, abych mu otevřel zadní dveře.“

„To všechno se odehrálo ve frontě automobilů před hranicí?“ zeptal se inspektor Bouchardon.

„Mezi desítkami lidí. Seděli ve vozech, chodili kolem, někdo spěchal na toalety, jiný se vedle nás hrabal v kufru, protože děti zrovna teď dostaly chuť na jahody, které jim matka ráno koupila.“

„Souhlasil jste?“

„Co jsem měl dělat? Odjíst jsem zadní dveře a řekl jsem, ať si tam vleze. Neměl jsem ponětí, jak se mám chovat, nebyl jsem rozhodnut, jestli ho vezmu s sebou, nebo ho za chvíli vysadím. Ale on seděl za mnou a mřil tím kanónem na tchyni a všichni tři jsme se báli jeden druhého, protože nikdo nevěděl, co kdo za chvíli udělá.“

„To jste byli pořád ještě ve frontě před hranicí?“

„Všichni stáli. Chytili tam nějaké pašeráky a tak se vozy nehnuly ani o metr.“

„A co vaše tchyně, neměla strach? Bylo by stačilo vyskočit z vozu a...“

„Byl by nás odpráskl. Aspoň jsme si to mysleli. Ale první se ze strachu vzpamatovala tchyně. Začala se ho vyptávat na ten ohromně velký revolver. Nejdřív ten kanón obdivovala, pak se zeptala, jak se k němu dostal a ten chlap dostal strach nebo co. Najednou si už nebyl tak jistý. Viděl jsem v zrcátku, jak se na sedačce ošívá. V té chvíli se tchyně začala smát. Vykřikovala: to ale je pořádný kousek! Jakživ jsem nic takového neviděla ani ve filmu! To musí být nějaká starožitnost... a tak všelijak. Nakonec se utišila a zeptala se ho: tak nám řekněte, jak jste ho dostal do kriminálu.“

„Jak věděla, že ho sehnal v kriminále?“

„Vždyť nám to chvíli předtím řekl. Měl ho v kapse, když ho přivedli do soudní síně. No a tchyně se zase začala chechtat a ten člověk to už nevydržel, trásl se mu ruce a tchyně ještě řekla, když chcete, abysme vás vzali přes hranice, tak nám musíte říct pravdu a ne vyprávět pohádky.“

„Přiznal se?“ zeptal se inspektor Bouchardon.

„Moc se mu nechtělo, ale nakonec to ze sebe vysoukal.“

„K čemu se vám přiznal?“

„Že je ten revolver z rozžvýkaného chleba. Nás to tak strašně vzalo, že jsme se smáli, ještě když jsme s ním jeli přes hranice a on se smál taky. Celník si všiml, že máme dobrou náladu a tak se taky usmál a my jsme jeli dál.“

„Přiznal se vám ještě k něčemu?“

„Ne. Jen vykládal, jak žvýkal starý chléb a vyráběl z toho masu na revolver. On mu říkal socha.“

Ti dva počestní a zámožní občané (jejich jména nelze uvést) se stali spolupachateli trestného činu. Jistě že jim to zpočátku ani nenapadlo, ale pak už sympatickému zlodějíčkovi pomáhali vědomě. Nejdřív řidič mylně informoval policisty na motocyklech. Pak jeho tchyně prohlásila, že únosce odjel s rukojmím osobním vlakem do Lucemburku. On se zatím dostal na jiné nádraží, odkud odjel do Paříže. Jenže tam už ho hledal Interpol a necelý týden po útěku ho chytili.

„Já jsem to nejdřív myslel jako srandu,“ řekl inspektorovi Bouchardonovi při výslechu. „Seděl jsem ve vyšetřovací vazbě pro nic za nic a strašně jsem se nudil. Tak jsem si začal schovávat chleba, dělal jsem z něj kaši, pálil jsem staré noviny, které se měly odevzdávat, do břečky jsem míchal popel a vyrobil jsem z toho výbornou sochařskou masu. Už dávno jsem někde četl, jak si vězňové vyráběli podobným způsobem šachové figurky.“

Interpol odvolal pátrání, Milan Jovanovič se brzo poté dostal před soudce, ten ho za útěk z vězení odsoudil na pět měsíců za mříže. Jenomže on ještě ve chvíli útěku nebyl odsouzen. Odvolal se, na vyšší instanci mu to spočítali jinak. Za půldruhého měsíce už byl venku. Elegantní dáma a její zeť ale taky museli zaplatit za legraci, kterou vyprávěli na večírcích horních deseti tisíc a moc se tím dobrodružstvím proslavili. Oba dostali symbolický trest a samozřejmě podmíněčně. Milan Jovanovič se zřejmě vrátil domů, koupil si módní plavky a jako inženýr Jovanovič vyšel v Gradacu či Opatii na pláž, aby se porozhlédl po ne příliš pohledných cizinkách středních let, ověšených náramky a náhrdelníky.

14. Případ nešikovných amatérů (Španělsko)

Přijeli zespoda od náměstí Plaza de-Cibeles, zařadili se do pravého proudu, projížděli madridskou Broadway, která se jmenuje Gran Vía pár minut před desátou. Hlavní třída je široká a navíc dlouhá ulice vroubená paláci bank, blikajícími markýzami biografií, vyleštěnými okny kaváren, pasážemi, kde prodávají všechno, módními salóny se závratnými cenami, klenotnictvími, kde vedle halogenových bodových reflektorů svítí stejně oslnivě brilianty. Gran Vía je madridské korzo s desítkami tisíc zvědavých, povinné pro každého cizince. Měl by si sednout aspoň na misku Cocido madrileño a zastavit se v kávou vonících cukrárnách na šálek husté chocolate.

Ti dva přijeli v tmavě šedém seatu, zastavili snad necelých deset metrů od vchodu do exkluzivního klenotnictví Fernandez Aldaa v přízemí starého domu v čísle 15. Z vozu vystoupili dva muži, důstojník v uniformě a mladší v montérkách. Vyndal z vozu kartón a kráčel za důstojníkem ke vchodu klenotnictví.

Bylo úterý 8. května 1956. Fernandez Aldao přišel do krámu jako každý jiný den asi deset minut před desátou, rozsvítil v kanceláři zařízené nádherným starožitným nábytkem, pověsil si sako do skříně, usedl za psací stůl a podíval se na hodiny na zdi. Na dveřích cinknul zvonek, do krámu vešla vždycky uspěchaná klenotníková dcera doña Amonia a starší připlešatělý příručí, který ještě pamatoval zakladatele firmy, otce Fernandez Aldaa. Ti tři rozehráli bez jediného slova každodenní ranní rituál. Majitel klenotnictví vstal, zachrastil svazkem klíčů, které měl na řetízku připevněném na opasek, šel k velké trezorové skříně zabudované do jedné ze stěn, nastavil číselný kód. Několikrát cvaknutí a vrátka k pokladům se otevřela.

Brilantové náhrdelníky ležely na sametových podložkách, smaragdové prsteny byly naaranžovány kolem vzácné perleťové mušle, náramky měly své místo na tmavémodrém plyši a řetízky na rudém. Starý příručí bral jedno plato po druhém, kladl je na velký dřevěný táč a začal je rovnat do výlohy. Doña Antonia mu pomáhala a dávala pozor na to, aby se každý šperk dostal na určené místo, aby řetízky neležely nakřivo, aby brilantové brože byly přesně v záři miniaturních reflektorů umístěných ve stropě výlohy a z chodníku neviditelných. Aldaovo klenotnictví patřilo k nejlepším. Říkalo se, že šikovný obchodník má v trezoru své pracovny zboží za nejméně 60 miliónů peset. Samozřejmě že za výlohou zářily jen některé šperky, další předváděla doña Antonia zákazníkům podle přání. I v těchto případech je vydával příručímu šéf ve své pracovně a na podložkách je servíroval klenotníkově dceři, aby je ve správném úhlu osvětlení mohla nabízet zájemcům.

Jako všechny ostatní kolem, i klenotnictví otvíralo přesně v deset dopoledne. Sotva příručí odemkl dveře, vešli dovnitř dva muži. Jeden měl důstojnickou uniformu, druhý byl v montérkách a nesl velkou krabici. Doña Antonia stála za pultem, její otec byl ve své kanceláři, příručí ještě upravoval exponáty ve výloze, takže neviděl, jak muž v montérkách bez pozdravu a beze slova položil kartón na pult a vyndal z něj samopal. Namířil na Aldaovu dceru. Ten v uniformě vytáhl obrovskou, téměř starožitnou pistoli a nasadil ji příručímu do zad.

„Ani slovo!“ zašeptal. „A všechno z výlohy vybrat!“

Příručí odstoupil a zvedl paže. Montér vytáhl z krabice dřevěné krabičky, jaké používají krupiéři v kasinech při ruletě a jeden po druhém vyhrábl z výlohy všechny šperky. Doña Antonia nebyla schopna v první chvíli strachy vůbec promluvit.

Věděla, že musí upozornit otce, který seděl v kanceláři za psacím stolem a nic netušil. Ostře nabitou pistoli měl vždy připravenou v pravé horní zásuvce.

„Proboha, to je hrůza!“ vykřikla.

Důstojník vybíral šperky z výlohy a chodci proudící po chodníku si toho ani nevšimli. Bylo přece logické, že klenotník každý den ráno upravoval výlohu.

Don Aldao sáhl po pistoli parabellum, otevřel dveře kanceláře a spatřil oba muže. Dlouho neváhal a vystřelil na muže ve vojenské uniformě. Pak se ještě skryl za pootevřené dveře, znovu namířil a zmáčkl. Rána však nevyšla. Oba lupiči mezitím zmizeli na ulici. Ještě předtím však vystřelil ten v montérkách několik ran do krámu, ale naštěstí nikoho netrefil.

Inspektor Alfonso Rodrigues z oddělení Brigada Investigación Criminal policejního ředitelství na Puerta del Sol to neměl daleko. Snad do deseti minut po telefonátu byl i s asistenty na místě činu.

„Vy tady nemáte žádné zabezpečovací zařízení, señore Aldao?“ zeptal se nejdřív.

„Mám pistoli. Jenže se mi zasekla. Vystřelil jsem jednou a podruhé to už nešlo.“

„A zasáhl jste ho tou první ranou?“

„Snad. Ale určitě to nevím. Víte, v noci tady jsou až do rána dva ozbrojení hlídači. Tak to je odjakživa. Už za mého otce jsme je tady měli. Ale přes den? Nikdy mi nenapadlo, že by za bílého dne někdo mohl mít tu drzost a vykrást výlohu.“

„Byli to Španělé nebo cizinci?“ zeptal se inspektor.

„Vypadali jako naši, ale nepromluví, takže nevím,“ řekla klenotníková dcera Antonia. „Počkejte, jeden z nich řekl aprisa, když se mu zdálo, že nestrká dost rychle šperky do pytlíku.“

„Oni si na kořist připravili pytlík?“

„A všechno do něj shrábl,“ řekl klenotník Aldao smutně.

„Jak vypadali?“ zeptal se inspektor Rodrigues.

„Ten s pistolí měl na sobě vojenskou uniformu,“ řekla doña Antonia.

„Měl na ní distinkce?“

„Asi měl.“

„Nebyla to španělská vojenská uniforma,“ řekl příručí. „Ale hvězdičky měl jako kapitán.“

„A jaká tedy byla když ne španělská?“

„Jakživ jsem podobnou neviděl. Měla jiný střih a trochu odlišnou barvu.“

Analytici prohlédli krabici, kterou ten v montérkách nechal na pultě. Margarina Vitello. To mohl sebrat u každého obchodu. Vzali ji s sebou, snad se na ní v laboratoři objeví otisky prstů.

„Můžete odhadnout aspoň přibližně, co vám sebrali?“ zeptal se inspektor.

„Řeknu vám to přesně. Vždycky si píší, u konsignaci, co dávám do výlohy. A tady máte zbytek. Tyhle tři prstýnky jim upadly na zem. Zrovna ty nejlevnější.“

Mnozí chodci viděli lupiče utíkat z klenotnictví, jistý pan profesor matematiky si je nejen prohlédl, ale taky si jejich popis přesně zapamatoval.

„Ten mechanik se ještě na chodníku otočil a třikrát vystřelil jen tak nazdařbůh směrem ke krámu.“

„Ze samopalu?“

„Řekl bych, že to byl sovětský kalašnikov.“

„Vy se v tom vyznáte?“

„Koukám na televizi, ale byl jsem taky na frontě.“

„Viděl jste je nastupovat do vozu?“

„Nastupovat? Naskočili do něj a vyrazili jak blázni. Vůbec nečekali na mezeru v proudu vozů.“

„Jaký měli automobil?“

„Velký černý seat. Možná že ta barva byla antracit.“

„Jak starý byl ten v montérkách?“

„O dost mladší než druhý v uniformě.“

„A ten střílel ještě i na ulici?“

„Musel vypálit celý zásobník. Ale střílel jen tak do vzduchu, aby pronásledovatele zastrašil.“

„Někdo ho pronásledoval?“

„Tady señor,“ ukázal profesor na klenotníka.

„Jenomže se mi ten parabellum zasekl a nemohl jsem s ním hnout,“ řekl Fernandez Aldao. „Jen jsem se díval, jak odjíždějí a vzteky mě mohl trefit šlak.“

„Kam jeli?“

„Pořád rovně. A ani ne nijak rychle nebo riskantně. Zahlédl jsem je ještě na křižovatce na Calle Alcalá.“

„Takže jeli pořád v hlavním proudu.“

„Já jsem to taky viděl,“ řekl příručí. „Ale když utíkali, tak se mi zdálo, že ten kapitán, nebo co to byl, se několikrát chytl za rameno. Jo, a poznamenal jsem si číslo toho autáku. Je to ET 08020.“

„To jste nám nemohl říct hned? Kde tady máte telefon?“ zavolal inspektor a vyběhl po třech schodech do šéfovy kanceláře.

Vůz našli policisté hlídkového vozu na ulici Calle Julian Gayarre, což je jedna z klidných ulic s několika továrnami a velmi malým provozem. Inspektor Rodrigues požádal o zahájení celostátního pátrání po obou uprchlících, madridská

národní centrála Interpolu poslala zprávu o loupeži s popisem pachatelů do pařížského ústředí, kam předali taky fotokopie otisků prstů.

Pátrání po lupičích pokračovalo zatím podle běžného policejního klišé, i když šlo v historii madridské Seguridad o výjimečný případ. Lupiči pracovali vždycky v noci, nikdo se dosud neodvážil vtrhnout se zbraněmi do klenotnictví v deset dopoledne na jedné z nejfrekventovanějších madridských ulic.

Zpočátku to vypadalo na zkušené a náležitě inteligentní lupiče, kteří si přepadení pečlivě připravili. Zjistili si, že klenotník krátce před desátou otvírá trezor, odkud příruční vynášejí šperky a aranžuje je ve výloze. Pachatelé loupeže museli vědět, že majitel je v tuto chvíli v kanceláři, že v prodejně je jen jeho dcera a starý příručí. To byla šance, riziko se z tohoto pohledu nezdálo tak velké.

Jenomže na profesionály, kteří si sestaví časový plán akce a pak ho na vteřiny přesně provedou, udělali ti dva příliš mnoho diletantských chyb. Žádný zkušený lupič by se neodvážil takové akce, kdyby neměl jistotu, že ve vedlejší místnosti není někdo další z klenotníkovy personálu. Když muž ve vojenské uniformě shrábnul krupierskými hrabičkami šperky a cpal je do pytlíku, odložil si do výlohy starý kolt, takže ho mohl kterýkoliv z chodců ve výloze vidět a usoudit, že se v klenotnictví děje cosi nekalého. Po chodníku mohla zrovna jít policejní hlídka, která by vtrhla do krámu. Navíc neměli lupiči zajištěnou ústupovou cestu. Na ulici stál jejich vůz na místě, kde bylo parkování i zastavení přísně zakázáno. Bylo by stačilo, aby v proudu vozů jel jakýkoliv policejní automobil a bylo po všem. Inspektor Rodrigues došel tedy k názoru, že přepadení provedli amatéři.

Hned druhého dne přišli analytici Brigada Investigacion Criminal s dalším a velmi důležitým zjištěním. Podle výpovědi přepadených vystřelil klenotník na muže v uniformě z pistole parabellum, pak se mu zasekl zásobník. Ať hledali, jak nejlépe mohli, kulka se nikde nenašla. Proto došli k jedinému logickému závěru. Klenotník trefil lupiče a kulka zůstala v jeho těle. Zraněný zločinec na útěku je v obrovské nevýhodě, to věděl každý. A téhož dopoledne se to dozvěděly dálnopisem i všechny národní ústředny Interpolu. K popisu obou zločinců přibýlo ještě důležité sdělení. Muž v uniformě je postřelený, bude muset vyhledat lékařskou pomoc.

Loupežné přepadení klenotnictví uprostřed Madridu, dokonce na hlavní třídě kde měly mimo Banca de España filiálky snad všechny další peněžní ústavy, velice pobouřilo veřejné mínění. Prezident Cuerpo General de Policia don Rafael Hierro, původně divizní generál a voják každým coulem, považoval loupež za bílého dne za urážku i výzvu všem policejním složkám. Lupiči byli drzí a chovali se arogantně. Je třeba udělat všechno, aby byli co nejdřív dopadeni. Nemuseli to zdůrazňovat, inspektor Rodrigues i technici a analytici pracovali jako vždycky naplno i bez vyzvání šéfa. Inspektor Rodrigues měl však v tomto případě povinnost každý den krátce po polední siestě referovat v prezidentské kanceláři v budově Direction General de Seguridad na Puerta del Sol o postupu vyšetřování.

„Nebyli to profesionálové, señor presidente,“ hlásil svému nejvyššímu představenému. „V koltu, který nechal jeden z nich ve výloze, byly v bubínku nastrkány náboje jiného kalibru. Nešlo z něj vůbec vystřelit.“

„Co z toho usuzujete, inspektore?“

„Ti chlapi zřejmě vůbec nechtěli střílet. Ani ten samopal, kterým strašili, zřejmě nebyl použitelný.“

„Oni ale přece při ústupu stříleli.“

„Stříleli jen do vzduchu z pistole velkého kalibru.“

„Parabellum?“

„Ne, señor presidente, parabellum měl klenotník.“

„Myslíte si, že to byli Španělé?“

„Ne, señor presidente, zdá se, že to byli cizinci,“

„Spojili jste se s Interpolem?“

„Jistě, señor presidente, prostřednictvím naší národní ústředny informujeme průběžně pařížskou centrálu.“

Seguridad dostala instrukce z prezidia snad už třicet minut po přepadení. Okamžitě vyrozuměla hraniční přechody, příslušníci Guardia Civil hlídkovali na silnicích, na celnicích, na madridské letišti přijeli civilní i uniformovaní policisté a cestující prvního letadla, které startovalo po desáté dopoledne, už byli důkladně prohledáni. Pařížská centrála Interpolu vyslala svým služebnám v evropských státech ale i v zámoří popis pachatelů. Oba byli velmi štíhlí, měli snědou pleť, tmavé vlnité vlasy a pod nosem mohutné kníry.

Nejllepší stopou byl zatím černý seat. Objevila ho dopravní hlídka na ulici Calle Julian Gayarre krátce poté, co rozhlas vyslal popis vozu. Policisté zjistili, že poznávací číslo je falešné. Ukradli je jinému vozu. Ještě téhož dne v dopravní kartotéce objevili, že byl vůz den předtím ukraden na parkovišti v Calle Velasques. Vyšetřovatelé se vyptávali obyvatel okolních domů a jistý muž, který kolem sedmé hodiny ranní venčil psa, vypověděl, že si všiml, jak dva muži montovali na černý seat nové číslo.

Vůz dostali do práce technici policejního ředitelství, sejmuli otisky prstů a poslali je do centrální kartotéky registrovaných zločinců. Jiní prozkoumali roztržštěná okna a prošťílenou karosérii. Došli k podivnému výsledku: některé otvory byly prostřeleny zevnitř.

„Který lupič by se snažil střílet po svých pronásledovatelích skrz plechové dveře,“ řekl inspektor Rodrigues. „To by musel být blázen.“

„Anebo hlupák, který má pistoli poprvé v ruce,“ řekl technik.

Krátce poté dostal inspektor zprávu, že ani jeden z lupičů není registrován. Potvrdila se tedy domněnka, že loupež v hodnotě několika milionů pesos provedli dva nešikovní amatéři. Když pak přišla z technického oddělení zpráva, že se ve voze našlo několik stop po krvi, bylo jasné, kudy vede cesta k vypátrání pachatelů.

V úterý večer zatelefonoval na policejní ředitelství jakýsi muž a oznámil, že má zajímavou zprávu. Telefonistka mu řekla, aby přišel až ráno, teď už je služba jen na pohotovosti. Doktor Julio Ruís přišel tedy ve středu ráno a začal vypovídat, že k němu včera večer jistá zdravotní sestra přivedla zraněného muže. Potřeboval ošetřit. V této chvíli se policistovi ve

službě rozsvítilo v hlavě a odvedl lékaře k inspektoruvi Rodriguesovi.

„Kam za váma přišli?“ zeptal se inspektor.

„Na kliniku.“

„Na které klinice sloužíte?“

„Mám soukromou nemocnici v Calle Antonio Maura.“

„Jak se o ní dozvěděli?“

„Zraněného přivedla zdravotní sestra, která u mě kdysi pracovala.“

„Jak se jmenuje?“

„Tita Galdosová.“

„Jak se jmenuje postřelený?“ zeptal se inspektor.

„Jak víte, že byl postřelený?“ divil se lékař.

„Intuice,“ smál se inspektor, ale pak hned lékaři vysvětlil. „Přání je otcem myšlenky. Hledáme velmi štíhlého postřeleného muže snědé pleti. Má tmavé vlnité vlasy a pod nosem mohutný knír. Není vyloučeno, že je to cizinec. Řekl vám, jak se jmenuje?“

„Ne.“

„Co od vás chtěl?“

„Ošetřit postřelené rameno.“

„Ošetřil jste ho?“

„Když jsem ho prohlédl, tak jsem mu řekl, že ho musím operovat. Kulka zůstala uvnitř,“

„Chtěl se dát operovat a vůbec se nepředstavil?“ zeptal se inspektor.

„Vysvětlil mi, oč jde,“ řekl lékař. „Tvrdil, že jde o politickou záležitost. On a jeho přítel jsou Chilané. Sloužili v argentinské armádě, protože sympatizovali s Perónem.“

„Jeden z těch dvou měl na sobě vojenskou uniformu.“

„Ten postřelený.“

„Jak to víte?“

„Protože už vím, kdo to je,“ řekl inspektor. „Hledáme ho pro loupež na Gran Vía. Kde ho máte?“

„Já jsem ho neoperoval.“

„Proč, říkal jste, že to bylo nutné.“

„Řekl jsem mu, že mám povinnost ohlásit každého pacienta, který žádá o ošetření střelné rány, na policejní stanici. Nesouhlasil. Tak jsem pak zavolal na prezidium.“

„A ti chlapi?“

„Ti odešli. A sestřička Tita mi ještě vysvětlila, že mají strach ze svých protivníků.“

„Jak se ti dva dostali k té zdravotní sestře?“

„Měl jsem pocit, že se s ní ten druhý, ne ten postřelený, dobře zná.“

„Nevíte, kde ta seňora pracuje?“

„Señorita, inspektore, je to velmi mladá a docela pohledná dívka. Nevím sice, kde pracuje, ale můžu vám najít její adresu. Měl bych mít její pracovní smlouvu,“

Policisté hlídali dům v Calle Antonio Arias až do večera. Teprve pak se objevila. Když jí řekli, oč jde, chytila se za hlavu a vykřikla:

„Lháři prolhaní! Dělalí si ze mě blázny!“

Když pak seděla v kanceláři inspektora Rodriguese, odpovídala ochotně na otázky, protože měla na svého milence vztek. Muž v montérkách jí totiž před několika týdny docela popletl hlavu.

„Vy se jmenujete Tita Galdosová, jste svobodná, povoláním zdravotní sestra, pracujete v městské nemocnici. Jak se jmenuje váš milenec?“

„Enrique Alarcón.“

„Kolik mu je let?“

„Třicet šest.“

„Národnost?“

„Já teď nevím. Docela jste mě spletl. Snad Chilan, ale možná že je Argentinec,“

„Jeho komplic?“

„César Cruz. Myslím, že je o něco starší.“

„Jak jste se s nimi seznámila?“

„V taverně pár kroků od vchodu do zoologické zahrady.“

„Víte o tom, že jsou to lupiči?“

„Řekli mi, že bojují proti bezpráví.“

„Kde je najdeme?“

„V jednom malém penzionu v Escorialu. Ted' jsem se odtud vrátila.“

„Vy jste postřeleného Cruze ošetřila?“

„Udělala jsem, co jsem mohla. Za žádnou cenu nechtěl k doktorovi. Oba měli strach, že by se dostali do rukou policie.“

„To se nedivím, že měli strach. Mají u sebe šperky za několik miliónů.“

„Oni? Vždyť nemají ani na pořádnou večeři.“

„V jakém stavu je ten postřelený?“

„Má vysokou teplotu. Já jsem mu sice píchla streptomycin, ale ta rána se zapálila.“

„Kde jste vzala streptomycin?“

„Když jsme jeli z kliniky od doktora Ruíse, tak jsme se zastavili u lékárny, která je jen pár kroků od Puerta del Sol.“

„Čím jste jeli?“

„Jejich vozem.“

„Jaký mají vůz?“

„Velký chevrolet a mají na něm tangerské číslo.“

„Proč tangerské? Přivezli si ho přes moře z Tangeru?“

„Snad. Já jsem se jich na to neptala. Ale taky jsem se divila, co že to mají za číslo. A jestli chcete, tak jsem si je zapamatovala 10810.“

„Výborně, señorito, jste moc šikovná, opravdu moc šikovná. Pojdte, jedem!“

„Kam?“

„Říkala jste přece, že jsou v Escorialu.“

Přijeli pozdě. Oba lupiči už byli pryč. Tak zbývalo jen jediné řešení: čekat, jestli se ozve Enrique Alarcón. Buď se bude chtít setkat s Titou, anebo budou ti dva od ní něco potřebovat. Podle toho co zdravotní sestra vypověděla, není na tom zraněný Cruz dobře. Určitě bude muset vyhledat lékaře.

Skupina nenápadných civilistů se znovu procházela v blízkosti domu na Calle Antonio Arias. Nepočítali sice, že by se lupič objevil osobně, ale pro jistotu hlídkovali. Za rohem stál odposlechový vůz, kde kolegové čekali, že milenec Titu zavolá. Celý den poslouchali marně, pak konečně zazvonil telefon:

„Chtěl bych se s tebou sejít,“ řekl Alarcón.

„Já s tebou taky, mi corazón,“ hrála svou roli zdravotní sestra.

„Tak kde?“ zeptal se milenec.

„Třeba v Café California na Gran Vía.“

„Dobře, dneska v šest,“

„Jak je Césarovi?“ zeptala se ještě Tita.

„Moc dobře mu není. Pořád má horečku.“

„Proč jste se přestěhovali?“

„Už jsme tam bydleli moc dlouho. Necítil jsem se tam dobře.“

„Tak v šest, mi corazón.“

Mohl být ozbrojený, mohl mít strach a proto být agresivní, dostal se do úzkých, proto mohl riskovat. Museli obsadit kavárnu tak, aby hosté nic netušili a přitom museli mít tak velkou převahu, aby mohli zaručit bezpečné zatčení zločince. Titu posadili stranou k malému stolku. U vedlejšího usedli dva muži s nápadně nalíčenou dámou, za nimi popíjeli dva kriminalisté z komisařství Centro. Další pokuřovali u šatny a jeden byl dokonce připraven zahrát v dané chvíli roli kamelota. Měl vtrhnout s balíkem novin mezi stolky a nabízet je kolegům z policejního revíru.

Scéna byla pečlivě připravena, herci znali své role, jen lupič si to rozmyslel. Tušil snad, že je to léčka, nebo mu Tita nějakým způsobem sdělila, že na něj v Californii čekají policajti?

Nezbývalo tedy nic jiného, než hlídat dál její byt a telefon a čekat, jestli se lupič ozve. Telefon zazvonil až v pátek ráno.

„Proč jsi nepřišel?“ zeptala se a nepředstírala rozhořčení.

„Nešlo to.“

„Co je s Césarem? Potřeboval by přece píchnout streptomycin.“

„Je to trochu lepší. Zítra jedeme do Tangeru. Chtěl bych se s tebou rozloučit.“

„Já s tebou taky,“ řekla Tita a tentokrát to nehrála, ona zřejmě opravdu toho pohledného muže milovala.

„Tak v osm večer v Café Porto Rico,“

„Dobře, Enrique, ale dej mi pro jistotu ještě adresu, kdyby z toho zase mělo sejít.“

„Calle Esparteros 8.“

„Přijď určitě, mi corazón!“

Tentokrát vyjeli okamžitě. Jedna parta detektivů do kavárny Porto Rico, druhá k domu číslo 8 v Calle Esparteros. Obsadili kavárnu, ke vchodu postavili stráž v civilu, obklíčili dům, v němž měli bydlet lupiči. Přijeli právě včas. Když se vydali do třetího patra, potkali na schodech Enriqua Alarcóna. Nesnažil se utéct, ani se nebránil. Dobře věděl, že prohrál.

César Eugenio Cruz ležel v posteli s vysokou horečkou. Vysílačkou zavolali policejního lékaře, který ho aspoň provizorně ošetřil. Druhý den ráno ho sanitkou odvezli do nemocničního oddělení městské věznice. Prokurátor uvalil na oba lupiče vazbu. Hned po zatčení prohledali policisté pokoj. Pod postelí našli malý kufřík. Byly v něm uloupené šperky v hodnotě asi 8 miliónů peset.

Ve skřini měli námořnický vak. Obsahoval nářadí a několik různých státních poznávacích čísel. Na ramínku visela uniforma, v níž se v klenotnictví objevil César Cruz. Byl to stejnokroj kapitána argentinské armády. Pak objevili pušku, o níž se mnozí domnívali, že je to moderní rychlopalná zbraň. Šlo však o vzduchovku, jaké mívají na pouťových střelnicích. Proto z ní při loupežném přepadení nepadla ani rána. Jako strašidlo však posloužila dobře.

Enrique Alarcón mezitím vypovídal v kanceláři inspektora Rodriguese. Ten už měl na stole zprávu Interpolu. Přišla asi před hodinou. Jakmile španělské ústředí Interpolu oznámilo do centrály v St. Cloud jména lupičů, našli v kartotéce jejich karty a neprodleně sdělili do Madridu, že jde o dva dávno sledované zločince. Mají na kontě několik těžkých trestných činů. Na oba je vydán mezinárodní zatykač.

„Tak co, Enrique,“ začal inspektor Rodrigues, „jste bojovníci za argentinskou svobodu, jste Péronisté, anebo mezinárodně hledaní lupiči?“

„To jsem napovídal Titě. Co jsem jí měl říct? Je to strašně hodná holka a já ji mám rád. Musel jsem si něco vymyslet.“

„Tak mi ale řekni, proč ses pustil do tak riskantního kšeftu?“

„Neměli jsme prachy.“
„Podle hlášení Interpolu jste nedávno shráblí v Buenos Aires několik set tisíc. Kam se poděly?“
„Chodili jsme hodně do barů. César dost pil.“
„A ty snad ne?“
„Já jsem nikdy tolik neutratil. Byl jsem vždycky spíš na ženský.“
„Jak ses seznámil s Titou Galdósovou?“
„Šla s kamarádkou na tancovačku. Tak jsme je tam sbalili.“
„César chodil s tou druhou?“
„Ne. Ona ho nechtěla. Řekla prý Titě, že mu čouhá z očí lumpárna.“
„To tedy měla pravdu.“
„Tak jsme se před ní chtěli vytáhnout, že jsme pracháči. Teroristi, kteří bojují za svobodu chudých a dostávají od nějaké mezinárodní organizace peníze.“
„Co jste říkali? Že vás živí Kaddáfí?“
„Ne. Moskva.“
„A ona vám na to naletěla?“
„Moc o tom nepřemýšlela. Zamilovali jsme se do sebe hned ten první večer. Chtěl jsem, aby nemusela chodit do práce. Rekl jsem jí, že pojedeme na Ibiza a budem tam bydlet v nejlepším hotelu.“
„A ona ti to spolkla?“
„Ale já jsem opravdu chtěl. Kdyby to vyšlo...“
„Jenže to nevyšlo. Proč jste si proboha živého vybrali právě Aldaovo klenotnictví na té nejživější madridské třídě? Proč jste do toho šli v deset ráno?“
„Protože to bylo nejmiň pravděpodobné. Věděli jsme, že u vás nejste na tyhle rány zvyklí. Jednou jsme procházeli okolo s Titou a ona u výlohy vzdychala nad prstýnkem se smaragdem. Slíbil jsem jí, že jí jednou takový koupím.“
„Koupím? Snad ukradnu. Víme o tobě všechno, od osmnácti se živiš krádežemi a loupežemi. Aspoň v deseti nebo dvanácti městech světa se nemůžeš objevit, protože by tě už na letišti zabásli a postavili před soud.“
„No jo, teď už je to všechno v pytlí.“
„Šperky jsou v pytlíčku! A máte oba štěstí, že jste neměli čas zašantročit je. Měl bys to dražší. Jak to, že máte chilské pasy?“
„My jsme Chilani.“
„Odkdy?“
„Od narození.“
„Kdy jste odtamtud odjeli?“
„Když se komunisti dostali do vlády.“
„Chceš tím říct, že z politických důvodů?“
„Šla po nás policie, tak jsme zdrhli. A to byla tenkrát vůbec moje první a největší chyba.“
„Budeš mít dost času, abys o ní mohl v klidu přemýšlet,“ řekl inspektor Rodrigues.
Když se César Eugenio Cruz uzdravil, postavili lupiče před soud. Dostali vysoký trest. Ale právě takový si zasloužili. Na třicet dalších let šli do vězení.

15. Případ vášní zpitomělého Monchita (Španělsko)
„Brigada Criminal, Madrid, comisario Serrado,“ ohlásil se chraplavým hlasem, protože byla už skoro půlnoc, včera dohromady nespál, dneska mu zase dali službu, zapomněl si doma večeři a celý večer měl chuť něčeho pořádného se napít.
„Comisariat Palacio. Předám vám hlášení: ve druhém poschodí domu číslo 6 na Ecija byla nalezena mrtvola zavražděné ženy. Byt patří jistěmu Rafaelovi Caballero Quirogo. Zavražděná je asi jeho manželka. Má rány v obličeji a na krku.“
„Ecija šest, druhé patro, jedu!“
Zburcoval celý oddíl komise pro vyšetřování vražd, nasedl do prvního vozu, technici naskákali do druhého a vyjeli. Ecija není madridská parádní ulice. Je šedivá jako dva až třípatrové domy z obou stran. Neoplývá ani neony, ani nafintěnými seňoritami na chodnících. Řeznictví, hospoda s honosným nápisem Bar paraíso. Čistírna s nečistými výlohami. Na schodišti svítla jediná žlutá žárovka, ze suterénu smrdělo namočené prádlo, Rafael Caballero Quiroga měl na nedávno nalakovaných dveřích mosaznou vizitku s vyrytými kudrlinkami. Bylo otevřeno. V bytě už totiž pracoval vyšetřující soudce José Tapia se svým asistentem. Přijeli dřív, měli to blíž.
V bytě taky nebylo moc světla. Byl cítit myšinou a zubní pastou. Mrtvá už ležela v rakvi, krok od její hlavy stál mladý muž, ruce mu bezvládně visely podél těla.
„Ležela hned za dveřma v chodbě,“ řekl vyšetřující soudce. „Museli jsme ji překračovat. Ale prohlédněte si ještě ty rány, komisaři. Je zřízená k nepoznání. Podívejte se, jak vypadá koberec, krev musela stříkat kolem.“
„Byla sama doma?“ zeptal se komisař Serrado.
„Byla,“ řekl mladý muž a vyšetřující soudce ho představil.
„Tohle je její syn Antonio.“
„Našel jsem mámu za dveřma,“ zajíkal se. „Vrátil jsem se z biografu a našel jsem ji za dveřma. Všude byla krev.“
„Kolik bylo hodin?“ zeptal se komisař.
„Asi tak jedenáct. Kino skončilo někdy po desáté, pak jsem ještě vyprovázel Carmencitu, domů jsem přišel asi v jedenáct.“
„Kdo je Carmencita?“
„Snoubenka. Na jaře budeme mít svatbu. Chudák máma!“

„Proč myslíte, že ji někdo zavraždil?“

„Podívejte se kolem! Všechno ten vrah ukradl. Peníze, šperky, zlaté hodinky po dědovi. Počkejte, až přijde táta, ten vám to řekne přesně.“

„Kde je váš otec?“

„V dílně.“

„V tuhle dobu?“

„Chodí domů až k půlnoci.“

„Proč tak pozdě?“

„Má práci. Před dvěma lety koupil automatickou myčku a říká, že je to dobrý kšeft.“

„Takže autodílna s mycí linkou.“

Komisař Serrado vyslechl povinné sdělení vyšetřujícího soudce: pověřuji policii vyšetřením tohoto případu, pak šel ještě jednou do jídelny k rakvi a mávl rukou:

„Můžete ji odnést.“

Byt vypadal jako po bitvě. Co šlo otevřít, bylo otevřeno, co šlo zpřeházet, bylo zpřeházeno. Prádelník, toaletní stolek s vytaženými zásuvkami. Ležely na podlaze s obsahem rozhrabaným po zemi.

„Běžel jsem hned na ulici a zastavil prvního policajta,“ řekl, jako by se omlouval syn zavražděné. „Jenže ona už byla mrtvá.“

„Řekl jste to otcí?“

„Ne, já jsem ho nevolal.“

„Proč?“

„Mám strach. Bude to pro něj strašlivá rána. Oni na sebe byli hodní.“

„Jak to, že nejsou vypáčeny dveře?“ zeptal se komisař náhle.

„To já nevím,“ lekl se syn.

„Je jen jediné vysvětlení. Vaši matku zavraždil někdo, koho znala. Ve dveřích je špehýrka. Když někdo zazvoní, tak se jistě nejdřív podívá, kdo to je. Ale dveře jsou na řetěz. Mohla je pootevřít a mluvit s tím člověkem jen škvírou. Jenže ona toho lotra vpustila dovnitř. Já mám dojem, že ho musela znát!“

Podle toho jak vypadal byt, vrah nevěděl kde a co hledat. Našel však skoro všechno. Když se vrátil Rafael Caballero Quiroga a trochu se uklidnil z šoku, dali společně dohromady soupis ukradených věcí.

„Tak především sebral všechny peníze,“ řekl zdrcený manžel.

„Kolik?“ zeptal se vyšetřující soudce Tapia.

„Ve skříni bylo sedmdesát tisíc. A zlaté hodinky. Prstýnek, brož se smaragdy.“

„A já jsem měl v kapse nedělního obleku 1300 peset a plnicí pero se zlatým hrotem. Obojí je pryč.“

„Ukradl dokonce dvě prostěradla. Podívejte se. Máme jich přesně deset. Tři jsou v postelích, tady by jich mělo být sedm a je jich jen pět.“

„Máte na všech monogramy?“ zeptal se komisař, když si je prohlédl.

„Na všech. Vyšívala je moje žena.“

„Jste si jist, že je sebral?“

„Proč bych vám to říkal?“

„Nezdá se mi, že vrah, který si nastrká do kapsy sedmdesát tisíc a šperky značné hodnoty, bude krást ještě ložní prádlo. Na to se specializují jiní zloději.“

„Co když do nich potřeboval něco zabalit?“ uvažoval vyšetřující soudce.

„Jedině snad zakrvácené šaty. Krve je tu kolem ažaž,“ řekl komisař Serrado.

„Musel by být blázen, aby pochodoval v cizím domě s nápadným balíkem bílých prostěradel, komisaři.“

„Proč by nemohl být blázen? Copak je někdo z nich normální. A každý, nebo skoro každý, udělá úplně pitomou chybu.“

Pak se pustili do té nejméně zajímavé, přesto však velmi důležité práce. Vyslýchali obyvatele domu, správcovou, sousedy a nočního hlídače z protější továrničky na hodinky. Většina výpovědí nebyla k ničemu. Ale některé stály za to.

„Zdálo se mi, že někdo volá o pomoc. Tak jsem vstala od televize a šla se podívat z okna. Ale nic jsem už neviděla a nic neslyšela. Tak jsem si řekla, že jsem se asi přeslechla,“ řekla paní ze spodního patra.

„V kolik hodin to bylo?“ zeptal se vyšetřující soudce.

„Před zprávama v půl desáté,“ řekla paní a komisař se zeptal manžela zavražděné:

„Kde jste byl v tu dobu, señore Caballero?“

„V dílně.“

„Byl jste tam sám nebo tam byl ještě někdo?“

„Oba chlapi z mycí linky. A v garážích uklízela señora Pereirová. Jako vždycky. Teď po vánocích je dost práce a lidi v zimě neradi mejou vozy doma.“

„A vy, señore?“ zeptal se komisař syna.

„V půl deváté jsem byl v kině. Ale to už jsem vám říkal.“

Pak přišel na řadu domovník. Starý, trochu zbytečně vykrmený pán se velmi snažil přispět k objasnění případu.

„Víte, nejde mi to do hlavy. Señora Quirogová byla tak opatrná. Pečlivě se zamykala, měla strach ze zlodějů. Nebyla by otevřela nikomu neznámému. O tom jsem přesvědčen.“

„Nepozoroval jste toho dne něco neobvyklého?“ zeptal se komisař.

„Odpoledne, asi tak kolem druhé hodiny, přišel za mnou nějaký kluk a ptal se, v kterém patře bydlí señor Caballero.“

„Jak vypadal?“

„Mohlo mu být takových dvacet. Byl slušně oblečený, měl na sobě plášť do deště z balónového hedvábí.“

„Jaké barvy?“

„Hodně světlý, jak se teďka nosí. Ale na hlavě neměl nic.“

„Takže jste viděl, jaké má vlasy.“

„Nevším jsem si. To jsem si opravdu nevšiml. Copak mě to mohlo napadnout?!“

Když přišla na řadu služka z prvního patra, domovnickovu informaci doplnila:

„Zalejvala jsem na balkóně kytky.“

„V kolik?“

„Asi v půl desáté.“

„Tak pozdě večer?“

„Dělám to vždycky tak pozdě, když už nechoděj lidi. Někdy z truhlíků teče na chodník.“

„A co jste viděla?“

„Právě tohle frajera. Stál pod balkónem a bavil se s nějakým klukem.“

„Jak vypadal?“

„Ten kluk? Toho jsem neviděla, musel stát až u baráku. Ale podle hlasu to bylo ještě dítě a říkal něco o druhém patře. Pak ten druhý řekl: no, tak fajn, ten kluk zase něco řekl a pak se ten nafintěnej frajer ještě zeptal, jestli mají služku.“

„Kdo jestli má služku?“

„To jsem neslyšela. Ale ve druhém patře bydlí taky Caballerovi.“

„Viděla jste toho, jak říkáte frajera, ještě někdy?“

„Jo. Hned potom. Šla jsem ještě jednou na balkón, nahnula jsem se přes zábradlí, abych se podívala, jestli to moc neteče a viděla jsem, jak šel dovnitř. Než vešel, tak si ještě přičísl vlasy a utáhl opasek na tom kabátě. No, říkám vám, frajer navoněnej to byl.“

Našli kluka, jmenoval se Milan a připadal si velice důležitý, když vypovídal.

„No, ten señor se mě nejdřív zeptal, jestli v našem baráku bydlí nějaký señor Julius. Řekl jsem mu, že ne, protože jsem si myslel, že se ptá na toho seňora z prvního patra, jak se v létě odstěhovali, ale on mi řekl, že tady musí bydlet, že má modrej auták. Tak jsem mu řekl, že to teda vím, ten bydlí ve druhém patře.“

„Zeptal se tě ještě na něco?“

„Ani ne. Jen na to, jak se jmenuje seňora toho seňora s modrým autákem a tak jsem mu řekl, že Juanita. Když se mě zeptal, jestli mají služku, tak jsem mu řekl, že nemají. A pak jsem běžel za Pedrem, to je můj kámoš, protože by mi byl utekl.“

Komisař Serrado měl nyní už dost podrobný popis pravděpodobného pachatele, ale technici nenašli jediný použitelný otisk, vrah musel mít rukavice. Na podlaze se však našla velmi výrazná stopa podpatku. Byl gumový, značky Continental, když vrah šlápl do krve, otiskl se na nalakovanou podlahu jako razítko. Komisař čekal na výsledek expertizy z dokumentačního oddělení, jeho obsah ho však zklamal. Zdálo se, že ve Španělsku používali všichni ševci, ale i továrny na boty, gumové podpatky značky Continental. Pravděpodobný počet majitelů bot s tímto podpatkem šel do milionů.

„Konečně aspoň trochu svítá,“ řekl komisař Serrado vyšetřujícímu soudci. „V pitevním nálezu je úvaha o možné vražedné zbraní.“

„Nedokázali to určit přesně?“

„Bohužel. Byl prý to kus železné tyče s nějakým drždlem. Zřejmě byla tříhranná.“

„Trochu exkluzivní, nemyslíte, komisaři?“

„Ani bych neřekl. Já bych to odhadoval na pilník, na hodně velký pilník.“

„Pilník nebo stilet?“

„Kdyby mu někdo nabrousil špičku?“

„To by šlo. Ale zrovna tak by to mohlo být velký průbojník. To je přece hotová a velmi nebezpečná zbraň.“

„Jistě něco je na té zprávě podstatné,“ řekl komisař Serrado. „Ten chlap musel být malý, protože všechny rány jsou vedeny zezdola. Je pravděpodobné, že zaútočil zepředu, že se oběť bránila. Nejdřív ji vztekle mlátil hlava nehlava, na krku i na hlavě jsou dlouhé úzké zhmožděnin, jako by tu paní někdo švihal pohrabáčem.“

Pohrabáč to nemohl být, tuto domněnku vyvrátili experti. Ocelová tyč musela mít nejméně dvě ale spíš tři hrany, takže mohli uvažovat o velkém upraveném pilníku. Komisař měl už popis pachatele i možné zbraně, vyšetřující soudce mohl vystavit zatykač na neznámou osobu. Národní centrála Interpolu dostala už v této fázi žádost o spolupráci. Pro pracovníky mezinárodní organizace byl však zatím cennější popis ukradených šperků. Ten byl přesný a Interpol okamžitě rozeslal zprávu zastavárnám, klenotnictvím a svým expoziturám v okolních státech.

Ještě jednou prověřoval komisař Serrado příbuzné, známé, obyvatele domu a zaměstnance autodílny s umývárkou. Nikdo z nich neměl ani motiv k surové vraždě, k nikomu nevedla kloudná stopa, které se kriminalisté mohli chytit. A přece se mezi nimi skrýval vrah. Popis se totiž hodil na jediného. Jmenoval se Ramón Oliva Vasquez, bylo mu jednadvacet a pracoval u automatické myčky osobních vozů. Protože se jmenoval Ramón, říkali mu Moncho, protože byl malý, přezdívali mu někteří kamarádi a spolupracovníci Monchito. Donedávna nosil světle béžový plášť do deště z balónového hedvábí.

Komisař požádal vyšetřujícího soudce, aby mu vystavil povolení k domovní prohlídce. Monchito Oliva Vasquez nebyl doma. Tak si otevřeli dveře paklíčem. Našli nejen dvě krvi potřísněná prostěradla s monogramem J. A., ale za skříní i značně zakrvácený světlý plášť do deště. Proto ho už nenosil do práce, přestože byl leden a i v Madridu je v tuto dobu chladno. Po několika minutách našli i plnicí péro se zlatým hrotem a jednapadesát tisíc peset.

„Kde by mohl v tuto dobu být?“ zeptal se komisař Serrado domovnice.
„Měl by být v práci,“
„Tam ale není,“
„Že by měl takhle přes den rande se snoubenkou? Ta prodává v El Corte Inglés.“
„Nevíte, jak se jmenuje?“
„Asunción, ale dál nevím,“
Zatelefonovali na personální oddělení obchodního domu El Corte Inglés, dozvěděli se, že má dneska volno.
„Mohli byste nám vyhledat její adresu?“
„Chvilku počkejte.“
„Jak je ta prodáváčka stará?“ zeptal se ještě komisař.
„Něco přes osmnáct. Všechny jsou teďka kolem dvacíti.“
Odjeli k bytu jejich rodičů. Asunción nebyla sice doma, ale našli ji s Monchitem v nejbližším parku. Seděli na lavičce, drželi se kolem pasu a neviděli a slyšeli. Jako v románu pro ženy si hleděli do očí.
„Kde je zbytek těch peněz?“ zeptal se komisař Serrado při výslechu.
„Osm tisíc jsem dal Asunción, potřebuje si koupit svatební šaty.“
„Ona se bude vdávat?“ zeptal se komisař. „Myslel jsem, že je to vaše snoubenka.“
„Vždyť taky je. Já si ji teď taky vezmu.“
„O tom silně pochybuju,“ řekl komisař.
„To vám můžu zaručit,“ trval na svém Monchito.
„Vy si zřejmě neuvědomujete, co jste udělal.“
„No, tak až mě pustí! Anebo se ožením než půjdu do kriminálu.“
„Proč jste si to proboha nerozmyslel?“
„Potřeboval jsem peníze.“
„Tak nutně, že jste kvůli nim musel vraždit?“
„Na zařízení bytu. Kdybych neměl prachy na nábytek, tak by mi ji rodiče nedali. To ale jistě dobře víte. A já bez ní nemůžu žít. Já už s ní nechci jen sedět v parku na lavičce.“
Ve Španělsku padesátých let to mladí muži neměli snadné. Bud' museli za lásku zaplatit povětrným ženám, kterým se říká mujeres de vida facil, anebo si museli najít nevěstu a vzít si ji. Ramón Oliva Vasquez brzo pochopil, že z platu umývače automobilů si na byt a zařízení, které ženich musí mít, v dohledné době nevydělá. Trápil se, jak se říká v románech pro paní a dívky, sžíráán vášnivou láskou.
„Neměl jsem jinou možnost,“ řekl smutně.
„Ale měl. Proč jste se nenaučil nějakému řemeslu? Vydělal byste víc.“
„Neměl jsem ve škole dobré známky a do učení mě nevzali.“
„Proč jste si vybral právě manželku vašeho zaměstnavatele?“
„Věděl jsem, že Caballerovi mají prachy. Šéf je nosil domů. Já jsem chtěl jeho ženu jen postrašit, nechtěl jsem ji zabít. Ale když se bránila...“
„Co jste proboha čekal? Že se jen tak pro vaše krásné oči nechá oloupit?“
„Já vím. Ale mohla mě přece prozradit!“ řekl, jako by to zavražděné vyčítal.
Postavili ho před soud a prokurátor byl velmi přísný. Přitom ani nemusel zdůrazňovat, že Monchito spáchal bestialní zločin. Obhájce neměl šanci docílit ani zmírnění navrhovaného nejvyššího trestu. Ale přece jen vyslovil větu, charakterizující motiv činu:
„Ten chlapec byl vášnivou láskou zcela zpitomělý. Jednal v afektu.“
Jednadvacetiletý Ramón Oliva Vasquez zvaný Monchito byl odsouzen k trestu smrti. Rozsudek byl vykonán 29. března 1952 v sedm hodin ráno. Jeho novia, snoubenka Asunción, nezůstala však dlouho svobodná. Ona totiž měla celý život před sebou.
16. Případ povedeného námořníka (Maroko)
Přišli na policejní stanici a vypadali podezřele. Ten nejmenší byl jen v krátkých, nepříliš čistých kalhotách a roztrženém tričku. Největší s týdenním strništěm na bradě měl nežehlenou košili a byl bosý. Třetí taky vypadal, jako když přespává na smetišti. Kolem krku měl hadr a v něm pověšenou ruku. Naříkal, že ho strašně bolí. Byla středa 4. října 1950 a na předměstí marockého Tangeru bylo horko jak v pekle.
Objevili se na policejní stanici k smrti unavení, bez vyzvání si sedli, setřeli si pot s čela a jeden z nich chraplavě řekl:
„Vodu, monsieur.“
Policista kývl na posluhovačku, která vytírala chodbu. Za chvíli přinesla otřískaný plechový džbán. Pili jeden po druhém dlouhými doušky jako velbloudi. Jmenovali se Krotíl, Praxmarer a Gehring. Otřeli si sluncem popraskané rty a civěli na policistu.
„Tak co? Stalo se vám něco?“ zeptal se uniformovaný strážník.
„Ztroskotali jsme,“ řekl jeden z nich.
„Vy jste námořníci?“
„Jo.“
„Kde máte věci?“
„Všechno se potopilo.“
„Kde se to stalo?“
„Asi tak míli před Cap Malabata.“
„Jak se to stalo?“

„V bouři. Loď najela na skály a roztržila se.“
„Jaká to byla loď?“
„Jachta. Jmenuje se Klokán. Totiž jmenovala se tak.“
„Sakramentsky divné jméno pro loď. Komu patřila?“
„Jmenuje se McEvoy.“
„Kdo to je?“
„Vetkej pracháč. Ale už je v pánu. A jeho žena taky.“
„Jak to?“
„Utopili se.“
„A vy jste se zachránili? Jen vy?“
„Jo, monsieur, jen my tři.“
„A kde jsou tam takový skály?“ zeptal se policista.
„Mohl bych se pokusit najít je na mapě,“ řekl jeden z nich. „Máte tady námořní mapu?“
„Kde bych ji vzal?“
„Někde ji snad budou mít.“
„To určitě, ale my teď sepišeme hlášení,“ řekl policista a sedl si k psacímu stroji, kterým vybavili policejní stanici někdy před první světovou válkou. „Jméno! Celé!“
„Walter Praxmarer,“ řekl ten hubený.
„Němec?“
„Ne, Rakušák.“
„Další.“
„Rolf Gehring.“
„Taky Rakušák?“
„Ne. Němec. Z Hamburku.“
Krotl byl taky Rakušák se stálým bydlištěm v Pule, ale jinak světoběžník, který snadno unesl svůj majetek v lodním pytlí. Policista vytřel jména, pak se chvíli škrábal ve vlasech, nakonec vytočil číslo centrály a zeptal se co s mima. Za chvíli zastavil před kamenným domem, v němž snad odjakživa byla policejní stanice, vůz a dva uniformovaní strážníci odvezli ztroskotance na policejní ředitelství. Tam je předvedli k inspektorovi. Jmenoval se Foussard a netušil, jak se proslaví.
„Tak vy jste vypluli v neděli prvního října z Malagy,“ opakoval inspektor. „A měli jste namířeno kam? Do Tangeru, do Casablanky?“
„Zastavili jsme se ještě v Algeirasu, ale cílem byly Bahamské ostrovy,“ řekl námořník Praxmarer.
„A kde vlastně došlo k havárii?“
„Přesně vám to neřeknu, ale bylo to asi takových padesát metrů od břehu, byly tam ostré skály. Když jsme se zachránili, došli jsme do Ksar-es-Seghiru.“
„Takhle přesně to víte?“
„U prvního baráku jsem se zeptal, kde jsme. A to jméno jsem si zapamatoval. Pak jsme stopli nákladák a jeli jsme až sem. Totiž vyklopil nás na kraj, ale k vám to bylo sotva půl hodiny.“
„Mohl byste mi, pane Praxmarere, popsat průběh havárie? Máte zvláštní jméno, že? Jistě není běžné.“
„U nás jo. No, průběh... Jak bych začal?“
„Kdy jste nastoupili na loď a v jaké funkci?“ zeptal se inspektor Foussard, ale pak napsal pár vět na papírek, zmáčkł knoflík zvonku, vstoupil uniformovaný policista a on mu lístek podal. Pak se vrátil k otázce. „Takže kdy?“
„Přesně vám to neřeknu,“ uvažoval námořník, „ale asi tak před rokem. Možná že to bylo v červenci nebo v srpnu.“
„Kde to bylo?“
„V Cannes. Náš pán kotvil buď v Nice nebo v Cannes. Ale často jsme jezdili i do Tangeru.“
„Za obchodem?“
„Kdepak! Můj šéf byl milionář. Neměl na Côte d'Azur vilu a tak si vzal hosty na projížďky jachtou. No, a na palubě se pořádaly, pán tomu říkal rauty. On totiž měl přátele po celém světě. A ty večírky, to byste koukal!“
„Odkud bral peníze?“
„Jednou jsem slyšel, že prý kupuje a prodává jachty. Pak se říkalo, že jeho první žena zdědila milióny. Její otec byl jedním z naftových králů.“
„Jak se jmenovala?“
„Beatrice Benjaminová. A kdosi mi řekl, že to všechno, co se povídá, není pravda. Ty prachy prej sou z pašování amerických cigaret.“
„Kdy zemřela jeho první žena?“
„To vám nepovím. Já jsem nastoupil, když už byl ženatý s madame Claude Stephanie.“
„Kdo byla, co byla, jak se seznámili?“
„Byla krásná. Než si ho vzala, tak si vydělávala jako manekýnka. Jo, a jestli vám něco říká jméno Errol Flynn, tak tenhle slavný americký filmový herec jim byl na svatbě za svědka. Freddy McEvoy měl krásnou ženu.“
„Jak spolu vycházeli?“
„Jako by se včera zamilovali.“
„Kolik mužů bylo na palubě?“
„No, my tři, pak ještě steward, kuchař a madame měla komornou.“
„Všichni se utopili?“

„Všichni ne. Bruno Hertel zůstal v Cannes.“

„Kdo je Bruno Hertel?“

„Čtvrtý námořník.“

„Dal výpověď?“

„Právě že jo,“ řekl Gehring. „A mně to bylo dost divný. To byl totiž nejstarší chlap na palubě. Ne nejstarší, nejdýl byl u šéfa. Dělal mu šófera a Freddy McEvoy mu velice důvěřoval.“

„Proč tedy zůstal na pevnině?“

„Já nevím,“ řekl Gehring. „Nesnášel se tadyhle s Praxmarerem.“

Ta domněnka se později potvrdila. Nenáviděli se, hádali se, dělali si naschvály. Bruno Hertel totiž o Praxmarerovi prohlásil, že je krivák a nevěří mu ani že se jmenuje Walter. Inspektor Foussard měl od první chvíle stejný dojem. Praxmarer se mu nějak nezdál, nevěděl proč, proto odešel uprostřed výslechu do vedlejší místnosti a dal příkaz důstojníkovi ve službě, aby se spojil s pařížskou ústřednou Interpolu a zeptal se, jestli to jméno náhodou nemají v kartotéce.

Při druhé části výslechu si inspektor Foussard vzal jednoho po druhém do vedlejší místnosti. První usedl na židli před psacím strojem Anton Krotíl.

„Jaká to byla jachta, pane Krotile?“ zeptal se na úvod.

„Nádherná. Poslední model. Nebyla sice nová, šéf ji koupil z druhé ruky, ale byla to paráda.“

„Motory, technika, všechno v pořádku?“

„Samozřejmě. To byla naše starost, aby všechno klapalo.“

„Jak tedy mohlo dojít k havárii?“

„Strhla se bouřka. Přišla najednou. Prudký vítr a hromy a blesky až potom, dost dlouho za prvním nárazem. Musela to být taková ta osamělá vlna, šla dobře dva metry vysoko přes palubu.“

„Je to obvyklé?“

„Vůbec ne. Já jsem nikdy nic takového nezažil.“

„Byli jste daleko od pobřeží?“

„Právě blízko, ale pod hladinou byly skály. Hned ta první vlna nás na ně posadila. Pak přišla druhá. Ta smetla komornou, ale Cécile měla sílu, kdysi hrála závodně tenis, tak se někde zachytila a přežila to. Ale stevard se neudržel zábradlí, strhlo ho to do příboje a už jsme ho neviděli. Přivázali jsme Cécile ke stěžni, ale když nás zvedla další vlna a loď zase klesla na skály, už byla pryč.“

„Proč jste zůstávali na palubě?“ zeptal se inspektor naivně.

„A kde jsme podle vás měli zůstat? Spodek byl plný vody, loď se potápěla.“

„Neměli jste záchranný člun?“

„Samozřejmě že jsme měli. Jenomže v tom blázinci jsme se k němu ani nemohli dostat. Vlny nám šly přes hlavu a nestačili jsme ten balík ani odpoutat. Byli jsme rádi, když jsme se nadechli a už to zase šlo pod vodu. A jachta se nám rozpadávala pod nohama. Dovedete si to představit? Tma jako v pytli, nemáte ponětí, co se děje a co kde je. Když se začalo rozednívat a kuchař viděl pobřeží, tak se zbláznil a skočil do těch skal. Už jsme ho pak neviděli.“

„Kdo tedy zůstal na palubě?“

„Bylo nás pět. My tři a manželé McEvoyovi.“

„Rozhodli jste se skočit do vody?“

„Počkali jsme, až vyšlo slunce. Když jsme pak zjistili, že je k pobřeží sotva takových sto metrů, tak jsme to zkusili. Měli jsme štěstí.“

„A McEvoyovy jste nechali na palubě?“

„Špička lodi se zaklínila ve skalách. Vlny sice šly přes ní, ale bylo možné udržet se tam. Šéf řekl, že počká, až se dostaneme na břeh a pak skočí za námi.“

„Uměli McEvoyovi plavat?“

„Možná líp než my. Šéf byl sportovec a celý rok jezdil po všech možných mořích. A jeho paní byla taky ve vodě jako doma. Oba se potápěli v korálových rifech a nikdy neměli malér.“

„Jak si tedy vysvětlujete, že se nedostali ke břehu?“

„To vám řeknu docela přesně, pane inspektore. Já jsem se totiž dostal na břeh první. Praxmarer a Gehring plavali za mnou. Vylezl jsem na břeh a mával jsem na šéfa, aby skočil. Oba si počkali na příbojovou vlnu, říkám vám, vyznali se v tom, věděli, že je ponese a plavali v ní. První Freddy McEvoy a za ním jeho žena Claude. Ta se mi ale ztratila z dohledu a tak jsem na šéfa mával. Nejdřív se mi zdálo, že mě nevidí, ale pak se otočil, když byl zrovna na hřbetě vlny, tak se z té výšky rozhlédl, zřejmě svoji ženu uviděl a spěchal jí zpátky na pomoc. Oba pak zmizeli ve vlnách.“

„Vaši kolegové mezitím doplávali na břeh?“

„Jo. A taky se na to dívali.“

„Nepokusili jste se je zachránit?“

„Jak, prosím vás? Bouřka sílila a vrak zmizel pod vodou. Kdybyste viděl, jak se to ve skalách vařilo...! Prostě neměli jsme šanci.“

Inspektor Foussard nepatřil mezi geniální detektivy, o nichž by se psalo v novinách. V případě tří zachráněných námořníků mu však cosi nehrálo. Když prohlížel aspoň zčásti osušené námořnické knížky, které nahrazují cestovní pasy, připadala mu Praxmarerova fotografie nějak povědomá. Pak dostal z ústředny Interpolu zprávu, aby poslal obratem telefotografické prstů podezřelého. Vysvětlil Praxmarerovi, že bude pro pojišťovnu zapotřebí, aby všichni prošli zevrubnou lékařskou prohlídkou, nechal si jeho papíry, a podal mu pečlivě vyčištěný skleněný popelník tak daleko, aby pro něj musel sáhnout a otiskl na sklo palec i ukazovák. Otisky poslal do Paříže.

Podezření se potvrdilo. Z Interpolu přišlo hlášení, že Walter Praxmarer je mezinárodně hledaný zločinec Manfred Lentner, vystupující taky pod jménem Josef Witlatschil. Má na svědomí vraždy v několika státech.

Případ povedeného námořníka začal daleko od marockého Rabatu v roce 1945. Když skončila druhá světová válka, otevřely se brány sovětského zajateckého tábora Sagan a rakouský státní příslušník Manfred Lentner a jeho kamarád Karl Rampfel vyšli s pytlíkem starého chleba na svobodu. Lentnerovi bylo v srpnu 1945 dvaadvacet, jeho přítel byl o dva roky starší. Putovali spálenou a zpustošenou zemí spolu s dalšími navrátilci. Neměli co jíst a kde spát. Pochodovali statečně a když to šlo, naskakovali za jízdy na nákladní vagóny. Dostali se až do Cottbusu, kde navštívili vdovu po kamarádovi, který v táboře zahynul. Pak se vydali do Berlína, mysleli si, že tam dostanou práci. Konečně se chtěli pořádně najíst.

Všechno bylo špatně. Ani ti, co uklízeli ruiny, nedostávali pravidelný plat. I když se jim podařilo nalézt v sutinách něco cenného, neměli to komu prodat. Někdy dali dohromady pár marek, ale nemohli si za ně nic koupit. Ve chvíli největšího zoufalství prozradil Lentner svému kamarádovi, že je ženatý, jeho manželka žije v Berlíně v Höchststrasse, kde má zelinářství.

Přespali v parku na lavičkách, trochu se opláchli v louži, která zbyla po fontáně, kolem poledne stáli před hromadou cihel. Z domu v čísle 22 nezbylo nic. Ale lidé přehrabující suť řekli zoufalému Lentnerovi, že jeho žena musela krámk dávno zavřít. Nastoupila jako pomocnice wehrmachtu.

„A nevíte, kde by mohla být?“ zeptal se naivně.

„Kdekoliv a taky v pánu,“ řekla žena vlekoucí obrovský kufr. „Dneska už nikdo není tam, kde by měl být.“

Manželku sice nenašel, Lentnerova přítelkyně však byla na svém místě. Bydlela sama ve Winnsstrasse v malém bytě, Lentnera přivítala s otevřenou náručí. Muži byli v té době vzácní, milióny manželů a milenců zůstalo na pohřebištích východní fronty. Lentner skončil téhož večera v Gerdině posteli, ta hned při snídani řekla, že jeho kamarádovi Rampfelovi najde podnájem. Běžela jen o dvě patra níž, kde bydlela mladá vdova. Oba zajatci tedy měli střechu nad hlavou a když nic jiného, tak aspoň jednou denně teplou bramborovou polévku.

Mimi Bunkeová se přizívala prostitutkou, ale hned první den přisahal Rampfelovi, že toho nechá, miluje ho jako nic na světě a chce s ním žít jako počestná žena. Nebyla to bůhvíjaká kráska, pro válečného zajatce, který prožil poslední dva roky na přečpaných palandách, však byla andělem spásy, kterého mu seslal sám bůh. Cítil se při herinkovi a osolených bramborách jak na banketu, zkušená Mimi se mu tak moc zalíbila, že ji brzy požádal o ruku. Neodmítla. Naopak prozradila mu své plány. Něco si za války našetřila, nechá řemesla, vezmou se, přestěhují se z rozbombardovaného Berlína na venkov a tam si budou žít jako dvě hrdličky. I svatba se měla konat kdesi na vestfálském malém městě. Jedním ze svědků měl být samozřejmě nejlepší Rampfelův kamarád Manfred Lentner.

Pracovníci Interpolu, kteří později vedle německé kriminální policie přešetřovali tehdejší události, zjistili tyto okolnosti: všichni tři se vypravili jako na veselý výlet. Nikdo z nich neměl bůhvíjaká zavazadla. Někdejší prostitutka a nyní nevěsta nesla svůj majetek v černé kabelce a v papírovém kufru měla všechny své šaty. Ve středu asi v pět ráno se objevili na nádraží Wannsee, kde si asi v sedm ráno uložili zavazadla do úschovny. Zřízenec se na ně dobře pamatoval. Jeden z nich vypadal prý jako filmový herec. Pod nosem měl úzký pěstěný knír, jaký v té době nosili frajeři, sňatkoví podvodníci a filmový milovník Menjou.

Mimi na ně čekala před nádražní budovou. Přišli ven a oznámili jí, že první vlak do Vestfálska pojede až krátce před půlnocí. Nebyla to pravda, během dne odjížděly ještě dva další, takže jejich mylná informace byla důkazem, že se na zločin připravovali. Krátce po válce neexistovaly restaurace. Jen sem tam se objevil na dveřích hospody nápis „Dnes sodová voda“. Nemohli se posadit k láhvi vína. Neměli co dělat a tak se vydali na výlet do Grunewaldského lesa. Mimi nadšeně souhlasila. Cítila se jako znovuzrozená, nemusela mít strach ze svého pasáka, který ji okrádal o víc než polovinu výdělků. Teď byla ve společnosti dvou hezkých mladých mužů a věřila, že má před sebou krásný život s pohledným partnerem.

Nepodařilo se zjistit, kudy ti tři celý den chodili. Příslušníci německé kriminální policie později vypátrali, že se k večeru zastavili v lesní restauraci, kde jim připravili bramborový guláš. Platila Mimi Bunkeová. Když se stmívalo, zastavili se v jedné restauraci na šálek kávové náhražky. Útratu opět zaplatila Mimi. A pak už je nikdo neviděl.

Podle pitevního nálezu se odehrála přibližně tato scéna: už za tmy si ti tři lehli do trávy, počítali hvězdičky nebo se bavili povídáním o skvělé budoucnosti. Ve vhodné chvíli vytáhl Lentner zpod kabátu kus železa, rozmáchl se a praštil Mimi do hlavy. V pitevním protokolu soudní lékař potvrdil, že mířil dobře, rána, která prorazila prostitutce lebku, byla způsobena obrovskou silou.

Jenže to se podařilo zjistit až o hodně později.

Asi za tři týdny, tedy koncem října, dostalo policejní ústředí hlášení z okrskové strážnice, že Mimi Bunkeová zmizela. Policista se vypravil do jejího bytu a našel v něm muže. Prokázal se kennkartou a repatričním průkazem na jméno Anton Karl Rampfel. Vypověděl, že svou družku naposledy viděl brzo ráno 3. října.

„Byla ještě tma a tak vám přesně nepovím, jaký to byl auták, kterým odjela.“

„Vzala si s sebou nějaké osobní věci?“

„Všechno. To jsem ale zjistil až potom. Nenechala tady ani kartáček na zuby. Měl jsem dojem, že se na to stěhování připravila.“

„Řekla vám, že má v úmyslu odejít?“

„Ani slovo mi neřekla a sebrala mi dokonce jedinej svetr. Těmhle ženským, co šlapaj chodník, se nedá věřit.“

„Asi se odstěhovala do lepšího rajónu,“ řekl kriminalista, zeptal se ještě na nějaké podrobnosti souseda z horního patra Lentnera, pak se vrátil na revír, přiložil protokoly o výslechu ke spisu a ten založil do archivu. Na policii se kupily stovky hlášení o zmizelých, tak se i tento stal jen jedním z mnoha a nikdo mu už nevěnoval pozornost.

Ke sňatku Rampfela s bývalou prostitutkou sice nedošlo, zato se brzy po jejím zmizení oženil Manfred Lentner. Byl

sice ženatý, jeho žena však byla nezvěstná a on o svém manželství nikomu nic nevykládal. V té době všeobecného chaosu, kdy neexistovaly matriky a spisy obecních úřadů shořely v ruinách rozbombardovaných měst, nikdo nepátral po minulosti druhých. Lentner si vzal ženu s velkým a dobře zařízeným bytem a zřejmě i s dalším pozoruhodným majetkem. Žil v dostatku a v klidu, měl dost peněz, aby mohl nakupovat na černém trhu.

Když slezl na jaře sníh, došlo k pozoruhodnému objevu. Ne, že by v tehdejší Německu byla nouze o nálezy dalších mrtvých. Při odklizení sutí rozbombardovaných domů byly ve sklepích pohřbeny celé rodiny. Ale 28. března 1946 objevili lesní dělníci v bývalém zákopu v katastru Grunewaldského lesa mrtvolu ženy. Celou zimu ležela pod sněhem, byla tedy zachovalá, četníci brzo zjistili, že jde o pohřešovanou prostitutku Mimi (ve skutečnosti Lisbeth) Bunkeovou. Na první pohled bylo jasné, že byla zavražděna ranou do hlavy a rovněž bylo zřejmé, kdo má vraždu na svědomí. Došli si pro Lentnera, ale ten už byl bůhví kde.

Vystavili zatykač, rozeslali ho pohraničním stanicím, zahájili pátrání po pravděpodobném vrahovi i prostřednictvím Interpolu. Četníci i kriminalisté nosili v brašně popis zločince a jeho fotografii. Ten však jezdil křížem krážem, aby zmátl stopy, v létě se objevil ve své rodné vesnici Sindorf nedaleko Vídně, nikde však nenašel spolehlivý úkryt. A tak se vydal na jih, týden dva žil v Klagenfurtu. Přizívoval se drobnými krádežemi, vyhýbal se však veřejným budovám, nádražním čekárnám. Když jel vlakem, tak nastupoval na venkovských stanicích. Na nějaký čas zmizel v Tyrolských Alpách, kde ho pravděpodobně živila některá osamělá selka.

Dlouho kličkoval, ale věčně se schovávat nemohl. Snad mu došly peníze nebo se nepohodl se selkou, znovu se vydal do Sindorfu. Snad právě tam se dozvěděl z novin, že 9. září zatkl v saském Grossröhrsdorfu jeho komplice Rampfela. Tak se dal znovu na útěk. Skrýval se kdesi vysoko v horách ještě celé dva měsíce, ale jednou večer 10. listopadu narazil nedaleko své rodné obce na četníka. Chtěl mu utéct, ten po něm střílel, Lentner střelbu opětoval, chvíli se ještě schovával v roští u silnice, pak přijela z četnické stanice posila a uprchlík dostal želízka. Odvezli ho do věznice v Korneuburgu, kde měl předstoupit před vyšetřujícího soudce. Byl připraven do poslední chvíle zapírat. Netušil totiž, že právě v den, kdy ho zatkl, převezli Rampfela do Berlína, kde už na něj čekali inspektoři oddělení pro vyšetřování vražd.

Anton Karl Rampfel se pod tíhou důkazů k vraždě přiznal. Řekl taky všechno, co věděl o Lentnerovi. Ve čtvrtek 20. února 1947 stál před porotou ve velkém sále soudní budovy v berlínském Moabitu, kde ho odsoudili k trestu smrti. Popravili ho ale až časně ráno 6. dubna 1948 na dvoře věznice v Lehrter Strasse.

Lentner se o osudu svého komplice brzo dozvěděl. Od chvíle, kdy mu vyšetřující soudce oznámil, že ho prozatím nevydají německým úřadům a budou ho soudit v Rakousku, nemyslel na nic jiného než na útěk. Bůhví kdo a jak mu sehnal pilku na železo. Lentner byl velice podnikavý mladý muž, dokázal lidi přemluvit k leccemu. A tak se mu v noci 23. března podařilo dokončit nekonečně dlouhou práci. Přepilované mříže povolily, pověsné lano vyrobené z prostěradel zahrálo svou roli, utíkal jak o život a zmizel ve tmě. Poplach vyhlásili až ráno, když chodbaři roznášeli snídani a to byl už vrah bůhví kde za horama.

Právníci Interpolu znovu posílali svým filiálkám a národním ústřednám oběžníky s popisem uprchlíka, policisté znovu dostali kopie zatykačů s fotografií. Lentner jako by se do země propadl. Policisté byli přesvědčeni, že se mu přece jen podařilo uprchnout za hranice.

Asi týden po Lentnerově útěku z vězení našel řidič nákladního automobilu na silnici z Korneuburgu do Bisamdorfu těžce zraněného muže. Naložil ho, odvezl do nejbližší nemocnice a oznámil událost na četnické stanici. Zraněný byl v bezvědomí, přesto však brzy zjistili, že se jmenuje Petr Josef Witlatschil. Bydlel ve venkovském domku na břehu Dunaje, když se večer nevrátil domů, ohlásila manželka zmizení na četnické stanici. Peníze ani osobní doklady se u něj nenašly. Zranění bylo velmi těžké. Druhého dne Witlatschil zemřel.

Později novináři policistům zazlívali, že případ pouze zaregistrovali a nebyla jim nápadná ani skutečnost, že zraněný měl prázdné kapsy. Kam se poděly jeho osobní doklady? Nenapadla je souvislost s uprchlým zločincem, který zase osobní průkaz nutně potřeboval? Udělali chybu. Witlatschil zemřel a oni s ním pochovali i jeho spis.

Případ neležel v archivu dlouho. V Tyrolských Alpách se totiž krátce poté objevil muž stejného jména a nápadně se podobal hledanému Lentnerovi. Kriminalisté se znovu podívali do pitevního nálezu a zjistili, že rány na hlavě nemusely pocházet od nárazu automobilu, jak se tvrdilo v posudku soudního lékaře. Vrahem zřejmě nebyl neopatrný řidič, který z místa činu ujel a oni po něm pátrali. Proražená lebka se totiž velice podobala rozbité hlavě Mimi Bunkeové z Grunewaldského lesa.

Poslali hlášení centrále Interpolu a policejní stanice dostaly oběžník se sdělením, že Witlatschil by mohl být Lentner. Pátrání po nebezpečném vrahovi se znovu rozjelo. Ten však už cestoval s jinými doklady na jiné jméno. Policie dostala zprávu o zmizení instalatéra Waltera Praxmarera. Jeho doklady však měl v kapse Lentner - Witlatschil a s nimi se dokonce dostal přes hranice.

Případ povedeného námořníka připomíná dobrodružné romány z doby slavných mušketýrů, je však naprosto autentický. Je přitom neuvěřitelné, kolik lidí fešák s knírkem dokázal oblafnout, co všechno si mohl dovolit, než se dostal za mříže. A ještě jedna okolnost stojí za zmínku: značnou zásluhu na jeho odhalení měl Interpol se svou mezinárodní sítí a perfektní organizací.

V dubnu 1950 přišel na rakouský generální konzulát v Římě Walter Praxmarer a požádal o cestovní pas, aby mohl jet na obchodní cestu do Francie. Úředník mu dal potřebné formuláře, řekl mu, aby je hned vyplnil, přiložil osobní doklady a přišel si pro cestovní pas asi za týden. Praxmarer sice proti tak dlouhé lhůtě protestoval, ale úředník byl neoblomný. Týden je běžná lhůta na vydání cestovního pasu. Generální konzulát musí počkat na vyjádření vídeňského ministerstva zahraničních věcí.

Rakouský státní příslušník Praxmarer už na konzulát nepřišel. Přitom na něj nedočkavě čekali. Připravili totiž jeho zatčení. Po informaci rakouské ústředny Interpolu požádali už římskou policii o asistenci při dopadení nebezpečného zločince. Ten však zmizel. Teprve později se podařilo zrekonstruovat jeho další kličky.

Odjel na pobřeží, vždycky ho to táhlo k přístavům. Byl prý romanticky založený, vábily ho exotické dálky. Nějaký čas se potloukal kolem kasina v San Remu, ale hlavně se snažil získat nové doklady. Nebylo to snadné. Znovu po něm zahájili mezinárodní pátrání, věděl, že se musí vyhýbat každému strážníkovi, protože má v kapse jeho fotografii. Měl však nápad hodný spisovatelů dobrodružných románů devatenáctého století. Rozhodl se, že vstoupí do kláštera, kde může žít beze jména a beze strachu z policie. Vybral prý si malý, v opuštěném místě postavený klášter nedaleko Neapole a jednou večer zaklepal na bránu. Přijali ho, byla to jejich povinnost pomáhat potřebným, kteří se dožadovali pomoci boží.

Sám nemohl věřit, že by vydržel za zdmi staré budovy tolik se podobající kriminálu. Mniši bydleli v celách, mnohé z nich měly dokonce na oknech mříže, i dvůr, kde trávili svůj volný čas v modlitbách, v mnohém připomínal povinné procházky ve věznici. Vrah se schovával mezi mnichy jen tři měsíce, pak utekl. A zdá se, že si za tu dobu strávenou v klidu a jistotě vymyslel plán jak se dostat ze šlamastiky.

Věděl, že ho Interpol nenechá na pokoji. Uvědomil si, že se musí dostat přes moře do některé země Jižní Ameriky anebo aspoň do karibské oblasti. Proto se vypravil do Cannes, potloukal se kolem jachtového přístavu, vysedával v hospodách, kde zprostředkovatelný práce hledaly námořníky. On si však vybral sám. Líbila se mu jachta s nepatřičným jménem Klokán a začal se zajímat o jejího majitele.

Nedalo mu moc práce získat o něm potřebné informace. Freddy McEvoy, novináři nazývaný taky Sebevrah Freddy, byla figura do zábavného kalendáře. Objevoval se ve společenských rubrikách obrázkových časopisů, protože patřil ke skupině bohatých nebo zbohatlých prominentů, kteří utráceli za zábavu milióny. Jednou se sešli v mexickém Acapulku, podruhé ve Svatém Mořici, týdně se bavili na Bahamských ostrovech, na Havaji či na Tahiti. Australský milionář McEvoy a jeho krásná žena při žádné takové události nechyběli. Francouzská Riviéra, exkluzivní hollywoodské kluby, párty v hotelu Sheraton v Miami Beach, španělská Marbella, londýnský Westend, to byly scény, na nichž se odehrávaly epizody života neodolatelného playboye - majitele jachty Klokán. Pokřtil ji tak proto, že byl Australan a základna jeho rozsáhlého majetku byla v Sydney.

Fragerovi, který v dané chvíli vystupoval pod jménem Praxmarer, se zalíbil na první pohled. A okamžitě se zamiloval do majetku, který měl s sebou na lodi i do šperků jeho manželky uložených v trezoru na přídi jachty. Když se dozvěděl, že se McEvoy chystá na delší cestu a chce doplnit posádku, šel se mu představit. Nevadilo mu, že nemá o práci námořníka ani ponětí. Zahrál roli mořského vlka tak přesvědčivě, že se milionář nestaral ani o vysvědčení minulých zaměstnavatelů a spokojil se s padělanou námořnickou knížkou.

Při plavbách po Středozemním moři se naučil řemeslu, spřátelil se s kolegy na palubě Krotilem a Gehringem a znepřátelil si nejzkušenějšího námořníka jachty Bruna Hertela. Ten při poslední cestě lodi raději zůstal na souši a bez práce, jako by tušil, co by ho na palubě čekalo. Když ho později vyslyšali, prohlásil, že se mu ten nový chlap od první chvíle nelíbil. Něco prý mu na něm vadilo. Snad drzý pohled, možná to filmové chování.

A právě to až příliš sebevědomé a svým způsobem i na námořníka příliš kultivované vystupování bylo příčinou, proč se rabatský inspektor Foussard obrátil hned na počátku výslechu na Interpol a vyžádal si o Praxmarerovi zprávu.

Téhož dne se moře uklidnilo, vítr ustal už v noci, na písečné pláži nedaleko pobřežních skal příboj vyplavil milionářovo tělo. A bylo zle! Privolaný policejní lékař zjistil, že na těle mrtvého jsou patrné bodné rány. Utopence převezli na pitevnu, kde lékaři zjistili, protože mrtvý neměl vodu v plicích, že byl McEvoy nejdříve zavražděn a pak teprve vhozen do moře. Jeho manželka Claude byla nejprve uškrcena, až potom se dostala do vln. Ti, kdo je dobře znali, teprve nyní pochopili, že se oba výborní plavci, kteří byli ve vodě i pod vodou jako doma, neutopili, byli zákeřně zavražděni.

Vysvětlila se i další záhada. Mnozí očití svědci, kteří z pobřeží pozorovali plavbu jachty na rozbouřeném moři, tvrdili, že nenarazila na skály skryté pod vodu, že poté, co námořníci naskákali do vody a plavali ke břehu, ještě pokračovala podle pobřeží v plavbě.

Při vyšetřování se bránil, jak mohl. Nic nepřiznal. Držel se smyšleného scénáře. Když se ho zeptali, jak si vysvětluje drobné rány na těle McEvoye a uškrcení jeho manželky, krčil rameny a tvrdil, že nemůže vědět, co se odehrálo mezi manželi v tak vypjaté situaci, kdy všichni tři námořníci zvolili záchranu, vrhli se do rozbouřeného moře a z posledních sil doplávali na břeh.

Pobyl v marockém vězení asi půl druhého roku. Tak dlouho se táhla jednání o jeho vydání. Nakonec ho převezli do rakouského vězení, kde znovu celý případ prošetřovali a vrátili se i k vraždě Mimi Bunkeové. Za spoluúčast na tomto zločinu ho pak také 8. května 1954 v Salcburku soudili. Nepřiznal ani zločin v Grunewaldském lese. Odmítl jakoukoliv účast na smrti manželů McEvoyových. Užívání cizích dokumentů i jmen vysvětlil podle jeho mínění přesvědčivě:

„Víte, že jsem byl v sovětském zajateckém táboře Sagan. Chlapi od NKVD si tam podávali dveře. Chtěli mě získat pro svou zpravodajskou službu, ale já jsem to odmítl. Když jsem se pak dostal domů a Rusové měli Rakousko pod kontrolou, měl jsem strach, že mě jejich tajní agenti, kterých bylo všude jako máku, odhalí a budu mít potíže. Proto jsem si vybral nové jméno.“

Byl to složitý proces, Lentner byl pro státního žalobce velmi chytrý protivník, od pondělka do pátku nepředložila obžaloba pádné a hlavně přímé důkazy. Porota uznala obžalovaného vinným, ale soudce vyslovil jen mírný rozsudek: 15 let žaláře. Jenže po odsezených patnácti letech čekali na Lentnera v Berlíně, kde byl souzen pro vraždu Mimi Bunkeové. Teprve pak mohli v pařížské ústředně Interpolu v St. Cloud uložit případ povedeného námořníka do archívu.

17. Případ Finky des Los Angeles (Mexiko)

Příběhla v noci z mexické Tijuany, dostala se přes hranici po státní silnici číslo 5 a na Palm Avenue v americkém San Diegu vpadla na policejní stanici. Bylo šest hodin ráno na Štědrý den roku 1963. Jmenovala se Sista Carillo Lopezová, nebylo jí ještě ani dvacet, ale vypadala na třicet, černé vlasy měla spleené potem, kolem úst rozmazanou rtěnku, střívěčky nesla v ruce, protože měla odřené nohy. Škytala. Snad z rozčilení.

„Takže vy si přejdete hranici bez papírů a ještě přijdete na stanici. Co vás to napadlo, ženská? Seberte se a mazejte zpátky! Já budu dělat, jako že jste tady nebyla. Nebo chcete jít domů šupem?“

„Já nejsem Mexičanka,“ řekla pyšně.

„A co tedy jste?“

„Portorikánka.“

„Proč tedy nemáte papíry?“

„Protože jsem je nepotřebovala. Utekla jsem, abych se zachránila. Utekla jsem chlapovi, kterej mě chtěl uškrtit.“ Policista ve službě neměl zrovna nejlepší náladu, za chvíli mu končila směna, teď však zpozorněl.

„Kde se to stalo?“ zeptal se.

„V motelu nedaleko Tijuany.“

„Co jste tam dělala?“

„Co se dělá v motelu?“

„Jaké máte povolání?“

„Živím se láskou,“ řekla a načechrala si vlasy.

„Takže kurva.“

„Znám lepší výrazy.“

„Kde se to stalo, jak se to stalo, jak vypadal, proč vás chtěl uškrtit?“

„Mohl byste mi dát napít?“ poprosila a policista zatřepal svou termoskou, zjistil, že tam má ještě trochu kávy a nalil ji do papírového kalíšku.

„Tumáš!“ řekl vlídně. „To neumíš nic jinýho než šoustat?“

„Dělám to už od čtrnácti,“ řekla, jako by se chlubila.

„To máš za sebou pěkných pár chlapů, co?“

„Nepočítala jsem je. Ale tenhle nebyl kunčaft, byl to zaplacený zabiják. Čekal v chodbě, když jsem pouštěla hosta. Strčil nohu mezi dveře, srazil mě na postel, lehl si na mě, abych se nemohla ani hnout a pak mi hodil kolem krku drát.“

„Jakej drát?“

„Normální šňůru jaká je u lamp na nočních stolcích.“

„Proč tě chtěl uškrtit? Znali jste se?“

„Vůbec ne. Byl to zaplacený zabiják.“

„Kdo ho zaplatil?“

„Šéf.“

„Jakej šéf? Či šéf?“

„Kterej všechno řídí!“

„Kurvy mají taky prezidenta?“ řekl policista a myslel si, že udělal dobrý vtíp.

„Jo, mají. Každý rajón svýho. A každý z nich má hlídače. Poslal za mnou zabijáka, protože jsem se trhla. Nadřela jsem se za ty léta a nemám ani kufr. Všechno seberou. Číhají přede dveřma jako supi. Kdo má řeči, tomu rozbijou hubu, anebo nás pálejí cigaretama, tam kde to nejvíc bolí. Mohla bych vám ukázat...“

„Není třeba,“ řekl policista, sedl si k psacímu stroji a psal protokol. Pak se zvedl, podíval se na hodinky, musel ještě nakoupit vánoční dárky a slíbil doma, že přinese krocana. Rychle si přečetl výpověď a řekl:

„Tadyhle to podepiš, ale nejdřív mi ještě řekni, jak ten chlap vypadal.“

„Trochu jako Indián. Nebo možná mulat. Buď měl pleš, nebo měl na hlavě čepici. Jo a nějaký zlatý zuby.“

„Malý, velký, tlustý, tenký? Mně se zdá, že si nějak nemůžeš vzpomenout!“

„Mám strach.“

„Tady se nemusíš bát.“

„Najde si mě.“

„Nenajde si nic. Zůstaneš tady.“

„Musím do lapáku?“

„Nemusíš, ale pudeš za mříže. Nebo máš někde nějaký lepší bejvák?“

„Nemám nic.“

„Tak vidíš a oběd a večeři taky dostaneš. Jsou vánoce, kde bys courala. O svátcích stejně nezobneš žádné kšeft. Na Hod boží jsou i kurevníci svatý.“

Policista poslal Lopezovou na policejní ředitelství, tam ji zavřeli na oddělení vyšetřovacích vazeb, on si sedl k dálnopisu a vytřukal hlášení. Informace o vrahovi sice nebyla bůhvíjak podrobná, ale oni už vyšetřovali dva případy škrtiče prostitutek a washingtonská centrála Interpolu před měsícem rozeslala na všechny policejní stanice USA i Latinské Ameriky a Mexika hlášení s jeho popisem. Sista Carillo Lopezová se zřejmě měla stát jeho třetí obětí, zachránila se však tím, že ho v poslední chvíli kousla do ruky a vyběhla ze dveří na chodbu motelu, po níž se zrovna vraceli z baru dva hosti. Vrah se polekal a utekl. Vystrašené prostitutce se podařilo zmizet zadním vchodem a skočit do autobusu, který právě v té chvíli zastavil na stanici.

Měla štěstí.

Ty první dvě ne.

Jocabel Toledanová se ubytovala v malém hodinovém hotýlku v Barceloně. Bydlela tam tři dny, pak ji našli mrtvou.

„Bylo mi to divný,“ řekl vrátný při výslechu. „Už dva dni nevytáhla z pokoje paty. Tak jsem šel nahoru, že se podívám, co s ní je. Zaklepal jsem, ale nic. Tak jsem vzal za kliku. Neměla zamčeno. Vešel jsem dovnitř. Ležela na posteli nahatá, obličej měla modrý. Tak jsem běžel dolů a zavolaal jsem na policii. Když ji prohlídli, tak řekli, že ji někdo uškrtil elektrickou šňůrou.“

„Nevšiml jste si nějakého podezřelého chlapa?“

„Všichni, co choděj k těmhle mexickým dorotám, jsou podezřelí. Nikdo slušnej s nima nejde. Jeden z nich to mohl bejt. Přijel taxikem ...“

„Kdy to bylo?“ zeptal se policista.

„Kdy? Předevčirem krátce před půlnocí.“

„Jak vypadal?“

„Jako mulat. A nebyl moc velkej, asi jako vy, ale tlustší.“

„Vlasy?“

„Černý, nemytý. A v hubě zlatěj zub.“

Našli taxikáře a přivedli ho na policejní stanici.

„Veze jsem ho od přístavu. Stopnul mě někde za tím skladištěm, než se najede na okruh kolem Kolumbova pomníku.

Řekl, abych ho vzal do města. Když jsem se zeptal kam do města, tak vytáhl z kapsy cedulku a přečetl adresu hotýlku El paraíso. Bylo mi to divný, že chce zrovna do takovýho zapadáku. Do těchhle hnusnejch bordelů jdou akorát ožralové, který se náhodou potácejí kolem“

„Jak vypadal?“

„Moc jsem si nevšiml. Když jsme projížděli ulicí d'Antonio Maura, tak si ten chlap zapálil smradlavý žváro. Podíval jsem se do zrcátka, co je to za havana a viděl jsem, že ten chlap je Mexikán nebo Portorikán, prostě bakelitová huba. Myslím, že měl zlatěj zub nebo možná dva.“

Pokojská muže taky zahlédla na chodbě, ale nevšímalá si, do kterých dveří vešel. Řekla akorát, že smrděl potem a otočil hlavu, když šla kolem. Popis podezřelého se v mnohém shodoval s nájemným vrahem, kterého popsala prostitutka Lopezoová.

Třetí případ poslali do centrály Interpolu ze San Franciska. Sedmadvacetiletá prostitutka, pocházející z Mexika, která provozovala svoje řemeslo na Long Beach v Los Angeles, ale taky v San Francisku, byla už 16. prosince 1963 nalezena v baru nedaleko pláže Rancho Patos Verdes uškrcena elektrickou šňůrou. Pozoruhodné bylo, že šlo o bývalou prostitutku, která se osamostatnila, pronajala si a provozovala malý, ale dobře navštěvovaný bar. V jednu hodinu po půlnoci, když už zavírala, objevil se v podniku neznámý muž a uškrtl ji asi metrovou elektrickou šňůrou. Policisté ji našli pohozenou nedaleko mrtvoly.

Kriminalisté zjistili pozoruhodnou okolnost: Dani Enriquezová se původně jmenovala jinak. Měla u sebe falešné osobní doklady. Odborníci z Interpolu je označili za padělek první třídy, za jaký se platí hodně peněz. Nezodpovězena zůstala otázka, proč bývalá prostitutka věnovala tak velkou částku za to, aby se skryla za novým jménem. Ve výpovědích svědků se nenašlo nic nového. Na první pohled bylo zřejmé, že jde o sérii vražd stejného zločince s tmavší pleť, ne moc velkého ale dobře živeného. Měl jeden či dva zlaté zuby. Ještě jedna okolnost byla všem vraždám společná: všechny prostitutky kdysi žily nebo aspoň jistý čas pracovaly v Mexiku a všechny se odtud odstěhovaly.

„Pánové, mám pocit, že ten vrah zabíjí za peníze, že pracuje pro gangstery, kteří řídí řetěz bordelů a obchodují s děvčaty,“ řekl kapitán Alfredo Ramirez z mexického ústředí Interpolu při poradě na policejním ředitelství v Mexico City.

Dohodli se na společném postupu, zahájili pátrání, vyslyšali informátory z mexického podsvětí, hledali sídlo zločinecké organizace, která měla takovou moc, že trestala neposlušnost smrtí. A kapitán Ramirez se snažil najít konec červené nitky, která se táhla všemi vraždami škrtiče s elektrickou šňůrou.

Hledal ho mezi prostitutkami. Mnohé z nich mlčely, snažily se vyhnout přímým odpovědím, vykrucovaly se, bylo zřejmé, že mají strach ze svých pasáků anebo z dosud neznámého šéfa. Když však kapitán Ramirez probíral s šéfem mexického ústředí Interpolu protokoly výsledků, měly sice společné znaky, ale dva z nich obsahovaly jméno San Francisco del Rincón.

Malé ospalé městečko s necelými třemi tisíci obyvatel leží stranou hlavních cest, asi 430 kilometrů od Mexico City.

„Sednu do vozu a pojedu se tam podívat,“ oznámil kapitán pracovníkovi Interpolu Espinozovi.

„Jsem pro, ale kde chcete začít?“

„V bordelu.“

„Myslíte, že tam něco takového je? Pochybuju, že by se tam ty holky uživily. Ze zkušenosti vím, že si v malém městě manželky své záletné muže ohlírají.“

„Někde musím začít. Mám pocit, že je to stopa.“

„Zatím jediná. Ale počkejte chvílku, zjistím, jestli je tam nebo aspoň v okolí nevěstinec. Naše centrála by to měla vědět,“ řekl Espinoza.

Na dálnopolis nečekali déle než dvacet minut, ale odpověď byla negativní. Kapitán Ramirez se přesto vydal na cestu. Tři dny posedával v San Francisku del Rincón v místních barech. Pil s vesničany a bavil se s holkama u barových pultů, ubytoval se v motelu, kam si vodily zákazníci, utratil dost za tequilu i za drahé a mizerně chlazené pivo, nakonec však v sobotu ve tři ráno, když lidé buď spali anebo byli pod párou, vymáčkl z nalité holky s velkýma očima, velkýma prsy a se zlatými kruhy v uších informaci, kterou jí měl zaplatit zlatem a ne další skleničkou laciné tequilly.

„Gonzalesovy jsou svině,“ vyprskla děvka. „Největší svině na světě. Kdybych věděla jak, tak bych je podřízla.“

„Co ti udělaly?“ zeptal se kapitán.

„Co? Všechno! Zničily mi život. Mužskýho nemám, peníze nemám, musím se vychrápat s každým zasraným peónem, a co mě čeká? Nic! Akorát ze mě bude ožralá kurva.“

„Kdo jsou ty Gonzalesovy?“ zeptal se kapitán opatrně, aby holku nevyplašil. „Dojdu za nima a dám jim do držky! Co tomu říkáš, miláčku?“

„To bys skončil v nemocnici. Kdyby to moc dobře dopadlo!“

„Jsou dvě?“

„Jo. Sestry. Ale bestie jaký nenajdeš na celým světě.“

„Říkáš nenajdeš, kočička. Ale co kdybych je přece jen šel hledat? Tady přece nebydlejí.“

„Lagos de Moreno,“ řekla tiše, ale hned se rozhlédla po lokále, jestli ji někdo nemohl slyšet. Zřejmě si i v opici uvědomila, že měla raději mlčet.

Kapitán Ramirez chtěl holku odvést do jejího bytu, ta se však vypořádala před lokál, namířila si to na nezastavěnou stranu ulice, zmizela tam v roští. Myslel si, že si potřebovala odskočit, když však dlouho nešla, vypravil se za ní a zjistil, že si lehla jen pár metrů od chodníku a usnula jako špalek.

Lagos de Moreno je vzdálené asi třicet kilometrů po nedobré silnici z Franciska del Rincón. Kapitán se dvě tři hodiny vyspal, pak se zastavil na policejní stanici a zeptal se strážmistra ve službě:

„Je v Lagos de Moreno bordel?“

„Je, pane kapitáne, ale nedoporučuju, abyste tam šel. To není pro pány jako jste vy. Choděj tam akorát nádeníci z okolních rančů. Nechte si zajít chuť, pane kapitáne, eště byste tam chytil tripla.“

„Kolik je tam holek?“ zeptal se kapitán.

„Dvacet, možná třicet.“

„A proč jsou na takovém vystrkově?“

„Protože si vydělají.“

„Proč nedělají něco jiného?“

„Ty krávy?! Ty uměj akorát roztahovat nohy.“

Nejdřív si prohlédl budovu z venku. Byl to obrovský dřevěný barák s malými okny a zavřenými okenicemi, kolem plot z břeven jako na ranči, vzadu dvě boudy, sloužící snad jako garáže, nad vchodem velká červená lucerna, ale jinak nic, ani firma, ani jméno, ani číslo domu.

Vešel dovnitř po desáté večer. Když zazvonil, musel hezky dlouho čekat. Dveře otevřel chlap s velkým tělem a malou hlavou. Na obrovské ruce, kterou mávl směrem dovnitř, měl několik nápadných prstenů.

„Vítám vás, pane,“ řekl chraplavým hlasem, „budete si přát pití tady nebo na pokoj?“

„Na pokoj,“ řekl kapitán.

„Tequillu, ron de caña nebo snad exquisito?“

„Co je exquisito?“

„Koktejl. Ratatabum! Explosión. S tlučným pepřem.“

„Šampaňské,“ řekl kapitán, aby zůstal ve vybrané roli světáka.

„A kterou?“ řekl obr a otevřel dveře do ubohého salónu, ke se povalovalo pár vybledlých holek.

„Támhleto malou,“ řekl kapitán po chvíli.

„Jmenuje se Valenciana. Budete spokojen, señore, je to nejmenší diablo na světě. A umí, señor, ta to umí!“

Kapitán Ramirez se rozhlížel po místnosti. Nikde žádná bordelmamá, jen těch pár utahaných, málo oblečených slečen. Na stěnách snad třicet obrázků milenců v různých pozicích připomínalo jídelní lístek, z něhož si host měl vybrat. Pokoj, do něhož ho Vally zavedla, byl ještě horší, než si představoval. Zařízení snad přivezli ze smetiště. Postel se kymácela, prostěradlo bylo tisíckrát nedbale vypráno, skleněné stínidlo noční lampičky bylo rozbité a neuměle slepené průhlednou páskou.

„Tak ty se jmenuješ Vally?“ začal.

„Jo.“ zahučela, jako by měla zduřenou nosní mandle.

„Kolik je ti?“

Chvilí čuměla do zdi. Kroutila očima, tahala se za prsty, pak zavrtěla hlavou.

„Ty nevíš, kolik je ti let?“ zeptal se znovu.

Zavrtěla hlavou a civěla na něj jako na zjevení. Pochopil, že je buď opilý, nebo zdrogovaná. Když se automaticky svlékla a lehla si na záda, zeptal se jí ještě jednou:

„Seš už aspoň dospělá?“

„Jo, já už dávno dospělá,“ odpověděla pyšně, roztáhla paže i nohy a kývala ukazováčkem.

„A odkud si sem přišla?“

„Finca de los Angeles.“

„Co to je Finca de los Angeles? Rančo?“

„Jo, něco jako rančo,“ řekla holka, vystrčila zadek a ukázala na vypálené znamení. „Tohle je Finca de los Angeles.“

„Kde to je?“

„Kousek odtud.“

„Komu patří?“

„Těm sviním Gonzalesovým.“

Ty dvě sestry vypadaly obyčejně, i když zástupce místní policie kapitána mezi větami upozornil, že obě staré panny jsou v něčem divné. Starší Delfína seděla za stolem jako ředitelka podniku, zřejmě se chtěla usmívat, ale podařil se jí jen víceméně příjemný škleb. Vyhublá, mladší, s kůží žlutou a scvrklou vypadala starší než její sestra. Hleděla na kapitána nepřátelsky, ale snažila se být až přehnaně přívětivá. Přivítaly ho jako vzácnou návštěvu, rozplývaly se předstíranou radostí, že se na ně přijel podívat až z Mexico City, zeptaly se ho, jakou měl cestu a nakonec i co by si přál.

„Chtěl bych si prohlédnout váš podnik,“ řekl stroze.

„A pročpak?“ zeptala se mladší syčícím hlasem.

„Abych se podíval na vaše schovanky. Nebo to jsou žáčky?“

„Musím se přiznat,“ řekla Delfína, „že to jsou tak trochu schovanky, ale taky žáčky.“

„Čemu se u vás mohou naučit?“

„Řemeslu, které si vybraly,“ řekla mladší a starší ji doplnila:

„Nikdo učený z nebe nespadl.“

„Takže prostituce,“ řekl kapitán.

„Prodávat lásku je taky řemeslo.“

„Odkud k vám přicházejí?“

„To víte, señore capitano, ze všech světových stran.“

„Jak se o vás dověděly?“

„Jedna paní povídala. Ženská huba je jako tamtam v džungli.“

„Co jim slibujete, že sem přicházejí?“

„Slibujeme? My jim neslibujeme nic. Skoro všechny se předtím už živily láskou. Ale nedařilo se jim. Nebyly k této službě dostatečně vychovány. Přicházejí hladové a otrhané, u nás dostanou najíst a napít.“

„A pak?“

„Jsou ngramotné, podvyživené a hloupé. U nich na vesnici si lehly pod chlapa za uzenou kotletu. Nejste první, kdo se zajímá o jejich osud. Ale všichni, kdo nás navštívili, uznali, že děláme prospěšnou práci, když se o ně staráme. Je to tak, señore capitano,“ otočila se vyhublá, žlutá Maria del Jesús a vypadala přitom jako kobra, která se chystá užtknout svou oběť.

„Dovolíte, abychom se tady trochu porozhlédli?“

„Jen si poslužte, señore.“

„Říká se tady tomu Finca de los Angeles?“

„Ne, señore.“

„Máte tedy ještě další takové... no, řekněme ranče?“

„Spravujeme celkem šest útulků pro padlé dívky.“

„Budete tak laskava a dáte mi seznam s adresami?“

Bylo na nich vidět, jak neobratně hrají ochotu. Nakonec však Delfina Gonzalesová podala kapitánovi lístek s adresami. Všechny objekty se nalézaly v ústraní daleko od civilizace, ale v okruhu sto kilometrů.

„Vydal jsem se na obhlídku všech šesti objektů,“ referoval později kapitán Ramirez svému kolegovi z mexické ústředny Interpolu Espinozovi. „Všechny vypadaly stejně. Pár dřevěných kůlen a plot jako na dobytčí farmě.“

„Podařilo se vám promluvit s těma holkama?“ zeptal se Espinoza.

„Dokonce jsem se od jedné dozvěděl, zač je sestry Gonzalesovy prodávají. Podle kvality a stáří od pěti set do tisíce pesos.“

„Kdo ty holky kupuje?“

„Majitelé bordelů. V Mexiku ale taky ve Spojených státech.“

„Jak se dostanou přes hranice?“

„Tak to už není vůbec žádný problém.“

„Odkud pocházejí?“

„Většinou z nedalekého okolí. San Francisco del Rincón, León, Aguascalientes, Lagos de Moreno, Jalisco,“

„Jak jsou staré?“

„Nejmladší třináct.“

Už Sista Carillo Lopezová, která přeběhla přes hranici do San Diego, se na policii přiznala, že začínala jako čtrnáctiletá. Vyprávěla taky, co všechno musela prožít, než se dostala z Finky de los Angeles do normálního nevěstince. Ale od počátku tvrdila, že se na ranči sester Gonzalesových chovají budoucí prostitutky jako dobytek. A tak se 18. ledna 1964 vypravil kapitán Ramirez, doprovázený dvěma desítkami policistů ve čtyřech terénních vozech, na prohlídku Finky de los Angeles.

„Představte si dobytčácký ranč na sedmácti hektarech,“ řekl kolegovi z Interpolu. „Když jsme přijeli k ohradě, postavila se proti nám parta pistolníků. Nechtěli nás pustit dovnitř, mířili na nás pistolemi. Pak se před hlavní budovou, do níž vedlo široké dřevěné schodiště, objevily obě sestry, oblečené jako filmové kovbojové: kožené kalhoty, holinky se špornami, krátké vesty s třásněmi a kolem krku červený šátek. Nejdřív jsem je pozdravil. Řekly, že nás čekaly.“

„Kolik bylo těch hlídačů?“

„Deset, možná dvanáct.“

„Všichni byli ozbrojeni?“

„Nejen oni, ale i ty dvě báby měly pušky s krátkou hlavní. Řekl jsem jim, že jsme přišli prohlédnout finku jménem pěti mexických států, pokus zastrašit nás je směšný.“

„Ty dvě ženské těm chlapům velely?“

„Generálem byla zřejmě ta hubená se žlutou pletí. Chvilí se radila se sestrou, pak na chlapy houkla, aby schovali pistole a sestry Gonzalesovy taky odložily pušky. Zřejmě dostaly strach.“

„Pak už vás pustily dovnitř bez protestů?“

„Už ani necekly. Dokonce si myslím, že do hlavní budovy ani nešly s námi.“

„V budově byly ubytovány ty ženské?“

„Velká dřevěná kůlna tvořila ještě s nějakými baráky postavenými z obou stran jakési nádvoří. Vešli jsme dovnitř a spatřili jsme příšernou hrůzu. Vzpomněl jsem si na filmy z nacistických koncentračních táborů. Asi osmnáct nebo dvacet starších žen leželo na pryčnách v nepředstavitelné špíně, v polotmě, protože okenice byly zavřeny.“

„Všechny v jedné místnosti?“

„Ne. Každá byla zavřena v jakési cele, velké jen jako prostorná bedna.“

„Proč byly na samotkách? Provedly něco?“

„Byly to staré vysloužilé prostitutky, které už nikdo nechtěl. Zřejmě byly nemocné a tím nepotřebné.“

„Kolik jim bylo?“

„Ptal jsem se jen několika. Myslím, že žádné nebylo víc jak pětadvacet. Řekl jsem jedné ze dvou sester, že je zavírají do chlívků jako dobytek, když už jim nemůžou vydělávat peníze.“

„Co na to řekla?“

„Byla drzá. Řekla, že to není pravda, jsou tam proto, že se léčí. Musejí být na samotkách, aby nenakazily ty druhé.“

„Měly nějakou lékařskou péči?“

„Sotva. I když to jedna ze sester tvrdila. Ale podle toho, co jsme viděli dál, nevěřím, že by ty dvě bestie věnovaly jediné peso, aby někomu pomohly. Když jsme vešli do druhého baráku, našli jsme tam smečku, říkám to záměrně, protože mi to připomínalo smečku živočichů. Bylo jich něco přes deset, byly velmi mladé, žádná z nich nemohla být starší patnácti a řekl bych, že tam byly i třináctileté dívky. Byly opilé a některé zfetované. Když jsem se jedné z nich zeptal, proč tam je a co tam dělá, řekla mi, že se učí řemeslu. Ty holky byly jako zvířata, bez vůle a bez rozumu. Později se mi podařilo zjistit, že jim nedávají jídlo, jen tequilu, aby zlomily jejich vůli a udělaly z nich povolné živočichy. Snad ani nevnímaly, co se s nimi děje. Všude se válely láhve od kořalky, v místnosti páchla moč a špinavé hadry.“

„Mluvil jste s nimi?“

„Pokusil jsem se o to.“

„Věděly, co se s nimi děje a co je čeká?“

„Něco věděly, ale moc toho už nebyly schopny vnímat. Chovaly se jako šílené, obnažovaly se před náma, vedly sprosté řeči, roztahovaly nohy, jako by se chtěly pochlubit. Později jsem mluvil s asi tak čtyřicetiletou ženou, která se přiznala, že je má na starost. Byla to rovněž vysloužilá prostitutka a měla na vybranou: zemřít hladem, anebo pracovat pro sestry Gonzalesovy. A tak ty nezletilé holky učila řemeslu.“

„Jak je mohla učit?“

„I to jsem se dověděl. Ti pistolníci ze strážního oddílu měli právo první noci. No a pak pořádali s holkama orgie. Proto byli tak oddáni svým dvěma zaměstnavatelkám.“

„Máte o tom výpovědi?“

„Mám a taky fotografie. Protože pak nás tahle učitelka neřesti, jmenovala se Rosa, zavedla ještě do mučírny.“

„Tohle myslíte vážně?“ zeptal se komisař Espinoza.

„Říkali tomu královské lože. Byla to široká palanda, na které právě ležely tři ženy. Byly nahé, ruce a nohy měly roztažené, měly je připoutány ostnatým drátem. Při sebemenším pohybu se jim zarývaly do zápěstí a do kotníků.“

„Bili je přitom?“

„Ne. Nechali je tam ležet a to byl krutější trest, než kdyby je bičovali.“

Policisté našli v dalších barácích jiné cely podobající se o něco větším psím boudám. V jedné místnosti byly naskládány kanystry s benzínem, kterým pistolníci sester Gonzalesových polévali mrtvolu a pálili je. Nespalovali však všechny mrtvé prostitutky, z nezjištěných důvodů některé pohřbili.

„Dostal jsem se do kůlny, která stála stranou a za ní už bylo jen smetiště a pak ohrada z dřevěných klád,“ řekl kapitán Ramirez. Rosa nám ukázala k zadní stěně baráku a řekla, že musí přinést lopatu. Pak odběhla, my jsme stáli ve tmě, jen otevřenými dveřmi pronikalo světlo. Začala kopat, pak mi podala lopatu, vzala koště a ve velké, ale ne příliš hluboké jámě se objevily kosti. Druhý den jsem tam poslal vojáky. Vykopali sedmáct koster dospělých a dvadvacet novorozenců. Když některá z prostitutek otěhotněla a porodila, novorozence zabili a zahrabali. Byla to strašná podívaná.“

Devětadvacetiletá Delfina Gonzales del Valenzuellová a její sestra dvaadvacetiletá Maria del Jesús Gonzales Valenzuellová dostaly pouta a odvezli je do vězení. Hned druhého dne za nimi putoval i jejich osobní řidič Francisco Camarena, který v starším mikrobuse dodával objednané „zboží“. Do velkých nesnází se dostal i kapitán mexické armády Hemengildo Zuniga. S pěti podřízenými se totiž staral o bezpečnost podniku sester z Andělského ranče a když bylo třeba, hrál roli vrchního velitele místních pistolníků, kteří univerzitu prostituce hlídali.

Instruktoru Rosu odvezla policie neznámo kam, kde měla vyčkat na chvíli, kdy se stane korunnní svědkyní připravovaného procesu. Měla vypovídat nejen o poměrech na ranči, ale především o zvyklostech a zvrstvech řidiče Camareny. Ten podle jejího tvrzení patřil k nejhorším sadistům.

Proces se konal v soudním paláci Mexico City. Trestnímu senátu předsedal soudce Tonoteo Lozano, který ještě téhož dne večer vynesl rozsudek. Obě sestry byly odsouzeny na čtyřicet let vězení. Francisco Camarena dostal pět let. Před soudní budovou se shromáždil početný dav. Muži i ženy se chystali lynčovat obžalované při jejich příjezdu. Justiční palác však chránila policejní jednotka.

Odsouzením však případ neskončil. Už v době, kdy se kapitán mexické policie Ramirez poprvé vypravil na Andělský ranč, sledovali pracovníci Interpolu jinou stopu, aniž tušili, že vede ke stejnému cíli. Byla to dlouhá cesta, plná úskalí i epizod jako vystřižených z tvrdého filmového hororu. Na počátku dramatu se mihl, samozřejmě jen v pozadí, dokonce francouzský prezident Charles de Gaulle.

Mnozí francouzští důstojníci mu nemohli zapomenout, že pomohl někdejší africké kolonii Alžírsku ke svobodě. Sdružili se v tajné militantní organizaci OAS (Organisation Armée secrète) a už v noci 5. září 1961 se pokusili o atentát na prezidenta.

Nepodařenou akci opakovali 22. srpna 1962, ale bezúspěšně. Proto se Georges Watin, převlečený za duchovního, chystal odstřelit prezidenta puškou s optickým zaměřovačem z okna prvního poschodí Vojenské akademie v Paříži. Tam měl Charles de Gaulle 15. února 1963 promluvit k frekventantům této vysoké školy. Ani tento pokus nevyšel. Naopak

spiklenci se dostali před soud a jejich velitel, podplukovník Jean-Marie Bastien-Thiry, stanul 11. března 1963 před popravčí četou.

Pařížská Sûreté national i příslušníci vojenské zpravodajské organizace Deuxième bureau byli stále v pohotovosti. Proto vzbudil 14. října 1963 značnou pozornost anonymní telefonát, v němž informátor tvrdil policejnímu důstojníkovi, že se v Alžírské čtvrti Osmnáctého pařížského obvodu chystá další teroristická akce, namířená proti prezidentu Charlesi de Gaullovi. Neváhali a hned večer i pozdě v noci uspořádali velkorysou akci. Uniformovaní policisté i detektivové v civilu vpadli do nočních putyk Osmnáctého arrondissementu v oblasti rue de la Goutte d'Or, rue de Panama, rue de Clignancourt a Lapeyre.

V jednom z kontrolovaných podniků se dostal policista Jourdain do sporu s opilým námořníkem. Chlap se nechtěl legitimovat, vykřikoval, že policie nemá právo bezdůvodně vpadnout do putyky, když mu policista položil ruku na rameno, aby ho uklidnil, začal se námořník prát. Přiskočili dva další policisté, zkroutili mu paže za záda, Jourdain mu vytáhl z náprsní kapsy námořnickou knížku a jen tak ze zvyku mu přejel dlaněmi po těle, jestli nemá u sebe zbraň. Neměl. Ale na levém lýtku měl pod kalhotami přivázaný malý kožený pytlík. Jourdain se ani nepodíval dovnitř a řekl:

„Tak hochu a jdeme! Kdyby ses nebyl vytahoval, nemusels mít průšvih!“

Snědý mladý muž s černými kudrnatými vlasy se choval jako zuřivý provokatér. Nadával policii, vykřikoval, že nikomu nic není do toho, jestli nosí pytlík se svými věcmi v kapse nebo ho má přivázaný pod kolenem. Dělal grimasy a vůbec se choval, jako by chtěl policistu co nejvíc naštvat. Ale strážmistr Jourdain už měl kožený sáček na psacím stole, olízl si ukazovák a namočil špičku do bílého prášku, mlaskl a řekl s důrazem na každém slovu:

„Tak tohle ti, chlapče, přijde draho. Koks! Kdes to vzal?“

Mladý muž, který se podle námořnické knížky jmenoval Sami Churi, mlčel. Přestal odpovídat na otázky a policista zavolal kolegu a nařídil mu:

„Posaď ho na chvíli do díry, ať vychladne. Je zlinkovanej jako Dán. A tohle dones hned teďka do laboratoře!“

Sami Churi se najednou uklidnil. Vstal, odcházel, ve dveřích se ještě otočil a uklonil se, ale neřekl policistovi, který ho zavřel do cely, už ani jediné sprosté slovo. Ráno ho předvedli rovnou před vedoucího oddělení boje proti drogám, komisaře Montereaua. Ten se těšil, že se kolegům konečně povedlo chytit větší rybu, než byli ubozí pouliční prodavači hodně zředěného kokainu nebo cigaret s marihuanou. Zažil však zklamání. Zpráva z laboratoře totiž obsahovala toto sdělení:

Kožený pytlík označený AGR 12979 obsahuje práškový cukr nahoře posypaný slaboučkou vrstvou kokainu.

„Tak a teď to vysyp, Churi! Co to na nás hraješ?!“ zařval na zatčeného Alžířana.

„Nic nehraju, pane komisaři,“ pokrčil rameny a tvářil se jako barokní svatý.

„Jmenuješ se Sami Churi?“

„Jasně, pane komisaři. Odjakživa.“

„Kdy ses narodil?“

„Šestadvacátého prosince 1929.“

„Kde?“

„Džidželi, píše se to Djidjelli, v Alžírsku. Celá moje rodina tam žije. Můžete si to ověřit.“

„Pro koho pracuješ?“

„Já jsem námořník. Tak každou chvíli někde.“

„Nedělej ze sebe pitomce, Churi, od koho máš ty drogy, komu je prodáváš, kdo je tvůj šéf?“

Komisař Montereau nemohl být tak naivní, aby čekal na tyto otázky odpovědi. Lze předpokládat, že se ptal, jen aby řeč nestála. Byl ještě mladý a v oddělení pracoval jen asi tři měsíce. Dosud se mu podařilo chytit pár nevýznamných pěšáků, ale jejich výpovědi nestály za řeč. Sami Churi se chvíli vrtěl na židli, mnul si dlaní bradu, prostě dělal, jako když strašně přemýšlí a nemůže se rozhodnout. Pak sice pomalu, zpočátku váhavě, začal mluvit o prodavačích drog. Nej dřív jmenoval jednoho, pak zase povídal a povídal nesouvislé nesmysly, ale nakonec řekl jméno druhého, prosil komisaře, aby ho pustil na svobodu, že to už víckrát neudělá. Choval se jako potrhlý a komisař nevěděl, co si má myslet.

„Tak kdo je tvůj šéf? Jméno a adresu!“ vystřelil na něj ještě jednou.

Sami Churi jmenoval snad deset příslušníků gangu. Nebylo pravděpodobné, že by takový břídil, který se nechal napálit práškovým cukrem, znal šéfa prodavačů drog. Ale Sami Churi se zase chvíli ošíval, pak prohlásil:

„Já tu adresu neznám, ale přede dvěma dny jsem u něj byl. Myslím si, že bych to našel.“

„Tak jdeme!“ zavolal komisař Montereau.

„Ještě moment, šéfičku, nejdřív mi musíte slíbit, že mě pustíte domů a zapomenete, že jsem tady někdy byl. Jinak bych asi ten barák nenašel.“

Chvíli se dohadovali, komisař Churimu řekl, že je podrazník a hraje s ním nečistou hru, chce mu pověsit na nos, že se zná s šéfem gangu a přitom běhá po hospodách s pytlíkem koksu a neví, že je v něm jen práškový cukr.

„Tak já vám to tedy vysypu všechno, komisaři,“ řekl Alžířan. „Dali mi ten pytlík včera. Řekli mi, abych si ho uvázal na nohu a potloukal se v Osmnáctém okrese po hospodách. Věděli totiž, že ten večer má dojít k velké razii. Měl jsem dělat všechno, abyste mě lízli, abych vám řekl...“

„Jo, tak vy jste se chtěli lacino zbavit konkurence. A já jsem měl tu špinavou práci udělat za vás!“

„Nechtěli to dělat jako vždycky. Zatelefonoval a říct, kde kdo z nich bude a co bude mít u sebe. Tohle se jim zdálo férovější.“

„Jistě jo. Ale dovedeš si představit, co by se stalo, kdybych tě strčil do cely, kde budou dřepět ti, co jsme je před chvílí sebrali. Ty bys měl, chlapečku, moc ošklivou a dlouhou smrt.“

„To byste mi přece nemohl udělat, pane komisaři. Dal jsem vám perfektní tipy.“

„Tu adresu, Churi!“

„Uděláme to takhle: vy mě pustíte, já půjdu ven a z nejbližší telefonní budky vám zavolám. Do půl hodiny. Namouduši, spolehněte se.“

„Dobře, abys věděl, že s tebou hraje čistou hru, Sami. Teď je skoro půlnoc, tak do půl jedné. Nebudu čekat ani o minutu déle a jestli je to podtrh, tak si mě nepřej!“

Alžírán odešel, komisař si udělal kávu, dal si nohy na stůl a čekal. Sami Churi zavolal už za dvacet minut.

„Je to rue Lemercier sedmáct, druhé patro vlevo.“

„Jak se jmenuje?“

„Ferraty. Ale nechodte za ním teďka. Letěl do Tunisu a vrátí se ve středu večerní linkou.“

Rue Lemercier je ulice s patricijskými domy, kde se za prostorné byty s mimořádným vybavením platí stotisícové částky. I hokynáři zde mají firemní štítky se zlatými písmeny a služby chodí nakupovat jen ve výjimečných případech. Všechno se objednává telefonicky, zákazníci dvakrát denně objíždí dodávková služba. Komisař se podíval na plán Paříže, zmobilizoval technickou skupinu a ještě před jednou hodinou po půlnoci vyjely dva policejní vozy směrem k náměstí Clichy a zahrnuly do rue Lemercier.

Domovník protestoval. Komisař se s ním nebavil. Všichni vyběhli do druhého patra, jeden z nich zazvonil, ale jen aby se přesvědčili, že je byt prázdný, pak se technik pustil do zámku. Netrvalo snad ani minutu a dubové dveře se otevřely. Celá další akce vypadá jako špatně vymyšlený horor, jde však o přesnou rekonstrukci tehdejších událostí, přestože některé souvislosti se vymykají běžné logice. Komisař Montereau si pochopitelně zjistil, kdo je majitelem bytu ve druhém patře. Byla to sice kusá informace, za dvacet minut a navíc v noci se nemohl dozvědět víc, ale řekli mu, že byt patří Paulu Ferratymu, vysokému úředníkovi ministerstva francouzských zámořských území.

Vstoupili do nákladně zařízené předsíně. Jedny dveře vedly do obývací části, ty střední do pracovny. Mahagonový psací stůl, za ním šéfovské vyřezávané křeslo, honosné jako královský trůn, souprava kožených klubovek vlevo, kávový orientální stůlek s šestibokými židličkami vpravo. Celá místnost měla stěny obložené vzácnými dřevy: tmavý teak a světlé citrónové výplně. Na dvou stěnách obrazy v těžkých zlacených rámech. Komisař Montereau si vzpomněl na poznámku Sami Churiho:

„A nezapomeňte si dobře prohlédnout dřevěné obklady!“ řekl do telefonu, než zavěsil.

Začali oťukávat ostění. Kriminální technici mají vycvičený sluch. Když stěna zazní hlubokým basem, nesedí dřevěný obklad na zdi a tón signalizuje dutinu. Nechtěli tu krásu zničit. Tak se nejdřív snažili odmontovat jednu z dřevěných kazet. Nešlo to. Nakonec se stejně uštípla. Vzniklým otvorem nasadili topůrko sekery a zapáchli.

Na první pohled to vypadalo, že se při přestavbě pokoje snažili zakrýt zbytečné dveře. Dutina nebyla prázdná. Ten vysoký úzký balík byla mrtvá žena. Trochu omotaná plátny jako mumie, od hlavy k patě přestříkaná jakýmsi voskovým preparátem. Tvořil průhlednou krustu. Ani soudnímu lékaři se při prohlídce mrtvol nepodařilo zjistit, jaký konzervační prostředek vrah použil. Jisté však bylo, že byl účinný a spolehlivý. Mrtvola nebyla narušena hnilobným procesem, přestože byla žena za dřevěným ostěním zřejmě už delší dobu. Bylo zřejmé, že byla uškrcena. Vrah si totiž nedal ani tolik práce, aby jí sundal s krku nylonovou punčochu. Na prostředníku levé ruky měla zlatý snubník prstýnek, byla tedy vdaná.

Je třeba znovu zdůraznit, že vyličení neuvěřitelného případu je přesnou rekonstrukcí. Policisté, kteří před soudem vypovídali, se nedopustili nepřesností, nezveličovali, nepouštěli se do oblasti fantastiky. Vrah byl zvrhlík, sadista. Byl si zřejmě tak jistý, že se nikdo nemůže dostat na stopu zločinu, že ukryl za ostěním i kabelku zavražděné, kde měla řidičský průkaz a nějaké peníze.

Jmenovala se Kamila Jainská, bylo jí čtyřicet let a živila se prostitucí. Podle účtu z kosmetického salónu z 21. srpna 1961 a poznámek v kalendáři, byla zavražděna právě v tento den. Bylo to pondělí a ona si do kalendáře poznamenala, že se má v deset večer setkat s Paulem F. Protože byla její mrtvola ukryta za ostěním pracovny Paula Ferratyho, nebylo nesnadné domyslet, kdo je vrahem.

Komisař Montereau hledal ve Ferratyho pracovně skříši s kokainem, místo toho našel mrtvolu mladé ženy. Vzal její kalendář, sedl si s ním ke stolu svého kolegy Duponta, listoval nahoru dolů a povídal spíš jen sám pro sebe:

„A co, když to byla třeba uklízečka?“

„A registrovaná jako kurva!“ smál se Dupont.

„Podívej se, ty záznamy se pořád opakují. Skoro pravidelně. Marcel H., Jean-Luc M. a zase ten Paul F.“

„Byli to štamgasti,“ řekl komisař Dupont.

„Ale nikdy nic v neděli.“

„Odpočívala, jak káže církev a bůh. Byla pořádná, pracovitá, podle karty mravnostní policie chodila pravidelně na povinné prohlídky, asi nechlastala a neprala se a zákazníky neokrádala. Nemá záznam. Zjistili akorát to, co už taky víme, že si 10. května 1959 vzala čtyřiatřicet let starého autolakýrníka Paula Jainského.“

„Počkejte moment!“ zvolal komisař Montereau. „Autolakýrník! Někdo ji přece uškrtl a pak přestříkal rozpuštěným voskem! Autolakýrník!“

„A pak ji propašoval Ferratymu za dřevěné ostění! Nebud' naivní!“

„Proč by to nemohli udělat spolu?“

„Protože je naprosto nepravděpodobné, že by se setkali dva tak velcí pitomci.“

Zavolali do ústřední kartotéky a zjistili, že Kamila Jainská byla od 21. srpna 1961 hlášena jako nezvěstná a byla hledána taky Interpolem. Spojili se s oddělením registrujícím nezvěstné a dostali záznam Interpolu, který ležel v archivu už téměř dva roky:

Podle výsledku vyšetřování je podezřelý její muž. Autolakýrník Jainski byl jejím manželem jen formálně. Ve skutečnosti byl pasák. Posílal svoji ženu na chodník a ona mu musela odevzdávat vydělané peníze. Ty potom propil s jinými ženskými. V době krátce před zmizením Kamily Jainské docházelo mezi manžely k častým hádkám. Ona se snažila

vymanit z jeho vlivu, odmítala mu odevzdávat výdělek, on ji tloukl. V pondělí 21. srpna 1961 Kamila Jainská odešla z bytu a už se neobjevila. Je však pravděpodobné, že ji Jainski našel a zavraždil, když se k němu odmítla vrátit. Podle zprávy, která došla zdejší ústředně Interpolu, byl Jainski zatčen pro podezření z vraždy své manželky, tři měsíce držen ve vyšetřovací vazbě a vyslýchán. V jeho trestním rejstříku je zaznamenáno několik trestů. Vyšetřování nevedlo k získání důkazů, podezřelý se dobře vyznal v taktice, systematicky popíral svou vinu a zdůrazňoval, že zatím neexistuje žádný důkaz o tom, že by jeho manželka byla mrtvá. Trestní stíhání bylo proto zastaveno.

„A myslíš si, že najdou mrtvolu a všechno bude jasné!“ řekl Montereau.

„Dobře, a co chceš dělat?“ zeptal se komisař Dupont.

„Půjdu po něm. To by v tom byl čert, abych z něj něco nevytáhl.“

„Myslíš, že se ti přizná?“

„To si nemyslím. Podle mého názoru Jainski nezavraždil svoji ženu, udělal to Ferraty.“

„Ten je zatím v Tunisu.“

„Však on se vrátí.“

Komisař Montereau se vypravil na Pigalle do baru, kam Jainski pravidelně chodil. Přišel však pozdě. Jainski byl už tak opilý, že ani nevěděl, co říká. A tak neprozradil dohromady nic.

Když se ho komisař zeptal, jak dlouho se zná s Paulem Ferratym, kroutil hlavou, vyvaloval oči a do taktu opakoval, že to jméno slyší poprvé. Komisař sice kapituloval, zato si vymyslel lepší fintu.

V den, kdy se měl letadlem přistávajícím v Orly ve 21 hodin 40 minut vrátit do Paříže Paul Ferraty, se Montereau vyoblíkal jako typický pasák z Pigalle. Do domovníckého bytu v rue Lemercier číslo 17 dosadil pracovníci kriminálního oddělení v civilu, v ulici a za rohem rozestavil pár nenápadných mužů, sám ukryl do kapsy saka malý magnetofon, do kapes si nastrkal pistole. Do pracovny dal přivést mumifikovanou mrtvolu Kamily Jainské, posadil se do jedné z klubovek a čekal na pána domu.

Letadlo přistálo přesně, krátce po desáté zastavil před domem taxík, za chvíli bylo slyšet majitele bytu odemykat dveře. Pak vešel, svlékl se a rovnou odešel do koupelny. Chvilí šuměla sprcha, pak si někde v bytě pustil rádio, možná že odemkl kufr a něco z něj vybaloval, rozsvítil v ložnici i obývacím pokoji, vytáčet telefonní čísla, ale komisař Montereau neslyšel do pracovny, co komu říká. Zřejmě si s někým smluvil schůzku, protože se krátce po jedenácté hodině chystal odejít z bytu. Komisař Montereau musel změnit svůj plán. Rozsvítil, otevřel dveře, zůstal ale v pracovně a mířil na Ferratyho pistolí.

„Jen se vrať! Nikam nepůjdeš! Něco mi totiž musíš vysvětlit, páprdo zatracenej!“

Ferraty přistoupil blíž, otevřenými dveřmi zahlédl vytrhané ostění a ve výklenku mumii Kamily Jainské. V té chvíli se rozhodl. Ještě než vešel, začal do pracovny zuřivě střílet. Když měl zásobník prázdný, zůstal stát a nevěděl si rady.

„Nemáš rozum. Proč tady děláš manévry! Někdo to uslyší a pošle nám na krk policii! Zahod' tu bouchačku a pojď dovnitř!“ nařídil Ferratymu.

Ministerský úředník vstoupil do své zpustošené pracovny a oddychl si. V první chvíli si myslel, že na něj v bytě číhá policie. Teď spatřil vyfešákováného frajera z pařížské galerie, tak se uklidnil.

„Co tady děláte? Co mi chcete?“ zeptal se.

„Maličkost, páprdo,“ řekl komisař a udělal grimasu. „čekám na vysvětlení, co dělá moje žena ve tvoji pracovně. Dva roky čekám, že se vrátí domů a tys tady z ní udělal mumii.“

„Vy jste její manžel?“ zeptal se Ferraty.

„A cos myslel, že jsem duch svatej?“

„Ale ona vám přece utekla. Už dávno vám utekla!“

„Proč jsi ji zabil?“

„Na hloupé otázky nebudu odpovídat.“

„Jak chceš,“ řekl komisař a namířil Ferratymu na prsa.

„Jestli si ty hajzle myslíš, že si na mě můžeš vyskakovat, tak ti něco řeknu. Vezmu telefon a zavolám na policejní ředitelství a rovnou jim cinku, že seš šéfem drogového gangu. Tys mi zničil existenci, Kamila mě totiž živila, tak já zas zničím tebe, frajere opelíchanej.“

„Co chcete?“

„Eště se ptej, smrade!“

„Peníze?“

„To by bylo snadný. Proč jsi ji zabil?“

„Tak já vám to řeknu. Vaše žena byla dva roky mojí milenkou. Jenže mě začala vydírat. Za ty léta se hodně dozvěděla o mých obchodech. Musel jsem ji umlčet, nešlo to jinak. Chtěla mě zničit!“

Neuvěřitelný případ pokračoval neuvěřitelným sdělením. Ferraty se rozhodl odstranit nebezpečnou svědkyni velmi složitým způsobem. Nejdřív jí dal do vína uspávací prostředek, pak ji uškrtil nylonovou punčochou. Ale zakonzervování mrtvol provedl jeho sluha Sami Churi. Ten totiž vyčetl v knize jistého soudního lékaře popis takového případu.

Vrahovi se tímto způsobem podařilo odstranit nepohodlnou mrtvolu bez rizika, že si někdo všimne, jak vleče k výtahu podezřele těžký balík. Recept se osvědčil a šéf gangu obchodujícího s omamnými drogami vysedával v pracovně s mrtvou milenkou za zády.

Komisař Montereau řekl Ferratymu, kdo je a nasadil mu železka, pak ho naložili do policejního vozu a odvezli do komisařovy kanceláře na Quai des Orfèvres. Pod dohledem dvou ozbrojených strážníků čekal, až se komisař vrátí. Přišel asi za hodinu a na stole měl hlášení.

V posledním voze pařížského metra na konečné stanici trati číslo 1 Château de Vincennes seděl muž snědé pleti. Všichni vystoupili, on zůstal. Přišly uklízečky a našly mrtvého. Zavolaly na policejní stanici a kriminalisti z

pohotovostního vozu zjistili, že někdo snědého muže zastřelil dvěma ranami do týla. Jednička projíždí středem Paříže přes Étoile, náměstí Concorde, Châtelet a nepříliš daleko od rue Lemercier. Mrtvý muž měl v kapse osobní doklady. Byl to Sami Churi. Zřejmě jel do bytu Paula Ferratyho. Skončila mu dovolená, pán se vrátil z Tunisu, komorník či sluha se chystal nastoupit do služby. Jenže už nenastoupil.

Šéf pařížského podsvětí, kterému se říká „Milieu“, použil Alžírana k odstranění nepohodlného konkurenta, jakým dozajista mocný Ferraty byl. Mouřenín vykonal svůj úkol, pak musel zemřít. Moc věděl a mohl povídat. A tak ho dal neznámý caid odprásknout. Nájemný vrah si na něj počkal v metru a někde před konečnou ho poslal na onen svět.

Výsledky ukázaly, že Ferraty byl chytrý zločinec. Jeho síť dovážející a prodávající drogy pracovala bez jediného zádrhelu víc než dlouhých deset let. Vysoký úředník francouzského ministerstva měl mnoho možností jak svou činnost úspěšně kamuflovat. Jezdil na služební cesty do Severní Afriky, mohl tedy nenápadně ve známých překladištích drog, jakými byl Tanger či Tunis, hlídat a řídit své obchody. Vydělal desítky milionů a taky to komisaři Montereauovi přiznal. Neřekl však, kde peníze uložil. V jeho kanceláři se našly výnosné akcie známých podniků, několik desítek milionů měl na kontech v různých bankách. Pracovníci Interpolu udělali kus dobré práce, když vypátrali, přes která konta čistil špinavé peníze z ilegálních obchodů.

Ferraty byl však chamtivý milionář. Nikdy neměl dost. Nešťítel se žádného špinavého obchodu. A tak se vedle prodeje drog pustil ještě do obchodu s otrokyněmi. Dobře věděl, že jen z Evropy zmizí ročně na padesát tisíc hloupých děvčat toužících po slávě a po bohatství. Blahobytně vyhlížející muži je verbovali v ulicích evropských velkoměst jako zpěvačky či tanečnice, dávali jim seriózně vyhlížející smlouvy na velká turné. Holky, které se dosud nedostaly na krok za hranice, skončily v harémech či nevěstincích Orientu. Po čase se objevily v káhirských bordeleích, v zábavních čtvrtích Bangkoku, Kuala Lumpur, Džakarty či Singapuru. Všude tam prodávali překupníci bílé otrokyně čerstvě dovezené z Evropy.

Ferraty však přišel na novinku. V Hamburském St. Pauli, v nevěstincích v Janově, Marseille nebo ve Stockholmu zase hledali exotické krásy. Mexiko nežilo v té době v žádném blahobytu. Dívky z vesnic se táhly do měst, kde hledaly štěstí. Za pár pesos si je mohl každý odvést, kam chtěl. Jen když dostaly najíst, jen když se měly kde vyspat.

Vysoký ministerský úředník Ferraty se v Mexiko City setkal s kapitánem mexické armády Zunigou. Padli si do noty, Zuniga se chlubil, jaký má vedlejší kšeft a povídal o ranči Finca de los Angeles a o šikovných sestřích Gonzalesových. Ferraty se stal jejich hlavním odběratelem.

V době, kdy se na scéně objevila nešťastná prostitutka Sista Carillo Lopezová, byl už Interpol na stopě obchodu s bílými otrokyněmi. Kapitán Ramirez urychlil pád sester Gonzalesových, byly potrestány a Paul Ferraty si taky šel sednout do vězení.

18. Případ Tintoretova koberečku (Řecko)

Krámek byl jen pár bloků od přístavu Pireus a na athénské nádraží bylo snad deset minut pomalé chůze. Měl skleněné zamřížované dveře. Vedly k nim tři schody dolů. Uvnitř byl nedýchatelný vzduch nasycený ztuchlinou a naftalínem.

„Tak co, víte nebo nevíte?“ zeptal se komisař.

„Přijde na to, proč se ptáte?“ odpověděl vyhýbavě starý žid.

„Nedělejte pitomýho, Mosesi, dobře víte, jak dlouho ho hledáme. Nebo jste snad nedostal dotazník Interpolu?“

„Ale jo. Dostal.“

„No a co?“

Majitel krámu s koberci neodpověděl. Kroutil hlavou sem a tam, vyhýbal se přímému pohledu a nervózně přešlapoval. Komisař athénské policie Stavros byl ostřílený mazák, věděl, že se dočká.

„Stejně jsem už chtěl zatelefonovat,“ řekl žid zbytečně, jako by chtěl ještě získat čas. Pak ale začal odpovídat jako na školním stupínku a tvářil se blaženě, že ho už svědomí nebude tlačit. „Koupil jsem ho od jednoho chlapa. Přišel, ukázal ho, já jsem si kobereček prohlédla viděl jsem tu krásu. Asi hodinu jsme handlovali. Dvakrát odešel a zase se vrátil, no a potom jsme si plácli.“

„Máte ho?“ zeptal se Stavros.

„Mám.“

„Kolik jste za něj dal?“

„Moc, pane komisaři, strašně moc. Ale on se mi tolik líbil. Řekl jsem si, že takové štěstí člověka potká jednou za život a tak jsem mu nakonec ty čtyři tisíce dal.“

„Čtyři tisíce drachem?“ divil se komisař. „Copak může mít tak malý koberec tak velkou cenu?“

„Může, pane komisaři. A tenhle má. Je to pravý Tintoretto.“

„Jaký Tintoretto?“

„Slavný italský malíř. Podle jeho návrhu ho tkali. Krása je to, komisaři. Nerad se s ním budu loučit. Ale už po prvním upozornění Interpolu jsem věděl, že ho jednou budu muset odevzdat. Kdo mi dá ty peníze, komisaři?“

„Nemám ponětí. Jak se jmenoval ten chlap?“

„Krass.“

„Cizinec?“

„Jo. Řekl bych Rakušák. Mluvili jsme spolu německy.“

„Poznal byste ho?“

„Toho si budu pamatovat do smrti smrtíoucí.“

„Tak pojdte se mnou na stanici, ukážu vám pár fotek.“

Na ulici bylo vedro k padnutí, chodbami policejní budovy táhl vězeňský chládek. Komisař sáhl do šuplíku, vytáhl velkou obálku, fotografie srovnal do vějíře jako karty a pak je kladl jednu po druhé na stůl.

„Tenhle to je, komisaři,“ řekl po chvíli.

„Jste si tím jist?“

„Naprosto.“

„Jenže se nejmenuje Krass ale Karl Heinz Bergk,“ oznámil komisař Stavros.

„A vy jste si myslel, že bude prodávat Tintoretta pod svým vlastním jménem? Ten kobereček je přece kradený. Dobře to víte a já taky. Myslíte, že dostanu ty prachy zpátky?“

„Tady ve spisu je poznámka, že škodu majiteli zaplatí rakouské ministerstvo školství.“

„Opravdu? Mohl bych se podívat?“ okřál ustrašený žid a šťastně si mnul ruce.

Komisař athénské policie Stavros objevil kobereček 17. září 1959 jako druhý. Zbývalo tedy najít ještě třetí.

Budova vídeňského Muzea užitého umění leží uprostřed města v místě, kde se dnes velmi frekventovaný Parkring mění ve Stubenring. Budovy se rozprostírají až k břehu řeky Wien, která se o pár set metrů dál vlévá do Dunajského kanálu. Mezi rozčleněnými pavilony muzea jsou staré zahrady. Poplach vyhlásili v úterý 27. ledna 1959 ve 22.25. Krátce poté vyslala policejní ústředna zprávu všem hlídkovým vozům a policejním stanicím, že v muzeu došlo ke vloupání, při němž byly odcizeny tři velmi cenné starožitné koberce.

„Tak vy jste nic neslyšel, ničeho jste si nevšiml?“ zeptal se komisař Holecek jednoho z hlídačů.

„Zavřeli jsme ve čtyři jako každý den,“ řekl starý pán, „a všechno bylo v pořádku.“

„Kdy jste šel na obhlídku?“ zeptal se komisař.

„V 17.45. Přesně podle předpisu.“

„Kontroloval jste i sál s gobelíny?“

„Samozřejmě, pane komisaři. Nic podezřelého. Dveře i okna řádně zavřeny, všechny exponáty visely na svých místech.“

„Kdy jste obcházel podruhé?“

„Pět minut po desáté. Všechno v pořádku. Rozsvěcel jsem a zase zhasínal podle předpisu, ale když jsem přišel do gobelínového sálu, tak jsem si všiml, že na zdi visí jen rozbitý rám a sklo, které kobereček chránilo, bylo na střepe. A Tintoretto byl pryč. Rozhlédl jsem se po stěnách a zjistil jsem, že scházejí ještě dva další.“

„Prohlédl jste dveře a okna?“

„Všechno bylo v pořádku. Až na támhle ten větrák.“

„Myslíte to rozbité větrací okénko?“

„Jo. Vede do zahrady. A na dveřích do chodby je rozbité sklo.“

Prohledali, co se dalo. Ve staré zahradě, rozprostírající se až k řece Wien, našli stopy. Nasadili na ně tehdy slavného psa vídeňské policie Riga. Chvilku bloudil zarostlou zahradou, pak rozpačitě skončil na břehu řeky. Policisté dodatečně našli mezi dvojími spojovacími dveřmi s rozbitým sklem kus špinavého, původně bílého plátna a dopis:

Řediteli Muzea užitého umění

Wien - Stubenring 5

Vážený pane řediteli!

Jak jste už jistě zjistili, musel jsem si dnes vypůjčit z Vašeho muzea několik orientálních koberců, abych je mohl okopírovat pro umělecké účely. Legální cestou jsem nemohl docílit, aby mi k tomu vydali povolení. Kopie vyhotovím do tří měsíců, pak koberce vrátím. Dostanete je zpět přesně 1. května 1959 ale jen za předpokladu, že jejich zmizení neoznámíte policii a případ nebudete publikovat v novinách. Jinak bych byl nucen koberce zničit a nemohl je vrátit. V případě, že věc zveřejníte a moje podmínky nedodržíte, budu nucen oznámit tisku skutečnost, jak lehkomyšlným způsobem ty vzácné exponáty opatrujete, čímž přímo provokujete jejich zcizení.

S veškerou úctou

F.

„Tak tohle je nesmysl, pánové,“ řekl soudní znalec dr. Preiss. „Kopie hedvábného závěsu, medailónu a Tintorettova koberečku by ani nejškikovitější odborník nepořídil dřív než za rok. Ten pan F. si hraje na experta zřejmě proto, aby zmátl stopy.“

„Ale podle toho jak s kradenými koberci zacházel, to asi není jen náhodný zloděj a barbar,“ řekl komisař Holecek.

„Udělal to s cílem. Je jasné, že přišel zahradou, nalepil na okénko ventilace hadr, pak sklo tiše rozbil. Pravděpodobně autoheverem roztáhl ocelové mříže a protáhl se dovnitř. Zřejmě to byl mladší člověk, protože prolézt tím úzkým okénkem, to je, pánové, slušný sportovní výkon. V okenním rámu totiž zůstalo pár střepů pětimilimetrového skla. Mohl byste nám říct, pane doktore, jakou hodnotu mají ty ukradené koberce?“

„Těžko. Jsou to statisícové hodnoty. Ale u tak vzácných uměleckých předmětů nelze říct, že třeba Tintorettův koberec pocházející z Malé Asie, utkaný v sedmnáctém století, stojí tolik a tolik. Ten medailónový a i ten třetí polský může stát čtvrt nebo půl miliónu.“

„A přitom měl zloděj dost času. Zřejmě věděl, že hlídači mají mezi obchůzkami několikahodinové intervaly. Navíc se mu ty skvosty vešly do docela malého kufříku. Tiše přišel, tiše odešel,“ uvažoval komisař a jeho kolega Meyer ještě dodal: „Je to pečlivě připravená loupež. Promyslel ji do posledního detailu. Řekl bych, že je to práce profesionála. Rozhodně to nebyl začátečník. Teď už je s kořistí bůhví kde.“

Samozřejmě že vídeňské policejní ředitelství okamžitě vyrozumělo všechny hraniční přechody, letiště, zmobilizovalo nádražní hlídky a ohlásilo loupež cenných koberců taky vídeňské ústředně Interpolu. Hned druhého dne ráno pak rozeslali všem zainteresovaným místům fotografie a přesné rozměry ukradených koberců. A současně rozeslal taky Interpol pobočkám v zemích Evropy i Asie popisy a snímky a stejný materiál dostali i známí obchodníci se starožitnostmi a muzea v Mnichově a v Benátkách.

Komisař Meyer se ještě vypravil do jedné z rakouských věznic, kde trestanci vyráběli ručně tkané koberce a ti nejzkušenější dokonce repliky některých poškozených exemplářů. Nezjistil však nic víc než to, co už vyšetřovatelé

věděli: lupič se vyznal v branži. Pařížská ústředna Interpolu měla větší úspěch. V kartotéce měli záznamy o evropských i světových specialistech, kteří vykrádali muzea a obrazové galerie. Prověřili jednoho po druhém, mnozí seděli ve vězení, jiní měli prokazatelné alibi, v době loupeže byli na druhém konci světa, jeden však přece jen uvízl v síti.

Jmenoval se Karl Heinz Bergk, pocházel z Kolína nad Rýnem, bylo mu jednačtyřicet, měl na svědomí pěknou řádku loupeží v rakouských muzeích, v Kolíně ukradl velmi cennou polychromovanou barokní madonu, před lety se vloupal do lucemburského státního muzea a vykradl několik skříní s antickými šperky, vystavenými v amsterdamském Rijksmuzeu. V mnoha zemích na něj byly vydány zatykače, policie ho hledala pod jmény Rudolf von Steuben, Karl Heinz Scharwächter, Karl Heinz Beroka a Eugen La Salle.

Když přišlo hlášení Interpolu do Vídně, svolal komisař Holecek poradu vyšetřovací skupiny.

„Mohl by to být on,“ řekl komisař.

„Protože ho vytipovali v Interpolu?“ namítl jeho kolega.

„Já bych je nepodceňoval. Udělali za nás spoustu práce. Ale především si myslím, že je na té loupeži znát rukopis toho darebáka Bergka.“

„Může mít jiné jméno.“

„To je sice velice pravděpodobné, ale ze zkušenosti víme, že se tihle kejklíři dřív nebo později vracejí k některému ze starých pseudonymů.“

„Myslíte kvůli papírům?“

„To taky. Navíc jsou tihle chlapi sentimentální. Když se jim pod cizím jménem podaří nějaký tah, jedou i podruhé pod stejným. Všichni jsou pověřiví. Jenže já jsem vás pozval, protože vás chci seznámit s novými indiciemi. Máme tady výsledky z laboratoře.“

„Trvalo jim to hezky dlouho.“

„Netrvalo, pane kolego. Na rámu větracího okénka nad dveřmi vchodu našli technici stopy modré barvy.“

„Myslíte okénko s mřížemi, které roztáhl heverem?“

„Právě to. Chemická analýza ukázala, že jde o stopy nitrolaku s obsahem baria, olova a zinku.“

„Prozkoumali taky ten hadr?“

„Jistě. Dokonce zjistili, že látka byla vyrobena v jedné tkalcovně ve Vorarlbergu. Máme tady seznam obchodů, které látku koupily. Pošlete tam své lidi.“

Policisté v civilu chodili od jednoho krámu k druhému, vyptávali se na zákazníky, kteří plátno kupovali, nedostali se ani o krok dál. Nenašli ani obchod, kde podezřelý Bergk koupil autozvedák nastříkaný modrým nitrolakem. Případ zloděje kobereců však pokračoval daleko od vídeňského policejního ředitelství.

Bejrút nebyl v šedesátých letech rozstřeleným městem. Říkalo se mu Paříž východu. Luxusní hotely, světoznámá kasina lákala hosty z celého světa. Zejména arabští petrolejoví miliardáři se sem jezdili bavit. Jeden z dobrých, tudíž taky drahých, hotelů se jmenoval St. Georges. Ve středu 25. února 1959 zastavila před hotelem klimatizovaná limuzína, vystoupil z ní jednačtyřicetiletý hamburský obchodník Karl Heinz Krass a vešel do haly.

„Měl u nás rezervováno apartmá,“ vypověděl později recepční. „Byl to velmi vznešený pán, bylo vidět, že pochází z bohaté rodiny. Však se taky zmínil o tom, že jeho předkové zasáhli do dějin města Hamburku.“

„Odkud přiletěl?“

„Z Athén. A hned první den mě požádal o informaci. Chtěl se setkat se zdejšími obchodníky s orientálními koberci.“

„Chtěl koupit nebo prodat?“

„To jsem se ho taky zeptal. Já totiž něco o té branži vím. Bratr mojí matky je už v třetí generaci majitelem obchodu s perskými koberci.“

„Tak jste mu mohl poskytnout informace z první ruky.“

„Nejen to. Dal jsem mu správný tip. V Bejrútu nejsou jen poctiví obchodníci, poslední dobou je tady dost darebáků. Táhnou se sem za snadným ziskem. To víte, petrodolary, to je pro mnohé Araby mana padající z nebe. Když vydělají za měsíc milióny, tak je taky snadno utrácí. Ale každý z nich chce nejdřív drahý koberec. Snad ještě dřív než Rolls Royce.“

„Chtěl tedy koupit nebo prodat?“

„Nejdřív se zajímal o koupi. Dvakrát nebo třikrát byl u Azíze, ten má obchod přímo v hotelu. Ale nějak se mu tam nic nelíbilo, tak jsem mu dohodil strýce Mughrabího.“

„Jednal s ním?“

„Týž den. Pozval si ho do svého apartmá a nabídl mu několik malých, ale prý velice cenných koberečků.“

„Viděl jste je?“

„Ne. Ale strýc Mughrabí o nich řekl, že jde buď o padělky anebo o nesmírně cenné exempláře a vyjednal si s tím Němcem, že se na ně přijde podívat s přítelem.“

„Krass s tím souhlasil?“

„Zřejmě ano.“

„Vybral si tedy něco?“

„Nádherný medailónový kobereček. Ukázal mi ho hned, když ho koupil.“

„Kolik za něj dal?“

„Čtyři tisíce pět set dolarů.“

„To je málo nebo moc?“

„To byla směšná cena. Možná že za něj mohl dostat desetkrát tolik.“

„A prodal ho?“

„Ale vůbec ne. Když ho vystavili v krámě, přišel nějaký strýcív známý a řekl mu, že o tom koberci četl v novinách. Ukradli ho ve vídeňském muzeu.“

Obchodník Mughrabí dostal strach. Začal si vyčítat vlastní chamtivost. Mohl si přece domyslet, že něco není v pořádku, když mu Němec prodal koberec za desetinu skutečné hodnoty. Několik dní se radil s příbuznými, nakonec se vypravil na rakouské vyslanectví, přiznal se, že koupil kradený koberec a projevil ochotu vrátit ho původnímu majiteli, když mu uhradí vzniklé výlohy.

V této fázi případu zahrály svou roli místní ústředny Interpolu. Jednání netrvalo dlouho, podvedený obchodník s orientálními koberci se ještě téhož dne dozvěděl, že mu vyplatí částku, kterou zaplatil za ukradený koberec, prostřednictvím vídeňské banky.

To však byla jen jedna část akce. V té druhé hráli hlavní roli pracovníci Interpolu a vídeňské policie. Okamžitě se pustili po stopě podezřelého Krasse, vyhlásili po něm pátrání. Už za několik dní zjistili, že se na dva dni od 14. do 16. prosince 1958 ubytoval v malém hotelu ve Čtvrtém vídeňském okrese. Přijel z Říma a vydával se za obchodního cestujícího prodávajícího holici čepelky. Majitelce hotýlku ukázal duplikát cestovního pasu, vystavený v Římě. Pokojská, která uklízela jeho pokojík, si všimla, že měl sice prázdné kufr, ale na nočním stolku několik katalogů vídeňských muzeí. Ve skříni našla majitelka penzionu po jeho odchodu automobilový zvedák, který si odnesli vyšetřovatelé na policejní stanici. Vypověděla taky, že měl malý přenosný psací stroj značky Antares-Domus a koupil si stanový dílec, který uschoval ve skříni.

Policisté se rozběhli po obchodech a zjistili, kde stanový dílec koupil. Prodáváč ho poznal podle fotografie. Krass byl Bergk. Podařilo se zjistit, že odjel brzo ráno 28. ledna 1959 z Vídně s oběma kufr, přes Milano do italského Brindisi. Tam prodal kufříkový psací stroj. Pak se znovu vydal na cestu, ukradené koberce měl zřejmě s sebou. Z Athén jel do Káhiry, odtud do Istanbulu a do Aleppa, 25. března napsal matce pozdrav z Monte Carla a o tři dny později z Paříže. Dlouhý výlet a jistě ne nejlevnější. Pracovníci Interpolu i vídeňští policisté se pustili po stopě a sledovali dlouho trasu lupiče Bergka.

První úspěch zaznamenali v Interpolu. Podařilo se jim totiž zjistit, jak se lupič dostal k cestovnímu pasu. Dne 7. listopadu 1958 se objevil na německém velvyslanectví v Římě, kde prohlásil, že za pobytu v Benátkách ztratil cestovní pas. Samozřejmě že se vydával za Němce a prosil o pomoc, aby mohl pokračovat v obchodní cestě. Do žádosti o vydání duplikátu napsal, že se jmenuje Karl Heinz Krass a udal smyšlenou adresu. Ještě téhož dne odjel s duplikátem pasu do Vídně, kde ho pod jménem Krass nikdo nehledal a tak se nemusel bát prozrazení při zápisu do knihy hostů.

Vyšetřovatelé později zjistili, že lupič jezdil Evropou sem a tam, zdánlivě beze smyslu. Přijel do Vídně a dva dny před loupeží se vrátil do Itálie, odkud poslal matce onen stanový dílec. Jeho cesta se skládala z mnoha nevysvětlitelných kliček, žádná z nich však nebyla náhodná.

V curyšském muzeu zmizel 19. března 1959 vzácný obraz neznámého mistra Riminské školy ze čtrnáctého století. O tři dny později se objevil ve Florencii u věhlasného profesora historie umění a soudního znalce muž středních let, vybalil obraz a žádal profesora o znalecký posudek. Představil se jako Krass. Ten pak předložil expertizu 1. dubna 1959 v Paříži ve známé galerii na boulevardu Haussmann a nabídl majiteli obraz za osm set tisíc franků.

„Tak co, pane, máte zájem?“ zeptal se prodávající majitele galerie.

„V zásadě mám. Pochopte však, že si musím ještě dát ověřit pravost díla.“

„Předložil jsem vám posudek z Florencie,“ namítl prodávající.

„Přesto bych si to ještě chtěl ověřit. Mám pro vás návrh: půjdeme spolu k soudnímu znalci. Souhlasíte? Ukřižování z té doby je totiž taková spousta.“

Nasedli do vozu, odjeli na boulevard Mortier k profesorovi Marchaisovi. Ten později vypověděl:

„Přišli ke mně dopoledne. Ten mladý muž otevřel kufřík a vybalil z plátna obraz. Nemusel jsem se dlouho rozmýšlet, na první pohled jsem zjistil, že je to Ukřižování z muzea v Curychu. Nechtěl jsem to však majiteli galerie hned prozradit, musel jsem získat čas. Tak jsem jim řekl, že přišli neohlášení, mám dopoledne schůzku a na napsání posudku taky potřebuju chvíli klidu, navrhl jsem jim, aby se u mě zastavili odpoledne kolem druhé hodiny.“

„V kolik hodin odešli?“

„Mohlo být něco po jedenácté.“

„Proč jste nás hned nezavolał?“ zeptal se komisař pařížské Sûreté.

„Protože jsem se nejdřív chtěl ujistit, že se nemýlím. Měl jsem pocit, že jsem ten obraz viděl v curyšském muzeu. Ale pro jistotu jsem tam zatelefonoval a ředitel mi potvrdil, že dílo bylo ukradeno.“

„Pak jste k nám zavolał?“

„Telefonoval jsem hned. Jenže ten chlap se pro obraz vrátil dřív, než jste přišli.“

„Nemohl jste ho nějak zdržet?“

„Ne, komisaři. Zřejmě dostal strach, přišel sám a zdálo se mi, že má naspěch. Napadlo mi, jak ho zdržím. Řekl jsem mu, že jsem odnesl obraz ke kolegovi, aby se k němu ještě vyjádřil, zdá se mi, že jde o velice vzácné a drahé umělecké dílo. Kolega tady s ním musí být každou chvíli.“

„Myslíte, že vám to uvěřil?“

„Ne. Naopak: Vyplašil jsem ho. Už na obraz nečekal a rychle odešel. Ukřižování mám vedle na stole. Můžete si ho vzít, pane komisaři.“

Bergk utekl za pět minut dvanáct. Sotva zmizel za rohem, zastavilo před vchodem do domu policejní auto. Komisař sice odvážel vzácný obraz, lupič však už kličkoval kdesi ve spleti pařížských ulic.

Za dva dny se objevil v klenotnictví v rue des Quatre Fils, nedaleko budovy Státního archivu. Dal si předložit diamantové šperky a zajímal se zejména o náhrdelník s brilianty v ceně dvaceti miliónů franků. Majitel s ním jednal diplomaticky, jako ostatně s každým zákazníkem, když odešel, tak zavolał na policii.

„Vypadal velice seriózně. Byl dobře oblečen, choval se jako aristokrat a každý by mu věřil, že ty peníze skutečně má na kontě. Ale pak jsem si vzpomněl na popis zloděje obrazu, který jsem četl v novinách. Tak jsem vám zavolaal,“ řekl policistům.

„Řekl, že se vrátí?“ zeptal se strážmistr. „Proč vlastně odešel?“

„Tak drahý šperk se nekupuje napoprvé. Chvilu chodil sem tam po krámě, pak řekl, že si to ještě musí nechat projít hlavou.“

„Myslíte, že se vrátí?“ zeptal se policejní strážmistr.

„Řekl bych, že přijede.“

„Dělejte jakoby nic. Budeme vás hlídat.“

„A co až přijde?“

„Jistě si bude náhrdelník znovu prohlížet.“

„To určitě. Nechtěl ani lupu. Ty kameny jsou sice čisté, ale každý kupec si je pozorně prozkoumá.“

Bergk se do klenotnictví vrátil 6. dubna 1960 krátce před polednem, policisté vtrhli do krámu a nasadili mu želízka. V aktovce z černé kůže měl italskou pistoli značky Beretta, želízka s klíčem, malou pilku a dvě roličky elastického obinadla. Zřejmě se chystal k další akci.

Když dali pracovníci pařížské Sûreté dohromady informace získané od Interpolu a hlášení policejních ředitelství evropských měst, objevil se pozoruhodný životopis lupiče a podvodníka Bergka. Nejvíce informací dodali pracovníci Spolkové kriminální služby z Wiesbadenu a policejních ředitelství z Lucemburku, Amsterdamu a Koblence.

Narodil se jako nemanželské dítě. Matka se o něj nestarala. Tak se dostal v Kolíně nad Rýnem do dětského domova. Když mu bylo čtrnáct, vrátil se k matce, vychodil obchodní školu a nějaký čas pracoval jako prodavač. Jenže už tenkrát ho přistihli při krádeži jízdního kola a na hodinu ho vyhodili. Postavili ho před soud. Ten ho poslal do polepšovny. Nepobyl tam dlouho. Podařilo se mu uprchnout. Na svobodě se živil příležitostnými krádežemi a podvody. Chytili ho, odsoudili a zavřeli. V jednadvaceti už měl na svém kontě čtyřicet krádeží a osmatřicet podvodů. Když mu to všechno u soudu spočítali, šel na tři roky za mříže. Poslali ho do pracovního tábora, odkud se mu podařilo utéct. V roce 1942 narukoval do wehrmachtu a dostal se k jednotce v okupované Francii. Ani tam nevydržel dlouho, dezertoval a v roce 1943 přeběhl přes hranice do Švýcarska.

I tam za války provozoval své řemeslo. Za rok se ocitl v Basileji před soudem. Obžalovali ho z mnoha krádeží, z vydírání, padělání, podvodu a nedovoleného držení zbraní a odsoudili ho na dvaapůl roku do vězení. Tentokrát si trest odseděl. Ale sotva se ocitl na svobodě, vrátil se do Německa, kde kradl a loupil dál. Znovu se stěhoval za mříže, ale kupodivu ne za tyto trestné činy. Poslali ho na jedenáct měsíců do vězení za homosexualitu. Od roku 1949 do června 1956 byl odsouzen ještě desetkrát.

V létě 1958 ukradl ze zamčené vitríny v pařížském Louvru kresbu z patnáctého století. Protože se Bergk v té době objevil v Paříži, podezírali ho pracovníci Sûreté i z této krádeže. Vyhlásili mezinárodní pátrání a Interpol přišel jako první s nadějnou stopou. Bergk se snažil prodat kresbu jistému starozitníkovi v Římě. Policisté mu ukázali Bergkovu fotografii a antikvář zloděje poznal. A tak znovu zasáhli pracovníci Interpolu, poslali zprávu do německého Wiesbadenu, němečtí policisté Bergka zatkli a pustili se do výslechu. Zbytečně. Všemi mastmi mazaný zločinec je dlouho vodil za nos. Nejdřív prohlásil, že kresbu pečlivě zabalil a zakopal v lese nedaleko Kolína nad Rýnem. Vypravili se tam, vzali s sebou policejní psy, ale marně. Nic nenašli.

Bergk dlouho klíčkoval, nakonec tvrdil, že kresbu v Louvru neukradl, ale řádně ji koupil a předal do úschovny jistému vídeňskému advokátovi. Vyšetřovatelům dokonce předložil věrohodně vyhlízející kupní smlouvu s podpisem prodávajícího. Byl to Holanďan. Na uvedené adrese nebydlel a zřejmě ani neexistoval. Kupní smlouva byla falešná. Policisté dostali od prokuratury povolení k domovní prohlídce, prohledali Bergkův byt, kresbu ukradenou v Louvru však našli v bezpečnostní schránce, kterou si Bergk pronajal v jisté kolínské bance. Předali ji francouzskému velvyslanectví, jehož zástupce vrátil vzácnou kresbu galerii v Louvru.

Karl Heinz Bergk se ocitl 27. června 1960 před soudem 16. trestní komory pařížského departmentu Seine a byl odsouzen na dva roky vězení. Lupič nebyl s rozsudkem spokojen, odvolal se, ale státní prokurátor taky podal odvolání. Případem se zabýval 10. října 1960 odvolací soud. Zvýšil trest na pět let vězení a pokutu ve výši pěti milionů starých franků a předepsal ještě Bergkovi náhradu všech způsobených škod včetně úroků. Krátce poté se pracovníkům Interpolu podařilo nalézt v Ankaře i třetí a nejcennější z kradených koberců. Případ se dostal mezi nejslavnější akce Interpolu.

19. Případ malíře anděličků (USA)

Příběhli na policejní stanici ve Stopáté západní. Byli udýchaní, rozčilení, zpocení a neupravení. Když stáli před poručíkem Metropolitan police Howardem Cramerem, dívali se jeden na druhého jako děti přistižené při darebáctví. Žádný z nich si netroufal začít.

„Tak copak jste nám přišli říct, pane?“ zeptal se poručík.

„Florence zmizela,“ řekl rozčuchaný muž.

„Odešla s jedním pánem a doteďka se nevrátila. Už je deset,“ vzlykala malá korpulentní paní a žmolala v ruce kapesník.

„Už bude za deset minut jedenáct,“ poznamenal poručík.

„No tak vidíte. A on si ji odvedl dopoledne,“ řekl muž vyčítavě, jako by za to mohl policista.

„Pojďte prosím dovnitř,“ řekl poručík hlasem učitelek z mateřské školky, „pěkně se tady posaďte a jeden z vás bude odpovídat na moje otázky. Souhlasíte prosím?“

Kývli. Ona si setřela pot s čela a snažila se přičíslnout si prsty rozčuchané vlasy.

„Vaše jméno?“ zeptal se poručík Cramer.

„Christopher Blaire a moje žena Jessie Blairová,“ diktoval muž, kterému mohlo být něco přes čtyřicet, možná i pětadvacet.

„Kdepak bydlíte?“

„Kousek odtud na Stopěťadvacáté západní na rohu s Osmou avenue.“

„To není moc pěkné místo.“

„Nemáme na lepší,“ poznamenala žena. „Živíme čtyři děti.“

„A Florence zmizela,“ řekl poručík a udělal optimistický obličej, dokonce se nadějně usmál. „Však ona se vám zase vrátí. Jak se stará?“

„V únoru jí bylo osm.“ řekla matka a dodala: „Ten chlap si ji odvedl a slíbil, že k večeru bude zpátky.“

„Kampak si ji odvedl?“

„Na dětskou slavnost, kterou pořádala jeho sestra někde na Páté avenue.“

„Ten pán je váš známý?“ zeptal se poručík.

„Ne. Jakživ jsme ho neviděli.“

„Proč jste dovolili, aby si Florence odvedl?“

„Ona měla takovou radost, když jí nabídl, že s ním smí na tu slavnost.“

„Jak se jmenuje ten pán?“

„Marcus Hernandez,“

„Takže se vám představil.“

„On nám poslal telegram, že přijede až dnes, protože ve čtvrtek nemohl kvůli nějaké důležité práci.“

„Jak jste se s ním vůbec dostali do styku?“

„Na inzerát,“ řekla Jessie Blairová, ale její manžel jen mávl rukou, aby ho pustila ke slovu a začal systematicky vyprávět.

„Dali jsme si inzerát. Tenhle člověk hledal nadaného chlapce, kterého by mohl vyučit jako pomocníka správce svého majetku. My nemáme peníze. Žena je nemocná, nemůže do práce a já dělám, když mám co, ale stačí nám to, jen abysme se najedli. Tak se nám líbilo, že by se kluk, jmenuje se Stanley, něco naučil a ještě by měl naději na slušnou práci. Ten pan Hernandez totiž řekl, že nemá děti, a tak by chtěl někoho, ne jako adoptovat, to ne, ale prostě že by si vychoval mladého člověka, kterému by mohl důvěřovat, protože, on to tak řekl, lidi jsou svině.“

„Dokdy měl holčičku přivést zpátky?“ zeptal se poručík.

„Do šesti. Slíbil, že k večeri už bude doma,“ řekla paní Blairová a znovu se dala do pláče.

„Řekl vám, kde bydlí ta jeho sestra?“

Manželé Blairovi se podívali na sebe. Tvářili se rozpačitě, pak řekl on, že to byla určitě Pátá avenue a jeho manželka tvrdila, že Kolumbova avenue. Nepamatovali si nic. Anebo jim starý pan Hernandez záměrně řekl jednou to a podruhé ono.

„Znáte aspoň jméno jeho sestry?“

„Ne. Všechno se to semlelo ve spěchu,“ řekla paní Blairová. „Florence si chtěla vzít růžové šaty, co měla na biřmování. Když se převlékla, tak jsme zjistili, že jsou zmačkané. Pak se oblékla do bílých a pan Hernandez začal povídat, že s tím vším nepočítal, má už nejvyšší čas, původně si myslel, že se jen podívá na chlapce a pojede.“

„Přijel vozem?“

„Myslím, že přijel.“

„Všimli jste si, jaký to byl vůz?“

Blair řekl modrý, jeho žena trvala na tom, že stříbrný. Ani jeden, ani druhý si nepamatoval značku a registračního čísla si už vůbec nevšimli. Poručík Cramer si vzpomněl, že Blairovi mluvili o telegramu.

„Copak vám telegrafoval?“ zeptal se.

„Že přijde až dnes,“ řekl muž.

„Můžete mi ukázat ten telegram?“

„Vzal si ho.“

„Jakto?“

„Když přišel, řekl mi, že si chce ověřit, jestli je pošta dodává včas, prohlídl si ho a asi ho omylem vstrčil do kapsy. Víte, on si najednou vzpomněl, že pro nás má ve voze dárek. Sebral se, šel dolů a přinesl sýr. Říkal, že je z jeho statku a položil ho na stůl, abychom ho ochutnali, že je moc dobrý.“

„Co dělal potom?“

„Když donesl sýr? Sedl si a vzdychal, že nemá čas. Ale to se zrovna Florence vrátila ze školy a on se na ni díval a bylo vidět, že se mu moc líbí. Taky začal mluvit o tom, že nemá děti, že je má moc rád, že by si z chlapce vychoval pomocníka, který by spravoval jeho majetek. Ale pak začal být nepokojný,“ řekla paní Blairová a manžel ji doplnil.

„Jako by do něj najednou něco vjelo. Vstával a zase si sedl, chodil pár kroků sem a pár zase tam, řekl, že už nemá čas čekat na našeho kluka, sejde se s ním jindy, musí na Pátou avenue, kde začíná zahradní slavnost.“

„Řekl zahradní slavnost na Páté avenue?“ zeptal se poručík.

„No vidíte, kde by na Páté mohla být zahradní slavnost, ale možná že jsem se přeslechl.“

„Neřekl něco jiného?“ zeptal se poručík.

„Řekl,“ opravila svého manžela paní Blairová. „Vykládal přece, že jeho sestra bydlí nedaleko Páté avenue, ne přímo na Páté,“

Policie zahájila pátrání podle obvyklého klišé. Pod okny šedivého činžáku, jehož fasádu zdobila jen zrezivělá požární schodiště, zastavily dva policejní vozy. Pár detektivů se začalo vyptával sousedů na značku vozu a registrační číslo, stál přece před domem nejméně třicet čtyřicet minut. Další technici přehrabali Blairových byt. Snažili se sejmout otisky

prstů podezřelého návštěvníka. Jiní listovali ve složce s fotografiemi zločinců, specializovaných na únosy dětí. Jedni i druzí se však v této fázi vyšetřování nedostali ani o krůček dopředu. Když se další dva dny starý pan Hernandez ani Florence neobjevili, bylo zřejmé, že jde o zločin. Nikoliv však o běžný únos, protože se únosce neozval a nepožadoval výkupné. A to bylo ještě horší.

Podle výsledků pozdějšího šetření se podařilo sestavit sled událostí od chvíle, kdy Hernandez odvedl Florence z bytu, až do chvíle, kdy zmizela. Našli se totiž nečekani svědci. Po přečtení reportáže v novinách se sami přihlásili.

Marcus Hernandez odjel s holčičkou vozem zaparkovaným před domem. Chodci si všimli, když starý pán a Florence nastupovali do vozu. Popisy muže se jako obvykle v mnohém lišily, v jednom se však shodovaly. Starý pán měl vrásčité obličej, zvadlou šedivou plet, jako by nechodil na vzduch, úzké a velmi červené rty, které si stále olizoval. Jistá žena z druhého patra řekla, že je špička jazyku přejížděla jako automobilový stěrač.

Hernandez zastavil kdesi na periferii a nastoupil s holčičkou do metra. Snad dojeli až na konečnou, anebo jeli dál ještě předměstskou linkou. Další svědci je viděli asi třicet kilometrů od středu města v poměrně pustém terénu, jen velmi řídké obydlené oblasti. Majitel zřejmě skoupil pozemky a čekal, až stoupne cena. Rostlo zde jen divoké křoví, z něhož sem tam vyčnívala střecha opuštěných a velmi zchátralých chatrčí.

Milenci, kteří podali velmi cenné svědectví, nechtěli být z pochopitelných důvodů jmenováni. Budeme jim tedy říkat Adam a Eva. Přijeli do své skrýše v roští vozem jako jindy, k milování se však tentokrát vůbec nedostali.

„Bylo to nějak krátce předtím, než se začalo stmívat,“ řekl poručíkovi Cramerovi asi třicetiletý automechanik Adam. „Jezdíme sem skoro každý den. Já jsem totiž ženatý a Eva je vdaná. Máme se rádi a nemáme jinou možnost. Tak jsme si zvykli jezdit na ty opuštěné parcely.“

„Nebylo tak pozdě,“ opravila svého milence Eva. „Řeknu vám to docela přesně. Skončila jsem v půl čtvrté v dílně, šiju košile u firmy King, odjeli jsme hned sem, takže mohlo být asi tak půl páté. Té malé holčičky v bílých šatičkách jsem si všimla, ještě než jsme zastavili. Chodila vysokým plevem a trhala kytičky. Když jsme zastavili, tak jsem zaslechla, jak volá: Jak dlouho to ještě bude trvat a mužský hlas jí odpověděl: Za chvíli se dočkáš, už jen pár minut. Musím to tady trochu připravit. Přišli jsme totiž první, ještě tady nikdo není.“

„Viděla jste, jak holčička vešla dovnitř?“ zeptal se poručík Cramer.

„Ne, to už jsem se vracela k našemu autu. Ale nepochybuji o tom, že vešla.“

„Pozorovali jste ten starý dům ještě dál?“

„Ne. Odjeli jsme jinam. Víte, poručíku, bylo nám to nepříjemné špehovat nějaké cizí lidi. A pak, neměli jsme ani dost času. Ale večer, když jsme se vraceli...“

„V kolik hodin?“

„Mohlo být půl osmé, možná i osm.“

„Viděli jste ten dům?“

„Nesvítilo se tam. Jako by ti dva odešli. Ale když jsme přijeli blíž, objevilo se v jednom z přízemních oken světlo.“

Zřejmě to byla baterka. Někdo procházel místnostmi.“

„Zastavil jsem a zhasnul jsem světla,“ řekl Adam.

„Proč?“

„Víte, poručíku, nerad to říkám, ale to místo je jistým způsobem naše. Ten dům je už po dlouhá léta opuštěný. Nikdy se tam nikdo neobjevil a najednou starý shrbený muž a dívka v bílých šatičkách. I ta baterka uprostřed tmy mi připadala jako z hororu.“

„Zahlédli jste tu postavu?“

„Ne. Bylo to daleko.“

„Takže nemůžete říct, jestli to byl muž nebo žena?“

„Ne, poručíku. S jistotou ne. Ale myslím si, že to byl ten starý pán.“

„Z čeho tak soudíte?“

„Nikdo jiný tam toho večera nebyl. On později vyšel na práh, dveře nechal otevřené, ještě bliknul svítilnou dovnitř, jako by se chtěl o něčem ujistit a pak ji zhasl.“

„Šel ven nebo se vrátil dovnitř? Zůstal stát na prahu?“

„To nevím. Rozsvítil jsem a odjeli jsme. Měli jsme totiž už nejvyšší čas. Eva má dvě děti, spěchala, aby jim dala večeři.“

To vše se odehrálo asi třicet nebo pětadvacet kilometrů od New Yorku v pátek 5. září 1969. Byl příjemný vlhký večer proslulého Indiánského léta, jaký dokáže vytvořit v betonovém bludišti stále spěchajících automobilů dojem, že příroda přece jen existuje.

Celé dva měsíce se poručík Cramer snažil dostat na stopu podivnému starci, který si odvedl Florence Blairovou.

Detektivům městské policie se podařilo vypátrat poštu, odkud Hernandez podal telegram. Formulář byl zmačkaný, jako by ho někdo žmolal v ruce, text byl napsán podivným starobylým písmem. Ani formulace sdělení nebyla běžná: „Četl jsem váš inzerát, pane Blaire. Mám pro vás zajímavý návrh. Jsem teďka v Jersey a můžu přijet až v pátek. Podepsán Marcus Hernandez.“

Na formuláři našli technici použitelné otisky prstů, ale v centrální kartotéce FBI se nenašly žádné srovnatelné. Marcus Hernandez nebyl registrován, to znamená, dosud nikdy se nedostal do rozporu se zákonem. Protože Hernandez bylo španělské nebo mexické jméno, předali z New Yorku žádost o zahájení pátrání po podezřelém taky Interpolu. Ten rozeslal zprávu ústředním zemím Latinské Ameriky.

Ani další prohlídka opuštěného domu v neobývané části Suffolku na Long Islandu nepřinesla nic podstatného. Bylo zřejmé, že zde chodil muž, ale našly se taky stopy dětských bot. Na mnoha místech byl setřen starý prach a na jedné z rozbitých lavic kdosi usedl. Jinak nic. Jen kousek čerstvě zametené podlahy z jedné místnosti ke dveřím chodby a pak ještě k východu. Při pečlivé prohlídce našli technici nepatrné částičky plastického pytle, který kdosi táhl po špinavé

dřevěné podlaže. A zase jen stopy mužských a dětských bot.

Na jaře roku 1971 se objevila nadějná stopa v Kanadě. Pracovníci Interpolu však nakonec zjistili, že se otisky prstů podezřelého přece jen od těch na telegrafním formuláři liší. I v popisu sledované osoby se našly rozpory. Marcus Hernandez měl takzvaný vodový pohled, na tom se shodli všichni, světlešedé, snad světlezelené oči, tedy pravý opak představy Mexikána.

Rodiče pohřešované Florence už ztráceli naději. Ale po čtyřech letech se přece jen objevila nová stopa. Blairovi totiž dostali od Hernandeze dopis.

„Tuhle slátaninu mohl napsat jedině blázen,“ prohlásil poručík Cramer grafologovi, který měl porovnat písmo z dopisu s písmem na telegrafním formuláři. „Proč ty žvásty o Číně a nějakém Li-Čchienovi. Hned vedle věty, že všechny malé holky nestojí za nic. Zlobí a jsou drzé. A kdo má být Christopher Barrow?“

Grafologická expertiza potvrdila, že text telegramu a dopisu psala táž ruka. Rovněž bylo zřejmé, že pisatel je člověk nervově labilní. Některé opakující se podrobnosti písma svědčily o tom, že jde o člověka nevyrovnaného, impulsivního, který téká z jedné věci na druhou, ale inteligentního. Nedokáže však koordinovat své myšlenky a přeskakuje z reality do světa jakési perverzní fantazie. Některé výrazy byly sprosté, jiné jen drzé, mnohé dosvědčovaly skutečnost, že jde o člověka sexuálně nevyrovnaného, pravděpodobně mentálně vyšinutého.

První dopis přišel v polovině května, další následovaly v téměř pravidelných intervalech. Jejich texty byly hrozné. Ted už bylo zřejmé, že je píše zvrhlík, vyžívající se v hrubých výrazech a provokujících sděleních. Neměl rád nikoho, snad nenáviděl nejen celé lidstvo, ale i sám sebe.

Třetí dopis přišel v obálce firmy Longridge Company, Rochester, Portland Ave. 1687. Hlavička firmy byla pečlivě přeškrtnuta, byla však čitelná. Tak se vydal poručík Cramer po nové stopě.

Ředitelem podniku, který zaměstnával asi tři stovky řidičů taxíků obchodního sdružení Yellow Cab, byl vysoký zrzavý Ir. Trůnil za obrovským psacím stolem a choval se jako neomylný pánbůh.

„Jak já můžu vědět, kdo si někde v kanceláři sebere obálku s naší firmou?! Myslíte si, že nemám nic lepšího na práci? Mají je v šuplíku písáčky i sekretářky všech disponentů a prokuristů a bůhvídko ještě. Vyšetřujte si, koho chcete, ale dbejte na to, aby to nenarušilo chod podniku. Náš systém je stejně přesný jako v precizně vyrobených hodinkách. Ani se nezpožďuje, ani nepředbílá. U Longridge Company musí všechno klapat. A obálku si mohl vzít kdekdo. Třeba stará Bessie, co vynáší každý večer z kanceláři odpadkové koše.“

Bessie byla stará černoška jako vystřižená z filmu o válce Severu proti Jihu.

„Jak si můžu pamatovat takovou pitomost. Snad si nemyslíte, že se v tom hnoji přehrabuju. Ty holky naházejí do košů slupky od banánů a nahnílá rajčata a zamíchají to do zbabraných dopisů. A na obálku je tady specialista Crownburry, ten si totiž vystříhuje nahý ženský a prej si je doma sortíruje podle toho, jaké mají výraz mezi nohama. Je to prase, pane poručíku, ale co má chudák dělat, žádná s ním nechce do postele, protože vypadá jako plešatá opice.“

John Crownburry opravdu nevypadal jako ideál osamělých žen. V podniku už nepracoval a na adrese, kterou napsal do podnikového dotazníku, už nebydlel. Poručík Cramer se zeptal domovnice ošklivého činžáku, kam se odstěhoval.

„Jo, šéfe, jak to mám vědět. Ten chlap se mnou nepromluvil snad ani ten den, co se sem nastěhoval. Divnej pavouk. Nikam nechodil, ani si nepustil rádio, ani nevařil, jakživ jsem ho neviděla, že by vyhodil prázdnou flašku. Ten chlap snad pil z vodovodu. Jo, zrovna jako ten, co se sem nastěhoval po něm. Tenhle barák snad takový zrůdy přitahuje.“

„A kdo bydlí v tom pokoji teď?“ zeptal se poručík, jen aby řeč nestála.

„V pokoji?“ zařvala domovnice smíchy. „Zaprděnej kumbál je to! To bych snad radši přespávala ve starobinci než v takovém kutlochu. Ten dědek se jmenuje Smuts a je to odpornej chlap. Von si vám furt olizuje pysky. Ale v jednom kuse. Taky je má červený jako praporek Armády spásy.“

Poručík Cramer ožil. Dokonce se na babu usmál a řekl:

„A nemohl bych se do toho pokoje podívat?“

„Jestli máte dost silnej žaludek tak jo,“ řekla domovnice, sáhla na věšáček pro klíč a už supěla po schodech do třetího patra. Dům byl cítit myšinou, zatuchlým prádlem a letitým prachem. Smutsův pokojík skutečně nebyl reprezentační byt. Místnost byla cítit česnekem a lacinou kolínskou.

„Připadá mi to, jako by tady ten člověk nebydlel. Vždyť tu nemá žádné osobní věci,“ řekl poručík Cramer, když si prohlédl, co se dalo.

„To teda ste uhádl. Je vidět, že ste policajt,“ řekla baba uznale. „Bůhvídko spí. Sem si chodí akorát každého patnáctého pro rentu. Pijde tak kolem desátý dopoledne, počká na pošťáka, zamkne a objeví se až zase za měsíc. Je sprostěj jak dlaždič a pořád se tahá za pindoura. Já mám kolikrát chuť nakopnout ho mezi nohy, vždyť je tomu dědkovi asi sedmdesát. A dělá ze sebe frajera. Boty má napucovaný, puky vyžehlený a přitom ty hadry nosí aspoň padesát let.“

Patnáctého před desátou se na chodníku před ošklivým činžákem procházelo pár nenápadných mužů. Před vchodem parkoval civilní ford s newjerseyským číslem. Dveře přízemního domovnického bytu byly jen přivřeny. Za nimi čekal poručík Cramer. Krátce po desáté se ozvaly šoupavé kroky a z chodby nakráplý hlas:

„Zdravím vás, madame! Jak se vede po ránu?“

„Ale jde to, pane Smutsi,“ křikla domovnice a objevila se ve dveřích. Za ní pozoroval scénu v zrcadle poručík Cramer.

„Jdu včas nebo tady už byl pošťák?“ zeptal se nahněný stařec, sundal si klobouk a rukávem si z něj vytíral pot.

„Nebyl, pane Smutni. Přišel jste včas jako vždycky,“ řekla domovnice. Ale to už ze dveří vystoupil poručík Cramer, přiskočil ke starému muži a než se Smuts stačil vzpamatovat, zacvakl mu za zády obě ruce do železek.

„Zatýkám vás jménem zákona a podle platných předpisů vás upozorňuju, že cokoliv od této chvíle řeknete, bude moci být použito proti vám.“

Smuts stál jako socha. Jen průhledné, vodnatelné oči mu plály. Jazyk stále rychleji olizoval rty rudé jako krev. Byl sice velmi překvapený, ale nevypadal jako ustrašený. Na otázky odpovídal ochotně a dalo by se říct, že i věcně.

„Vaše celé jméno!“ řekl poručík Cramer.

„Horace Smuts.“

„Takže žádný Hernandez?“

„Někdy taky Hernandez,“ řekl stařec a usmál se víc očima než ústy.

„Kolik je vám let?“

„Pětašedesát.“

„Jste svobodný?“

„Kdepak. Jsem ženatý a mám šest dětí.“

„Vaše zaměstnání?“

„Jsem malířem pokojů, ale maluju taky obrazy na zdi. Většinou v kostelích. Anděličky. Já strašně miluju anděličky. Jsou krásní a sladcí jako malé děti.“

Naložili ho do vozu a odvezli na policejní revír. Tam se krátce poté dostavil nejen prokurátor, ale i soudní znalec z oboru psychiatrie. Poručík Cramer věděl, koho má k výslechu přizvat, aby se vyšetřování příliš neprotáhlo.

Na stupínku stála židle nasvícená prudkým světlem. Smuts seděl zkroucený jako opice, přejížděl si jazykem rty, šklebil se a přivíral oči. Aniž by se ho někdo na něco ptal, pokračoval v rozhovoru, který přerušili před dvěma domovníckého bytu.

„Víte, kde všude jsem maloval anděličky? Ve více než dvaceti kostelích. Jsou růžovoucí, mají tlusté prdelky, usmívají se, protože jsou šťastní, že jsem je namaloval. Byli jste na Deváté ulici v presbyteriánské kazatelně? Nebyli? Tak se tam jděte podívat, uvidíte, jak jsou andělkové krásní. Jako děti! Skoro jako děti!“

„Vy máte rád děti, pane Smutsi?“ zeptal se poručík Cramer. Předsevzal si, že nebude zatčeného vyslýchat, že ho prozatím nechá mluvit.

„Jo. Mám rád děti. Hodně je mám rád,“ řekl, jako by se přiznával k něčemu špatnému a zase se podíval na poručíka průhlednými očima.

„Věříte v boha, pane Smutsi?“ zeptal se prokurátor a připravil si jeden z dopisů adresovaných Blairovým.

„V boha a Panenku Marii i v Ducha svatého a všechny ty panáky kolem nich. Sádra a trochu barvy. Někdy bych je všechny nejradši roztřískal a rozdupal. Dělej svatý ksichty, potvory a vytahují se na mé anděličky.“

„Psal jste tyto dopisy?“ zeptal se prokurátor a položil před zatčeného Smutse dva z nich.

„Psal,“ řekl, jako by se chlubil.

„Proč?“

„Proč se píšou dopisy? Aby si je někdo přečetl.“

„Jenomže vy jste je psal manželům Blairovým,“ řekl poručík Cramer.

„Blairovi jsou moji známí. Byl jsem u nich.“

„A zavraždil jste jejich dceru Florence.“

Nepolekal se. Nehnul ani brvou. Podíval se skelným pohledem na poručíka Cramera a vyčítavě namítl.

„Já jsem ji nechtěl zabít.“

„Co nám to chcete namluvit? Naplánoval jste si únos a vyhlédl jste si dokonce i místo, kde ten zločin spácháte.“

„Nechtěl jsem ji zabít. Přišel jsem kvůli jejímu bratrovi.“

„Tak vy jste si vyhlédl za oběť nevinného chlapce?“

„Ji jsem nechtěl zabít.“

„Jeho ano?“

„Jeho ano.“

„Našli jsme ve vašich spisech, že jste byl už několikrát trestán za mravnostní delikty, vážně jste se provinil proti veřejné morálce a mravům. Jak to jde dohromady s vaším náboženským smýšlením.“

„Bůh mi říká, co mám dělat.“

„Bůh ale taky nařizuje: nezabiješ bližního svého.“

Prokurátor vzal znovu do ruky jeden z dopisů a řekl:

„V tomhle dopise jste se rodičům malé Florence přiznal, že jste nevinnou holčičku zabil. Proč jste to udělal?“

„Je mi to líto. Ale nemoh jsem jinak.“

„Proč jste zabil Florence?“ zeptal se soudní lékař.

„Já vlastně nevím. Napadlo mi to.“

„To považujete za dostatečný důvod?“

„Přišel jsem si pro jejího bratra. Nebyl doma. A najednou tam byla ona. Přišla domů ze školy. Hned když jsem ji spatřil, tak jsem cítil, že to musím udělat.“

„Proboha, ale proč jste zabil Florence?“ zeptal se znovu psychiatr.

„Abych ji mohl sníst,“ řekl.

Proces s lidskou zrůdou proběhl s vyloučením veřejnosti.

Soudce se bál, že by se obecnost v sále mohlo pokusit vraha lynčovat. Zůstali jen novináři, vybraní kriminalisté a psychiatři. Státní žalobce přečetl a jako předmět doličný předložil dopis, kterým vrah vysvětloval rodičům zavražděné holčičky, proč ji zabil a snědl. Tvrdil v něm, že se naučil jíst lidské maso za hladomoru kdysi v Číně.

„Mohu vám popsat chuť lidského masa. Podobá se telecímu nebo kuřecímu, ale má výraznější chuť,“ sděloval rodičům Blairovým. „A nejlepší lidské maso je z dětí. Maso holčiček víc voní než maso chlapců. Od té doby, co jsem je okusil, mám na ně někdy chuť. Nemohu se té touhy zbavit. Proto jsem pročetl inzeráty a upoutal mě ten váš...“ Na konec dopisu připsal doušku: „Snědl jsem ji za deset dnů.“

Interpol, FBI, metropolitní policejní sbory mnoha měst zahájily pátrání po minulosti sadistického zločince. Žil mezi

lidmi, potkával je v krámě či na ulici a vybíral si oběť k večeři. Žil ve dvaceti třech amerických městech. V mnohých maloval v kostele andělíčky. Třikrát byl ženatý a ani jedna z jeho manželek netušila, s kým leží v posteli. Psychiatri zjistili, že většina jeho příbuzných trpí duševními chorobami. Jedna z jeho žen a šest jeho dětí potvrdilo, že sice byl podivín, ale nikdy jim nenapadlo, že by byl schopen vraždy.

On sám se při procesu hájil:

„Nikdy jsem nikoho neunesl. Já vím, že únos je těžký zločin. Ale já jsem se vždycky dovolil rodičů dítěte, jestli si je můžu vzít s sebou. Všichni mi to dovolili.“

Bez nátlaku se přiznal, že těsně před Florence Blairovou sežral malého chlapce.

Dokázali mu přes stovku útoků na nezletilé holčičky a patnáct vražd dětí. Odsoudili ho, ale nešel do vězení. Poslali ho za mříže uzavřeného oddělení psychiatrické léčebny, kam už hezkých pár let patřil.

20. Životopis Interpolu

Už před první světovou válkou se stalo Monacké knížectví místem setkání boháčů z celého světa. Lákalo je příjemné přímořské podnebí, luxusní hotely a světoznámé kasino. Právě herna se stala scénou, na níž se mohly manželky milionářů blýsknout diamantovými čelenkami, prsteny a náhrdelníky, zatímco jejich muži prohrávali či vyhrávali pohádkové částky. Svět je už takový, tam kde jsou šperky a peníze, tam se jako můry ke světlu slétají zloději, podvodníci, falešní hráči a lupiči s mezinárodní praxí.

Mazaný darebák Castelleri vymámil od kněžny Hohenauové sto tisíc franků, v hotelu Monopol došlo už ke třetí krádeži šperků za měsíc, policejní prefekt s hrstkou policajtů si nevěděl rady. A pak se v Monte Carlu objevila německá kněžna Sofie a oslnila svým zjevem, vybraným chováním i koketováním všechny muže. Dopoledne se procházela na promenádě, odpoledne odpočívala v zahradě hotelu Metropole, kolem desáté večer zasedla k ruletě a velice často vyhrávala. Novináři o ní psali jako o smutné kněžně, neprojevila totiž radost, ani když si odnášela desetitisíce.

Kráska prý vzbudila pozornost monackého knížete Alberta I., majordomus knížecího paláce Grimaldiů ji zapsal do seznamu hostů a tak se objevila na několika zahradních slavnostech. Během jedné z nich se kdosi neznámý vetřel do paláce, odborně otevřel trezor a odnesl prý obrovský majetek. Stalo se tak ve chvíli, kdy se kněžna Sofie bavila na terase s knížetem Albertem I.

Policejní prefekt Meunier okamžitě poslal zprávu o loupeži pařížské Sûreté, zatelegrafoval na hraniční přechody, ale po lupiči jako by se zem slehla. A po krásné německé kněžně taky. Tehdejší policisté neměli šanci. Nevěděli, jak pachatel vypadá, jak se jmenuje, jestli je malý a snědý, nebo velký blondák a popis falešné kněžny Sofie i její fotografie taky nebyly k ničemu. Profesionálka přece věděla jak změnit účes, barvu vlasů, jak si obstarat dokumenty na jiné jméno. Prohnaná Sofie a její komplic se už nikdy neobjevili, přestože se, kdoví jestli ne jen jako romantická legenda, dostali do dějin kriminalistiky.

Kníže Albert se poradil s policejním prefektem Meunierem, došel k závěru, že je zapotřebí internacionalizovat pátrání po zločincích, kteří byli čím dál tím troufalejší a svolal do Monaka mezinárodní konferenci, na níž pozval policejní ředitele, soudce a kriminální experty z mnoha zemí světa. Sešlo se jich na tři stovky. Shromáždění předsedal děkan pařížské právnické fakulty profesor Larnaud.

Celé tři týdny jednali světoví znalci oboru kriminalistiky i trestního práva, nakonec se dohodli na zřízení grémia. Mělo vypracovat metody i organizační schéma mezinárodního systému stíhání nebezpečných zločinců. Tak se už koncem dubna 1914 zrodil nápad na založení Interpolu a zástupci mnoha zemí se pustili do příprav. Pak vypukla první světová válka.

Po válkách a revolucích, po státních převratech vzniká sociální klima vhodné pro zločince. Po zhroutilí rakouskouherského mocnářství bylo v Evropě leccos naruby. Šmelina, alkoholismus, drogy a absence morálky způsobily zmatek. V něm se dařilo dobrodruhům, zlodějům, lupičům. Snadno se dostávali přes hranice a rozšířili svou činnost do sousedních států. Dokonce i prostituce se stala mezinárodním problémem. Na pařížském Pigalle se objevily prodejné dívky ze všech končin světa. Bylo třeba zorganizovat koordinované potírání mezinárodního zločinu.

Holandský kriminalista a vysoký policejní důstojník M.C. van Houten si vzpomněl na předválečnou konferenci v Monte Carlu a začal oživovat snahu po vytvoření mezinárodní policejní organizace. Nebylo to snadné. V roce 1919 čekalo na řešení mnoho jiných problémů. Van Houtenova snaha přesto nebyla marná. Sice až v září 1923, ale přece jen se podařilo svolat do Vídně Mezinárodní policejní kongres. Organizátory byli: vídeňský policejní prezident a bývalý rakouský kancléř dr. Johann Schöber, dvorní rada dr. Dressler a německý tajný rada dr. Heindl. Do Vídně přijelo 138 zástupců z 20 států. Ti se dohodli o založení Mezinárodní kriminální komise IPC (International Police Commission) se sídlem ve Vídni. Jejím rezidentem se stal dr. Johann Schöber, viceprezidentem dr. Heindl.

Sídlo mezinárodní policejní ústředny bylo ve Vídni, jejím posláním bylo evidovat mezinárodní zločince a pomáhat policejním útvarům členských států ve stíhání a pátrání po jejich pobytu v jiných zemích. Vídeňská centrála měla za úkol vydávat měsíčník Sûreté Publique Internationale, kam měli přispívat odborníci členských států a zabývat se problémy mezinárodního práva, zákony či úmluvami o vzájemném vydávání zločinců, měly se v nich otiskovat zprávy o novinkách z oboru policejní techniky. Ve vídeňském ústředí byla založena mezinárodní kartotéka registrující zločince, jejich fotografie a otisky prstů. Zvláštní oddělení se zabývalo padělký peněz a cenných papírů a mapovalo jejich výskyt.

Mezinárodní policejní centrálu vedl tajemník dr. Dressler, který dal zařídit mezinárodní telegrafickou ústřednu spojující policejní prezidia členských zemí. Hned v prvních letech existence se IPC zasloužila o dopadení a usvědčení 870 zločinců. Pak ale do historie mezinárodní policejní organizace znovu zasáhla válka. Nacistické Německo anektovalo Rakousko, Němci zabrali i ústředí mezinárodní policejní organizace, do vedení obsadili svého muže, ústřednu přestěhovali do Berlína. Šéfem se stal neblaze proslulý Reinhard Heydrich. Když v roce 1942 po atentátu v Praze zemřel, nastoupil na jeho místo šéf gestapa Ernst Kalterbrunner. V té době bylo členy této mezinárodní policejní

organizace šestnáct zemí. Spojené státy však členství zrušily ve chvíli, kdy v roce 1941 vstoupily do druhé světové války. Nebyl to jediný vpád nacistů do vedení Interpolu. Ještě v šedesátých letech vedl tuto organizaci krátký čas jistý Němec, který byl předtím příslušníkem nacistických jednotek SS.

Když skončila druhá světová válka, začínal Interpol znovu. Němci zničili archívy budované celých patnáct let. Organizační struktura se rozpadla. Proto se v červnu 1946 sešli na výzvu generálního inspektora belgické policie Florenta E. Louwage zástupci policejních organizací devatenácti zemí včetně Československa. Zrodila se nová CIPC (Commission Internationale de Police Criminelle). Prezidentem byl jmenován Florent E. Louwage, generálním tajemníkem se stal ředitel francouzské Sûreté Louis Ducloux, o pět let později pak generální inspektor pařížské Sûreté Marcel Sicot. Sídlo bylo přeneseno do Paříže, členy organizace už byly policejní útvary pětadesáti zemí. Kartotéka evidovaných zločinců rostla, v roce 1957 registrovala 235 000 zatykačů, 18 000 karet s otisky prstů, 6 200 spisů s mezinárodními kriminálními případy. Revue Internationale de Police Criminelle vycházela francouzsky, německy, anglicky a španělsky, knihovna Interpolu měla už 1 300 svazků a shromažďovala 240 policejních a právnických časopisů z celého světa.

Za vedení Marcela Sicota dostala v roce 1956 nové jméno: Organisation Internationale de Police Criminelle s úředně schválenou zkratkou Interpol (OIPC). Generální sekretariát sídlil ve starém domě v jedné z klidných pařížských ulic Rue Paul Valéry 37 b. Bylo tam málo místa, málo světla i málo zaměstnanců, přesto se brzy ústřední kartotéka zločinců rozrostla na víc než čtyři sta tisíc evidovaných.

V dalších letech se činnost Interpolu značně rozšířila, mezinárodní policejní organizace úspěšně zasáhla do mnoha případů padělků uměleckých děl, bankovek a zaznamenala značné úspěchy v boji proti pašerákům a překupníkům drog. Počet sledovaných zločinců se podstatně zvýšil. Také metody registrace i poskytování informací národním ústředním členským státům se zmodernizovaly. Na zasedání v Kodani v roce 1961 přijalo valné shromáždění rozhodnutí o výstavbě nové budovy na pařížském předměstí St. Cloud. Stála tři milióny švýcarských franků, byla sice nevzhledná, ale pro tehdejší potřeby dobře vybavená spojovací technikou. Výkony zaměstnanců vešly do dějin kriminalistiky jako velmi úspěšné. Hovořilo se o zlatém věku boje proti mezinárodnímu zločinu a organizované kriminalitě vůbec. Jenže vývoj šel skokem kupředu a informační systém bylo třeba v období rychle se rozvíjejících počítačů a telefaxů znovu zmodernizovat.

V roce 1984 se vedení Interpolu opět rozhodlo zdokonalit systém policejní práce a postavit novou ústřednu s posledními typy informačních systémů. Technický gigant vybavený zařízením schopným uspokojit požadavky 21. století otevřeli 27. listopadu 1988 ve francouzském Lyonu.

„Hlavním úkolem organizace je boj s novými formami organizovaného zločinu. Moderní spojovací technika i značná mobilnost umožňují zločincům rozsáhlý obchod s narkotiky, falšování peněz ve velkém, transport ukradených uměleckých předmětů z jednoho kontinentu na druhý, zneužívání práce žen a dětí i praní špinavých peněz získaných z prostituce,“ prohlásil francouzský prezident Francois Mitterrand při zahájení činnosti Interpolu v nové budově.

Centrála vypadá dobře. Architekti se tentokrát vyznamenali. Museli spojit funkčnost s technickými požadavky instituce registrující miliardy tajných informací. A tak ani bazény se stále se měnící výškou hladiny nejsou jen ozdobou, ale součástí bezpečnostního systému betonové pevnosti postavené za 125 miliónů franků za necelých pět let. Ředitel Interpolu s titulem generálního tajemníka mezinárodní policejní organizace Skot Raymond Kendall prohlásil, že tři tisíce různých zpráv zaznamenaných denně lyonskou ústřednou je zpracovávalo a po vyřízení registrováno nejmodernějším elektronickým zařízením. Na střeše budovy je složitý systém antén. Některé jsou součástí přijímacího systému technického srdce centrály - commutatoru. Bylo pořízeno za téměř šest miliónů marek v NSR a zpracovává všechny informace bez ohledu na to, jestli přicházejí dálkopisem, rádiem, telefaxem, telefonem, anebo počítači. Pochopitelně že jsou přísně tajné a zašifrované. Commutator je přečte a dešifruje. Má přímé spojení s národními ústřednami Interpolu v Tokiu, Nairobi, Buenos Aires, Dillí, Abidžanu nebo v Portoriku, abychom jmenovali aspoň pár z mnoha desítek po celém světě.

Spojení se realizuje pomocí družic, přenos snímků otisků prstů touto cestou se už před léty stal v Interpolu běžným. Všechny tyto technické prostředky slouží k potírání mezinárodního zločinu, v posledních letech i v boji proti mezinárodnímu terorismu a slouží dobře. Čtenáři měli sami možnost posoudit na vybraných případech, které lze označit za Slavné případy Interpolu, jak pomohla a pomáhá mezinárodní policejní organizace v boji proti zločinnosti.

Zástupci velmi vyspělé a mezinárodně uznávané československé kriminalistiky stáli u kolébky Interpolu.

Československo bylo zakládajícím členem Mezinárodní komise kriminální policie (MKKP) i při jejím znovuzrození v roce 1946 v Bruselu. V době komunistické totality se objevily a stále byly v tisku zdůrazňovány názory, že se socialistický stát vypořádá s nepatrnou kriminalitou sám bez pomoci mezinárodní policejní organizace a Československo v roce 1950 za sebou oficiálně zavřelo železnou oponu a vystoupilo v roce 1952 z Interpolu.

Teprve po 17. listopadu 1989 se naše policejní organizace vrátila na mezinárodní scénu. Na žádost nové demokratické československé vlády bylo Československo dne 1. října 1990 na 59. Valném shromáždění členských zemí Interpolu v Ottawě opět přijato za řádného člena této mezinárodní policejní organizace. Národní ústředna Interpolu Praha je organizačně začleněna do Federální kriminální policie.

Knížka Slavné případy Interpolu je čtvrtým dílem tetralogie zabývající se historií velkých policejních centrál. Dosud vyšlo: Velké případy FBI (1987, 1991), Scotland Yard zasahuje (1991) a Pařížská Sûreté pátrá (1992).

Slavné případy Interpolu by měly být dalším nahlédnutím do zákulisí policejních organizací chránících civilizovaný svět před násilím.